



# ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

## ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 190

8 Αυγούστου 2007

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3605

Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του τμήματος Μαλιακός - Κλειδί του Αυτοκινητοδρόμου Πάτρα - Αθήνα - Θεσσαλονίκη - Εύζωνοι (ΠΑΘΕ) και ρύθμιση συναφών θεμάτων.

### Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

#### Άρθρο πρώτο

#### Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 28.6.2007 Σύμβαση Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του τμήματος Μαλιακός - Κλειδί του Αυτοκινητοδρόμου Πάτρα - Αθήνα - Θεσσαλονίκη - Εύζωνοι (ΠΑΘΕ), που υπογράφηκε μεταξύ αφ' ενός του Ελληνικού Δημοσίου και αφ' ετέρου: α) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Αυτοκινητόδρομος

Αιγαίου, Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης για τον Αυτοκινητόδρομο Τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός - Κλειδί» και τον διακριτικό τίτλο «Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.», που εδρεύει στον Δήμο Λάρισας και β) (Α) της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία HOCHTIEF PPP SOLUTIONS GmbH που εδρεύει στο Essen Γερμανίας, (Β) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ», που εδρεύει στο Αμαρούσιο Αττικής, (Γ) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε. που εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής, (Δ) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», που εδρεύει στην Αθήνα, (Ε) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «J & P ΑΒΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ» που εδρεύει στον Δήμο Αμαρουσίου και (ΣΤ) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «VINCI S.A.» που εδρεύει στη Γαλλία, το κείμενο της οποίας ακολουθεί:

**ΜΕΛΕΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ –  
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ**

**ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**

**ΤΜΗΜΑ ΠΑΘΕ ΜΑΛΙΑΚΟΣ - ΚΛΕΙΔΙ**

**ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ**

**A. Προοίμιο**

Με την υπ' αριθμ. Κ/ΚΥ/ΦΠΑΡΑΧ/60137/08-01-2001 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. εγκρίθηκε η διενέργεια της Α' Φάσης Διαγωνισμού με την κλειστή διαδικασία (προεπιλογή), με αντικείμενο τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου Τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός - Κλειδί, από τον Ανισόπεδο Κόμβο Ραχών έως τον Ανισόπεδο Κόμβο Κλειδίου. Μετά την οριστικοποίηση του αποτελέσματος της προεπιλογής με την Υπουργική Απόφαση ΟΑΠ/Β2/Φ1.1/656/8.7.2003 το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. προχώρησε στην έγκριση της διενέργειας της Β' Φάσης (υποβολή Προσφορών) του Διαγωνισμού με την Απόφαση ΟΑΠ/Α2/Φ1/οικ.1798/28.8.2003, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Απόφαση ΟΑΠ/Α2/Φ1/οικ. 7904/04-03-2005. Η διαδικασία αυτή ολοκληρώθηκε με την έκδοση της υπ' αριθμ. ΟΑΠ/Α2/Φ1/19636/22.6.2007 απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., με την οποία ανακηρύχτηκε ως Ανάδοχος ο Όμιλος AEGEAN MOTORWAY GROUP.

**B. Εισαγωγή – Συμβαλλόμενοι**

Στην Αθήνα σήμερα την εικοστή ογδόη Ιουνίου του έτους δύο χιλιάδες επτά (28.06.2007), συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα αναφερόμενα στα Άρθρα της παρούσας Σύμβασης και τα Προσαρτήματά της.

**ΜΕΤΑΞΥ ΑΦΕΝΟΣ**

Του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (εφεξής το «Ελληνικό Δημόσιο» ή το «Δημόσιο») νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Κύριο Γεώργιο Σουφλιά Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας

και Δημοσίων Έργων, με γραφεία στην Αθήνα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων στην οδό Χαριλάου Τρικούπη 182,

#### ΑΦΕΤΕΡΟΥ

Της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία « Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου, Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης για τον Αυτοκινητόδρομο Τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός – Κλειδί» και το διακριτικό τίτλο «Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.»] (εφεξής ο «Παραχωρησιούχος») με έδρα το Δήμο Λάρισας, οδός Ανθίμου Γαζή αριθμός 46 41222 Λάρισας που έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 4839/11 Ιουνίου 2007 καταστατική πράξη της Συμβολαιογράφου Αθηνών Αλεξάνδρας Οικονόμου-Κονδυλίου, επικυρωμένο αντίγραφο της οποίας προσαρτάται στην παρούσα με το διακριτικό «Προσάρτημα 11» και το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 3001/12.06.2007 απόφαση του Νομάρχη Λάρισας, η οποία καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 63484/31/Β/07/26, με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο πέντε εκατομμύρια Ευρώ (€ 5.000.000,00) και εκπροσωπείται νόμιμα στην προκειμένη περίπτωση από τους κ.κ. Λεωνίδα Γεωργίου Μπόμπολα, κάτοικο Αθηνών, οδός Λουίζης Ριανκούρ, αριθμός 78<sup>Α</sup>, Διευθύνοντα Σύμβουλο και Oliver Wagner κάτοικο Hilden, οδός Am Alten Sportplatz αριθμός 11, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δυνάμει της από 25.06.2007 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα κατά την συνεδρίασή του της 13.06.2007 το πρακτικό της οποίας καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, όπως προκύπτει από το με αριθ. πρωτ.3043/14.06.2007 έγγραφο της Διεύθυνσης Εμπορίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας.

Εφεξής αποκαλούμενοι ως οι «Συμβαλλόμενοι» ή τα «Συμβαλλόμενα Μέρη» ή τα «Μέρη»

#### ΚΑΙ ΕΚ ΤΡΙΤΟΥ

των μετόχων του Παραχωρησιούχου:

- (a) της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης με την επωνυμία HOCHTIEF PPP SOLUTIONS GmbH που εδρεύει στο Essen Γερμανίας, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με την από 25.06.2007 απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής κ. Bernward Kulle και από τον Εντεταλμένο Σύμβουλο αυτής κ. Martin Lommatzsch. Η εταιρεία έχει συσταθεί στις 31 Οκτωβρίου 1980 και είναι καταχωρημένη στα βιβλία του τοπικού Δικαστηρίου (Ειρηνοδικείου) του Essen Γερμανίας με αριθμό HRB 4727. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των 9.999.500 Ευρώ.
- (b) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» και το διακριτικό τίτλο «ΑΕΓΕΚ», που εδρεύει στο Αμαρούσιο Αττικής, οδός Αμαρουσίου – Χαλανδρίου αριθμ. 18-20, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με την υπ' 3033/25.06.2007 απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής κ. Ιωάννη Τριανταφύλλου. Η εταιρεία έχει συσταθεί με την υπ' αριθμ. 11931/1949 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Αθηνών Παναγιώτη Νικ. Νόρδα (όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 12058/1949 πράξη του αυτού Συμβολαιογράφου),

εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 108624/4.07.1949 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, η οποία δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 251/5.8.1949 Φ.Ε.Κ. (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) και είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 13262/06/Β/86/015. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των 108.023.128 Ευρώ.

- (c) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε. που εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής, Λεωφόρος Μεσογείων 357-359, Χαλάνδρι 152-31, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με την απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου της 25<sup>ης</sup> Ιουνίου 2007, από τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. και Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Ιωάννη Πισιόλη. Η εταιρεία αυτή έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 254038/1966 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δήμου Δημοκωστούλα, εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 7925/1454/3959/9-12-1966 απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου, η οποία δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 953/21-12-1966 ΦΕΚ, είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθ. 13556/06/Β/86/07 και το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των 38.406.437 ευρώ..
- (d) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ Α.Ε.» που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Λουίζης Ριανκούρ 78Α, 115 23 Αθήνα, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με την από 25.06.2007 απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου από τον Μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου κ. Δημήτριο Κούτρα. Η εταιρεία έχει συσταθεί με την υπ' αριθμ. 34895/1962 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Αθηνών Ανδρέα Γεωργίου Βασιλόπουλου (όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 35445/1962 πράξη του αυτού Συμβολαιογράφου), εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 24088/5-5-1962 απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, η οποία δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 237/1962 Φ.Ε.Κ. (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) και είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 874/06/Β/86/16. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των 128.666.355,68 Ευρώ.
- (e) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «J & P ΑΒΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ» και το διακριτικό τίτλο «J & P ΑΒΑΞ Α.Ε.» που εδρεύει στο Δήμο Αμαρουσίου, οδός Αμαρουσίου – Χαλανδρίου 16, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό της σε συνδυασμό με το από 25.06.2007 Πρακτικό του Διοικητικού της Συμβουλίου από τον Εντεταλμένο Σύμβουλο αυτής κ. Γεώργιο Δημητρίου. Η εταιρεία έχει συσταθεί με την υπ' αριθμ. 12288/12.11.86 καταστατική πράξη της Συμβολαιογράφου Αθηνών Παναγιώτας Χατζηκομή, εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 24867/4.12.86 απόφαση του Νομάρχη Αθηνών, η οποία δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 2386/8.12.86 Φ.Ε.Κ. (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) και είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 14303/06/Β/86/26. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των 40.260.000 Ευρώ.



- (f) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «VINCI S.A.» που εδρεύει στη Γαλλία, Rueil Malmaison (92500), οδός 1 Cours Ferdinand de Lesseps, και εκπροσωπείται νόμιμα σύμφωνα με το καταστατικό σε συνδυασμό με την από 25.06.2007 απόφαση του Διευθύνοντα Συμβούλου αυτής από τον κ. Christophe Pélissié du Rausas, Αντιπρόεδρο των Παραχωρήσεων στη Νότια και Ανατολική Ευρώπη. Η εταιρεία έχει συσταθεί την 09.03.1955 και είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Εμπορικού Δικαστηρίου της Nanterre Γαλλίας με αριθμ. 552 037 806 RCS. Το μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται ήδη στο ποσό των 1 214 266 167.50 Ευρώ.

οι οποίοι συμβάλλονται στην παρούσα αποκλειστικά σε σχέση με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Άρθρα 5 και 28 της παρούσας Σύμβασης (οι «**Αρχικοί Μέτοχοι**»).

Γίνεται μνεία ότι για την ανάθεση και υπογραφή της παρούσας Σύμβασης έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις:

- (i) του π.δ. 774/1980 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και του ν. 3021/2002 (ΦΕΚ Α 143), όπως αυτό προκύπτει από τα προσαρτώμενα στην παρούσα (Προσάρτημα 14) προβλεπόμενα στοιχεία, δικαιολογητικά και πιστοποιητικά για τις εδώ συμβαλλόμενες εταιρείες,
- (ii) του ν. 3310/2005 (ΦΕΚ Α' 30), σύμφωνα με τα προσαρτώμενα πιστοποιητικά του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ),

Νόμιμοι εκπρόσωποι του Παραχωρησιούχου είναι οι κ.κ. Martin Karl Lommatzsch, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και Λεωνίδας Γεωργίου Μπόμπολας, Διευθύνων Σύμβουλος αυτής, οι οποίοι τον εκπροσωπούν από κοινού δυνάμει της από 25-6-2007 Απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Παραχωρησιούχου.

Αντίκλητος του Παραχωρησιούχου ορίζεται με την παρούσα η κα Σοφία Παντουβάκη, δικηγόρος, κάτοικος Παιανίας Αττικής, επί του 41,9 χλμ. Αττικής Οδού, 19002 Παιανία, Ελλάδα..

Η επικοινωνία των Συμβαλλομένων θα γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 45 της παρούσας.

Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα νομιμοποιητικά έγγραφα των Συμβαλλομένων και τα σχετικά πιστοποιητικά, προσαρτώνται στην παρούσα ως Προσάρτημα 13.

### **Γ. Νομιμότητα και Ακρίβεια των Κατατεθέντων Στοιχείων**

Ο Παραχωρησιούχος και οι Αρχικοί Μέτοχοι, δηλώνουν με την παρούσα προς το Δημόσιο, ότι όλα τα παραπάνω μνημονευόμενα και κατατεθέντα από τον καθένα τους στοιχεία:

- (i) Είναι νόμιμα, ορθά, ακριβή και ισχυρά,
- (ii) Δεν έρχονται σε αντίθεση με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και των Προσαρτημάτων της και πάντως, έστω και αν υπάρχει κάποια αντίθεση, αποδέχονται

ανεπιφύλακτα και αναλαμβάνουν ρητά την υποχρέωση να αποκαταστήσουν το σημείο αντίθεσης, με δική τους μέριμνα και δαπάνες, απροφάσιστα και σε εύλογο χρόνο από τη γνωστοποίηση σ' αυτούς ή την με οποιονδήποτε τρόπο γνώση της αντίθεσης.

## **1. Ορισμοί - Ερμηνεία της Σύμβασης**

### **1.1 Ορισμοί**

Οι ακόλουθοι όροι όπου χρησιμοποιούνται στην παρούσα Σύμβαση έχουν την έννοια που παρατίθεται παραπλεύρως τους, εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα.

**Άδεια:** κάθε άδεια, συναίνεση, έγκριση ή εξουσιοδότηση, οι οποίες απαιτούνται σε σχέση με την εκτέλεση του Έργου σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία και οι οποίες εκδίδονται από το Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή ή οποιονδήποτε Οργανισμό Κοινής Ωφελείας.

**Άδεια Εκτέλεσης Έργου:** είναι η άδεια που προβλέπεται στο Άρθρο 7.1.

**Ανεξάρτητος Μηχανικός:** είναι η εταιρεία Parsons International Limited ή ο εκάστοτε διάδοχος ή αντικαταστάτης αυτής που έχει διοριστεί σύμφωνα με το Άρθρο 11.6.

**Απευθείας Συμβάσεις:** οι συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Πληρεξούσιας Τράπεζας με τις οποίες, χωρίς να μεταβάλλονται δυσμενώς τα εκ της Συμβάσεως Παραχώρησης δικαιώματα και υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου, ρυθμίζονται και απευθείας οι μεταξύ τους σχέσεις που αφορούν στα δικαιώματα των Δανειστών ως τρίτων που συνομολογούνται με την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης. Οι εν λόγω Συμβάσεις διέπονται από το Ελληνικό δίκαιο.

**Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες:** είναι οι προθεσμίες που αναφέρονται στο Άρθρο 11.3 και συναρτώνται με την ολοκλήρωση συγκεκριμένων συμβατικών υποχρεώσεων του Παραχωρησιούχου.

**Αποκατάσταση Καθυστερήσης:** η διαδικασία που προβλέπεται στο Άρθρο 33.

**Αρμόδια Αρχή:** οποιαδήποτε υπηρεσία του Ελληνικού Δημοσίου ή κάθε άλλη δημόσια αρχή, οργανισμός ή νομικό πρόσωπο ελεγχόμενο από το Δημόσιο, είτε εθνική, είτε περιφερειακή, νομαρχιακή, δημοτική ή τοπική (περιλαμβανομένης της Υπηρεσίας αλλά ειδικά εξαιρουμένου κάθε Οργανισμού Κοινής Ωφελείας), η οποία έχει δικαιοδοσία σχετικά με την εκτέλεση του Έργου.

**Αρμόδιος Ασφαλείας:** το πρόσωπο που υποχρεούται να διορίσει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με το Άρθρο 20.1.7 της παρούσας.

**Αρχαιολογικές Τομές:** εκσκαφές τάφων με βάθος μέχρι ένα (1) μέτρο και πλάτος έως 0.5 μέτρα, που διενεργούνται σποραδικά από τον Παραχωρησιούχο στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου κατόπιν υπόδειξης και υπό την καθοδήγηση της αρμόδιας αρχαιολογικής υπηρεσίας, προς διαπίστωση της τυχόν ύπαρξης Αρχαιολογικών Ευρημάτων.

**Αρχαιολογικές Έρευνες:** εργασίες που εκτελούνται μόνο από αρμόδια συνεργεία αναφορικά με την αποκάλυψη των Αρχαιολογικών Ευρημάτων.

**Αρχαιολογικά Ευρήματα:** σημαίνει όλα τα απολιθώματα, τα αρχαιολογικά ευρήματα, τα κτίσματα και κάθε άλλα αντικείμενα ή πράγματα ή ερείπια αρχαιολογικής αξίας ή ενδιαφέροντος, που ανακαλύπτονται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου κατά τη διάρκεια εκτέλεσης οποιασδήποτε Κατασκευής.

**Βασικός Σχεδιασμός:** είναι η επιλεγείσα λύση της μελέτης οδοποιίας του Έργου με μηκοτομή και οριζοντιογραφία αυτής, τους κόμβους σύνδεσης με το υπόλοιπο δίκτυο, την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποκατάσταση λειτουργίας του δευτερεύοντος δικτύου ή πρόβλεψη νέου και όπως θα καθοριστεί με την σύνταξη των οριστικών μελετών και την κατασκευή με βάση τις απαιτήσεις όπως εξειδικεύονται στην Σύμβαση, την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.), τα Πρότυπα Κατασκευής Έργων (Π.Κ.Ε.), τον Κανονισμό Μελετών – Ερευνών (Κ.Μ.Ε.), την Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων Τ.Σ.Υ.), την εφαρμογή των εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και τα όρια απαλλοτρίωσης, όπως έχουν καθοριστεί στις οριζοντιογραφίες των έργων, ώστε να εξασφαλιστεί, όπου απαιτείται, η διαμόρφωση στοιχειωδών διανοίξεων για προσπέλαση παρόδιων ιδιοκτησιών, εκεί όπου δεν προβλέπονται παράπλευροι οδοί (S.R.), η διαμόρφωση των παραπλεύρων οδών, όπου προβλέπεται από τις μελέτες και τις απαιτήσεις για όλα τα συνοδά έργα, όπως υδραυλικά, ηλεκτρομηχανολογικά, σταθμοί διοδίων, ΣΕΑ, κ.λ.π. Σε περίπτωση που από τα πορίσματα της ΜΑΚΣ προκύψει ανάγκη τροποποίησης του Βασικού Σχεδιασμού, το Δημόσιο επιβαρύνεται μόνο από τυχόν αύξηση του κόστους κατασκευής λόγω ανάγκης κατασκευής ΛΕΑ.

Ο Παραχωρησιούχος έχει την δυνατότητα να προσαρμόσει την οριζοντιογραφία των έργων μετά από λεπτομερή επεξεργασία των απαιτούμενων γεωμετρικών χαρακτηριστικών και να καθορίσει την οριζοντιογραφική θέση για την επίτευξη των τεχνικών απαιτήσεων και την προσαρμογή στον περιβάλλοντα χώρο, με μείωση των επιχωμάτων ή ορυγμάτων, την κατασκευασιμότητα του έργου και κυρίως των σηράγγων για τις οποίες δεν υπάρχει δέσμευση ως προς την οριζοντιογραφική θέση, εφ' όσον στα μέτωπα αυτών και στο ανοιχτό τμήμα τηρούνται περιορισμοί της απαλλοτριωμένης ζώνης.

Σε ότι αφορά στην υψομετρική θέση των έργων σε σχέση με την υψομετρία των μελετών του Ελληνικού Δημοσίου και τους παραπάνω περιορισμούς, θα προσαρμοστούν έτσι ώστε να εξασφαλίζονται οι αποκαθιστώμενες κάθετοι οδοί με περιορισμό υψομετρικής παραλλαγής αυτών, όπου υπάρχουν παρόδια

κτίσματα ή ιδιοκτησίες, τα ελάχιστα ύψη και άλλες απαιτήσεις στην διασταύρωση του Έργου με σιδηροδρομική γραμμή υψηλής ταχύτητας (ΣΓΥΤ), η ελαχιστοποίηση επέμβασης στα μέτωπα των σηράγγων, η υδραυλική επάρκεια των ποταμών, ρεμάτων και άλλων έργων απορροής ομβρίων, τα δομικά στοιχεία των φορέων των γεφυρών με τα αναγκαία ελεύθερα ύψη για τα κάθετα έργα.

**Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών - ΒΠΕ:** η βεβαίωση που εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 19.2 της παρούσας.

**Γεγονότα Αθέτησης Δημοσίου:** τα γεγονότα που απαριθμούνται στο Άρθρο 36.1 και η συνδρομή ενός ή περισσοτέρων των οποίων παρέχει στον Παραχωρησιούχο το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης.

**Γεγονότα Αθέτησης Παραχωρησιούχου:** τα γεγονότα που απαριθμούνται στο Άρθρο 35.1 και η συνδρομή ενός ή περισσοτέρων των οποίων παρέχει στο Δημόσιο το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης.

**Γεγονότα Ανωτέρας Βίας:** οποιαδήποτε γεγονότα ή καταστάσεις ή οποιοσδήποτε συνδυασμός αυτών που περιγράφονται και ενδεικτικά απαριθμούνται στο Άρθρο 32.1 (Γεγονότα Ανωτέρας Βίας).

**Γεγονός Απαλλαγής:** είναι η μη οφειλόμενη σε πράξη ή παράλειψη του Παραχωρησιούχου:

- (a) καθυστέρηση του Ελληνικού Δημοσίου να παραδώσει στον Παραχωρησιούχο την Ελεύθερη Χρήση του συνόλου ή τμήματος του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου ή οποιουδήποτε δικαιώματος διόδου, εντός τριάντα (30) ημερών από τον χρόνο που αναφέρεται στο Άρθρο 6.1.1,
- (b) συνολική καθυστέρηση πέραν των δύο (2) μηνών στην Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών λόγω εργασιών σε σχέση με Αρχαιολογικά Ευρήματα ανακαλυπτόμενα κατά την Περίοδο Μελέτης και Κατασκευής.
- (c) καθυστέρηση στην Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών λόγω μη επιτρεπόμενης παρέμβασης του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 27.1 της παρούσας.
- (d) οποιοδήποτε άλλο γεγονός ορίζεται ως Γεγονός Απαλλαγής στην παρούσα Σύμβαση

**Γνωστοποίηση Απαλλαγής:** η έγγραφη ειδοποίηση του Παραχωρησιούχου περί επέλευσης Γεγονότος Απαλλαγής σύμφωνα με το Άρθρο 31.

**Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας:** η έγγραφη ειδοποίηση οποιουδήποτε συμβαλλόμενου περί παρακώλυσης ή καθυστέρησης



εκπλήρωσης υποχρεώσεων του που απορρέουν από την Σύμβαση Παραχώρησης λόγω Γεγονότος Ανωτέρας Βίας σύμφωνα με το Άρθρο 32.3.

**Γνωστοποίηση Διαφοράς:** η έγγραφη ειδοποίηση του αποδέκτη Γνωστοποίησης Γεγονότος Ανωτέρας Βίας ότι αμφισβητεί το περιεχόμενό της σύμφωνα με το Άρθρο 32.3.

**Γνωστοποίηση Καταγγελίας:** η έγγραφη ειδοποίηση περί καταγγελίας της Σύμβασης Παραχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 34.1.

**Δανειστές:** είναι οι χορηγοί χρηματοδότησης δυνάμει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, περιλαμβανομένων της Πληρεξούσιας Τράπεζας και τυχόν πιστωτών εις ολόκληρον (joint creditors), περιλαμβανομένων των διαδόχων και εκδοχέων τους.

**Δανειστές με Δικαίωμα Υποκατάστασης:** οι Δανειστές οι οποίοι κατά το χρόνο που προβλέπεται από το Άρθρο 42.3.1 είναι μέρη σε ή έλκουν δικαιώματα από Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις και έχουν το δικαίωμα να διορίσουν Υποκατάστατο Πρόσωπο.

**Δείκτης Τιμών Καταναλωτή:** είναι ο δείκτης τιμών καταναλωτή, όπως αυτός καταρτίζεται και δημοσιεύεται κατά μήνα από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.).

**Δεσμευτική Επένδυση:** είναι το άθροισμα του Μετοχικού Κεφαλαίου και του τυχόν Δευτερογενούς Χρέους.

**Δευτερογενές Χρέος:** είναι το τμήμα της Δεσμευτικής Επένδυσης που εκφράζεται σε δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ή / και κεφάλαια άλλης μορφής, τα οποία παρέχονται στον Παραχωρησιούχο από:

- (i) τους Αρχικούς Μετόχους ή εταιρείες συνδεδεμένες με αυτούς (κατά την έννοια του κ.ν. 2190/20) και τα οποία οι Αρχικοί Μέτοχοι δεσμεύονται ότι οι εταιρείες αυτές θα καταβάλλουν ή/και
- (ii) τρίτους, την εξυπηρέτηση όμως των οποίων εγγυώνται οι Αρχικοί Μέτοχοι ή συνδεδεμένες με αυτούς εταιρείες,

και οι οποίες θα έχουν εγκριθεί εγγράφως από το Δημόσιο ως αποτελούσες μέρος της Δεσμευτικής Επένδυσης.

**Διαγωνισμός:** ο διαγωνισμός που διενεργήθηκε από το Δημόσιο για την ανάθεση και σύναψη της παρούσας Σύμβασης.

**Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου:** το άθροισμα των πάσης φύσεως ταμειακών αποθεμάτων του Παραχωρησιούχου, περιλαμβανομένων των κάθε είδους αξιών στις οποίες αυτά έχουν τυχόν επενδυθεί και των βεβαιωμένων απαιτήσεων του έναντι τρίτων, τα οποία δεν έχουν δεσμευθεί από τους Δανειστές, μείον το σύνολο των νομίμων και των βεβαιωμένων απαιτήσεων

τρίτων κατά του Παραχωρησιούχου (συμπεριλαμβανομένων των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τον Κατασκευαστή, τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ή οποιονδήποτε άλλο υπεργολάβο του), με την εξαίρεση των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών.

**Διαιτησία:** είναι η διαδικασία επίλυσης Διαφορών που προβλέπεται στο Άρθρο 44.3.

**Διαιτητές:** είναι τα πρόσωπα που διορίζονται σύμφωνα με το Άρθρα 44.3.2 και 44.4 της παρούσας.

**Διαιτητική Απόφαση:** είναι η απόφαση με την οποία το Διαιτητικό Δικαστήριο αποφαινεται επί Διαφοράς που τα μέρη έχουν παραπέμψει σε αυτό προς επίλυση.

**Διαιτητικό Δικαστήριο:** το διαιτητικό δικαστήριο που αποτελείται από τους Διαιτητές ή τους αντικαταστάτες αυτών, σύμφωνα με το Άρθρο 44.3 της παρούσας Σύμβασης.

**Διάρκεια Ισχύος της Σύμβασης:** το χρονικό διάστημα που ορίζεται στο Άρθρο 3 της παρούσας.

**Διαφορά:** οποιαδήποτε διαφορά, διαφωνία ή αμφισβήτηση μεταξύ των Συμβαλλομένων που προκύπτει από την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης ή συνδέεται με αυτήν σύμφωνα με το Άρθρο 44.1, καθώς και από κάθε είδους πράξη ή παράλειψη του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

**Δικαίωμα Εκμετάλλευσης του Έργου ή Δικαίωμα Εκμετάλλευσης:** τα δικαιώματα που παρέχονται στον Παραχωρησιούχο ως μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος σύμφωνα με το Άρθρο 2.1.1 της παρούσας.

**Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας:** ευρεσιτεχνίες, σήματα, σχέδια, υποδείγματα, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, δικαιώματα άντλησης πληροφοριών από βάση δεδομένων, δικαιώματα πηγάζοντα από βάσεις δεδομένων, εμπορικά μυστικά, εμπιστευτικές πληροφορίες, τεχνογνωσία, καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα ή άλλη μορφή προστασίας παρομοίου είδους ή παρόμοιων ή αντίστοιχων αποτελεσμάτων σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, ανεξαρτήτως του εάν είναι ή δεν είναι κατατεθειμένα ή καταχωρισμένα, αλλά συμπεριλαμβανομένης κάθε σχετικής με αυτά αίτησης κατάθεσης ή καταχώρισης, τα οποία έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τις εργασίες ή/και το Έργο.

**Διόδιο Τέλος ή Διόδια Τέλη ή Τέλη Διοδίων:** είναι το ποσό που ο Παραχωρησιούχος, κατά παραχώρηση από το Δημόσιο και ως μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος, δικαιούται εκάστοτε να επιβάλει και να εισπράττει από τους Χρήστες, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.

**Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης:** η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή που παρέχεται από τους Αρχικούς Μετόχους σύμφωνα με τη μορφή που προβλέπεται στο Προσάρτημα 1.

**Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών-Κατασκευών:** η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή που παρέχεται από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο για την καλή εκτέλεση των υποχρεώσεων του καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών.

**Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και Συντήρησης:** η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή αρχικού ποσού 3.000.000 Ευρώ, με τη μορφή που προβλέπεται στο Προσάρτημα 1, η οποία θα προσκομιστεί από τον Παραχωρησιούχο και θα αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 5.4.5 (ii).

**Εγκεκριμένοι Περιβαλλοντικοί Όροι:** είναι το Παράρτημα 1 του Προσαρτήματος 2 της παρούσας.

**Εγχειρίδιο Λειτουργίας ΚΕΠ:** το εγχειρίδιο το οποίο θα περιέχει οδηγίες και διαδικασίες σχετικές με την λειτουργία του ΚΕΠ που αναπτύχθηκαν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 20.3.

**Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης ΚΕΠ και Τ.Ε.:** τα εγχειρίδια τα οποία θα περιέχουν οδηγίες και διαδικασίες επιθεώρησης και συντήρησης του ΚΕΠ και των Τ.Ε. αντίστοιχα, τα οποία θα συνταχθούν βάσει των διατάξεων του Άρθρου 20.4.

**Ελεύθερη Χρήση:** το αποκλειστικό δικαίωμα τού Παραχωρησιούχου για αδιατάρακτη κατοχή και χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου για οποιονδήποτε σκοπό ή δραστηριότητα επιτρεπόμενη από το Άρθρο 2.

**Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών-Κατασκευών:** Είναι η Εγγυητική Καλής Εκτέλεσης που προσκομίστηκε από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο κατά την υπογραφή της παρούσας.

**Επεμβάσεις:** το σύνολο των Κατασκευών που θα εκτελεστούν στα Υφιστάμενα Τμήματα κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών, σύμφωνα με την Σύμβαση και ειδικότερα το Προσάρτημα 2.

**Επιδιωκόμενος Εσωτερικός Δείκτης Αποδοτικότητας της Δεσμευτικής Επένδυσης Παραχωρησιούχου ( $TRIIRR_{\text{Παρχ.}}$ )** είναι το δεδηλωμένο από τον Παραχωρησιούχο στην Προσφορά του ποσοστό εκείνο της Πραγματικής Απόδοσης Δεσμευτικής Επένδυσης, με την επίτευξη του οποίου ενεργοποιείται ο μηχανισμός του Άρθρου 26.2 της παρούσας.

**Επιτόκιο Αναφοράς:** είναι το επιτόκιο που ορίζεται στο Άρθρο 5.2.5 (i).

**Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών ή Επιτροπή:** η επιτροπή που προβλέπεται στο Άρθρο 44.2.

**Εργάσιμη Ημέρα:** κάθε ημέρα κατά την οποία είναι ανοικτές και πραγματοποιούν συναλλαγές οι τράπεζες στην Ελλάδα.

**Έργο:** η μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση αδιάλειπτη κατοχή και εκμετάλλευση του ΚΕΠ με την επιβολή και είσπραξη διοδίων τελών από τους Χρήστες και την εκμετάλλευση των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων καθώς και κάθε άλλης νόμιμης χρήσης που αφορά αποκλειστικά την εξυπηρέτηση των Χρηστών και η μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή και εγγύηση των ΤΕ σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και το Προσάρτημα 2. Στην έννοια αυτή περιλαμβάνεται και το κατά φυσική υπόσταση έργο, δηλαδή το αποτέλεσμα του συνόλου των πάσης φύσεως μελετών, ερευνών και κατασκευών που συνιστούν την φυσική υπόσταση του ΚΕΠ και των ΤΕ καθώς και όποιων άλλων έργων συνδέονται με αυτά σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

**Ημερομηνία Δημοσίευσης:** η ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 4.2.1(α).

**Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος της Σύμβασης Παραχώρησης:** η ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Παραχώρησης.

**Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης:** η ημερομηνία που αναφέρεται στο Άρθρο 4.

**Ημερομηνία Καταγγελίας:** η ημερομηνία κατά την οποία η καταγγελία της παρούσας Σύμβασης καθίσταται οριστική και αποκτά ισχύ σύμφωνα με το Άρθρο 34.1 και 34.2.

**Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος του Κυρωτικού Νόμου:** είναι η ημερομηνία που θα ορίζει ο κυρωτικός νόμος για την έναρξη ισχύος του, η οποία προβλέπεται να είναι δέκα (10) ημέρες μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του Κυρωτικού Νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ημερομηνία Τιμής Βάσης:** είναι η 1η Ιανουαρίου 2003.

**Καθαρά Έσοδα:** είναι τα πάσης φύσεως έσοδα του Παραχωρησιούχου είτε από την είσπραξη Διοδίων Τελών, είτε από την εκμετάλλευση των ΣΕΑ, είτε από άλλες επιτρεπόμενες πηγές μετά την αφαίρεση του ΦΠΑ.

**Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση:** είναι κάθε σύμβαση μεταξύ του Παραχωρησιούχου και των Δανειστών δυνάμει της οποίας χορηγείται ή πρόκειται να χορηγηθεί στον Παραχωρησιούχο, με την εξαίρεση της Δεσμευτικής Επένδυσης και της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου, οποιαδήποτε χρηματοδότηση σε εκπλήρωση της υποχρεώσεώς του από το Άρθρο 5.3 της παρούσας (είτε υπό μορφή δανείων είτε υπό μορφή παροχής ενέγγυων πιστώσεων ή εγγυήσεων δανείων ή υπό οποιαδήποτε άλλη μορφή περιλαμβανομένων και τυχόν συμβάσεων αντιστάθμισης κινδύνου), και η οποία σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με το Άρθρο 5.3.2 της παρούσας



έχει εγκριθεί εγγράφως από το Δημόσιο και θα έχει γίνει αποδεκτή από αυτό ως Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση.

**Κανονισμοί Υγιεινής και Ασφάλειας:** όλες οι διατάξεις, κανονισμοί και πρότυπα που εκάστοτε ισχύουν και αφορούν θέματα υγείας, ασφάλειας ή/και προστασίας των εργαζομένων και Χρηστών.

**Κατασκευαστής:** είναι το πρόσωπο που συμβάλλεται με τον Παραχωρησιούχο με τη σύμβαση του Προσαρτήματος 8 ή ο εκάστοτε διάδοχος ή αντικαταστάτης αυτού σύμφωνα με το Άρθρο 11.7.

**Κατασκευές:** καθετί που είναι αναγκαίο να εκτελεστεί προκειμένου να κατασκευαστεί, να συντηρείται, να λειτουργεί και να τελεί υπό εκμετάλλευση το Έργο, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης. Οι Κατασκευές διακρίνονται περαιτέρω σε:

- (i) **Μόνιμες Κατασκευές** που είναι όλες οι Κατασκευές πλην των Προσωρινών Κατασκευών, και
- (ii) **Προσωρινές Κατασκευές** που είναι εκείνες που θα αποτελέσουν βοηθήματα τόσο για την εκτέλεση των Μονίμων Κατασκευών, όσο και για τη λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου.

**Καταστατικό:** το καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας του Παραχωρησιούχου που έχει εγκριθεί από το Δημόσιο.

**Κινητή Περιουσία:** όλος ο εξοπλισμός του Έργου (περιλαμβανομένου και αυτού που έχει πληρωθεί από τον Παραχωρησιούχο αλλά δεν έχει ακόμα παραδοθεί σε αυτόν), με την εξαίρεση αυτού που έχει ενσωματωθεί στο Έργο, που χρησιμοποιείται ή θα χρησιμοποιηθεί από τον Παραχωρησιούχο για την κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του.

**Κρίσιμη Διαδρομή:** είναι η σειρά των Κρίσιμων Δραστηριοτήτων του Χρονοδιαγράμματος των Μελετών-Κατασκευών που προσδιορίζει τη συντομότερη συνολική διάρκειά του, με αποτέλεσμα οποιαδήποτε καθυστέρηση σε τέτοια Κρίσιμη Δραστηριότητα, να έχει ως αποτέλεσμα αντίστοιχη καθυστέρηση στη συνολική διάρκεια του Χρονοδιαγράμματος. Η κρίσιμη διαδρομή μπορεί να μεταβάλλεται σε περίπτωση που οποιαδήποτε Κρίσιμη Δραστηριότητα περατώνεται ενωρίτερα ή αργότερα από τον προβλεπόμενο στο Χρονοδιάγραμμα χρόνο.

**Κρίσιμη Δραστηριότητα:** είναι οποιαδήποτε δραστηριότητα επί της Κρίσιμης Διαδρομής του Χρονοδιαγράμματος των Μελετών - Κατασκευών.

**Κύριο Έργο Παραχώρησης - ΚΕΠ:** είναι το κατά φυσική υπόσταση τμήμα του Έργου, του οποίου η μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση θα γίνει από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

**Μελέτες:** είναι οι πάσης φύσεως μελέτες που αφορούν στο Έργο.

**Μελέτη Ανάλυσης Κινδύνων των Σηράγγων (ΜΑΚΣ):** η μελέτη που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος για την ανάλυση των κινδύνων που σχετίζονται με τις σήραγγες του Έργου σύμφωνα με το Άρθρο 20.1.6. περιλαμβανομένης και της ειδικής μελέτης που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος για τον καθορισμό των μέτρων που απαιτείται να εφαρμοστούν σχετικά με την πρόσβαση στις σήραγγες του Έργου των οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα εμπορεύματα (παράγραφος 3.7 του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου).

**Μελετητές:** είναι τα πρόσωπα που έχει ορίσει ο Παραχωρησιούχος με την Προσφορά του για την εκπόνηση των Μελετών ή ο εκάστοτε διάδοχος ή αντικαταστάτης αυτών.

**Μεταβολή Νομοθεσίας:** εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, η θέση σε ισχύ, κατάργηση ή τροποποίηση κοινοτικής νομοθεσίας άμεσης εφαρμογής στην Ελλάδα, νόμου, προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης, κανονισμού, κανονιστικής πράξης ή οποιασδήποτε άλλης πράξης ή ρύθμισης Αρμόδιας Αρχής δεσμευτικής ισχύος για τον Παραχωρησιούχο, η οποία λαμβάνει χώρα το αργότερο τριάντα (30) ημέρες προ της ημέρας υποβολής της Προσφοράς.

**Μετοχικό Κεφάλαιο:** το μετοχικό κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου, όπως αυτό ορίζεται στο Άρθρο 5.1.3 (i) της παρούσας.

**Μέτοχος:** ο κύριος οποιασδήποτε μετοχής του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον δίκαιο περί ανωνύμων εταιριών.

**Μηνιαίες Εκθέσεις Προόδου:** οι εκθέσεις που θα υποβάλει κάθε μήνα ο Παραχωρησιούχος στο Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σχετικά με την πρόοδο των εργασιών σύμφωνα με το Άρθρο 12.2 της παρούσας Σύμβασης.

**Νέα Τμήματα:** τα τμήματα του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου που ορίζονται στο Άρθρο 2.2.1 (α) της παρούσας.

**Οργανισμός Κοινής Ωφελείας - Ο.Κ.Ω:** κάθε κοινής ωφελείας δημόσια ή δημοτική αρχή, επιχείρηση ή εταιρία του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα στην οποία ανήκουν ή η οποία είναι υπεύθυνη για λειτουργίες/παροχές όπως ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεπικοινωνίες ή σιδηροδρομικές μεταφορές.

**Ορόσημα:** τα συγκεκριμένα στάδια εκτέλεσης των Κατασκευών κατά την Περίοδο Μελετών-Κατασκευών, τα οποία έχουν οριστεί με την Προσφορά ως προϋπόθεση καταβολής Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 5.2.2 της παρούσας.

**Παρατεταμένη Καθυστέρηση λόγω Γεγονότος Απαλλαγής:** η οφειλόμενη σε Γεγονός Απαλλαγής καθυστέρηση διάρκειας και αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο Άρθρο 31.4.

**Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας:** το Γεγονός Ανωτέρας Βίας διάρκειας και αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο Άρθρο 32.6.

**Περιβάλλον:** το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα της ζωής, την υγεία των ανθρώπων, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση και τις αισθητικές αξίες.

**Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις:** οι Εγκεκριμένοι Περιβαλλοντικοί Όροι του Έργου και η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία του Περιβάλλοντος.

**Περιοδική Ταμειακή Ροή:** είναι το άθροισμα του Μετοχικού Κεφαλαίου και τυχόν Δευτερογενούς Χρέους που καταβάλλονται στον Παραχωρησιούχο (ως αρνητική αξία) και όλων των διανομών με τη μορφή μερισμάτων ή/και επιστροφής Μετοχικού Κεφαλαίου καθώς και των ποσών εξυπηρέτησης, κατά κεφάλαιο και τόκους του Δευτερογενούς Χρέους, και τυχόν λοιπών σχετιζόμενων προς το Δευτερογενές Χρέος, αμοιβών ή άλλων ποσών που καταβάλλονται από τον Παραχωρησιούχο στους Αρχικούς Μετόχους με την ιδιότητά τους αυτή ή σε οποιουδήποτε διαδόχους τους (ως θετική αξία), όπως αυτά εμφανίζονται στις πλέον πρόσφατες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Παραχωρησιούχου.

**Περίοδος Εγγύησης ΚΕΠ:** το χρονικό διάστημα των δύο (2) ετών, από την υπογραφή του πρωτοκόλλου παράδοσης-παραλαβής σύμφωνα με το Άρθρο 39.2.

**Περίοδος Εγγύησης ΤΕ:** το χρονικό διάστημα των τριών (3) ετών από την έκδοση της αντίστοιχης Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών σύμφωνα με το Άρθρο 39.3.

**Περίοδος Λειτουργίας και Συντήρησης:** η χρονική περίοδος κατά την οποία ο Παραχωρησιούχος έχει την πλήρη ευθύνη για την καλή λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση οποιουδήποτε τμήματος του ΚΕΠ. Η περίοδος αυτή αρχίζει από την υπογραφή του πρωτοκόλλου παράδοσης των Χώρων Εκτέλεσης του Έργου σύμφωνα με τα Άρθρο 6.1.3 της παρούσας και λήγει με την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη της Περιόδου Παραχώρησης.

**Περίοδος Μελετών-Κατασκευών:** η χρονική περίοδος που εκτείνεται από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης έως και την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Μελετών – Κατασκευών.

**Περίοδος Παραχώρησης:** είναι η χρονική περίοδος που αρχίζει την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και λήγει, με την επιφύλαξη τυχόν

παρατάσεων ή περιπτώσεων καταγγελίας που προβλέπονται στην παρούσα, την ημέρα που συμπίπτει με την πάροδο 30 ετών από την εν λόγω Ημερομηνία σύμφωνα με το Άρθρο 3 της Σύμβασης.

**Πληρεξούσια Τράπεζα:** κάθε τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο θα προσδιορίζεται εκάστοτε ως τέτοιο από τους Δανειστές.

**Πληρωμές προς το Δημόσιο:** οι πληρωμές του Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο των ποσών που ορίζονται καθ' ύψος και τρόπο καταβολής στο Άρθρο 26.1.

**Πληρωτέο Ποσό Λόγω Καταγγελίας:** τα ποσά που εκάστοτε οφείλονται από το Ελληνικό Δημόσιο ως αποζημίωση στον Παραχωρησιούχο ή προς όφελος των Δανειστών λόγω καταγγελίας της παρούσας Σύμβασης.

**Πληρωτέο Ποσό Λόγω Καταγγελίας για Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης:** το ποσό που σύμφωνα με το Άρθρο 36.2.2 οφείλεται στον Παραχωρησιούχο σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης λόγω Γεγονότος Αθέτησης του Δημοσίου, το οποίο όταν προστεθεί στην Περιοδική Ταμειακή Ροή και στα Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου ή άλλα ποσά που κατέχονται από τον Παραχωρησιούχο κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας (και δεν ανήκουν στις Υποχρεώσεις έναντι των Δανειστών ή/και τα οποία δεν απαιτείται να καταβληθούν σε οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο σύμφωνα με την Σύμβαση Παραχώρησης), θα έχει σαν αποτέλεσμα, να έχουν επιτύχει οι Αρχικοί Μέτοχοι Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης ίση με την Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης Χρηματοοικονομικού Μοντέλου λαμβανομένων υπόψη και των αναφερομένων στο άρθρο 26.2 της παρούσας.

**Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης:** το οικονομικό μέγεθος το οποίο εκφράζεται ως ποσοστό, το οποίο εφαρμοζόμενο (υπό την μορφή συντελεστή προεξόφλησης) επί της Πραγματικής Περιοδικής Ταμειακής Ροής, θα καταλήγει σε μηδενική καθαρά παρούσα αξία.

**Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης Χρηματοοικονομικού Μοντέλου:** η πραγματική απόδοση δεσμευτικής επένδυσης (το οικονομικό μέγεθος το οποίο εκφράζεται ως ποσοστό, το οποίο εφαρμοζόμενο υπό την μορφή συντελεστή προεξόφλησης επί χρηματοροών καταλήγει σε μηδενική καθαρά παρούσα αξία) που θα επιτύγχανε ο Παραχωρησιούχος στο τέλος της Περιόδου Παραχώρησης εάν δεν ελάμβανε χώρα το Γεγονός Αθέτησης του Δημοσίου, όπως αυτό προβλέπεται στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο.

**Πραγματική Περιοδική Ταμειακή Ροή:** τα ποσά της Περιοδικής Ταμειακής Ροής, διαιρεμένα με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή που αντιστοιχεί στη σχετική για τα ποσά της Περιοδικής Ταμειακής Ροής περίοδο και με ημερομηνία αναγωγής την Ημερομηνία Τιμής Βάσης.

**Πρόβλεψη ή Προβλέψεις:** είναι οι προβολές οικονομικών στοιχείων του λογαριασμού αποτελεσμάτων και του ισολογισμού του Παραχωρησιούχου, οι προβολές ταμειακών ροών, ο λόγος κάλυψης εξυπηρέτησης δανειακών υποχρεώσεων, λόγος κάλυψης διάρκειας δανείου, λόγος κάλυψης διάρκειας έργου, λόγοι απόδοσης μετοχικού κεφαλαίου και άλλες παρόμοιες πληροφορίες που απορρέουν από την εφαρμογή του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, όπως αυτό εκάστοτε επικαιροποιείται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.

**Προδιαγραφές:** το σύνολο των εγγράφων της Σύμβασης (περιλαμβανομένων των Προσαρτημάτων της και των κανονισμών και κωδίκων στους οποίους παραπέμπουν) με τα οποία περιγράφονται σαφώς και λεπτομερώς οι ουσιαστικές απαιτήσεις περιλαμβανομένων και των τεχνικών απαιτήσεων για πράγματα, υλικά ή / και υπηρεσίες που απαιτούνται για την εκτέλεση του Έργου, περιλαμβανομένων και των διαδικασιών με τις οποίες θα διαπιστώνεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αυτές.

**Πρόσθετοι Χώροι:** είναι οι χώροι που τυχόν θα απαιτηθούν (ενδεικτικά) για την εγκατάσταση κατασκευών σχετικών με τις Προσωρινές Κατασκευές, καθώς και για την εγκατάσταση λατομείων, δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης αχρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών, σύμφωνα με το Άρθρο 6.2 της παρούσας.

**Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής:** το πρωτόκολλο που εκδίδεται για την προσωρινή παραλαβή των Τ.Ε. σύμφωνα με το Άρθρο 39.3.

**Προσφορά:** η προσφορά του Παραχωρησιούχου που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 8.

**Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών - ΣΕΑ:** οι σταθμοί εξυπηρέτησης αυτοκινητιστών υφιστάμενοι και προς ανάπτυξη, τους οποίους θα εκμεταλλεύεται ο Παραχωρησιούχος.

**Συμβαλλόμενοι:** τα μέρη τα οποία συμβάλλονται στην παρούσα Σύμβαση, και «Συμβαλλόμενος» ή «Μέρος» θα σημαίνει οποιονδήποτε από αυτούς.

**Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού:** η σύμβαση που έχει καταρτισθεί μεταξύ Παραχωρησιούχου και Ανεξάρτητου Μηχανικού η οποία προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 10.

**Σύμβαση Μελετών και Κατασκευών:** η σύμβαση για την εκτέλεση των μελετών και κατασκευών του Έργου που έχει καταρτισθεί μεταξύ Παραχωρησιούχου και Κατασκευαστή, η οποία προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 9.

**Σύμβαση Παραχώρησης ή Σύμβαση:** η παρούσα σύμβαση περιλαμβανομένων όλων των Προσαρτημάτων της.

**Συμβατικό Αντάλλαγμα:** το αντάλλαγμα που θα καταβάλει το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο όπως αυτό εξειδικεύεται στην παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τα Άρθρα 2.1.1. και 2.1.2.

**Συμπληρωματικοί Χώροι:** είναι οι χώροι που τυχόν θα απαιτηθούν, σύμφωνα με το Άρθρο 6.1.6 της παρούσας.

**Σχέδιο Δράσης:** το σχέδιο δράσης του Άρθρου 20.

**Τεχνικές Διαφορές:** είναι οι όλες οι Διαφορές που αφορούν τεχνικά θέματα και, για όσες δεν ορίζεται ρητά στην παρούσα Σύμβαση όπ επιλύονται από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των Μερών ή και αυτεπάγγελα, ορίζονται ως τέτοιες από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 44.2.6 ή το Δικαιτητικό Δικαστήριο σύμφωνα με το Άρθρο 44.3.2.

**Τμήμα Μελετών - Κατασκευών:** είναι το συνολικό Τμήμα Μελετών – Κατασκευών που ανέρχεται σε Ευρώ οκτακόσια εξήντα εννέα εκατομμύρια τριακόσιες εξήντα πέντε χιλιάδες επτακόσια τριάντα εννέα (€ 869.365.739).

**Τιμολόγιο Εργασιών:** Τα Τιμολόγια Ενιαίων Εργασιών Δημοπράτησης Δημοσίων Έργων Οδοποιίας (γ3), Υδραυλικών, Λιμενικών και Πρασίνου που έχουν εγκριθεί με την υπ' Αριθμ. Πρωτ: Δ17Α/01/93/ΦΝ.437/1-10-2004 απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Α' τριμήνου 2005), όπως τροποποιήθηκε με την Δ17α/04/15/ΦΝ 437/8-2-05 Απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 205 Β'/17-2-05), επί των οποίων εφαρμόζεται τεκμαρτή ενιαία έκπτωση δώδεκα στα εκατό (12%).

**Τοπικά Έργα - ΤΕ:** είναι τμήματα ή στοιχεία του Έργου που μελετώνται, χρηματοδοτούνται, κατασκευάζονται και συντηρούνται κατά τον Χρόνο Εγγύησής τους από τον Παραχωρησιούχο αλλά δεν παραχωρούνται σε αυτόν προς λειτουργία και εκμετάλλευση.

**Τράπεζα Τύπου Β:** Η τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα πρώτης τάξης με αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας για μακροπρόθεσμες ανασφάλιστες χρηματοδοτήσεις BBB+ (ή καλύτερη) από την Standard & Poor's Corporation ή Baa1 (ή καλύτερη) από την Moody's Investors Services, Inc. ή BBB+ (ή καλύτερη) από την Fitch Ratings.

**Τράπεζα Τύπου Γ:** τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα πρώτης τάξης με αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας για μακροπρόθεσμες ανασφάλιστες χρηματοδοτήσεις BBB- (ή καλύτερη) από την Standard & Poor's Corporation ή Baa3 (ή καλύτερη) από την Moody's Investors Services, Inc. ή BBB- (ή καλύτερη) από την Fitch Ratings.

**Υπηρεσία:** Η εκάστοτε υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., η οποία είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Έργου.

**Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης:** οι τοπικές υπηρεσίες, δημόσιες ή ιδιωτικές ή υπηρεσίες που αποτελούνται από προσωπικό του Παραχωρησιούχου, οι οποίες παρεμβαίνουν σε περίπτωση οποιουδήποτε έκτακτου περιστατικού και στις οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνονται οι Αστυνομικές Αρχές, η Πυροσβεστική Υπηρεσία και το ΕΚΑΒ.

**Υποχρεώσεις Έναντι των Δανειστών:** το εκάστοτε άθροισμα:

- (i) οποιουδήποτε κεφαλαίου, τόκου (εκτός τόκου υπερημερίας στην περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης λόγω Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου), τραπεζικών αμοιβών και ευλόγων εξόδων/δαπανών, εφόσον έχουν νομίμως προκύψει και οφείλονται ή εκκρεμούν προς στους Δανειστές από τον Παραχωρησιούχο βάσει ή συνεπεία των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας, και
  - (ii) όλων των ποσών τα οποία οφείλονται από τον Παραχωρησιούχο στους Δανειστές λόγω πρόωρης καταγγελίας οποιωνδήποτε συμφωνιών αντιστάθμισης μελλοντικών κινδύνων επιτοκίων (περιλαμβανομένων και των εξόδων δανειακών προεξοφλήσεων και των προμηθειών αδρανείας οι οποίες θα πρέπει να πληρωθούν συνεπεία των προαναφερομένων, εφόσον όμως αυτά τα έξοδα και προμήθειες έχουν βεβαιωθεί ως ληξιπρόθεσμα και ως πληρωτέα από την Πληρεξούσια Τράπεζα) τα οποία έχουν χαρακτηριστεί και εγκριθεί εγγράφως από το Δημόσιο ως Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις κατά το Άρθρο 5.3.2, υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος και οι Δανειστές θα έχουν περιορίσει τα ποσά αυτά στο ελάχιστο δυνατό.
- αφαιρουμένου του αθροίσματος:**
- (iii) κάθε ποσού (εφόσον υπάρχει) πληρωτέου από τούς Δανειστές στον Παραχωρησιούχο λόγω πρόωρης καταγγελίας οποιουδήποτε συμφωνητικού αντιστάθμισης μελλοντικών κινδύνων επιτοκίων το οποίο έχει εγκριθεί εγγράφως από το Δημόσιο ως Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση βάσει του Αρθρου 5.3,
  - (iv) κάθε ποσού το οποίο είναι πιστωμένο από ή για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου σε οποιονδήποτε λογαριασμό αποθεματικού εξυπηρέτησης δανείων προς εξασφάλιση υποχρεώσεων προς τους Δανειστές οι οποίες πηγάζουν από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις και
  - (v) οποιαδήποτε μετρητά ή ισοδύναμο μετρητών ή άλλα ποσά που οι Δανειστές έχουν στη διάθεσή τους (είτε σε οποιονδήποτε λογαριασμό αποθεματικών είτε αλλιώς) και οποιαδήποτε ασφάλισματα που καταβλήθηκαν ή τα οποία έχουν δεσμευθεί να καταβληθούν στον Παραχωρησιούχο και τα οποία εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις των

Δανειστών και είναι στη διάθεσή τους και δεν έχουν δεσμευθεί για άλλη χρήση ή πληρωμή τρίτου προσώπου.

**Υφιστάμενα Τμήματα:** τα τμήματα του ΚΕΠ τα οποία ορίζονται στο Άρθρο 2.2.1 (β) της παρούσας και τα οποία έχουν ήδη κατασκευαστεί και λειτουργούν με μέριμνα και δαπάνες του Δημοσίου ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα, τα οποία θα παραδοθούν στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 6.1 της παρούσας. Στα εν λόγω Τμήματα συμπεριλαμβάνονται οι υφιστάμενοι σταθμοί διοδίων και οι εν λειτουργία Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών.

**Φόρος:** κάθε παρών ή μελλοντικός φόρος, δασμός, τέλος, βάρος, χρέωση, παρακράτηση ή έκπτωση αμοιβής, ανεξαρτήτως του είδους ή της ονομασίας των και ανεξαρτήτως του από ποιόν, σε ποιόν και πότε επιβάλλονται, εισπράττονται, παρακρατούνται ή καταλογίζονται, τα οποία προβλέπονται στην Ελληνική νομοθεσία και αφορούν στην παρούσα Σύμβαση και το Έργο.

**Χρηματοδοτική Συμβολή:** είναι η κεφαλαιακή συμβολή του Δημοσίου στη δαπάνη Μελετών – Κατασκευών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών του Έργου που καταβάλλεται στον Παραχωρησιούχο ως μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος, το ύψος της οποίας καθώς και ο τρόπος και χρονοδιάγραμμα καταβολών αυτής ορίζονται και συμφωνούνται με το Άρθρο 5.2 της παρούσας.

**Χρηματοοικονομικό Μοντέλο:** το ανά πάσα στιγμή οικονομικό μοντέλο ανεπτυγμένο σε ηλεκτρονική μορφή, το οποίο χρησιμοποιείται για την δημιουργία της πρόβλεψης των οικονομικών στοιχείων / καταστάσεων και άλλων στοιχείων (π.χ. κυκλοφοριακών φόρτων) του Παραχωρησιούχου βάσει ενός αριθμού παραδοχών και δεδομένων (βασικό σενάριο εργασίας), σύμφωνα με τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις και μονογράφεται εκ μέρους του Δημοσίου, της Πληρεξούσιας Τράπεζας και του Παραχωρησιούχου για σκοπούς αναγνώρισης και το οποίο αποτελείται από υλικό που περιέχεται σε ηλεκτρονική μορφή και εκτυπώσεις υπολογιστή, αντίγραφα των οποίων κατέχουν το Δημόσιο, η Πληρεξούσια Τράπεζα και ο Παραχωρησιούχος και όπως αυτό θα έχει εκάστοτε επικαιροποιηθεί ή και τροποποιηθεί κατά τη σχετική στιγμή αλλά μόνο αν οποιαδήποτε τροποποίηση έχει λάβει την έγκριση του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 26.5. Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο με τη μορφή που έχει κατά τη χρονική στιγμή υπογραφής της Σύμβασης Παραχώρησης αποτελεί το Προσάρτημα 6 της παρούσας.

**Χρήστες:** οι χρήστες του ΚΕΠ.

**Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Μελετών - Κατασκευών:** είναι το Χρονοδιάγραμμα της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών που υποχρεούται να καταρτίσει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με το Άρθρο 12, όπως έχει εγκριθεί



από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και θα προσαρτηθεί στην παρούσα σε αντικατάσταση του Χρονοδιαγράμματος Προσφοράς του Προσαρτήματος 5.

**Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Ποσών Δεσμευτικής Επένδυσης:** τα ποσά και οι ημερομηνίες καταβολής της Δεσμευτικής Επένδυσης σύμφωνα με το Άρθρο 5.1.

**Χώρος Εκτέλεσης του Έργου:** ο χώρος όπου θα εκτελεστεί το Έργο, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 6.1, ο οποίος περιλαμβάνει τα Υφιστάμενα και τα Νέα Τμήματα του Έργου, περιλαμβανομένων και των χώρων που υφίστανται ή θα αναπτυχθούν τα ΣΕΑ, τα Κέντρα Διοίκησης, Εκμετάλλευσης και Συντήρησης (ΚΕΣ) και οι σταθμοί διοδίων.

## 1.2 Σύμβαση - Προσαρτήματα – Σειρά Ισχύος – Ερμηνεία – Διαβεβαιώσεις Παραχωρησιούχου

1.2.1 Η παρούσα Σύμβαση, όπως υπογράφεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, αποτελεί το μόνο σε ισχύ κείμενο της Σύμβασης Παραχώρησης, το οποίο και θα υποβληθεί από το Δημόσιο, κατά τα συμφωνούμενα με το Άρθρο 4.1.1 της παρούσας, στη Βουλή των Ελλήνων, για να κυρωθεί με νόμο στο σύνολό του, πλην των Προσαρτημάτων του.

1.2.2 Τα παρακάτω κείμενα, προσαρτώνται στην παρούσα Σύμβαση και αποτελούν ενιαίο και αναπόσπαστο σύνολο με αυτήν, αν και δεν τυγχάνουν νομοθετικής κύρωσης. Η σειρά ισχύος τους, σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ τους, καθορίζεται και συμφωνείται ως εξής:

- (1) Τα Υποδείγματα Συμβατικών Εγγράφων:
  - (i) Τμήμα 1 - Σχέδιο Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών,
  - (ii) Τμήμα 2 – Σχέδιο Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης,
  - (iii)) Τμήμα 3 - Σχέδιο Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και Συντήρησης,
  - (iv) Τμήμα 4 – Επιβεβαίωση Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης.
- (2) Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.)
- (3) Ο Κανονισμός Μελετών και Ερευνών (Κ.Μ.Ε.)
- (4) Η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ.)
- (5) Το Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών και τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης του ΚΕΠ
- (6) Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο

- (7) Οι Ελάχιστες Απαιτήσεις Ασφάλισης
  - (8) Η Προσφορά
  - (9) Η Σύμβαση Μελετών και Κατασκευών
  - (10) Η Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού
  - (11) Το Καταστατικό του Παραχωρησιούχου
  - (12) Το Συστατικό Έγγραφο του Κατασκευαστή
  - (13) Τα Νομιμοποιητικά Έγγραφα
- 1.2.3 Σε περίπτωση ασυμφωνίας των διατάξεων των Προσαρτημάτων με την παρούσα Σύμβαση, υπερισχύει η παρούσα Σύμβαση και, όταν κυρωθεί, ο κυρωτικός νόμος.
- 1.2.4 Στην παρούσα Σύμβαση, εφόσον δεν προκύπτει διαφορετική ερμηνεία από τη διατύπωση των συμφραζομένων:
- 1.2.4.1 αναφορές σε νόμο ή σε διάταξη νόμου θα ερμηνεύονται, σε κάθε δεδομένη στιγμή, ως περιλαμβάνουσες και αναφορά σε κάθε τροποποίηση, η οποία θα ισχύει κατά τη στιγμή εκείνη, καθώς και σε όλες τις κανονιστικές διατάξεις που ισχύουν τη στιγμή εκείνη,
  - 1.2.4.2 αναφορές στον ενικό, θα περιλαμβάνουν και τις αναφορές στον πληθυντικό και αντιστρόφως, ενώ οι επικεφαλίδες δεν θα χρησιμοποιούνται για την ερμηνεία της παρούσας Σύμβασης,
  - 1.2.4.3 αναφορές σε δικαιοπράξεις, άδειες, κώδικες ή άλλα δεσμευτικά νομικά κείμενα (περιλαμβανομένης της παρούσας Σύμβασης) ή σε μεμονωμένη διάταξη που περιλαμβάνεται σε οποιοδήποτε από αυτά, θα ερμηνεύονται στη δεδομένη στιγμή, ως αναφορά σε αυτά όπως ισχύουν με τις τυχόν τροποποιήσεις τους,
  - 1.2.4.4 οι λέξεις «περιλαμβάνει» και «περιλαμβανομένου(ης) (ων)» θα ερμηνεύονται ως ενδεικτική αναφορά χωρίς περιορισμό,
  - 1.2.4.5 αναφορές στους Συμβαλλομένους θα περιλαμβάνουν και τους διαδόχους και τους εκδοχείς των,
  - 1.2.4.6 αναφορές στο Δημόσιο περιλαμβάνουν και την Υπηρεσία.

## 2. Συμβατικό Αντικείμενο

### 2.1 Γενικά

Με την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης το Ελληνικό Δημόσιο αναθέτει στον Παραχωρησιούχο το Έργο «Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του ΠΑΘΕ Τμήμα Μαλιακός – Κλειδί» έναντι του Συμβατικού Ανταλλάγματος που συνίσταται στο Δικαίωμα Εκμετάλλευσης του Έργου σε συνδυασμό με καταβολή άλλων ανταλλαγμάτων και συγκεκριμένα:

#### **2.1.1 Δικαίωμα Εκμετάλλευσης του Έργου**

Το Δικαίωμα Εκμετάλλευσης του Έργου συνίσταται στην Παραχώρηση εκ μέρους του Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας Σύμβασης:

- (a) του δικαιώματος επιβολής και είσπραξης για ίδιο λογαριασμό Διοδίων Τελών από τους Χρήστες,
- (b) του δικαιώματος εκμετάλλευσης των υπαρχόντων και προς κατασκευή Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών και κάθε άλλης νόμιμης χρήσης που αφορά αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των Χρηστών. Ο Παραχωρησιούχος δεν θα ασκεί καμία δραστηριότητα ή επιχείρηση, άμεσα ή έμμεσα είτε μέσω συνδεδεμένης επιχείρησής του είτε με άλλο τρόπο, πέραν εκείνων που αναφέρονται ή πηγάζουν από την παρούσα Σύμβαση.

#### **2.1.2 Άλλα Ανταλλάγματα**

Επιπλέον του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης του Έργου, το Δημόσιο αναλαμβάνει με την παρούσα την υποχρέωση να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο τη Χρηματοδοτική Συμβολή, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά ποσά και χρόνους καταβολής στο Άρθρο 5.2 της παρούσας.

#### **2.1.3 Χαρακτηρισμός του Έργου**

Το Έργο έχει ενταχθεί στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο - TEN (Απόφαση Νο 1692/96/EC). Χαρακτηρίζεται αυτοκινητόδρομος κατά τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως ισχύει, και εντάσσεται στο βασικό εθνικό οδικό δίκτυο για την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων, με εξαίρεση το υφιστάμενο τμήμα της εθνικής οδού από τον Ανισόπεδο Κόμβο Ευαγγελισμού μέχρι τον Ανισόπεδο Κόμβο Λεπτοκαρυάς, το οποίο εντάσσεται στο δευτερεύον εθνικό οδικό δίκτυο, περιλαμβανομένων και των τμημάτων των παραπλεύρων οδών (SR) που θα κατασκευασθούν για την ενιαία λειτουργική αποκατάστασή του.

### **2.2 Αντικείμενο Μελετών- Κατασκευών**

2.2.1 Το Έργο για το οποίο αναλαμβάνει ο Παραχωρησιούχος την υποχρέωση να μελετήσει, χρηματοδοτήσει, κατασκευάσει, λειτουργήσει και συντηρήσει είναι ο αυτοκινητόδρομος ΠΑΘΕ μήκους περίπου 230 χλμ. από τον Ανισόπεδο Κόμβο Ραχών έως τον Ανισόπεδο Κόμβο Κλειδίου και περιλαμβάνει τόσο Νέα όσο και Υφιστάμενα Τμήματα, όπως αυτά αναλυτικά περιγράφονται στο Προσάρτημα 2 της Παρούσας και συνοπτικά αναφέρονται κατωτέρω:

(α) **Νέα Τμήματα (ΚΕΠ και ΤΕ):**

- (i) Ευαγγελισμός - Ραψάνη
- (ii) Πλαταμώνας - Σκοτίνα, και
- (iii) Ανισόπεδοι Κόμβοι (Α.Κ.) στο Υφιστάμενο Τμήμα Κατερίνη – Κλειδί

(β) **Υφιστάμενα Τμήματα (ΚΕΠ)** μήκους 204,690 χλμ. περίπου, τα οποία έχουν κατασκευασθεί με ευθύνες και δαπάνη του Δημοσίου, και είναι:

- (i) Ράχες – Ευαγγελισμός (περίπου 135,520 χλμ.)
- (ii) Ραψάνη – Πλαταμώνας μήκους περίπου 5,560 χλμ.
- (iii) Σκοτίνα - Κατερίνη – Κλειδί (περίπου 63,610 χλμ.)
- (iv) Στα Υφιστάμενα Τμήματα περιλαμβάνεται ως οδός ιδιαίτερης σημασίας και η υφισταμένη εθνική οδός από τον Ανισόπεδο Κόμβο Ευαγγελισμού μέχρι τον Α/Κ Λεπτοκαρυάς, η οποία με τις προβλεπόμενες Κατασκευές θα λειτουργήσει αρχικά ως μέρος / συνέχεια των ήδη κατασκευασμένων και εν λειτουργία τμημάτων του αυτοκινητοδρόμου ΠΑΘΕ, με τις συναρμογές στην περιοχή Τεμπών – Ευαγγελισμού και στις περιοχές Ραψάνης και Σκοτίνας, ενώ μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών θα λειτουργήσει ως οδός ιδιαίτερης περιβαλλοντικής σημασίας. Μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών και υπό την επιφύλαξη των όρων της Μελέτης Ανάλυσης Κινδύνων των Σηράγγων, στο τμήμα αυτό θα εφαρμοστεί απαγόρευση διέλευσης φορτηγών αυτοκινήτων με τρεις ή περισσότερους άξονες, σύμφωνα με το Άρθρο 25.5 (ii) της παρούσας.

2.2.2 **Αντικείμενο λειτουργίας, εκμετάλλευσης και συντήρησης**

2.2.2.1 Το Ελληνικό Δημόσιο παραχωρεί στον Παραχωρησιούχο το αποκλειστικό δικαίωμα λειτουργίας, συντήρησης και

εκμετάλλευσης με την επιβολή και είσπραξη διοδίων τελών και με κάθε άλλη νόμιμη χρήση που αφορά αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των Χρηστών κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης για το Κύριο Έργο Παραχώρησης (ΚΕΠ).

#### 2.2.2.2 Ως έργα του ΚΕΠ ορίζονται:

- (1) Ο αυτοκινητόδρομος χ.θ. 240+300 έως χ.θ. 469+700 μέχρι τη στάθμη της παράπλευρης οδού/πεζοδρόμου (SR), ή του φυσικού εδάφους αν δεν υπάρχει η στάθμη της παράπλευρης οδού / πεζοδρόμου (SR), περιλαμβανομένων των πρानών μέχρι και την περίφραξη του Αρθρου 34.4 της ΕΣΥ.
- (2) Η υφιστάμενη εθνική οδός από Α.Κ. Ευαγγελισμού μέχρι Α/Κ Λεπτοκαρυάς και μόνον το σώμα αυτής με τους ισόπεδους κόμβους και το υπόλοιπο δίκτυο που συμβάλλει σε αυτή επί μήκους 30 μέτρων από τις αντίστοιχες οριογραμμές του οδοστρώματος της εθνικής οδού.
- (3) Οι ανισόπεδοι κόμβοι με το δευτερεύον οδικό δίκτυο μέχρι την στάθμη των παραπλεύρων οδών (SR) αν υπάρχουν ή του φυσικού εδάφους περιλαμβανομένων των πρानών του σώματος των έργων μέχρι και την περίφραξη, καθώς επίσης και τα αναγκαία μήκη στο δευτερεύον οδικό δίκτυο, όπως περιγράφονται στο Προσάρτημα 2.
- (4) Τα Κέντρα Διοίκησης, Εκμετάλλευσης και Συντήρησης (ΚΕΣ), στις προβλεπόμενες από την παρούσα θέσεις.
- (5) Οι Κατασκευές σε συμμόρφωση με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.
- (6) Οι γέφυρες ανισόπεδων διαβάσεων οδών, ακόμα και των οδών που ανήκουν στα Τ.Ε. καθ'όλο το μήκος τους συμπεριλαμβανομένων των μηκών που αντιστοιχούν στους τοίχους των ακροβάθρων και στις πλάκες πρόσβασης.
- (7) Οι υφιστάμενοι και νέοι σταθμοί διοδίων καθώς και οποιοσδήποτε κτιριακός ή άλλος εξοπλισμός απαιτείται για την λειτουργία τους (κτίρια διοίκησης με τον περιβάλλοντα τους χώρο, χοάνες διοδίων, νησίδες και θαλαμίσκοι, στέγαστρα, σήραγγες εξυπηρέτησεων κ.λ.π.).

(8) Οι Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ).

Ειδικότερα για τους Σταθμούς Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ), τους σταθμούς διοδίων και τα Κέντρα Διοίκησης, Εκμετάλλευσης και Συντήρησης (ΚΕΣ), εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 23 του ν. 2300/1995 (ΦΕΚ Α' 69) με τις ακόλουθες ειδικές ρυθμίσεις:

- (i) Ο Παραχωρησιούχος έχει λάβει υπόψη του με την Προσφορά του τις θέσεις των Κέντρων Εκμετάλλευσης και Συντήρησης και των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών που περιλαμβάνονται στην ΕΣΥ.
- (ii) Ο Παραχωρησιούχος, μετά από εύλογο και αιτιολογημένο αίτημα του και έγγραφη συμφωνία με το Δημόσιο, δύναται να επιλέγει, μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, νέες θέσεις σταθμών διοδίων, οι οποίες θα εγκρίνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες έγκρισης μελετών της παρούσας Σύμβασης. Η υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις άσκηση του δικαιώματος του Παραχωρησιούχου προς επιλογή νέων θέσεων σταθμών διοδίων ισχύει καθ' όλη την Περίοδο Παραχώρησης, περιλαμβανομένης και της δυνατότητας κατάργησης / μετακίνησης υφιστάμενων σταθμών διοδίων, εφ' όσον όμως εξακολουθούν να τηρούνται οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί του άρθρου 25 ως προς την αναλογικότητα της χρέωσης Διοδίων Τελών και ειδικότερα τη Μέση Σταθμισμένη Τιμή Διοδίων Τελών - όπου αυτή εφαρμόζεται.

(9) Τα έργα απορροής ομβρίων υδάτων και αντιπλημμυρικής προστασίας που αποσκοπούν στην εύρυθμη λειτουργία του ΚΕΠ περιλαμβανομένων και των φρεατίων υδροσυλλογής και των τεχνικών έργων ομβρίων, έστω και αν κατασκευάζονται εκτός των ορίων αυτού.

(10) Οι αγωγοί και οι λοιπές εγκαταστάσεις παροχών/συνδέσεων Ο.Κ.Ω. προς τα έργα του ΚΕΠ.

- (11) Οι Η/Μ εγκαταστάσεις των έργων του ΚΕΠ (ηλεκτροφωτισμός, τηλεφωνα ανάγκης, συστήματα και άλλες εγκαταστάσεις).
- (12) Οι πινακίδες του συστήματος ελέγχου κυκλοφορίας / ενημέρωσης των οδηγών στον αυτοκινητόδρομο και στους Ανισόπεδους Κόμβους μέχρι και απόσταση 1 χλμ. από αυτούς στο δευτερεύον οδικό δίκτυο.
- (13) Το σύστημα είσπραξης Τελών Διοδίων.
- (14) Το σύστημα επίβλεψης, ελέγχου και συλλογής περιβαλλοντικών στοιχείων και δεδομένων (π.χ. ρύπανσης, στάθμης θορύβου κ.λπ.).
- (15) Το σύστημα καταμέτρησης κυκλοφορίας.
- (16) Κάθε άλλο σύστημα και/ή υποσύστημα τηλεματικής (Α.Τ.Τ.) απαραίτητο για την καλή και ασφαλή λειτουργία του Έργου.
- (17) Οποιαδήποτε άλλη κατασκευή/εγκατάσταση, για την οποία ο Παραχωρησιούχος θα είναι υπεύθυνος, τόσο για τη μελέτη – κατασκευή, όσο και για τη λειτουργία – εκμετάλλευση και συντήρηση αυτής σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τα Προσαρτήματά της.

### 2.2.3 Αντικείμενο που δεν παραχωρείται για λειτουργία και συντήρηση

Τα έργα για τα οποία ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει με την παρούσα Σύμβαση μόνο την υποχρέωση μελέτης, χρηματοδότησης, κατασκευής και συντήρησης κατά την Περίοδο Εγγύησης ΤΕ αποτελούν τα Τοπικά Έργα και είναι:

- (1) Το δευτερεύον οδικό δίκτυο με όλο τον εξοπλισμό ασφαλείας ως εξής:
  - (i) οι δευτερεύουσες οδοί των ανισόπεδων κόμβων εκτός του τμήματος αυτών που περιλαμβάνεται στο ΚΕΠ σύμφωνα με το Άρθρο 2.2.2. (2) ανάφορικά με τα Νέα Τμήματα όπως αυτά ορίζονται στο Άρθρο 2.2.1 (α),
  - (ii) οι παράπλευροι οδοί (S.R.) και όποιος άλλο δευτερεύον οδικό δίκτυο κατασκευαστεί σύμφωνα με το Βασικό Σχεδιασμό και τις προβλέψεις της ΕΣΥ,
  - (iii) το οδικό δίκτυο στις θέσεις του ΚΕΠ που θα απαιτηθεί να ανακατασκευαστεί για την διαμόρφωση σταθμών διοδίων, ΣΕΑ, ΚΕΣ και για λοιπές ανάγκες του ΚΕΠ,

- (2) Τα κάθε είδους δίκτυα και εγκαταστάσεις που τοποθετούνται στα Τ.Ε. (ηλεκτροφωτισμός, αποχέτευση ακαθάρτων, έργα άρδευσης κλπ.).
- (3) Οι κάθε είδους αγωγοί ή/και σωληνώσεις αναμονής διέλευσης και λοιπές εγκαταστάσεις δικτύων Ο.Κ.Ω. [δίκτυα αποχέτευσης (ομβρίων, ακαθάρτων), δίκτυα ύδρευσης, σωληνώσεις / φρεάτια διέλευσης αγωγών ΔΕΗ/ΟΤΕ, σωληνώσεις / φρεάτια διέλευσης αγωγών καυσίμου αερίου κλπ.], ανεξάρτητα από το οδικό έργο (ΚΕΠ ή Τ.Ε.) στο οποίο κατασκευάζονται /εγκαθίστανται, με εξαίρεση τα έργα που προαναφέρθηκαν ως ανήκοντα στα έργα του ΚΕΠ.

## 2.3 Υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου

2.3.1 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει να εκτελέσει το Έργο σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης. Ειδικότερα, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, αναλαμβάνει αποκλειστικά με δαπάνες του με δικό του κίνδυνο, εκτός αν άλλως ορίζεται ρητά στην παρούσα:

- (i) Να χρηματοδοτήσει το Έργο,
- (ii) Να εκπονήσει όλες τις αναγκαίες έρευνες και Μελέτες,
- (iii) Να εκτελέσει όλες τις Κατασκευές και όσες άλλες εργασίες συμβατικά απαιτούνται μέχρι και τη λήξη της Περιόδου Εγγύησης του ΚΕΠ,
- (iv) Να λειτουργήσει το Κύριο Έργο Παραχώρησης σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης,
- (v) Να προβαίνει στις Πληρωμές προς το Δημόσιο των ποσών που προσδιορίζονται καθ' ύψος και τρόπο καταβολής στο Άρθρο 26 της παρούσας,
- (vi) Να συντηρήσει το Κύριο Έργο Παραχώρησης σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης,
- (vii) Να εγγυηθεί την καλή λειτουργία του Κύριου Έργου Παραχώρησης κατά την Περίοδο Εγγύησης ΚΕΠ και των Τοπικών Έργων κατά τη διάρκεια της Περιόδου Εγγύησης ΤΕ,
- (viii) Να καταβάλει το σύνολο των αμοιβών και εξόδων του Ανεξάρτητου Μηχανικού,
- (ix) Να παραδώσει το Κύριο Έργο Παραχώρησης κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης σε πλήρη λειτουργία,
- (x) Να συνάψει και διατηρεί σε ισχύ τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές συμβάσεις,



- (xi) Να εκπαιδεύσει το προσωπικό του Δημοσίου στα καθήκοντα και στον χρόνο που προβλέπονται στην παρούσα,
- (xii) Να εγκαταστήσει σύστημα ποιοτικού ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας σε όλα τα στάδια μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας, εκμετάλλευσης και συντήρησης του Έργου,
- (xiii) Να εγκαταστήσει εξοπλισμό καθώς και να ανανεώνει αυτόν καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, προκειμένου να καλύπτονται οι ανάγκες συντήρησης και διατήρησης υψηλού επιπέδου ασφάλειας και εξυπηρέτησης των Χρηστών,
- (xiv) Να ενημερώνει τους Χρήστες σύμφωνα με τις προβλέψεις της Σύμβασης,
- (xv) Να διευκολύνει την άσκηση εποπτείας εκ μέρους του Δημοσίου καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης Παραχώρησης,
- (xvi) Να προσλάβει (ο ίδιος ή τυχόν τρίτο πρόσωπο που χρησιμοποιεί για τις ανάγκες αυτές –), για την κάλυψη των θέσεων εργασίας είσπραξης Διοδίων Τελών, κατά απόλυτη προτεραιότητα και μέχρι τριάντα (30) άτομα (ή όσα τυχόν επιπλέον συμφωνήσουν το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος):
  - a. προσωπικό προερχόμενο από τους εργαζόμενους στην εταιρεία Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας Α.Ε. που απασχολείται σε αυτήν για τις πάγιες ανάγκες των Υφισταμένων Τμημάτων έως και τις 31-12-2004 και εξακολουθούσε να απασχολείται σε αυτήν κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας, με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, και εφ' όσον επιθυμούν να προσληφθούν στις θέσεις αυτές από τον Παραχωρησιούχο (ή από τυχόν τρίτο πρόσωπο που αυτός χρησιμοποιεί για τις ανάγκες αυτές),
  - b. με συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και όρους σύμφωνα με αυτούς που ισχύουν στις συμβάσεις εργασίας του αντίστοιχου προσωπικού του Παραχωρησιούχου.

2.3.2 Ούτε ο Παραχωρησιούχος, ούτε οποιοσδήποτε Αρχικός Μέτοχος ή οποιοσδήποτε άλλο πρόσωπο, έχει οποιοδήποτε δικαίωμα να εγείρει οποιαδήποτε απαίτηση κατά του Ελληνικού Δημοσίου ή οποιασδήποτε Αρμόδιας Αρχής ή να λάβει οποιαδήποτε αποζημίωση ή άλλο ποσό από το Ελληνικό Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή

λόγω υπαναχώρησης ή λόγω ζημιών ή εξ άλλης αιτίας, περιλαμβανομένων και:

- (i) λόγων προκαλουμένων από παρανόηση σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα το οποίο αναφέρεται στη παρούσα Σύμβαση (συμπεριλαμβανομένων και όλων των ζητημάτων που αναφέρονται στο Άρθρο 9.1 περί συνθηκών του Έργου),
- (ii) λόγων που αναφέρονται σε λανθασμένη ή ελλιπή πληροφόρηση (περιλαμβανομένης και οποιασδήποτε εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου και/ή των Αρμοδίων Αρχών εκδοθείσας οδηγίας ή οποιασδήποτε μελέτης που ανατέθηκε από αυτούς), η οποία δόθηκε στον Παραχωρησιούχο από οποιοδήποτε πρόσωπο, είτε προστηθέν του Ελληνικού Δημοσίου και/ή των Αρμοδίων Αρχών, είτε όχι, με την εξαίρεση εκείνων των ζητημάτων για τα οποία υπάρχει ρητή πρόβλεψη από τη παρούσα Σύμβαση.

**2.3.3** Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να ανακοινώνει αμελλητί στο Δημόσιο το περιεχόμενο όλων των δικογράφων ή άλλων δημοσίων ή ιδιωτικών εγγράφων που του κοινοποιούνται και αναφέρονται στη μη τήρηση των συμβατικών του υποχρεώσεων. Η υποχρέωσή του αυτή καλύπτει και έγγραφα που εκδόθηκαν από αρχές της αλλοδαπής.

**2.3.4** Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, η ευθύνη του Παραχωρησιούχου δεν αποδυναμώνεται, ούτε επιμερίζεται από συναινέσεις ή εγκρίσεις που παρέχει το Δημόσιο σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.

**2.3.5** Η έννοια οποιασδήποτε συναίνεσης ή έγκρισης του Δημοσίου, που παρέχεται χωρίς παρατηρήσεις είναι - και μόνον - ότι το Δημόσιο δεν έχει αντίρρηση. Όταν η συναίνεση ή έγκριση παρέχεται με παρατηρήσεις, τότε οι παρατηρήσεις υποχρεώνουν τον Παραχωρησιούχο σε συμμόρφωση με αυτές σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Σύμβαση.

## **2.4 Υποχρεώσεις Ελληνικού Δημοσίου**

**2.4.1** Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και για το συνολικό διάστημα της Περιόδου Παραχώρησης:

- (i) να εξασφαλίσει στον Παραχωρησιούχο την αδιατάρακτη άσκηση του αποκλειστικού Δικαιώματος Εκμετάλλευσης του Έργου,
- (ii) να παραδώσει στον Παραχωρησιούχο την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου σύμφωνα με το Άρθρο 6.1

της παρούσας καθώς και να διατηρήσει στη διάθεση του Παραχωρησιούχου για όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης τους χώρους επί των οποίων υφίσταται και θα αναπτυχθεί το ΚΕΠ,

- (iii) να καταβάλει τη Χρηματοδοτική Συμβολή του σύμφωνα με το Άρθρο 5.2.

2.4.2 Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει μόνο εκείνες τις οικονομικές υποχρεώσεις που αφορούν στο Έργο για τις οποίες υπάρχει ρητή πρόβλεψη στην παρούσα Σύμβαση.

## 2.5 Ανταγωνισμός

2.5.1 Το Ελληνικό Δημόσιο (ή οι τοπικές αρχές) εφ' όσον, άμεσα ή μέσω τρίτου προσώπου:

- (i) κατασκευάσει και θέσει σε λειτουργία έργα αυτοκινητοδρόμων ή οδών ταχείας κυκλοφορίας (όπως αυτοί ορίζονται στον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως αυτός ισχύει), πλην των αναφερομένων στο Άρθρο 2.6, που επηρεάζουν ουσιαστικά τον κυκλοφοριακό φόρτο και τα έσοδα του Έργου ή / και
- (ii) δεν επιβάλλει διόδια τέλη σε αυτοκινητόδρομους που αποδεδειγμένα λειτουργούν ανταγωνιστικά με το Έργο, ή επιβάλλει σε αυτούς Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών ανά χιλιόμετρο χαμηλότερο του 85% του Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών που προβλέπεται κατά μέσο όρο για το Έργο για την αντίστοιχη περίοδο ή / και
- (iii) με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου (iv), επιβάλλει Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών σε αυτοκινητοδρόμους ή οδούς ταχείας κυκλοφορίας που συνδέονται άμεσα με το Έργο ανά χιλιόμετρο υψηλότερο κατά 15% τουλάχιστον του Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών που προβλέπεται κατά μέσο όρο για το Έργο για την αντίστοιχη περίοδο, ή / και
- (iv) επιβάλλει στο σταθμό διοδίων Μαλγάρων, για την απόσταση Θεσσαλονίκη – Κλειδί, ή επιβάλλει σε τυχόν σταθμό διοδίων επί του τμήματος Βέροια – ΠΑΘΕ της Εγνατία Οδού, για την απόσταση Βέροια – Κλειδί, Διόδια Τέλη ανώτερα του Ανώτατου Ορίου Διοδίου Τέλους που προβλέπεται στην παρούσα ή / και
- (v) προβεί σε εκτροπή ή αποκλεισμό οδών που λειτουργούν ως προσβάσεις σε οιοδήποτε σημείο του Έργου ή / και

- (vi) επιτρέπει την λειτουργία ΣΕΑ στον Αυτοκινητόδρομο ΠΑΘΕ και σε απόσταση μικρότερη από τριάντα 30 χλμ. από τα άκρα του ΚΕΠ.

αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο για τυχόν μείωση των εσόδων του Έργου που αποδεδειγμένα και άμεσα προκλήθηκε από τις ανωτέρω πράξεις του Δημοσίου.

- 2.5.2 Σε περίπτωση που, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο Παραχωρησιούχος αποδείξει ότι συνεπεία οποιουδήποτε γεγονότος από τα αναφερόμενα στις ανωτέρω παραγράφους 2.5.2 (i) έως και (vi), επήλθε μείωση των εσόδων του, η οποία δεν θα είχε επέλθει αν δεν είχε συμβεί το γεγονός αυτό, το Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 31.3.5.

## 2.6 Ανάπτυξη Συγκοινωνιακού Δικτύου της Ευρύτερης Περιοχής

Το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να προγραμματίζει, μελετά και κατασκευάζει, χωρίς να γεννάται οποιαδήποτε υποχρέωση αποζημίωσης του Παραχωρησιούχου, τα συγκοινωνιακά έργα που αποτελούν τμήματα του Διευρωπαϊκού Δικτύου – TEN (Απόφαση Νο. 1692/96/EC) στο οποίο περιλαμβάνονται:

1. Ο Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας (Ε65), με διόδια και υπό τους περιορισμούς των παραγράφων 2.5 (ii) και (iii),
2. Η ολοκλήρωση του αυτοκινητοδρόμου ΠΑΘΕ, με διόδια εντός των ορίων της παραγράφου 2.5 (iii),
3. Το Σιδηροδρομικό Δίκτυο Αθήνα – Ειδομένη,
4. Η ανάπτυξη και ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού, με ή χωρίς διόδια,
5. Ο εγκάρσιος οδικός σύνδεσμος Λάρισας – Ε65,
6. Ο οδικός άξονας Λαμίας – Αντίρριου,
7. Η Ιόνια Οδός.

## 2.7 Δημόσιες Συγκοινωνίες

- 2.7.1 Με τις διατάξεις της παρούσας δεν θίγεται το δικαίωμα του Δημοσίου να ορίζει τα εισιτήρια των Δημοσίων Συγκοινωνιών που εξυπηρετούν την άμεση και την ευρύτερη περιοχή του Έργου, καθώς και το δικαίωμά του να επιβάλλει γενικούς περιορισμούς/ρυθμίσεις/μέτρα στην κυκλοφορία των επιβατικών ή/και άλλων κατηγοριών οχημάτων που μπορούν να επηρεάσουν έμμεσα την ανάπτυξη ή μη των Δημοσίων Συγκοινωνιών.

- 2.7.2 Δεν γεννάται δικαίωμα του Παραχωρησιούχου για οποιοδήποτε αντάλλαγμα ή χρηματική αποζημίωση, αν το Ελληνικό Δημόσιο, στο πλαίσιο της άσκησης του ανωτέρω δικαιώματός του, προκαλέσει μεταβολές στην επιλογή μέσου μετακίνησης, μεταβολές στο μέγεθος ή/και στη σύνθεση της κυκλοφορίας και τα στατιστικά χαρακτηριστικά της και τη διαχρονική εξέλιξή τους.

### **3. Περίοδος Παραχώρησης - Διάρκεια Ισχύος Σύμβασης**

- 3.1 Η Περίοδος Παραχώρησης αρχίζει την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και λήγει την αντίστοιχη ημερομηνία μετά την πάροδο 30 ετών (υπό την επιφύλαξη κάθε τυχόν παράτασης χορηγηθείσας σύμφωνα με τους όρους της παρούσας), ή και νωρίτερα, εφόσον η παρούσα Σύμβαση λήξει ή καταγγελλθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της.
- 3.2 Η ισχύς της Σύμβασης Παραχώρησης αρχίζει από την υπογραφή της και λήγει, με την επιφύλαξη τυχόν παρατάσεων ή περιπτώσεων ενωρίτερης λήξης λόγω καταγγελίας, με την οριστική παραλαβή του Έργου από το Δημόσιο σύμφωνα με την παρούσα.

### **4. Νομοθετική Κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης - Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης**

- 4.1 **Νομοθετική Κύρωση**
- 4.1.1 Η παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης θα κατατεθεί από το Ελληνικό Δημόσιο στην Βουλή των Ελλήνων για την κύρωσή της με νόμο. Στο νόμο θα προβλέπεται ως Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος του Κυρωτικού Νόμου η δέκατη ημέρα μετά την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.
- 4.1.2 Τα Προσαρτήματα της παρούσας Σύμβασης δεν θα υποβληθούν για κύρωση στη Βουλή των Ελλήνων.
- 4.2 **Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης**
- 4.2.1 Η Έναρξη της Παραχώρησης τελεί υπό την αίρεση εκπλήρωσης σωρευτικά των ακόλουθων προϋποθέσεων:
- (α) 1. της ψήφισης από την Βουλή των Ελλήνων του νόμου με τον οποίο κυρώνεται η παρούσα Σύμβαση και της δημοσίευσής του κυρωτικού αυτού νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (η «**Ημερομηνία Δημοσίευσης**»), μέχρι το πέρας του τετάρτου (4ου) μήνα από την υπογραφή της (εξαιρουμένης της περιόδου

τυχόν διάλυσης της Βουλής και έως ότου λάβει ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή η νέα Κυβέρνηση),

2. της έγκρισης, εντός της αυτής τετράμηνης προθεσμίας, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τυχόν κρατικών ενισχύσεων που αποτελούν μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος (άρθρα 87 έως 89 της Συνθήκης Ε.Ε.),

(b) καθώς και εντός προθεσμίας η οποία λήγει είκοσι (20) ημέρες από την Ημερομηνία Δημοσίευσης, αλλά όχι πριν από δέκα (10) ημέρες από την Έναρξη Ισχύος του Κυρωτικού Νόμου:

- (i) της ικανοποίησης όλων των όρων και προϋποθέσεων για την εκταμίευση ποσών βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, εκτός από τις αιρέσεις που αφορούν:

- (1) στην κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης, και
- (2) στην έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τυχόν κρατικών ενισχύσεων που αποτελούν μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος,

όπως αυτό θα προκύπτει από έγγραφη βεβαίωση των Δανειστών (ή του εκπροσώπου τους),

- (ii) της προσκόμισης από τους Αρχικούς Μετόχους δια του Παραχωρησιούχου της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης, σύμφωνα με το κείμενο που συμφωνείται στο Τμήμα 2 του Προσαρτήματος 1,
- (iii) της κατάθεσης από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών, σύμφωνα με το κείμενο που συμφωνείται στο Τμήμα 1 του Προσαρτήματος 1,
- (iv) της αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με το Άρθρο 28.1.2 (i) της παρούσας,
- (v) της προσκόμισης επικυρωμένων αντιγράφων των υπογεγραμμένων ασφαλιστικών συμβάσεων που προβλέπονται για την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών, όπως αυτές συμφωνήθηκαν κατά την Περίοδο Οριστικοποίησης των Συμβατικών Εγγράφων,

υπό την επιφύλαξη των παρατάσεων που τυχόν θα συμφωνηθούν μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών με γραπτή συμφωνία που θα

καταρτισθεί το αργότερο μέχρι την εκπνοή της εκάστοτε προθεσμίας που παρατείνεται.

4.2.2 Η ημερομηνία κατά την οποία θα διαπιστωθεί και επιβεβαιωθεί εγγράφως από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, σύμφωνα με το κείμενο που συμφωνείται στο Τμήμα 4 του Προσαρτήματος 1 της παρούσας, ότι έχει πληρωθεί το σύνολο των ανωτέρω προϋποθέσεων, αποτελεί την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

4.2.3 Με την εξαίρεση των ανωτέρω προθεσμιών που άρχονται από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Παραχώρησης, σημείο αφετηρίας όλων των προθεσμιών που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση αποτελεί η Ημερομηνία Έναρξης της Παραχώρησης.

4.2.4 Στην περίπτωση που:

- (a) 1. είτε η Σύμβαση δεν κυρωθεί με νόμο από την Βουλή των Ελλήνων και ο κυρωτικός νόμος δε δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μέχρι το πέρας του τέταρτου (4ου) μήνα από την υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης (εξαιρουμένης της περιόδου τυχόν διάλυσης της Βουλής και έως ότου λάβει ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή η νέα Κυβέρνηση),
- 2. είτε, εντός της αυτής τετράμηνης προθεσμίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν εγκρίνει το σύνολο ή μέρος των τυχόν κρατικών ενισχύσεων που αποτελούν μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος,
- (b) είτε, εντός της προθεσμίας του Αρθρου 4.2.1 (b) δεν έχουν ικανοποιηθεί από τον Παραχωρησιούχο οι εκεί προβλεπόμενες προϋποθέσεις,

και όλα τα ανωτέρω υπό την επιφύλαξη των παρατάσεων που τυχόν θα συμφωνηθούν μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών σύμφωνα με το Αρθρο 4.2.1, η Σύμβαση Παραχώρησης θα λύεται αυτοδικαίως, θα παύει εφεξής να παράγει αποτελέσματα και, υπό την επιφύλαξη του Αρθρου 4.3, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα απαλλάσσονται από κάθε τυχόν ευθύνη ή αξίωση αποζημίωσης έναντι αλλήλων.

#### 4.3 Αποζημιώσεις

4.3.1 Στην περίπτωση που η Σύμβαση Παραχώρησης λυθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4.2.4 (α1 και α2), το Δημόσιο:

- (a) θα καταβάλει, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου του Αρθρου 4.3.2, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λύσεως της Σύμβασης:

- (i) στον Παραχωρησιούχο αποζημίωση ύψους ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων Ευρώ (€ 1.800.000,00), και
  - (ii) στον Παραχωρησιούχο ή/και στον Ανάδοχο ατόκως και ύστερα από έγγραφο αίτημα τους, στο οποίο θα επισυνάπτονται τα επίσημα παραστατικά πληρωμής, όλες τις άμεσες εύλογες δαπάνες που βαρύνουν τον Ανάδοχο ή/και τον Παραχωρησιούχο από την ημερομηνία ανακήρυξής του ως Προσωρινού Ανάδοχου έως την ημερομηνία λύσης της Σύμβασης,
- (b) θα επιστρέψει στον Παραχωρησιούχο την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών και όσες άλλες εγγυητικές επιστολές έχει τυχόν προσκομίσει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με το Άρθρο 4.2.1 (b).

Πέραν των ανωτέρω, ο Παραχωρησιούχος ή/και ο Ανάδοχος δεν θα διατηρεί κατά του Δημοσίου οποιαδήποτε άλλη απαίτηση.

- 4.3.2 Για τους σκοπούς του Άρθρου 4.3.1, ως άμεσες εύλογες δαπάνες θεωρούνται δαπάνες που βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο ή/και τον Ανάδοχο για την προετοιμασία, οριστικοποίηση και υπογραφή της Σύμβασής Παραχώρησης και όλων των άλλων συμβάσεων, εγγυητικών επιστολών και εγγράφων που καταρτίστηκαν, εκδόθηκαν ή συντάχθηκαν αντίστοιχα μέχρι την ημερομηνία λύσεως της Σύμβασης Παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά και όλων των εύλογων εξόδων αναδοχής, και/ή αμοιβών δέσμευσης κεφαλαίων, ποινών ακυρώσεως – ματαίωσης χρηματοδότησης (breakage costs), καθώς και των αμοιβών και εξόδων των τεχνικών, χρηματοοικονομικών και νομικών συμβούλων, ενώ δεν θεωρούνται εύλογες άμεσες δαπάνες οποιαδήποτε κατασκευαστικά έξοδα ή/και έξοδα προετοιμασίας σχετικά με το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου ή έξοδα κινητοποίησης, εκτός εάν αυτά ζητηθούν από το Δημόσιο βάσει του Άρθρου 4.4. Διευκρινίζεται ότι όσες δαπάνες του Παραχωρησιούχου ή του Αναδόχου εμπίπτουν στην ανωτέρω έννοια των ευλόγων δαπανών και προέκυψαν, λόγω της κατά το Άρθρο 4.2.4 (α1 και α2) λύσεως της Σύμβασης Παραχώρησης, θα καταβληθούν στον Παραχωρησιούχο ή/και στον Ανάδοχο ατόκως και ύστερα από έγγραφο αίτημα τους, στο οποίο θα επισυνάπτονται τα επίσημα παραστατικά πληρωμής, εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής από το Δημόσιο του ανωτέρω αιτήματος.

- 4.3.3 Στην περίπτωση που η Σύμβαση Παραχώρησης λυθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4.2.4 (b), το Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει την κατάπτωση της Ενδιάμεσης Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης.



**4.4 Εργασίες κατά την Περίοδο από την Υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης μέχρι την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης**

- 4.4.1 Το Δημόσιο μπορεί να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο, ανά πάσα στιγμή προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης να προβεί σε πρόδρομες εργασίες, στις οποίες περιλαμβάνονται μελέτες και έρευνες σχετικές με το Έργο και η ολοκλήρωση των Εγχειριδίων Λειτουργίας και Συντήρησης Β' Φάσης, τις οποίες ο Παραχωρησιούχος έχει προσδιορίσει κατά αντικείμενο και κόστος στην Προσφορά του. Το κόστος των εργασιών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το δύο στα εκατό (2%) του Τιμήματος Μελετών-Κατασκευών της Προσφοράς.
- 4.4.2 Σε περίπτωση που επέλθει η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται οποιασδήποτε αμοιβής ή ανταλλάγματος για τις ως άνω εργασίες, δοθέντος ότι αυτές αποτελούν μέρος των εργασιών που σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση υποχρεούται να εκτελέσει ο Παραχωρησιούχος.
- 4.4.3 Σε περίπτωση που δεν επέλθει η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος θα αποζημιωθεί για τις εν λόγω εργασίες ανάλογα με το ποσοστό εξ αυτών που έχει εκτελέσει και το κόστος τους που έχει προσδιορίσει για αυτές στην Προσφορά του.

**5. Χρηματοδότηση του Έργου – Εγγυήσεις Καλής Εκτέλεσης****5.1 Δεσμευτική Επένδυση**

- 5.1.1 Κάθε Αρχικός Μέτοχος υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο το ανάλογο με τη συμμετοχή του τμήμα της Δεσμευτικής Επένδυσης στις ή μέχρι τις ημερομηνίες και τα ποσά που καθορίζονται στο κατωτέρω Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Ποσών Δεσμευτικής Επένδυσης.
- 5.1.2 Προς εξασφάλιση της υποχρέωσης του Άρθρου 5.1.1 οι Αρχικοί Μέτοχοι αναλαμβάνουν όπως, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο Άρθρο 4.2.1 (b), να εκδώσουν και να προσκομίσουν δια του Παραχωρησιούχου στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης που προβλέπεται στο Άρθρο 5.4 της παρούσας.
- 5.1.3 Οι Αρχικοί Μέτοχοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να καταβάλουν στον Παραχωρησιούχο, ως Δεσμευτική Επένδυση συνολικά το ποσό των εκατό εκατομμυρίων Ευρώ (€ 100.000.000,00):
- (i) Πενήντα εκατομμυρίων Ευρώ (€ 50.000.000,00) ως Μετοχικό Κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου, και

- (ii) πενήντα εκατομμυρίων Ευρώ (€ 50.000.000,00) ως Δευτερογενές Χρέος.

Πίνακας 1				
Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Ποσών Δεσμευτικής Επένδυσης				
Αριθμός Καταβολής	Ημερομηνία Καταβολής	Μετοχικό Κεφάλαιο (σε Ευρώ)	Δευτερογενές Χρέος (σε Ευρώ)	Δεσμευτική Επένδυση (σε Ευρώ)
1	Κατά την ημερομηνία σύστασης του Παραχωρησιούχου και προ της υπογραφής της παρούσας	5.000.000	0	5.000.000
2	Προ ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης	10.000.000	0	10.000.000
3	Εντός έξι (6) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης	0	85.000.000	85.000.000
4	Προ της ημερομηνίας έκδοσης της ΒΠΕ <sub>ΜΚ</sub>	35.000.000	-35.000.000	0
Σύνολο		50.000.000	50.000.000	100.000.000

5.1.4 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 35.1, σε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών από Αρχικό Μέτοχο χωρίς την προηγούμενη συναίνεση του Δημοσίου, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται χωρίς εύλογη αιτία, το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να ζητήσει την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης κατά το μέρος που ισούται με το μη εισέτι καταβληθέν ποσό της Δεσμευτικής Επένδυσης που αντιστοιχεί στον εν λόγω Αρχικό Μέτοχο.

5.1.5 Το μετοχικό κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου θα υπόκειται σε διαδοχικές αυξήσεις κατά περιόδους και κατά ποσά που θα επιτρέπουν την καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης σύμφωνα με το Άρθρο 5.1.1.

- 5.1.6 Εάν οποιοδήποτε ποσό της Δεσμευτικής Επένδυσης δεν καταβληθεί στο σύνολό του κατά την ημερομηνία που προβλέπεται στο Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Ποσών Δεσμευτικής Επένδυσης, το Ελληνικό Δημόσιο (με την επιφύλαξη των Άρθρων 35.2.1, 36.2 και 37 και οποιωνδήποτε άλλων δικαιωμάτων και μέσων που θα έχει στη διάθεσή του, περιλαμβανομένου και του δικαιώματος αποζημίωσης) δικαιούται εντός δέκα (10) ημερών από την λήξη της ως άνω προθεσμίας να απαιτήσει με έγγραφο αίτημα προς την εγγυήτρια τράπεζα την κατάπτωση μέρους ή του συνόλου της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης και την καταβολή στον Παραχωρησιούχο για λογαριασμό των Μετόχων ως κάλυψη αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου του σχετικού ποσού που θα ισούται με τη διαφορά μεταξύ του συνολικώς καταβλητέου σε κάθε σχετική ημερομηνία ποσού και του συνολικώς καταβληθέντος στον Παραχωρησιούχο ποσού κατά την ίδια ημερομηνία. Σε περίπτωση που το Ελληνικό Δημόσιο δεν ασκήσει το ανωτέρω δικαίωμα εντός της ως άνω προθεσμίας των δέκα (10) ημερών, το σχετικό δικαίωμα θα δικαιούνται να ασκήσουν οι Δανειστές ή/και ο Παραχωρησιούχος με έγγραφη παραγγελία προς την εγγυήτρια τράπεζα.
- 5.1.7 Η πιστοποίηση των καταβολών της Δεσμευτικής Επένδυσης θα γίνεται:
- (i) για το τμήμα της που εκφράζεται ως μετοχικό κεφάλαιο, με προσκόμιση στο Δημόσιο επικυρωμένης σειράς αντιγράφων όλων των νομίμων δικαιολογητικών που υποβάλλονται στην εποπτεύουσα κατά τον κ.ν. 2190/20 αρχή, στις περιπτώσεις αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου των Ανωνύμων Εταιρειών
  - (ii) για το τμήμα της που εκφράζεται ως Δευτερογενές Χρέος, από τα τηρούμενα λογιστικά βιβλία του Παραχωρησιούχου σε συνδυασμό με προσκόμιση στο Δημόσιο βεβαίωσης του(ων) ορκωτού ελεγκτή(ών) του Παραχωρησιούχου.
- 5.1.8. **Αύξηση Δεσμευτικής Επένδυσης**
- (i) Δεδομένου ότι ο Επιδιωκόμενος Εσωτερικός Δείκτης Αποδοτικότητας της Δεσμευτικής Επένδυσης του Παραχωρησιούχου αποτελεί αυσιώδη όρο της παρούσας Σύμβασης και απετέλεσε ένα από τα κριτήρια της επιλογής του Παραχωρησιούχου, οποιαδήποτε αύξηση της Δεσμευτικής Επένδυσης προϋποθέτει την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου. Το Δημόσιο, παρέχοντας τη συναίνεσή του δικαιούται να ορίσει ότι δεν θα υπολογίζεται απόδοση επί των επί πλέον ποσών της Δεσμευτικής Επένδυσης και ως εκ τούτου ο μηχανισμός

καταμερισμού κερδών του άρθρου 26.2 της παρούσας θα ενεργοποιείται όταν επιτυγχάνεται το  $TRIIRR_{\text{Παραχ}}$  επί του ποσού της Δεσμευτικής Επένδυσης που συμφωνείται με την παράγραφο 5.1.3 της παρούσας.

- (ii) Εξαιρετικά για οποιαδήποτε αύξηση της Δεσμευτικής Επένδυσης εντός της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών ή και εντός τριών (3) ετών μετά τη λήξη αυτής και μέχρι ποσοστού πενήντα στα εκατό (50%) της Δεσμευτικής Επένδυσης, όπως αυτή συμφωνείται με το Άρθρο 5.1.1 της παρούσας και εφ' όσον το αίτημα συνοδεύεται από έγγραφη συναίνεση των Δανειστών, το Δημόσιο υποχρεούται να αποδεχθεί το αίτημα του Παραχωρησιούχου οπότε και τα επιπλέον ποσά Δεσμευτικής Επένδυσης θα συμπεριλαμβάνονται στη βάση υπολογισμού επίτευξης του  $TRIIRR_{\text{Παραχ}}$ .

## 5.2 Χρηματοδοτική Συμβολή

5.2.1 Η Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου ανέρχεται συνολικά στο ποσό των διακοσίων είκοσι πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 225.000.000,00) σε τρέχουσες τιμές, αναπροσαρμοσμένη στο ποσό των Ευρώ διακοσίων εβδομήντα οκτώ εκατομμυρίων εκατό χιλιάδων (€ 278.100.000,00) το οποίο αντανakλά την επίπτωση της μεταβολής των βασικών επιτοκίων μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής της Προσφοράς και της ημερομηνίας υπογραφής της παρούσας προσαυξημένη κατά τη μεταβολή του ΔTK, μεταξύ του τέλους του δεύτερου (2ου) μήνα προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, προς τον ΔTK της 31/12/2005, κατά τους χρόνους και την αναλογία των ποσών που ορίστηκαν με την Προσφορά και περιλαμβάνονται στο Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Χρηματοδοτικής Συμβολής. Η Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου δεν υπόκειται σε κρατήσεις υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.

5.2.2 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 5.2.3 (ii) το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο το εν λόγω ποσό στις ημερομηνίες και κατά τα επιμέρους ποσά που προσδιορίζονται στο κατωτέρω Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Ποσών Χρηματοδοτικής Συμβολής, εφόσον πληρούνται τα αντίστοιχα κατωτέρω ορόσημα, όπως ορίστηκαν στην Προσφορά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΛΗΣ (Χ.Σ.)

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Αριθμός Καταβολής	Ορόσημο Καταβολής Χ.Σ.	Αριθμός Καταβολής Δεσμευτικής Επένδυσης	Ημερομηνία Καταβολής	Χ.Σ. Προσφοράς (σε Ευρώ)	Αναπροσαρμοσμένη Χ.Σ. (σε Ευρώ)
1.	Ολοκλήρωση κατά ποσοστό 90% της προετοιμασίας της διάνοιξης της σήραγγας Τ3 μέσω διατρήσεων και ανατινάξεων	3	Έξι (6) μήνες μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης	74.338.000	91.881.412 x Δ*
2.	Ολοκλήρωση κατά ποσοστό 75% των Κατασκευών που αφορούν στα Υφιστάμενα Τμήματα	3	Δώδεκα (12) μήνες μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης	81.793.000	101.096.469 x Δ
3.	Ολοκλήρωση κατά ποσοστό 33% των εργασιών διάνοιξης σιράγγων μέσω διατρήσεων και ανατινάξεων	3	Δεκαοκτώ (18) μήνες μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης	68.869.000	85.122.119 x Δ
Σύνολα				225.000.000	278.100.000 x Δ

- \* Όπου Δ, είναι ο λόγος του ΔΤΚ του τέλους του δεύτερου (2<sup>ου</sup>) μήνα προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, προς τον ΔΤΚ της 31/12/2005

**5.2.3 Προϋπόθεση για την καταβολή εκάστης δόσεως της Χρηματοδοτικής Συμβολής είναι:**

- (i) η υποβολή από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο, το αργότερο τριάντα (30) ημέρες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία καταβολής της, όλων των απαιτούμενων κατά το νόμο και την παρούσα Σύμβαση εγγράφων που θα πιστοποιούν ότι η καταβληθείσα Δεσμευτική Επένδυση του Παραχωρησιούχου δεν είναι μικρότερη από το ποσό που αντιστοιχεί στη σχετική ημερομηνία στον Πίνακα «Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Ποσών Δεσμευτικής Επένδυσης»

του άρθρου 5.1.1 της παρούσας Σύμβασης, και της σχετικής ΒΠΕ<sub>ΧΣ</sub> του Άρθρου 19 της παρούσας.

- (ii) Σε περίπτωση ενωρίτερης επίτευξης οποιουδήποτε Οροσήμου εκ μέρους του Παραχωρησιούχου, το Δημόσιο δικαιούται αλλά δεν υποχρεούται να καταβάλει την σύμφωνα με τον Πίνακα 2 αντίστοιχη δόση της Χρηματοδοτικής Συμβολής κατά τον χρόνο επίτευξης του Οροσήμου, άλλως αυτή καταβάλλεται στην προβλεπόμενη στον Πίνακα 2 αντίστοιχη ημερομηνία.

5.2.4 Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα να προβεί στην καταβολή του συνόλου της Χρηματοδοτικής Συμβολής του και πριν από την πλήρωση των προϋποθέσεων των Άρθρων 5.2.2 και 5.2.3 της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή η καταβολή θα πραγματοποιηθεί σε κοινό δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου. Ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται να προβεί σε αναλήψεις του ποσού της Χρηματοδοτικής Συμβολής από τον λογαριασμό αυτό σύμφωνα με την κατανομή που θα έχει ορίσει στην Προσφορά του κατά το παρόν Άρθρο 5.2 της παρούσας. Για το σκοπό αυτό, μετά από έγγραφο αίτημα του Παραχωρησιούχου, το οποίο θα συνοδεύεται από τα πιστοποιητικά που θα αποδεικνύουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων αναλήψεως από τον δεσμευμένο λογαριασμό των ποσών που θα δικαιούται να εισπράξει, το Δημόσιο θα παρέχει προς την τράπεζα στην οποία τηρείται ο δεσμευμένος λογαριασμός τη συναίνεσή του για την ανάληψη του αντίστοιχου ποσού. Οι τόκοι επί του εκάστοτε υπολοίπου του ανωτέρω λογαριασμού συνυπολογίζονται στη Χρηματοδοτική Συμβολή και η τυχόν προκύπτουσα επιπλέον διαφορά αποδίδεται στο Δημόσιο. Η τράπεζα στην οποία θα διατηρείται ο εν λόγω λογαριασμός θα πρέπει να είναι Τράπεζα τουλάχιστον Τύπου Γ'.

5.2.5 Η μετά την πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων τυχόν άρνηση ή καθυστέρηση του Δημοσίου να καταβάλει την συμφωνημένη, κατά την παρούσα, δόση της Χρηματοδοτικής του Συμβολής επιφέρει τα παρακάτω αποτελέσματα:

- (i) Σε περίπτωση καθυστέρησης πέραν των δέκα πέντε (15) εργασίμων ημερών, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται τόκων επί του καθυστερουμένου ποσού, υπολογιζόμενων με επιτόκιο που ισούται με το άθροισμα του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην πλέον πρόσφατη κύρια πράξη αναχρηματοδότησής της η οποία πραγματοποιείται πριν από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του οικείου εξαμήνου (το "Επιτόκιο Αναφοράς"), συν περιθώριο τριών (3) εκατοσטיαίων μονάδων.

- (ii) Σε περίπτωση καθυστέρησης, κατά τα ανωτέρω, πλέον των δύο (2) μηνών και επί συνολικά οφειλομένου ποσού Χρηματοδοτικής Συμβολής άνω των πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 5.000.000,00), μη συνυπολογιζομένων των τόκων της προηγούμενης παραγράφου, ο Παραχωρησιούχος θα έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση.

### 5.3 Δάνεια του Παραχωρησιούχου

- 5.3.1 Ο Παραχωρησιούχος είναι υπεύθυνος να διασφαλίζει ότι θα υπάρχει χρηματοδότηση διαθέσιμη κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και για όλη τη διάρκεια της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών για την πλήρη και προσήκουσα εκτέλεση του Έργου.
- 5.3.2 Πέραν των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να εγκρίνει γραπτώς και άλλες περαιτέρω χρηματοδοτικές συμφωνίες ως Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις. Κάθε χρηματοδοτική συμφωνία που δεν έχει εγκριθεί εγγράφως από το Ελληνικό Δημόσιο δεν θα θεωρείται για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης ως Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση.
- 5.3.3 Καμία τροποποίηση Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης δεν θα γίνεται χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα δικαιούται να αρνηθεί ή να καθυστερήσει χωρίς εύλογη αιτία. Εξαιρετικά, το Δημόσιο παρέχει με την παρούσα τη συναίνεσή του για οποιαδήποτε τροποποίηση των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων η οποία δεν καθιστά επαχθέστερη τη θέση του Δημοσίου έναντι οιαδήποτε Μέρους ή/και των Δανειστών και η οποία σε κάθε περίπτωση πρέπει να γνωστοποιείται στο Δημόσιο μέσα σε εύλογο χρόνο. Η συναίνεση αυτή δεν θα απαιτείται για τη διόρθωση προφανών σφαλμάτων, οι σχετικές όμως διορθώσεις θα πρέπει να γνωστοποιούνται αμέσως στο Δημόσιο.

### 5.4 Εγγυήσεις Καλής Εκτέλεσης

- 5.4.1 Για την εκ μέρους του καλή εκτέλεση της Σύμβασης, από την υπογραφή της μέχρι και την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος κατέθεσε σήμερα την υπ' αριθ. 5852002416/27-6-2007 Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. για το ποσό των Ευρώ δώδεκα εκατομμυρίων (€ 12.000.000,00).
- 5.4.2 Για την εκ μέρους του Παραχωρησιούχου καλή εκτέλεση της Σύμβασης από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, συμφωνείται η εκ μέρους του κατάθεση στο Δημόσιο των εγγυητικών επιστολών που προβλέπονται στις αμέσως κατωτέρω παραγράφους.

**5.4.3 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών (LG1)**

- (i) Πριν ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παραδώσει στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών, από Τράπεζα Τύπου Γ', για ένα ποσό ίσο προς πενήντα εκατομμύρια Ευρώ (€ 50.000.000,00), υπόδειγμα της οποίας έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 1 του Προσαρτήματος 1.
- (ii) Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών επιτρέπεται να είναι πολυεπίπεδη υπό την έννοια ότι, πέραν του Δημοσίου ως Πρώτου Δικαιούχου, είναι δυνατόν να προβλέπει την ύπαρξη και τα συναφή δικαιώματα περισσότερων Δικαιούχων, που έπονται του Δημοσίου, όπως οι Δανειστές, ο Παραχωρησιούχος και ο Κατασκευαστής, ώστε να είναι εφικτή η ενσωμάτωση σε ένα σώμα εγγυητικής επιστολής, περισσότερων υπαλλήλων δικαιωμάτων όπως η εγγύηση του Κατασκευαστή προς τον Παραχωρησιούχο (δυνάμει της Σύμβασης Μελέτης – Κατασκευής) ή/και των μελών του Κατασκευαστή προς τον Κατασκευαστή (δυνάμει του συστατικού εγγράφου του Κατασκευαστή ή άλλης συναφούς συμφωνίας).

**5.4.4 Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης (LG 2)**

Πριν ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παραδώσει στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης, για ένα ποσό ίσο προς ογδόντα πέντε εκατομμύρια Ευρώ (€ 85.000.000,00), υπόδειγμα της οποίας έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 2 του Προσαρτήματος 1.

**5.4.5 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης (LG 3)**

- (i) Κατά την υπογραφή του πρωτοκόλλου παράδοσης των Υφιστάμενων Τμημάτων ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προσκομίσει στο Ελληνικό Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης για ένα ποσό ίσο προς τρία εκατομμύρια Ευρώ (€ 3.000.000,00), υπόδειγμα της οποίας έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 3 του Προσαρτήματος 1, για την καλή εκτέλεση των υποχρεώσεων του καθ' όλη τη διάρκεια Περιόδου



Λειτουργίας και Συντήρησης. Το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους που έπεται του έτους υπογραφής του πρωτοκόλλου παράδοσης των Υφιστάμενων Τμημάτων, σύμφωνα με την ποσοστιαία αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους. Κατ' εξαίρεση, η αναπροσαρμογή του ποσού της πρώτης LG 3 θα γίνει κατά το πρώτο δίμηνο του έτους εκπνοής της διάρκειάς της και σύμφωνα με την ποσοστιαία αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ του τέλους του αμέσως προηγούμενου μήνα της έκδοσής της και της 31<sup>ης</sup> Δεκεμβρίου του προηγούμενου από το έτος λήξης της έτους. Εντός του πρώτου διμήνου εκάστου επόμενου ημερολογιακού έτους ο Παραχωρησιούχος θα αντικαθιστά ή συμπληρώνει την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης, έτσι ώστε το ποσό της Εγγυητικής Επιστολής να ισούται για κάθε ημερολογιακό έτος με τρία εκατομμύρια Ευρώ (€ 3.000.000), όπως το ποσό αυτό θα αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με Δείκτη Τιμών Καταναλωτή για το αντίστοιχο έτος και μέχρι ανωτάτου ορίου ίσου προς το δέκα τοις εκατό (10%) των ακαθαρίστων εσόδων του Παραχωρησιούχου κατά το εκάστοτε προηγούμενο έτος. Μείωση της LG 3, λόγω μείωσης των εσόδων του Παραχωρησιούχου δεν επιτρέπεται.

- (ii) Η ισχύς της αρχικής Εγγυητικής Επιστολής Λειτουργίας και Συντήρησης, καθώς και κάθε συμπλήρωση αυτής η κάθε επόμενη Εγγυητική Επιστολή που αντικαθιστά αυτήν θα έχει ισχύ τουλάχιστον δεκατεσσάρων (14) μηνών.
- (iii) Το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να ζητάει την κατάπτωση εν όλω ή εν μέρει της Εγγυητικής Επιστολής Λειτουργίας και Συντήρησης στην περίπτωση του Άρθρου 22 και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διατηρεί ανά πάσα στιγμή το ποσό της Εγγυητικής Επιστολής στο ύψος που καθορίζεται σύμφωνα με το Άρθρο 5.4.5 (i).
- (iv) Η ευχέρεια του Άρθρου 5.4.3 (ii) παρέχεται και για την περίπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης.

#### **5.4.6 Απόσβεση Εγγυήσεων**

##### **5.4.6.1 Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης**

Η Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης θα επιστραφεί στον Παραχωρησιούχο, μετά από σχετικό έγγραφο

αίτημά του, εντός πέντε (5) ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

**5.4.6.2 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών (LG 1)**

Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών θα απομειωθεί κατά:

- (i) ποσοστό 50% με την επίτευξη της 5<sup>ης</sup> αποκλειστικής τμηματικής προθεσμίας, όπως αυτή ορίζεται στο Άρθρο 11.3,
- (ii) ποσοστό 40% με το πέρας της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών, όπως αυτό πιστοποιείται με την έκδοση της ΒΠΕ Περιόδου Μελετών – Κατασκευών και,
- (iii) ποσοστό 10%, με την έκδοση του πρωτοκόλλου οριστικής παραλαβής των ΤΕ.

**5.4.6.3 Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης (LG 2)**

Η Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης θα απομειώνεται ανάλογα με την καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης εκ μέρους των Αρχικών Μετόχων, όπως αυτή θα πιστοποιείται εκάστοτε σύμφωνα με τις προβλέψεις του Αρθρου 5.1.7 (i) και (ii).

**5.4.6.4 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και Συντήρησης (LG 3)**

Η Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης επιστρέφεται ένα μήνα μετά την οριστική παραλαβή του Έργου του Αρθρου 39.4 της παρούσας.

**5.4.7 Εκδότριες Τράπεζες**

Η τράπεζα που έχει εκδώσει την Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Παραχωρησιούχου του Αρθρου 5.4.1 και η τράπεζα που θα εκδώσει την:

- (i) Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών,
- (ii) Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης, και
- (iii) Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης.

είναι, στην περίπτωση της Ενδιάμεσης Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης του Αρθρου 5.4.1, και θα πρέπει να είναι, στις περιπτώσεις των Εγγυητικών Επιστολών των ανωτέρω υποπαραγράφων (i) και (ii),

Τράπεζα Τύπου Γ' και στην περίπτωση της υποπαραγράφου (iii) Τράπεζα Τύπου Β'. Εάν η εκδότρια τράπεζα οποιασδήποτε από τις ανωτέρω εγγυητικές επιστολές πάψει να είναι Τράπεζα Τύπου Γ' ή Τράπεζα Τύπου Β' για την περίπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης, ο Παραχωρησιούχος, (ή /και οποιοσδήποτε Αρχικός Μέτοχος στην περίπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης) μόλις πληροφορηθεί γι' αυτό, θα ενημερώσει το Δημόσιο χωρίς καθυστέρηση και, αν ο Παραχωρησιούχος (ή αντίστοιχα οι Αρχικοί Μέτοχοι) δεν αντικαταστήσει την αντίστοιχη εγγυητική επιστολή με μία εγγυητική επιστολή με όμοιους όρους από μία Τράπεζα Τύπου Γ' ή Τράπεζα Τύπου Β' για την περίπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης, μέσα σε εξήντα (60) μέρες από σχετική έγγραφη ειδοποίηση του Δημοσίου και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες προ της λήξεως της ισχύος της, το Δημόσιο, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του προς καταγγελία της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 35, δικαιούται να απαιτήσει αμέσως την κατάπτωση ολόκληρου του ποσού της αντίστοιχης Εγγυητικής Επιστολής. Στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο θα καταθέσει το προϊόν της κατάπτωσης σε ειδικό λογαριασμό και θα δικαιούται να το χρησιμοποιεί για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης με τον ίδιο τρόπο που θα χρησιμοποιούσε την αντίστοιχη Εγγυητική. Το εν λόγω ποσό θα απομειώνεται και θα αποδίδεται κατά το ποσό της εκάστοτε απομείωσης στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα Σύμβαση για την απομείωση των Εγγυητικών.

## **6. Χώρος Εκτέλεσης του Έργου**

### **6.1 Διάθεση Χώρου Εκτέλεσης του Έργου**

6.1.1 Το Δημόσιο υποχρεούται να διαθέσει στον Παραχωρησιούχο, κατά τον χρόνο και τρόπο που αναφέρεται στο παρόν Άρθρο, την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, όπως αυτός συνοπτικά περιγράφεται στα Άρθρα 2.2.1 και 2.2.2 και τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης προς και από αυτόν, καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα θεωρούμενο από το Δημόσιο ως απαραίτητο για την εκτέλεση του Έργου, χωρίς οποιαδήποτε σχετική πληρωμή ή άλλη πληρωτέα επιβάρυνση του Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή.

6.1.2 Ειδικότερα το Δημόσιο υποχρεούται να διαθέσει στον Παραχωρησιούχο την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου ως κατωτέρω:

(α) Τα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου: Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, υπό την προϋπόθεση ότι ο Παραχωρησιούχος έχει:

- (i) υποβάλει τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Συντήρησης Β' Φάσης,
- (ii) παραδώσει στο Ελληνικό Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης,
- (iii) υποβάλει τις σχετικές ασφαλιστικές συμβάσεις,
- (iv) καταρτίσει τις συμφωνίες του Άρθρου 20.2., καθ' ό μέρος αφορούν τα Υφιστάμενα Τμήματα.

(β) Τα Νέα Τμήματα του Έργου

Για τα Νέα Τμήματα, για την κατασκευή των οποίων απαιτούνται απαλλοτριώσεις, η προθεσμία παράδοσης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, με την εξαίρεση των χώρων που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τους οποίους θα καταστήσει διαθέσιμους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 6.1.2.(α)

6.1.3 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 6.1.2 (α), η διάθεση της Ελεύθερης Χρήσης κάθε τμήματος του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο, προϋποθέτει έγγραφο αίτημά του και τη σύνταξη ειδικού πρωτοκόλλου υπογραφόμενου από το Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο.

6.1.4 Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να εξασφαλίζει την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου τον οποίο καταλαμβάνει το ΚΕΠ στον Παραχωρησιούχο, και την ελεύθερη πρόσβασή του προς και από τον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου. Την αντίστοιχη υποχρέωση αναλαμβάνει το Δημόσιο για το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου που καταλαμβάνουν τα Τοπικά Έργα καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου – Μελετών Κατασκευών.

6.1.5 Ο Χώρος Εκτέλεσης του Έργου δεν θα χρησιμοποιηθεί από τον Παραχωρησιούχο για κανένα άλλο σκοπό παρά μόνο για την εκτέλεση του Έργου.

6.1.6 Όλες οι απαλλοτριώσεις, οι οποίες απαιτούνται για το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, συντελούνται με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του Δημοσίου. Ειδικότερα, στην περίπτωση κατά την οποία τεκμηριωμένα απαιτηθούν Συμπληρωματικοί Χώροι, σύμφωνα με Μελέτη που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος και θα εγκριθεί

σύμφωνα με την παρούσα, για τη διαμόρφωση σταθμών διοδίων και Κέντρων Διοίκησης Εκμετάλλευσης και Συντήρησης, το Ελληνικό Δημόσιο θα προχωρήσει στις εν λόγω απαλλοτριώσεις. Οι δαπάνες απαλλοτρίωσης βαρύνουν το Δημόσιο και οι χώροι αυτοί θα εντάσσονται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου. Κατ' εξαίρεση και υπό την προϋπόθεση ότι αποδεδειγμένα δεν είναι άλλως τεχνικά εφικτή, με εύλογο κόστος, η ικανοποίηση των Προδιαγραφών και μετά από Μελέτη που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος, η οποία θα εγκριθεί σύμφωνα με την παρούσα, απαιτηθεί Συμπληρωματικός Χώρος για την εκτέλεση Μονίμων Κατασκευών, το Δημόσιο θα προχωρήσει στις αναγκαίες απαλλοτριώσεις με δαπάνη του Παραχωρησιούχου. Οι ανωτέρω συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις θα συντελούνται από το Δημόσιο εντός προθεσμίας που θα μετράται από την έγκριση της σχετικής μελέτης και την υποβολή από τον Παραχωρησιούχο κτηματολογίου και πλήρους φακέλου:

- (i) Για απαλλοτριώσεις εκτός Σχεδίου Πόλεως: δώδεκα (12) μήνες.
- (ii) Για απαλλοτριώσεις που απαιτούν τροποποίηση Ισχύοντος Σχεδίου Πόλεως: δέκα οκτώ (18) μήνες.

6.1.7 Δυνάμει της Άδειας Εκτέλεσης Έργου και με την επιφύλαξη των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων ο Παραχωρησιούχος θα προβεί με ευθύνη και δαπάνες του στον πλήρη καθαρισμό, υλοτομία, καθαίρεση κτισμάτων ή άλλων κατασκευών στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκτέλεση των Κατασκευών.

6.1.8 Καθυστέρηση στη διάθεση οποιουδήποτε τμήματος του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου υπό τους όρους και εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στα Άρθρα 6.1.2 και 6.1.6 αποτελεί Γεγονός Απαλλαγής, πέραν δε τούτου δεν θα γεννάει καμία αξίωση προς αποκατάσταση ζημιών κατά του Δημοσίου, με την επιφύλαξη των όσων ορίζονται στο Άρθρο 31 καθώς και όσων ορίζονται στο Άρθρο 11.2 για τα Υφιστάμενα Τμήματα.

## 6.2 Πρόσθετοι Χώροι

6.2.1 Σε περίπτωση κατά την οποία ο Παραχωρησιούχος χρειασθεί Πρόσθετους Χώρους για τις ανάγκες Προσωρινών Κατασκευών του Έργου, θα τους αποκτήσει με μέριμνα και δαπάνες του.

6.2.2 Υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος θα αποδείξει, και ο Άνεξάρτητος Μηχανικός θα πιστοποιήσει στο Δημόσιο κατά τρόπο ευλόγως ικανοποιητικό ότι οι Πρόσθετοι Χώροι είναι απαραίτητοι για το Έργο, το Ελληνικό Δημόσιο θα παράσχει στον Παραχωρησιούχο την εύλογη συνδρομή του στην απόκτηση των Πρόσθετων Χώρων (αλλά το

Ελληνικό Δημόσιο δεν θα είναι υποχρεωμένο να προβεί σε αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ή να εξασκήσει καμία παρομοίου είδους εξουσία για την απόκτηση των Προσθέτων Χώρων και/ή των σχετικών με αυτούς δικαιωμάτων). Ο Παραχωρησιούχος οφείλει, ύστερα από γραπτό αίτημα του Ελληνικού Δημοσίου συνοδευόμενο με παραστατικά των αιτούμενων εξόδων ή δαπανών, να αποκαταστήσει κάθε δαπάνη ή έξοδο που πραγματοποιήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο ή οποιαδήποτε σχετική Αρμόδια Αρχή σε συμμόρφωση με το παρόν Άρθρο.

- 6.2.3 (i) Εάν οποιοσδήποτε Πρόσθετος Χώρος ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο και επιτρέπεται η χρήση για την οποία τον προορίζει ο Παραχωρησιούχος, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός πιστοποιήσει την ανάγκη για τον Πρόσθετο Χώρο και τη διάρκεια αυτής, τότε το Ελληνικό Δημόσιο θα διαθέσει τον χώρο αυτό στον Παραχωρησιούχο χωρίς κανενός είδους αντάλλαγμα.
- (ii) Με τη λήξη της χρονικής περιόδου για την οποία είναι αναγκαίοι οι εν λόγω Πρόσθετοι Χώροι, ο Παραχωρησιούχος θα τους επιστρέψει στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν αποκατάστασής τους σύμφωνα με μελέτη που θα εγκριθεί βάσει των όρων της παρούσας Σύμβασης.
- (iii) Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αφαιρέσει οποιοσδήποτε Προσωρινές Κατασκευές από τους εν λόγω Πρόσθετους Χώρους που θα παραδοθούν στο Δημόσιο, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει ειδοποιήσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο ότι έχει αποφασίσει πως ορισμένες ή και όλες από αυτές τις Προσωρινές Κατασκευές (εκτός από τον εξοπλισμό και τα κινητά περιουσιακά στοιχεία) μπορούν να παραμείνουν. Όταν το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε ανάλογη έγγραφη ειδοποίηση, οι προαναφερόμενοι Πρόσθετοι Χώροι θα παραδίδονται στο Ελληνικό Δημόσιο σε κατάσταση «όπως είναι και ευρίσκονται» και χωρίς καμία επιβάρυνση, ο δε Παραχωρησιούχος δεν θα έχει καμία απαίτηση ή δικαίωμα κατά του Ελληνικού Δημοσίου εκ της αιτίας αυτής.

## 7. Άδειες

### 7.1 Γενικά

- 7.1.1 Το Δημόσιο χορηγεί με την παρούσα στον Παραχωρησιούχο τη γενική άδεια κατασκευής, λειτουργίας και εκμετάλλευσης του Έργου, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας Σύμβασης (η «Άδεια Εκτέλεσης Έργου»). Η χορήγηση της Άδειας Εκτέλεσης

Έργου δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο από την υποχρέωση να εφοδιαστεί με επιμέρους ή ειδικές Άδειες, οι οποίες προβλέπονται στην παρούσα ή/και στην κείμενη νομοθεσία.

- 7.1.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να υποβάλει έγκαιρα και κατά τον προσήκοντα τρόπο αιτήσεις προς το Δημόσιο, τις Αρμόδιες Αρχές και τους Οργανισμούς Κοινής Ωφελείας για την έκδοση όλων των Αδειών, κοινοποιώντας ταυτόχρονα στο Δημόσιο πλήρη αντίγραφα των εν λόγω αιτήσεων. Κάθε αίτηση θα συμπληρώνεται καταλλήλως και θα συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά έγγραφα που πιθανώς να απαιτηθούν ευλόγως από το Δημόσιο, την εκάστοτε Αρμόδια Αρχή ή Οργανισμό Κοινής Ωφελείας. Εφ' όσον εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από της υποβολής δεν αμφισβητηθεί εγγράφως από την αδειοδοτούσα αρχή η πληρότητα των δικαιολογητικών εγγράφων, η υποβολή της αίτησης τεκμαίρεται πλήρης.
- 7.1.3 Για τους σκοπούς του παρόντος Άρθρου, έγκαιρη υποβολή αίτησης έκδοσης Άδειας θεωρείται εκείνη που απέχει από την ημερομηνία που προβλέπεται στο Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών για την έναρξη εκτέλεση των εργασιών, για τις οποίες ζητείται η εν λόγω Άδεια, χρόνο ίσο ή μεγαλύτερο από το χρόνο που προβλέπεται από την ισχύουσα για την έκδοσή της νομοθεσία και πάντως όχι μικρότερο των εξήντα (60) ημερών.
- 7.1.4 Το Ελληνικό Δημόσιο, στο πλαίσιο του ενδιαφέροντός του για την έγκαιρη ολοκλήρωση του Έργου, θα εξασφαλίσει ότι οι Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας θα εκπονούν τις μελέτες που απαιτούνται και σχετίζονται με την μετατόπιση των δικτύων αρμοδιότητάς τους και των τυχών σχετικών εγκαταστάσεων και θα εκτελούν τις αντίστοιχες εργασίες με δαπάνες τους, χωρίς να παρεμποδίζουν (στο μέτρο που αυτό είναι εφικτό) τον Παραχωρησιούχο στην τήρηση του Χρονοδιαγράμματος. Παράλληλα ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει έγκαιρα στον εκάστοτε εμπλεκόμενο Ο.Κ.Ω. και πάντως όχι αργότερα από 3 μήνες προ της ημερομηνίας κατά την οποία η σχετική μετατόπιση δικτύου συνιστά Κρίσιμη Δραστηριότητα στο Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, τα απαραίτητα στοιχεία προκειμένου να είναι δυνατός ο εκ μέρους των Ο.Κ.Ω. προγραμματισμός των σχετικών εργασιών.
- 7.1.5 Για εργασίες που εκτελούνται από τον Παραχωρησιούχο σε χώρους ή έργα που ανήκουν στον / εκτελούνται από τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) ή την ΕΡΓΟΣΕ:
- (i) ο Παραχωρησιούχος βαρύνεται με τη δαπάνη των εργασιών αυτών συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων μελετών τους

και για τυχόν καθυστερήσεις στη λειτουργία της σιδηροδρομικής σύνδεσης ή για την αποκατάσταση τυχόν ζημιών στα έργα και εγκαταστάσεις του ΟΣΕ ή της ΕΡΓΟΣΕ, και

- (ii) το Δημόσιο βαρύνεται με κάθε τυχόν άλλη δαπάνη που κατά νόμο οφείλεται στον ΟΣΕ εκ της εμπλοκής του Έργου με τη σιδηροδρομική υποδομή.

## 7.2 Τεκμήριο Έκδοσης

Με την εξαίρεση της Άδειας που προβλέπεται στο Άρθρο 19.3 της παρούσας, σε περίπτωση που το Δημόσιο ή άλλη Αρμόδια Αρχή ή Οργανισμός Κοινής Ωφέλειας καθυστερεί την έκδοση οποιασδήποτε Άδειας πέραν της νόμιμης προθεσμίας ή, για την περίπτωση που αυτή δεν προβλέπεται, πέραν των εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης, καίτοι συντρέχουν οι προϋποθέσεις έκδοσής της, αυτή θεωρείται αυτοδικαίως εκδοθείσα από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής. Η τεκμαρτή έκδοση Άδειας σύμφωνα με το παρόν Άρθρο βεβαιώνεται με σχετικό έγγραφο που εκδίδει το Δημόσιο μετά από έγγραφη αίτηση του Παραχωρησιούχου.

## 7.3 Επιχειρήσεις ή Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας

7.3.1 Ο Παραχωρησιούχος, με δική του ευθύνη, φροντίδα και δαπάνη, θα εξασφαλίσει σε κατάλληλες θέσεις την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, στην ισχύ και στην τάση που θα του είναι απαραίτητες, καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης. Το Δημόσιο θα παράσχει στον Παραχωρησιούχο κάθε εύλογη συνδρομή για τη διάθεση από τους Ο.Κ.Ω. των ανωτέρω παροχών.

7.3.2 Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεριμνήσει για την έγκαιρη μεταβίβαση όλων των συμβατικών σχέσεων που αφορούν στις συνδέσεις ηλεκτροδότησης, τηλεφωνοδότησης και υδροδότησης των Υφιστάμενων Τμημάτων στον Παραχωρησιούχο, προς το σκοπό όπως εντός δύο μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης της παρούσας υλοποιηθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες προς τους αρμόδιους Ο.Κ.Ω., ώστε να είναι δυνατή η εφεξής πλήρης άσκηση των δικαιωμάτων και εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις σχέσεις αυτές από τον Παραχωρησιούχο.

7.3.3 Οι όροι της παραγράφου 7.3.1 ισχύουν κατ' αναλογία και για την τηλεφωνοδότηση και την υδροδότηση του Έργου.

7.3.4 Οι παραπάνω όροι ισχύουν και για την ηλεκτροδότηση, τηλεφωνοδότηση και υδροδότηση και των Προσωρινών Κατασκευών.

## 7.4 Καθυστερήσεις



## 7.4.1 Οποιαδήποτε:

- (i) αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετακίνησης των δικτύων τους εκ μέρους των Ο.Κ.Ω., ή
- (ii) καθυστέρηση που αποδεδειγμένα προκαλείται από πράξεις ή παραλείψεις του ΟΣΕ ή της ΕΡΓΟΣΕ,

που έχουν ως αποτέλεσμα να επηρεάζεται δυσμενώς η Κρίσιμη Διαδρομή, αποτελεί Γεγονός Απαλλαγής.

## 7.4.2 Ομοίως αποτελεί Γεγονός Απαλλαγής η αδικαιολόγητη καθυστέρηση εκ μέρους των Ο.Κ.Ω. της διάθεσης των παροχών των ανωτέρω παραγράφων 7.3.1, 7.3.3 και 7.3.4.

## 8. Αρχαιότητες

8.1 Ο Παραχωρησιούχος αναγνωρίζει ότι από τα υφιστάμενα στοιχεία προκύπτει ότι το Έργο παρουσιάζει σημαντικές πιθανότητες να αποκαλυφθούν Αρχαιολογικά Ευρήματα στις περιοχές:

- (i) Τεμπών
- (ii) Πλαταμώνα, όπου ήδη έχει διενεργηθεί αρχαιολογική έρευνα
- (iii) Σκοτίνας και Παντελεήμονα
- (iv) Βόρειος Ανισόπεδος Κόμβος Κατερίνης, όπου ήδη έχει διενεργηθεί αρχαιολογική έρευνα

8.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να επανερευνήσει τα στοιχεία που θα έχουν συγκεντρωθεί για ενδεχόμενη ανεύρεση Αρχαιολογικών Ευρημάτων πριν από την εκτέλεση Κατασκευών σε κάθε περιοχή με Αρχαιολογικές Τομές ή χρησιμοποίηση άλλων μέσων. Η διενέργεια των Αρχαιολογικών Τομών, συνολικού μήκους μέχρι 20 χλμ., θα βαρύνει τον Παραχωρησιούχο. Κάθε άλλη δαπάνη επιπλέον Αρχαιολογικών Τομών, Αρχαιολογικής Έρευνας και παρακολούθησης των εργασιών και ανασκαφών, βαρύνει το Δημόσιο, σε εφαρμογή των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και της ισχύουσας νομοθεσίας. Η εκτέλεση από τον Παραχωρησιούχο επιπλέον Αρχαιολογικών Τομών πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και αμείβεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας περί Συμπληρωματικών Εργασιών. Οι Αρχαιολογικές Τομές θα διενεργούνται κατόπιν προηγούμενης τετραήμερης ειδοποίησης προς την Αρμόδια Αρχή, προκειμένου να εποπτεύσει, και προς τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την Υπηρεσία, προκειμένου αυτοί να παραστούν.

8.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται, αμέσως μόλις διαπιστώσει την ύπαρξη Αρχαιολογικών Ευρημάτων κατά τις Αρχαιολογικές Διερευνητικές Τομές ή

κατά την διάρκεια εκτέλεσης των Κατασκευών, να ειδοποιήσει την Αρμόδια Αρχή, τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την Υπηρεσία και να διακόψει αμέσως τις Κατασκευές στην περιοχή των Αρχαιολογικών Ευρημάτων, λαμβάνοντας συγχρόνως όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση και διαφύλαξη των εν λόγω Αρχαιολογικών Ευρημάτων μέχρι να επιληφθεί η Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.

- 8.4** Μετά τον πρώτο χαρακτηρισμό των Αρχαιολογικών Ευρημάτων από την Αρμόδια Αρχή, θα δίνονται οδηγίες στον Παραχωρησιούχο είτε για την συνέχιση των εργασιών, είτε για την αναστολή τους προς διενέργεια Αρχαιολογικών Ερευνών από την Αρμόδια Αρχή, είτε για την προσωρινή διακοπή των εργασιών στην περιοχή όπου ανακαλύφθηκε το Αρχαιολογικό Εύρημα για το διάστημα κατά το οποίο η Αρχαιολογική Υπηρεσία θα διενεργεί Αρχαιολογικές Έρευνες με δικά της μέσα και δαπάνη του Ελληνικού Δημοσίου.
- 8.5** Ο Παραχωρησιούχος έχει προβλέψει χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών πριν από την έναρξη των Κατασκευών με βάση το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, για Αρχαιολογικές Διερευνητικές Τομές, τυχόν Αρχαιολογικές Έρευνες και λοιπές εργασίες αντιμετώπισης των αποτελεσμάτων των ερευνών στις περιοχές που έχουν καθοριστεί ως πιθανές θέσεις ύπαρξης Αρχαιολογικών Ευρημάτων και αναφέρονται στο Άρθρο 8.1. Για τις Αρχαιολογικές Έρευνες και τις λοιπές εργασίες εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 8.4.
- 8.6** Συνολική Καθυστέρηση πέραν των δύο (2) μηνών στην Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών λόγω εργασιών σε σχέση με Αρχαιολογικά Ευρήματα κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών, συνιστά Γεγονός Απαλλαγής.

## 9. Γνώση Συνθηκών του Έργου

Ο Παραχωρησιούχος δηλώνει και αναγνωρίζει ότι για την κατάρτιση της Προσφοράς του:

### 9.1 Διερεύνηση

Λαμβανομένων υπ' όψιν και των ρυθμίσεων των Άρθρων 9.3 και 9.4 της παρούσας, έχει ήδη διερευνήσει, λάβει υπόψη του και πλήρως εκτιμήσει και αποτιμήσει με την Προσφορά του, τους κινδύνους οι οποίοι σχετίζονται με:

- 9.1.1** τη φύση των περιβαλλοντικών, κλιματολογικών, υδρολογικών, γεωφυσικών, τεκτονικών και γενικών συνθηκών, οι οποίες επικρατούν στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, τη φύση του εδάφους και του υπεδάφους, τη φύση και τις ποσότητες των απαιτούμενων για την εκτέλεση των εργασιών υλικών και εργασιών,

- 9.1.2 την καταλληλότητα των μέσων και των δικαιωμάτων πρόσβασης προς και από το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, την διαθεσιμότητα υλικών από ελληνικές και διεθνείς πηγές, τη διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού, την ύπαρξη εγκαταστάσεων κοινής ωφελείας στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου ή κοντά σε αυτό, την καταλληλότητα και επάρκεια του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου για τις Προσωρινές και Μόνιμες Κατασκευές,
- 9.1.3 τις θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών,
- 9.1.4 τις Προδιαγραφές, τεχνικές απαιτήσεις, όλους τους σχετικούς κανονισμούς, πρότυπα, πρακτικές, σχετική νομοθεσία (περιλαμβανομένης και αυτής στην οποία ρητά παραπέμπει η παρούσα Σύμβαση),
- 9.1.5 κάθε κίνδυνο σχετικά με πιθανή βλάβη ή ζημία σε ιδιοκτησία παρακείμενη στο ή επηρεάζουσα το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου και τους κατόχους τέτοιας ιδιοκτησίας,
- 9.1.6 τις προφυλάξεις καθώς και τους χρόνους και τη μεθοδολογία εκτέλεσης των Κατασκευών που απαιτούνται για την αποφυγή οχλήσεων ή παρεμβάσεων σε βάρος τρίτων,
- 9.1.7 το βαθμό και το είδος του κινδύνου που αναλαμβάνει ο Παραχωρησιούχος σε σχέση με τις Επεμβάσεις επί των Υφιστάμενων Τμημάτων,
- 9.1.8 τα χρηματοοικονομικά και μακροοικονομικά στοιχεία όπως, ενδεικτικά, επιτόκια και πληθωρισμό,
- 9.1.9 τη διαθεσιμότητα και τους όρους χρηματοδότησης,
- 9.1.10 τα κυκλοφοριακά στοιχεία,
- 9.1.11 το ισχύον φορολογικό καθεστώς,
- 9.1.12 κάθε άλλο στοιχείο που ενδέχεται να επηρεάσει την εκτέλεση του Έργου.

και γενικότερα, όλους τους λοιπούς κινδύνους και λοιπά ενδεχόμενα γεγονότα που μπορεί να επηρεάσουν ή να θίξουν τον Παραχωρησιούχο και τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση, δεσμεύεται δε ότι η σύναψη της παρούσας Συμβάσεως από αυτόν έχει γίνει με βάση τις εν λόγω εκτιμήσεις.

## 9.2 Στοιχεία

Όλα τα στοιχεία, περιλαμβανομένων και των σχετικών με τους φόρτους της κυκλοφορίας των οχημάτων και των γεωφυσικών και γεωτεχνικών στοιχείων

και πληροφοριών, τα οποία αφορούν την ευρύτερη γεωγραφική περιοχή και το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου και έχουν παρασχεθεί από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του, έχουν δοθεί στον Παραχωρησιούχο για πληροφοριακούς και μόνο σκοπούς, χωρίς δηλαδή να περιέχουν οποιαδήποτε δήλωση βεβαίωσης ή εγγύηση ως προς την ακρίβεια ή την πληρότητά τους, ο δε Παραχωρησιούχος πραγματοποίησε και οφείλει με δική του ευθύνη να πραγματοποιήσει οποιεσδήποτε έρευνες ή συμπληρωματικές έρευνες κρίνει σκόπιμες ή αναγκαίες.

Ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται για θετικές ή παρεπόμενες ή αποθετικές ζημιές που θα προκληθούν σε τρίτους από την ύπαρξη αυτού καθεαυτού του Έργου ή από τη λειτουργία και συντήρησή του ή των Κατασκευών ή οποιουδήποτε τμήματος αυτών ή από την εν γένει εκτέλεση του Έργου, εκτός αν αυτές οφείλονται σε υπαιτιότητα αυτού ή των οποιωνδήποτε προσώπων που χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της Σύμβασης (περιλαμβανομένου του Ανεξάρτητου Μηχανικού), λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεων του από την παρούσα.

### 9.3 Υφιστάμενα Τμήματα - Κίνδυνοι

Οι κίνδυνοι που αφορούν τις Κατασκευές στα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου κατανέμονται μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κατωτέρω Πίνακα 3 – Συνοπτικής Κατανομής Κινδύνων Υφισταμένων Τμημάτων, όπως αυτός κατά περίπτωση εξειδικεύεται στην παράγραφο 9.4 της παρούσας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3		
Συνοπτικός Πίνακας Κατανομής Κινδύνων Υφισταμένων Τμημάτων		
Στοιχείο του Έργου	Μέρος που αναλαμβάνει τον σχετικό κίνδυνο	Άρθρο
Οδοστρώματα - Ασφαλτικές Στρώσεις	Παραχωρησιούχος	9.4.1
Οδοστρώματα, όλες οι μη ασφαλτικές στρώσεις	Παραχωρησιούχος και Ελληνικό Δημόσιο	9.4.1 και 9.4.2
Οδοστρώματα από σκυρόδεμα	Παραχωρησιούχος και Ελληνικό Δημόσιο	9.4.1 και 9.4.2
Επιχώματα / Ορύγματα	Παραχωρησιούχος	9.4.1

Ευστάθεια Πρανών (ορυγμάτων και επιχωμάτων) και, με την επιφύλαξη της παραγρ. 9.4.2 (iii) (α), τυχόν κατολισθήσεις στη ζώνη του ΚΕΠ	Παραχωρησιούχος	9.4.1
Έργα αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων	Παραχωρησιούχος και Ελληνικό Δημόσιο	9.4.1 και 9.4.2
Απρόβλεπτα γεωλογικά φαινόμενα της ευρύτερης περιοχής διέλευσης του Έργου και έχουν επίπτωση στα δομικά στοιχεία ή στην ασφάλεια λειτουργίας του ΚΕΠ εκτός από τοπικές κατολισθήσεις στην περιοχή του ΚΕΠ	Ελληνικό Δημόσιο	9.4.2
Τεχνικά Έργα ανοίγματος μεγαλύτερου των έξι (6) μέτρων και τοίχοι ύψους μεγαλύτερου των πέντε (5) μέτρων, περιλαμβανομένων των έργων πολιτικού μηχανικού του cut & cover Κατερίνης	Ελληνικό Δημόσιο	9.4.1 και 9.4.2
Στοιχεία γεφυρών, αρμοί, μόνωση φορέων, εφέδρανα, απομάκρυνση χαλαρών και αποκατάσταση ρηγματώσεων στο σκυρόδεμα	Παραχωρησιούχος	9.4.1
Ηλεκτροφωτισμός	Παραχωρησιούχος	9.4.1
Κατακόρυφη και οριζόντια σήμανση	Παραχωρησιούχος	9.4.1
Στηθαία Ασφαλείας, περιφράξεις, κ.λ.π.	Παραχωρησιούχος	9.4.1
Ηλεκτρομηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Παραχωρησιούχος	9.4.1
Φύτευση	Παραχωρησιούχος	9.4.1
Συστήματα άρδευσης	Παραχωρησιούχος	9.4.1
Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο του έργου	Παραχωρησιούχος	9.4.1

#### 9.4 Ειδικότερες ρυθμίσεις

9.4.1 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την ευθύνη για οποιασδήποτε εργασίες αφορούν τα εξής:

- (i) στις ασφαλικές στρώσεις οδοστρωμάτων ανεξάρτητα από τον χρόνο κατασκευής
- (ii) στα οδοστρώματα, εκτός των ασφαλικών στρώσεων του Αυτοκινητοδρόμου, εφόσον οι εργασίες απαιτηθούν μετά την πάροδο 7 ετών από την έκδοση βεβαίωσης περάτωσης εργασιών και 5 ετών για τα οδοστρώματα από σκυρόδεμα,
- (iii) στην αποστράγγιση και απορροή ομβρίων στο οδόστρωμα καθώς και στα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας του Αυτοκινητοδρόμου στον βαθμό που δεν έχουν διαφοροποιηθεί μετά την κατασκευή τους ή μέχρι την υποβολή προσφοράς των Διαγωνιζομένων. Εξαιρούνται τα κατάντι του Αυτοκινητοδρόμου έργα διοχέτευσης υδάτων.
- (iv) στην ευστάθεια πρανών (ορυγμάτων και επιχωμάτων)
- (v) Συντήρηση τεχνικών (γέφυρες, τοίχοι) σε ότι αφορά στην αντικατάσταση αρμών, στηθαίων ασφαλείας, κιγκλιδωμάτων, εφέδρανων, αντισεισμική μόνωση ανεξάρτητα από τους κανονισμούς που έχουν εφαρμοστεί στην κατασκευή, έργα προστασίας από υποσκαφή ή διάβρωση στα θεμέλια και βάθρα αυτών. Σε κάθε περίπτωση ο Παραχωρησιούχος έχει την ευθύνη για τις αναγκαίες επιθεωρήσεις, την τήρηση Μητρώου Διαχείρισης Συντήρησης των τεχνικών, καθώς και την τεχνική ευθύνη και μέριμνα για την αποκατάσταση ή ενίσχυση των τεχνικών έργων ή και τυχόν βελτίωση της σεισμικής απόκρισης ή μείωσης της σεισμικής τρωτότητας
- (vi) στα στηθαία ασφαλείας, κιγκλιδώματα και περιφράξεις
- (vii) στον οδοφωτισμό και λοιπό οδικό εξοπλισμό
- (viii) Οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση
- (ix) Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, περιλαμβανομένων των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων της σήραγγας Κατερίνης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές πληρούν τις προδιαγραφές της μελέτης σύμφωνα με την οποία κατασκευάστηκαν.
- (x) Φύτευση και συστήματα άρδευσης
- (xi) Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο του ΚΕΠ

**9.4.2 Το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί την ευθύνη για:**

- (i) α) Τυχόν επιδιορθώσεις ή ανακατασκευές στα οδοστρώματα και τα δομικά στοιχεία του σώματος του Αυτοκινητοδρόμου, εφόσον οι εργασίες απαιτηθούν πριν από τη συμπλήρωση χρονικού διαστήματος επτά ετών από την περαίωση (έκδοση βεβαίωσης περάτωσης εργασιών) και 5 ετών για τα οδοστρώματα από σκυρόδεμα, και υπό την προϋπόθεση ότι εφόσον η ανάγκη εργασιών δεν οφείλεται σε επεμβάσεις ή πλημμελή συντήρηση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου.
- β) Το Ελληνικό Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο για τις δαπάνες των κατασκευών, καθώς και για τυχόν τεκμηριωμένη απώλεια εσόδων σύμφωνα με τις προβλέψεις της Σύμβασης Παραχώρησης (Άρθρο 31.3.5), ενώ η τεχνική ευθύνη και η δαπάνη για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και την μελέτη βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο.
- (ii) Τυχόν κατασκευές αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων που θα τεκμηριωθεί ότι οφείλονται στην κατασκευή και λειτουργία του Έργου υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - α) Στις ανάντι του έργου περιοχές έχουν μεταβληθεί αποδεδειγμένα και πάντως μετά την υποβολή της Προσφοράς οι κρίσιμες συνθήκες σχεδιασμού και κατασκευής του Έργου.
  - β) Στις κατάντι του έργου περιοχές δεν είναι εφικτή η διοχέτευση των υδάτων, σε κάθε περίπτωση με εξαίρεση τις περιπτώσεις επεμβάσεων ή πλημμελούς συντήρησης εκ μέρους του Παραχωρησιούχου.
  - γ) Εξαιρούνται οι περιοχές εκείνες όπου συγκεκριμένα έχει αναφερθεί στην ΕΣΥ ότι απαιτούνται έργα αντιπλημμυρικής προστασίας.
  - δ) Το Ελληνικό Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο για τις Κατασκευές καθώς και για τυχόν τεκμηριωμένη απώλεια εσόδων σύμφωνα με τις προβλέψεις της Σύμβασης Παραχώρησης (Άρθρο 31.3.5), ενώ η τεχνική ευθύνη και η δαπάνη για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και τη σχετική μελέτη βαρύνει τον Παραχωρησιούχο.
- (iii) α) Απρόβλεπτα Γεωλογικά φαινόμενα της ευρύτερης περιοχής διέλευσης του Έργου που έχουν επίπτωση στα δομικά στοιχεία ή στην ασφάλεια λειτουργίας του ΚΕΠ. Διευκρινιστικά αναφέρεται ότι οποιαδήποτε προβλήματα ευστάθειας πρυνών

δεν εμπίπτουν στην παρούσα κατηγορία και ως εκ τούτου οι εργασίες αντιμετώπισής τους βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο.

- β) Το Ελληνικό Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο για τις Δαπάνες των Κατασκευών, καθώς και για τυχόν τεκμηριωμένη απώλεια εσόδων σύμφωνα με τις προβλέψεις της Σύμβασης Παραχώρησης (Άρθρο 31.3.5), ενώ η τεχνική ευθύνη και δαπάνες για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και των Μελετών βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο.
- (iv) α) Εργασίες ανακατασκευής ή ενίσχυσης για τα τεχνικά έργα ανοίγματος μεγαλύτερου των 6 μέτρων και για κάθε είδους τοίχους ύψους μεγαλύτερο των 5 μέτρων, οι οποίες θα κριθούν τεκμηριωμένα αναγκαίες για την ασφαλή λειτουργία του έργου. Η τεχνική ευθύνη και η δαπάνη τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας κάθε σχετικής εργασίας, βαρύνει τον Παραχωρησιούχο.
- β) Για ανακατασκευή ή ενίσχυση τεχνικών έργων ευθύνης του Δημοσίου, το Ελληνικό Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο για τις δαπάνες των Κατασκευών, καθώς και για τυχόν τεκμηριωμένη απώλεια εσόδων (Άρθρο 31.3.5), σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας.
- (v) Η ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου αφορά στα έργα όπως αυτά θα παραδοθούν στον Παραχωρησιούχο και όχι όπως αυτά θα διαμορφωθούν μετά από τυχόν εργασίες που θα εκτελεσθούν από αυτόν.

## 10. Μελέτες

### 10.1 Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου

- 10.1.1 Ο Παραχωρησιούχος φέρει την αποκλειστική ευθύνη των Μελετών για το Έργο και της συμμόρφωσής τους προς τους όρους της παρούσας Σύμβασης.
- 10.1.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει την εκπόνηση των Μελετών του Έργου από τους Μελετητές.
- 10.1.3 Οι Μελετητές δεν μπορούν να αντικατασταθούν, ούτε μπορούν να τροποποιηθούν οι όροι της σύμβασής τους χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Δήμου, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται χωρίς εύλογη αιτία. Σε κάθε περίπτωση για την αντικατάσταση των Μελετητών ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει:



- (α) να έχει ζητήσει με έγγραφο αίτημά του προς το Δημόσιο την αντικατάσταση των Μελετητών με άλλους, αιτιολογώντας ειδικά και με επάρκεια την ανάγκη αντικαταστάσεως, και
- (β) να έχει τεκμηριώσει πλήρως ότι οι προτεινόμενοι νέοι Μελετητές διαθέτουν ισοδύναμα ή ανώτερα προσόντα από τους υφιστάμενους Μελετητές στις απαιτήσεις του Έργου.

**10.1.4** Ο Παραχωρησιούχος δηλώνει ότι οι Κατασκευές και κάθε επί μέρους τμήμα τους θα είναι κατάλληλες για τον σκοπό τον οποίο προορίζονται, όπως αυτός προσδιορίζεται ή προκύπτει από τις Προδιαγραφές.

**10.1.5** Ο Παραχωρησιούχος σε καμία περίπτωση δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη του επί τη βάση του παρόντος Άρθρου 10 ή από την παρούσα Σύμβαση εν γένει, λόγω του ότι εγκρίθηκε ο διορισμός των Μελετητών ή του αντικαταστάτη τους από την Υπηρεσία ή λόγω διαφωνίας ανάμεσα στους Μελετητές και τον Παραχωρησιούχο ή λόγω παραβάσεων εκ μέρους των Μελετητών των υποχρεώσεών τους.

## **10.2 Υποβολή και Έγκριση Μελετών**

**10.2.1** Οι Μελέτες του Έργου θα εκπονηθούν σύμφωνα με την Σύμβαση στο επίπεδο και με τις λεπτομέρειες που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός εύλογα θα καθορίσει, προκειμένου να δυνηθεί να ελέγξει και να εγκρίνει το σχεδιασμό των Κατασκευών και να καθορίσει το κατά πόσο η ποιότητα των μελετών, των κατασκευών, της λειτουργικότητας, των συστημάτων, διευκολύνσεων, ή/και τελειωμάτων των Κατασκευών συμφωνεί από κάθε άποψη με τις Προδιαγραφές τις οποίες καθορίζει η Σύμβαση και είναι σε συμμόρφωση με:

- (i) τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις
- (ii) την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.),
- (iii) τον Κανονισμό Μελετών και Ερευνών (Κ.Μ.Ε.),
- (iv) την Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ.),
- (v) όλες τις σχετικές άδειες, και

**10.2.2** Ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλλει τις Μελέτες για έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών με ταυτόχρονη κοινοποίηση αυτών στο Δημόσιο.

**10.2.3** Εντός προθεσμίας που θα συμφωνηθεί μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Ανεξάρτητου Μηχανικού, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ελέγχει και εγκρίνει την Μελέτη και κοινοποιεί στον Παραχωρησιούχο και στο Δημόσιο πλήρες αντίγραφο της εγκεκριμένης Μελέτης συνοδευόμενο

από κάθε σχετικό έγγραφο. Από την ημερομηνία έγκρισης οι εγκεκριμένες Μελέτες θεωρούνται «καλές προς κατασκευή» και ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να προχωρήσει άμεσα στις σχετικές εργασίες εφαρμογής τους.

- 10.2.4** Εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερών από την εν λόγω κοινοποίηση, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος μπορούν να διατυπώσουν σχόλια ή αντιρρήσεις ως προς τη μη συμμόρφωση των Μελετών προς τις συμβατικές απαιτήσεις και/ή τυχόν ανακολουθιών τους με οποιοσδήποτε προηγουμένως εγκριθείσες Μελέτες, εκθέτοντας τους λόγους για τους οποίους έχουν αυτή τη άποψη
- 10.2.5** Εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης των σχολίων ή αντιρρήσεων ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να απαντήσει στο Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο περί αποδοχής ή απόρριψης των εν λόγω σχολίων ή αντιρρήσεων με αντίστοιχη διόρθωση ή τροποποίηση της εγκεκριμένης Μελέτης.
- 10.2.6** Αν οποιοσδήποτε Συμβαλλόμενος αμφισβητήσει την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού να δεχτεί ή να απορρίψει τα σχόλια ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου, μπορεί μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήψη αυτής της απόφασης να προσφύγει στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, η οποία θα επιληφθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 44.
- 10.2.7** Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού είναι τελική και δεσμευτική εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, εφόσον το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος προσφύγουν σε αυτήν.
- 10.2.8** Καμία Μελέτη (ή τμήμα αυτής) που εγκρίθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες του Άρθρου 10.2 δεν μπορεί να τροποποιηθεί, παρά μόνο μετά από ειδική έγγραφη πρόταση για την τροποποίηση που θα υποβληθεί στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για έγκριση σύμφωνα με τις διαδικασίες που θεσπίζονται στο Άρθρο 10.2.

### **10.3 Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου σε σχέση με τις Μελέτες**

- 10.3.1** Η υποβολή, η έγκριση ή η απόρριψη οποιασδήποτε Μελέτης, η υποβολή σχολίων ή αντιρρήσεων από το Δημόσιο ή τον Παραχωρησιούχο ή η παραπομπή κάθε σχετικού θέματος στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, δεν απαλλάσσει σε καμία περίπτωση τον Παραχωρησιούχο από τις υποχρεώσεις και την ευθύνη του από την παρούσα Σύμβαση.
- 10.3.2** Οποιαδήποτε παράβαση ή καθυστέρηση του Ανεξάρτητου Μηχανικού στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του σχετικά με τον έλεγχο

Μελετών ή οποιαδήποτε διαφωνία ανάμεσα στον Ανεξάρτητο Μηχανικό και τον Παραχωρησιούχο, σχετικά με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή άλλο θέμα, δεν απαλλάσσει σε καμία περίπτωση τον Παραχωρησιούχο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και την ευθύνη του σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

- 10.3.3** Δεν επιτρέπεται η εκτέλεση οποιουδήποτε τμήματος των Κατασκευών εάν δεν έχουν εγκριθεί οι σχετικές Μελέτες που αφορούν στο τμήμα αυτό σύμφωνα με το Άρθρο 10.2.

## **11. Κατασκευές Περιόδου Μελετών - Κατασκευών**

### **11.1 Κατασκευές**

Ο Παραχωρησιούχος θα εκτελέσει και περατώσει τις Κατασκευές της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και τους Κανόνες της Τέχνης και Επιστήμης, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι Μόνιμες Κατασκευές και κάθε τμήμα τους θα είναι κατάλληλες για το σκοπό τον οποίο προορίζονται, όπως αυτός προσδιορίζεται ή ευλόγως προκύπτει από τις Προδιαγραφές.

### **11.2 Υφιστάμενα Τμήματα**

Ο Παραχωρησιούχος έλαβε γνώση των έργων των Υφισταμένων Τμημάτων και έχει συμπεριλάβει στην Προσφορά του καθώς και στο Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών τις Επεμβάσεις που αφορούν στα έργα αυτά.

### **11.3 Προθεσμίες Περιόδου Μελετών - Κατασκευών**

- 11.3.1** Η συνολική και όλες οι Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες προσμετρώνται σε ημερολογιακούς μήνες από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Η συνολική διάρκεια της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, δεν δύναται να υπερβεί τους πενήντα τέσσερις (54) μήνες.

- 11.3.2** Εκτός από την παραπάνω συνολική προθεσμία ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τις κάτωθι Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες:

#### **11.3.2.1 Πρώτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:**

Εντός τεσσάρων (4) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει:

- (i) να υποβάλει τα Εγχειρίδια Λειτουργίας, Επιθεώρησης και Συντήρησης Β' Φάσης για τα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου, με τα ΚΕΣ σε προσωρινή ή οριστική θέση,

- (ii) να προσδιορίσει την θέση των Προσωρινών Κατασκευών του Έργου,
- (iii) να ενημερώσει όλους τους εμπλεκόμενους Οργανισμούς για έκδοση Αδειών ή εκτέλεση εργασιών για το Έργο και να συγκεντρώσει τα στοιχεία για τις απαιτούμενες Άδειες και κυρίως για τις απαιτούμενες περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις,
- (iv) να υποβάλλει για έγκριση το Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών που θα προσαρτηθεί στην παρούσα Σύμβαση με πλήρη ανάλυση και συσχετισμό με τις εισροές - εκροές κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών, το οποίο θα αποτελεί επικαιροποίηση του χρονοδιαγράμματος της Προσφοράς του,
- (v) να υποβάλλει για έγκριση το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης.

#### 11.3.2.2 Δεύτερη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός δώδεκα (12) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει:

- (i) να έχει συντάξει και υποβάλει στο Δημόσιο το κτηματολόγιο των τυχόν απαιτούμενων συμπληρωματικών απαλλοτριώσεων για Συμπληρωματικούς Χώρους που του είναι αναγκαίοι μέχρι το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών ή/και να υποδείξει τυχόν αναγκαίους Πρόσθετους Χώρους της περιπτώσεως του Άρθρου 6.2.3 (i),
- (ii) να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές (περιλαμβανομένης και της αντιολισθηρής ασφαλικής στρώσης) στην υφιστάμενη Εθνική Οδό στο τμήμα Ευαγγελισμός – Σκοτίνα. Στην περίπτωση που δεν έχει διατεθεί έγκαιρα ο απαιτούμενος χώρος για την κατασκευή του σταθμού διοδίων στην προβλεπόμενη στο Άρθρο 25.1.3 (c) θέση, οι εργασίες μετατόπισης του σταθμού διοδίων Τεμπών εξαιρούνται από την παρούσα προθεσμία.

#### 11.3.2.3 Τρίτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός δέκα πέντε (15) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει :

- (i) να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές στο Τμήμα Ράχες - Ευαγγελισμός όπως περιγράφονται στην ΕΣΥ (περιλαμβανομένης και της αντιολισθηρής ασφαλικής στρώσης), εξαιρουμένων των εργασιών που αφορούν σε σταθμούς διοδίων για τους οποίους απαιτούνται συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις σύμφωνα με το Άρθρο 6.1.6,
- (ii) να έχει εκτελέσει τις απαραίτητες εργασίες για τη θέση σε λειτουργία τουλάχιστον ενός ΣΕΑ για κάθε κατεύθυνση στο τμήμα Ράχες – Ευαγγελισμός και,
- (iii) να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές (περιλαμβανομένης και της αντιολισθηρής ασφαλικής στρώσης) στο Τμήμα Σκοτίνα – Κατερίνη.

Η επίτευξη της εν λόγω προθεσμίας, αποτελεί προϋπόθεση για την διακοπή λειτουργίας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, των υφιστάμενων πράτηρίων υγρών καυσίμων που λειτουργούν στην περιοχή του Έργου και έχουν απευθείας σύνδεση με τον αυτοκινητόδρομο.

#### 11.3.2.4 Τέταρτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός τριάντα έξι (36) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει:

- (i) να έχει ολοκληρώσει τις εργασίες της διάνοιξης των σηράγγων, περιλαμβανομένων και των έργων πολιτικού μηχανικού για τις μόνιμες επενδύσεις και
- (ii) να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές (περιλαμβανομένης και της αντιολισθηρής ασφαλικής στρώσης) στο Τμήμα Κατερίνη – Κλειδί.

#### 11.3.2.5 Πέμπτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός σαράντα έξι (46) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει να έχει ολοκληρώσει το σύνολο των εργασιών πολιτικού μηχανικού για τις σήραγγες και τις γέφυρες του Έργου.

11.3.3 Η συνολική και οι Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες που αναφέρονται ανωτέρω μπορούν να παρατείνονται μόνο σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της παρούσας.

11.3.4 Παράταση προθεσμιών δεν δύναται να δοθεί στον Παραχωρησιούχο:

- (i) λόγω άγνοιας των εδαφικών συνθηκών της περιοχής του Έργου, των προβλημάτων εξασφάλισης της κυκλοφορίας, των προβλημάτων από δίκτυα και λοιπές εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω.

ή/και παρόδων ιδιοκτησιών, του χρόνου λειτουργίας των πηγών προμήθειας υλικών, της κατάστασης των οδών προσπέλασης, των δυσχερειών για τη μεταφορά και απόρριψη των προϊόντων εκσκαφής ή αδυναμίας έγκαιρης εξεύρεσης εργατών, μηχανημάτων και υλικών από την ελληνική ή ξένη βιομηχανία

- (ii) λόγω ελλείψεων ή λαθών στα πληροφοριακά στοιχεία που τυχόν του χορηγούνται για Ο.Κ.Ω. και στα αποτελέσματα των διερευνητικών τομών που θα κάνει για τον εντοπισμό αγωγών Ο.Κ.Ω. και Αρχαιολογικών Ευρημάτων,
- (iii) λόγω επίκλησης οιασδήποτε μεταβολών των συνθηκών εκτέλεσης της Σύμβασης, πέραν αυτών για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στην παρούσα.

#### 11.4 Ποινικές Ρήτρες

11.4.1 Η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπαίτιας εκ μέρους του υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας του Άρθρου 11.3.1 της παρούσας, ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ και επιβάλλεται για υπέρβαση ίση ή μικρότερη από το 10% της συνολικής προθεσμίας. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε μέρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ.

11.4.2 Οι ποινικές ρήτρες για υπαίτια από τον Παραχωρησιούχο υπέρβαση των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών του Άρθρου 11.2.3 της παρούσας, για τις οποίες οι προβλεπόμενες ποινικές ρήτρες είναι ανέκκλητες, ορίζονται ως ακολούθως:

- (1) Για υπέρβαση της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) Ευρώ ημερησίως.
- (2) Για υπέρβαση της δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες 40.000 Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.
- (3) Για υπέρβαση της τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ ημερησίως. Για

οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) Ευρώ ημερησίως.

- (4) Για υπέρβαση της τέταρτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.
- (5) Για υπέρβαση της πέμπτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.

Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την επιβολή στον Παραχωρησιούχο ποινικής ρήτρας για υπέρβαση περισσοτέρων της μιας προθεσμιών, τότε θα επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο ενιαία ποινική ρήτρα προσδιοριζόμενη στο ύψος της μεγαλύτερης από τις συντρέχουσες προσαυξημένη κατά 10% για κάθε πέραν της μιας ποινική ρήτρα.

- 11.4.3 Το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, εφόσον διαπιστώνεται καθυστέρηση του Χρονοδιαγράμματος Μελετών - Κατασκευών που έχει ως αποτέλεσμα την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας του Άρθρου 11.3.1 κατά τριάντα στα εκατό (30%). Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται σε κάθε περίπτωση σχετικής υπέρβασης να ειδοποιεί εγκαίρως το Ελληνικό Δημόσιο για το χρόνο που κατά την κρίση του απαιτείται για την επίτευξη της συνολικής προθεσμίας του Άρθρου 11.3.1.
- 11.4.4 Οι ποινικές ρήτρες επιβάλλονται με απόφαση της Υπηρεσίας και καταβάλλονται στο Ελληνικό Δημόσιο εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Στην περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος προσφύγει κατά της απόφασης του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 44 στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίησή της, οι ποινικές ρήτρες καταβάλλονται στο Ελληνικό Δημόσιο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της τυχόν απορριπτικής απόφασης της Επιτροπής Επίλυσης Διαφορών.
- 11.4.5 Στην περίπτωση μη συμμόρφωσης του Παραχωρησιούχου για καταβολή των ποινικών ρητρών, αυτές παρακρατούνται από

Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου (αν και στο βαθμό που αυτή οφείλεται) άλλως από την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών.

- 11.4.6 Τα ποσά των ποινικών ρητρών που αναφέρονται στο Άρθρο 11 είναι σε τιμές Ημερομηνίας Τιμής Βάσης και θα αναπροσαρμόζονται βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά την ημερομηνία επιβολής της σχετικής ποινικής ρήτρας.
- 11.4.7 Το άθροισμα των ποσών των ποινικών ρητρών που επιβάλλονται στον Παραχωρησιούχο δυνάμει του παρόντος Άρθρου, περιορίζεται κατ' ανώτατο όριο στο ποσό των σαράντα πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 45.000.000,00).

#### **11.5 Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Ανεξάρτητου Μηχανικού**

Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ευθύνεται, κατά την διάρκεια της Περιόδου Μελετών και Κατασκευών, μεταξύ άλλων για τα εξής:

- (i) Τον έλεγχο και έγκριση του Χρονοδιαγράμματος Μελετών-Κατασκευών και του συναρτώμενου χρονοδιαγράμματος εισρών-εκροών που θα υποβληθεί από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 12.
- (ii) Τον έλεγχο της τήρησης του Χρονοδιαγράμματος Μελετών-Κατασκευών και την υποβολή στο Δημόσιο μηνιαίων αναφορών προόδου του Χρονοδιαγράμματος και όλων των στοιχείων που αφορούν στο Έργο.
- (iii) Τον έλεγχο και την έγκριση των Μελετών σύμφωνα με τις συμβατικές ρυθμίσεις.
- (iv) Τον έλεγχο και την έγκριση του προγράμματος ερευνών και δοκιμών στον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου και της καταλληλότητας και επάρκειας αυτών σε ό,τι αφορά στις Μελέτες και Κατασκευές ή και στην λειτουργία και συντήρηση του Έργου.
- (v) Τον έλεγχο τήρησης των απαιτήσεων του περατωθέντος Έργου (συμπεριφορά του Έργου) με ανασκόπηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων και δοκιμών.
- (vi) Την επιθεώρηση, τον έλεγχο και έγκριση του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και του ποιοτικού ελέγχου καθώς και την παρακολούθηση τήρησης των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικού ελέγχου για κάθε υποβαλλόμενο έγγραφο και πιστοποιητικό ελέγχου ποιότητας σχετικού με το Έργο.
- (vii) Την παρακολούθηση της εφαρμογής των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και γενικά τη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με όλες τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.



- (viii) Τον έλεγχο για τη διαπίστωση ότι τα υλικά και η ποιότητα της εργασίας συμφωνούν με τις συμβατικές απαιτήσεις και Προδιαγραφές και για το ότι λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την άρση κάθε σχετικής παράβασης.
- (ix) Την επίβλεψη των Κατασκευών σύμφωνα με τις συμβατικές ρυθμίσεις, απαιτήσεις και Προδιαγραφές.
- (x) Την παρακολούθηση της εφαρμογής των Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας τόσο στις Μελέτες και Κατασκευές όσο και για την λειτουργία του Έργου κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών.
- (xi) Την έκδοση των Βεβαιώσεων Περάτωσης Εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 19.1 και της Διοικητικής Παραλαβής για Χρήση σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 19.3 της παρούσας.
- (xii) Τον έλεγχο και έγκριση των Εγχειριδίων Λειτουργίας και Συντήρησης σύμφωνα με τα Άρθρα 20.3 και 20.4 της παρούσας.
- (xiii) Τον καθορισμό του χρόνου παράτασης συμβατικών προθεσμιών, καταβολής εξόδων και δαπανών λόγω επέλευσης Γεγονότων Απαλλαγής ή Γεγονότων Ανωτέρας Βίας και τον καθορισμό της καθυστέρησης του Παραχωρησιούχου για την επιβολή των ποινικών ρητρών.

#### **11.6 Ανεξάρτητος Μηχανικός**

- 11.6.1** Ο Παραχωρησιούχος έχει συνάψει με τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, ο οποίος είναι ανεξάρτητος, διεθνούς φήμης και ειδικευμένος σε παρόμοια έργα, τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού που αποτελεί το Προσάρτημα 10 της παρούσας.
- 11.6.2** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν μπορεί να αντικατασταθεί ούτε μπορούν να τροποποιηθούν οι όροι της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού (ή να αποτελέσουν αντικείμενα οιαδήποτε είδους παραίτησης από δικαιώματα) χωρίς προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου και της Πληρεξούσιας Τράπεζας, την οποία δεν θα μπορούν να αρνούνται χωρίς εύλογη αιτία.
- 11.6.3** Οποτεδήποτε διαπιστώσει το Ελληνικό Δημόσιο ότι ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει παραβεί τις κατά τη Σύμβασή του υποχρεώσεις του, το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να (και ο Παραχωρησιούχος πρέπει να καταγγείλει τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού και να αντικαταστήσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό εφόσον δεν αρθεί η παράβαση), μετά από σχετική ειδοποίηση που επιδίδει ο Παραχωρησιούχος στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για την παράβαση, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού. Κάθε αντικατάσταση θα πρέπει να έχει την

προηγούμενη συναίνεση της Πληρεξούσιας Τράπεζας, την οποία δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία.

- 11.6.4 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συμμορφώνεται με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού και αν συντρέχει περίπτωση, με τις υποδείξεις του Ανεξάρτητου Μηχανικού (εφόσον οι υποδείξεις αυτές έχουν δοθεί σύμφωνα με τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού).
- 11.6.5 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει καθήκον επιμελείας και είναι υπεύθυνος έναντι του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και του Παραχωρησιούχου, όπως αυτό προβλέπεται στην Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.
- 11.6.6 Οποιαδήποτε εκ μέρους του Ανεξάρτητου Μηχανικού παράβαση των υποχρεώσεων του από τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού ή οποιαδήποτε καθυστέρηση εκ μέρους του, ή που προκλήθηκε εξαιτίας του σχετικά με την εκπλήρωση ή την έγκαιρη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του από την Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, ή οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ του Ανεξάρτητου Μηχανικού και του Παραχωρησιούχου που αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή εξ άλλης αιτίας, δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο καθ' οιονδήποτε τρόπο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις ή ευθύνες του από ή σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.
- 11.6.7 Σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 35.2.1 (i), το Δημόσιο θα δικαιούται να υποκαταστήσει τον Παραχωρησιούχο στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.

#### **11.7 Σύμβαση Μελετών και Κατασκευών**

- 11.7.1 Ο Παραχωρησιούχος έχει συμβληθεί με τον Κατασκευαστή με τη Σύμβαση Μελέτης – Κατασκευής που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 9.
- 11.7.2 Ο Παραχωρησιούχος δεν μπορεί να αντικαταστήσει τον Κατασκευαστή και οι όροι της Σύμβασης Μελετών και Κατασκευών δεν μπορούν να τροποποιηθούν (ή να αποτελέσουν αντικείμενα οποιουδήποτε είδους παραίτησης από δικαιώματα) χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα μπορεί να αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Ως αντικατάσταση του Κατασκευαστή νοείται και η αντικατάσταση οιαδήποτε μέλους του.
- 11.7.3 Ο Παραχωρησιούχος δεν απαλλάσσεται από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες και υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση λόγω του γεγονότος ότι οι υποχρεώσεις του εκτελούνται από τον Κατασκευαστή, το δε Δημόσιο δεν θα είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο

υπεύθυνο έναντι του Κατασκευαστή, ούτε θα δεσμεύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο από τους όρους της Σύμβασης Μελετών και Κατασκευών.

- 11.7.4 Η χορήγηση έγκρισης από το Ελληνικό Δημόσιο ως προς την ταυτότητα του Κατασκευαστή και η εξέταση ή η έγκριση των όρων της Σύμβασης Μελετών και Κατασκευών (ή οποιασδήποτε τροποποίησης ή παραίτησης από δικαιώματα αυτής) δεν απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες ή υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση, ούτε θα καθιστούν καθ' οιονδήποτε τρόπο το Ελληνικό Δημόσιο υπεύθυνο έναντι του Κατασκευαστή, ούτε θα του δημιουργούν οποιαδήποτε δέσμευση από τους όρους της Σύμβασης Μελετών και Κατασκευών.
- 11.7.5 Ο Παραχωρησιούχος ευθύνεται για όλες τις πληρωμές προς τον Κατασκευαστή, το δε Ελληνικό Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τέτοιες πληρωμές.
- 11.7.6 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιτρέψει στον Κατασκευαστή να αναθέτει υπεργολαβικά την εκπλήρωση μέρους των κατά την Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής υποχρεώσεων του με την επιφύλαξη των όρων της Σύμβασης και των εξής προϋποθέσεων:
- (i) Ότι ο υπεργολάβος θα συμμορφώνεται, με τις απαιτήσεις της Σύμβασης Μελέτης-Κατασκευής.
  - (ii) Ότι η ανάθεση της υπεργολαβίας δεν θα μειώνει τη δυνατότητα του Κατασκευαστή να εκπληρώσει τις κατά τη Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής υποχρεώσεις του ή/και τη δυνατότητα του Παραχωρησιούχου να εκπληρώνει τις κατά το παρόν υποχρεώσεις του.
  - (iii) Ότι ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί στο Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό τα ονόματα και τα λοιπά στοιχεία του εκάστοτε σχετικού υπεργολάβου (ή υπεργολάβων) και θα κοινοποιεί ταυτοχρόνως αντίγραφο του εκάστοτε σχετικού υπεργολαβικού συμφωνητικού (ή συμφωνητικών) μέσα σε προθεσμία επτά ημερών από την ημερομηνία υπογραφής των υπεργολαβικών συμφωνητικών αυτών.
  - (iv) Ότι ο Κατασκευαστής θα παραμένει υπεύθυνος για αυτές τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τη Σύμβαση Μελέτης - Κατασκευής και δεν απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και ευθύνες του από την Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής, λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεων του πραγματοποιείται από υπεργολάβο.

11.7.7 Ο Κατασκευαστής, τα μέλη του και οι τυχόν υπεργολάβοι του, όπως και οι τυχόν υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των Κατασκευών του Έργου (πλην των Μελετών) υπόκεινται στον πειθαρχικό έλεγχο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και σε διοικητικές και παρεπόμενες διοικητικές κυρώσεις, κατ' ανάλογη εφαρμογή της νομοθεσίας περί εκτελέσεως δημοσίων έργων, όπως θα ορισθεί με το νόμο που θα κυρώσει την παρούσα Σύμβαση. Οι προβλεπόμενες χρηματικές κυρώσεις μπορεί να επιβάλλονται παράλληλα και στον Παραχωρησιούχο.

#### 11.8 Συμπληρωματικές Εργασίες

11.8.1 Για την ανάθεση συμπληρωματικών εργασιών (οι «**Συμπληρωματικές Εργασίες**») στον Παραχωρησιούχο, έχουν εφαρμογή οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας περί ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων έργων για συμπληρωματικές εργασίες στον τομέα των συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων. Σε περίπτωση που το Δημόσιο δώσει εντολή για Συμπληρωματικές Εργασίες (η «**Εντολή Συμπληρωματικών Εργασιών**»), η αξία των οποίων δεν δύναται να υπερβαίνει σε ποσοστό το 50% του Τιμήματος Μελετών-Κατασκευών, ο Παραχωρησιούχος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 11.8.3, είναι υποχρεωμένος να τις εκτελέσει.

11.8.2 Μόλις καταστεί εφικτό, και σε κάθε περίπτωση εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών από τη λήψη μιας Εντολής Συμπληρωματικών Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί εγγράφως στο Δημόσιο:

- (α) εάν, κατά την κρίση του οι Συμπληρωματικές Εργασίες συνεπάγονται:
  - (i) την μεταβολή του Τιμήματος Μελετών – Κατασκευών,
  - (ii) την παράταση οποιασδήποτε προθεσμίας των Άρθρων 11.3.1 και 11.3.2 της παρούσας,
  - (iii) τυχόν μεταβολή της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου,
  - (iv) τυχόν επιπτώσεις επί των εσόδων του ΚΕΠ.
- (β) την εκτίμηση της σχετικής δαπάνης των Συμπληρωματικών Εργασιών, σύμφωνα με την παράγραφο 11.8.4 της παρούσας και των τυχόν επιπτώσεων στη δαπάνη λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του ΚΕΠ ή/και στα έσοδα του Παραχωρησιούχου.

**11.8.3** Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να αρνηθεί την εκτέλεση των Συμπληρωματικών Εργασιών, εάν η εκτέλεσή τους:

- (α) δύναται να τον εμποδίσει ολικώς ή μερικώς από την εκπλήρωση των ουσιαδών υποχρεώσεων του από την παρούσα Σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στο Δημόσιο όλα τα στοιχεία επί των οποίων βασίζει αυτήν την εκτίμηση, ή
- (β) συνεπάγεται παράταση της συνολικής προθεσμίας του Άρθρου 11.3.1 μεγαλύτερης της προβλεπόμενης στο Άρθρο 11.4.3, συνυπολογιζομένων και άλλων παρατάσεων που τυχόν του έχουν ήδη χορηγηθεί σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

**11.8.4** Για τον υπολογισμό της δαπάνης των Συμπληρωματικών Εργασιών εφαρμόζονται:

- (α) οι τιμές του Τιμολογίου Εργασιών αναθεωρημένες κατά το χρόνο εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών, με την εκάστοτε ισχύουσα αναθεώρηση, ή
- (β) σε περίπτωση κατά την οποία οποιοδήποτε στοιχείο (ή στοιχεία) των Συμπληρωματικών Εργασιών δεν καλύπτεται (ή δεν καλύπτονται) από το προαναφερόμενο Τιμολόγιο Εργασιών, η αποζημίωσή τους θα υπολογισθεί κατ' αναλογία με την ανάλυση του οικονομικού αντικείμενου του Τιμήματος Μελετών – Κατασκευών της Προσφοράς του Παραχωρησιούχου.
- (γ) Η προκύπτουσα δαπάνη των Συμπληρωματικών Εργασιών περιλαμβάνει ανηγμένη και την αμοιβή των τυχόν συμπληρωματικών μελετών για εργασίες στο ΚΕΠ και προσαυξάνεται με την τυχόν συναρτώμενη πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού. Για Συμπληρωματικές Εργασίες εκτός ΚΕΠ η αμοιβή των μελετών υπολογίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και προσαυξάνεται ομοίως με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

**11.8.5** Οποιοσδήποτε τυχόν επιπτώσεις των Συμπληρωματικών Εργασιών επί της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του ΚΕΠ ή επί των εσόδων του Παραχωρησιούχου θα αποζημιώνονται στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 31.3.5. Η αποζημίωση θα είναι καταβλητέα για όσο χρονικό διάστημα της Περιόδου Παραχώρησης διαπιστώνεται πράγματι, με βάση τις ανωτέρω παραμέτρους υπολογισμού, μείωση εσόδων αποδιδόμενη στις εν λόγω Συμπληρωματικές Εργασίες

- 11.8.6 Εκτέλεση Συμπληρωματικών Εργασιών η οποία επηρεάζει δυσμενώς την Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών συνιστά Γεγονός Απαλλαγής.
- 11.8.7 Η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 11.5 της παρούσας. Το Δημόσιο βαρύνεται με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού για την επίβλεψη αυτή. Η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών διενεργείται από όργανα του Δημοσίου.
- 11.8.8 Η δαπάνη των Συμπληρωματικών Εργασιών, όπως αυτή εκάστοτε υπολογίζεται σύμφωνα με το ανωτέρω Άρθρο 11.8.4 και πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, μετά από επιμέτρησή τους, βαρύνει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο και καταβάλλεται στον Παραχωρησιούχο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την έκδοση σχετικής ΒΠΕ από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ή σε περίπτωση Συμπληρωματικών Εργασιών μεγάλης έκτασης, των οποίων η εκτέλεση απαιτεί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός μηνός, εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την επίτευξη των οροσέμων που θα συμφωνηθούν κατά την ανάθεση των Συμπληρωματικών Εργασιών μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου, όπως αυτή θα πιστοποιείται με έκδοση αντίστοιχων ΒΠΕ από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.
- 11.8.9 Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής της δαπάνης Συμπληρωματικών Εργασιών πέραν του ενός (1) μήνα από την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται τόκων επί του καθυστερούμενου ποσού υπολογιζόμενων με το Επιτόκιο Αναφοράς. Σε περίπτωση καθυστέρησης πλέον των δύο (2) μηνών και επί συνολικά οφειλόμενου ποσού δαπάνης Συμπληρωματικών Εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) Ευρώ, μη συνυπολογιζόμενων και των τόκων της παρούσας παραγράφου, ο Παραχωρησιούχος θα έχει το δικαίωμα να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση.

## **12. Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών και Μηνιαίες Εκθέσεις Προόδου**

### **12.1 Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών**

- 12.1.1 Εντός της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και υποβάλλει προς έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, κοινοποιώντας στο Δημόσιο το Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών που θα προσαρτηθεί στη

Σύμβαση Παραχώρησης και το κατάλληλα προσαρμοσμένο σε αυτό χρονοδιάγραμμα εισρών - εκρών, μέσα στην αποκλειστική προθεσμία του Άρθρου 11.3.2.1.(iv). Το εν λόγω Χρονοδιάγραμμα θα προσαρτηθεί στην παρούσα σε αντικατάσταση του Χρονοδιαγράμματος Μελετών - Κατασκευών που υπέβαλε ο Παραχωρησιούχος με την Προσφορά του και προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 5. Το Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών θα πρέπει να έχει συνταχθεί σύμφωνα με της απαιτήσεις του άρθρου 6 του Προσαρτήματος 2 με σαφή προσδιορισμό της Κρίσιμης Διαδρομής.

Ο Παραχωρησιούχος και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλουν να συμφωνήσουν για τη μορφή και το βαθμό των περαιτέρω λεπτομερειών που θα απαιτηθούν για την κατάρτιση του Χρονοδιαγράμματος Μελετών-Κατασκευών, ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση της προόδου των εργασιών.

- 12.1.2 Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ελέγχει και εγκρίνει το υποβληθέν σε αυτόν Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών και κοινοποιεί στο Δημόσιο πλήρες αντίγραφο αυτού.
- 12.1.3 Μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερών από την παραλαβή του εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Μελετών-Κατασκευών, το Δημόσιο δικαιούται να ενημερώσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και τον Παραχωρησιούχο για τυχόν σχόλια ή αντιρρήσεις της.
- 12.1.4 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιό, μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής ειδοποίησης από την Υπηρεσία, αν συμφωνεί, και κατά συνέπεια τροποποιεί το εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών, ή απορρίπτει τα σχόλια και/ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου. Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός αν ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 44.
- 12.1.5 Αν οποιοσδήποτε Συμβαλλόμενος αμφισβητήσει την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού να δεχτεί ή να απορρίψει τα σχόλια ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, μπορεί μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήψη αυτής της απόφασης να υποβάλει το θέμα στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, η οποία θα επιληφθεί του ζητήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 44.
- 12.1.6 Αν ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ή η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 44 αποδεχθεί τα σχόλια ή τις ενστάσεις του Δημοσίου, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα δώσει τις απαραίτητες

οδηγίες στον Παραχωρησιούχο προκειμένου αυτός να επανυποβάλει το Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών προς έγκριση, οι δε ανωτέρω διατάξεις θα εφαρμόζονται αναλόγως και για αυτή τη νέα υποβολή.

#### **12.1.7 Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης**

Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει προς έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, με κοινοποίηση στο Δημόσιο τα Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης εντός της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας

12.1.8 Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει προς έγκριση στο Δημόσιο το Χρονοδιάγραμμα της Περιόδου Εγγύησης ΚΕΠ εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών.

### **12.2 Μηνιαίες Εκθέσεις Προόδου**

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάσσει και να παραδίδει στο Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό μηνιαίες εκθέσεις προόδου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από το τέλος κάθε ημερολογιακού μηνός, η δε υποχρέωση υποβολής εκθέσεων υφίσταται μέχρι την ολοκλήρωση από τον Παραχωρησιούχο όλων των εργασιών οι οποίες αναφέρονται ως εκκρεμείς στη Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών ή και μετά. Οι εκθέσεις προόδου θα περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία:

12.2.1 Λεπτομέρειες περί της προόδου των εργασιών και της συμμόρφωσης με το Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών και τις χρηματορροές.

12.2.2 Πίνακες που εμφανίζουν την κατάσταση των κατασκευαστικών εγγράφων, των παραγγελιών αγορών, της παραγωγής και της κατασκευής (περιλαμβανομένων των αποκλειστικών προθεσμιών).

12.2.3 Στοιχεία για το προσωπικό και τον εξοπλισμό στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου

12.2.4 Τα έγγραφα του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και τα αποτελέσματα ποιοτικού ελέγχου για τα υλικά, τον εξοπλισμό και την εκτέλεση των εργασιών.

12.2.5 Μέτρα ασφαλείας και στατιστικά στοιχεία ατυχημάτων, περιλαμβανομένων και λεπτομερειών για κάθε τυχόν επικίνδυνο συμβάν.

12.2.6 Ενέργειες που σχετίζονται με θέματα προστασίας περιβάλλοντος και υποχρεώσεις για αναφορές και μετρήσεις σύμφωνα με τους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους.



12.2.7 Συγκρίσεις μεταξύ ενεργειών και προγραμματισμένης προόδου με λεπτομέρειες ως προς κάθε θέμα το οποίο μπορεί τυχόν να βάλει σε κίνδυνο την ολοκλήρωση των εργασιών.

12.2.8 Δραστηριότητες σχετικές με τις δημόσιες σχέσεις.

12.3 Το περιεχόμενο των Μηνιαίων Εκθέσεων Προόδου δύναται να τροποποιηθεί κατόπιν συμφωνίας του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου.

### 13. Υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου

13.1 Κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος δε δικαιούται να αναθέσει σε υπεργολάβους την εκτέλεση ουσιώδους μέρους των υποχρεώσεων του που αφορούν στην εκτέλεση των εργασιών ή στην λειτουργία και συντήρηση του Έργου χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου και υπό την επιφύλαξη των κανόνων δημοσιότητας της ισχύουσας νομοθεσίας, την οποία δεν θα μπορεί να αρνηθεί ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Υπό την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται ουσιώδης μεταβολή σχετικά με το αντικείμενο υπεργολαβίας, δεν απαιτείται συναίνεση του Δημοσίου προκειμένου περί υπεργολάβων που έχουν ονοματιστεί με την Προσφορά (περιλαμβανομένου του Κατασκευαστή).

13.2 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος επιθυμεί να αναθέσει σε υπεργολάβο οποιοσδήποτε από τις υποχρεώσεις του εκ της παρούσας Σύμβασης με αίτησή του θέτει υπόψη του Δημοσίου όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία για τον υπεργολάβο, όπως εμπειρία, προσωπικό που θα ασχοληθεί στο Έργο, εκπροσώπηση, οικονομικά στοιχεία, καθώς και τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες που προτίθεται να του αναθέσει. Το Δημόσιο αποφαινεται επί του αιτήματος εντός τριάντα (30) ημερών.

13.3 Εάν το Δημόσιο δεν απαντήσει μέσα στο πιο πάνω χρονικό διάστημα, θεωρείται ότι το αίτημα έχει γίνει δεκτό.

13.4 Ο Παραχωρησιούχος παραμένει υπεύθυνος και δεν απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και την ευθύνη του από την παρούσα Σύμβαση λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεων του εκτελείται από υπεργολάβο.

13.5 Επί πλέον, ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίζει με το υπεργολαβικό συμφωνητικό ότι:

- (1) Όλα τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση ισχύουν και έναντι του υπεργολάβου και αποτελούν και δικές του υποχρεώσεις.
- (2) Το υπεργολαβικό συμφωνητικό δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα στους συμβαλλόμενους έναντι του Δημοσίου.

- (3) Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της παρούσας Σύμβασης οποτεδήποτε και για οποιονδήποτε λόγο:
- (α) Το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να συνεχίσει το υπεργολαβικό συμφωνητικό με τους ίδιους τουλάχιστον όρους.
- (β) Το Ελληνικό Δημόσιο δεν ευθύνεται, ούτε αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποχρέωση που απορρέει από το εκτελεσμένο - εκ μέρους του υπεργολάβου - μέρος του υπεργολαβικού συμφωνητικού, για το οποίο ο Παραχωρησιούχος και μόνον αυτός υπέχει κάθε ευθύνη.
- (4) Ο Παραχωρησιούχος και οι υπεργολάβοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν κάθε πληροφορία σχετική με την εξέλιξη του υπεργολαβικού συμφωνητικού, εφόσον τούτο ζητηθεί από το Δημόσιο.
- 13.6** Το Ελληνικό Δημόσιο δεν δικαιούται να παρεμβαίνει στις σχέσεις υπεργολάβου και Παραχωρησιούχου παρά μόνον όταν:
- (α) παραβιάζονται ουσιωδώς από τον υπεργολάβο όροι της παρούσας Σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι το Δημόσιο έχει προηγουμένως ζητήσει εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο να αρθεί η παραβίαση των όρων της Σύμβασης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα,
- (β) υπάρχουν λόγοι παρέμβασης του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 27 της παρούσας.
- Οι παρεμβάσεις του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί να φθάνουν μέχρις αξίωσης για άμεση αντικατάσταση του υπεργολάβου.
- Η παρέμβαση ή μη του Ελληνικού Δημοσίου δεν αίρει ούτε αποδυναμώνει τις ευθύνες του Παραχωρησιούχου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.
- 13.7** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί στο Δημόσιο επικυρωμένο αντίγραφο όλων των συμβάσεων που καταρτίζει για την εκμετάλλευση των ΣΕΑ ή για οποιαδήποτε άλλη επιτρεπόμενη από την παρούσα εκμετάλλευση του Έργου, εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή τους.

## **14. Εργοταξιακοί Χώροι - Παρακείμενες Εργασίες - Στοιχεία του Έργου**

### **14.1 Διαρρύθμιση και Εξοπλισμός Εργοταξιακών Χώρων-Διευκόλυνση Υπηρεσίας**

- 14.1.1** Ο Παραχωρησιούχος, με δική του μέριμνα και δαπάνη, θα διαρρυθμίσει κατάλληλα τους εργοταξιακούς χώρους, ώστε να περιλαμβάνουν όλες τις εγκαταστάσεις που απαιτούνται για την κατασκευή του Έργου, όπως συγκροτήματα μηχανημάτων και

εγκαταστάσεων, συνεργεία, εργοταξιακά εργαστήρια, αποθήκες, γραφεία.

- 14.1.2 Ο Παραχωρησιούχος θα διαθέσει στο Δημόσιο τις εγκαταστάσεις και τις διευκολύνσεις που εύλογα απαιτούνται για την άσκηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του που προβλέπονται στην παρούσα.

**14.2 Διευκολύνσεις στην Εκτέλεση Εργασιών από το Ελληνικό Δημόσιο ή από Άλλους Εργολήπτες**

- 14.2.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται, κατόπιν εύλογης προηγούμενης ειδοποίησης από το Ελληνικό Δημόσιο, να διευκολύνει την εκτέλεση εργασιών από το Ελληνικό Δημόσιο ή από άλλους εργολήπτες που χρησιμοποιούνται από το Ελληνικό Δημόσιο σε παρακείμενες εργασίες, στο βαθμό που δεν επηρεάζεται ουσιωδώς η εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα Μελετών – Κατασκευών.

- 14.2.2 Ενδεικτικά αναφέρονται, ως μέτρα διευκόλυνσης, η εξασφάλιση διελεύσεων (οχημάτων / μηχανημάτων / προσωπικού / υλικών) άλλων εργοληπτών, η ρύθμιση της σειράς των εργασιών του ώστε να συντονίζονται με τις εργασίες από την παρουσία άλλων εργοληπτών στους χώρους εκτέλεσης των εργασιών ή/και από την εγκατάσταση εξοπλισμού του Ελληνικού Δημοσίου ή άλλων κ.λ.π.

- 14.2.3 Κατά τον ίδιο τρόπο πρέπει να συμπεριφέρεται και με τα συνεργεία ή τους εργολήπτες Οργανισμών Κρίνης Ωφέλειας που εργάζονται στην περιοχή του Έργου.

- 14.2.4 Το Ελληνικό Δημόσιο θα μεριμνήσει για την παροχή αντίστοιχων διευκολύνσεων κατά την εκτέλεση εργασιών από τον Παραχωρησιούχο, από το ίδιο, από άλλους εργολήπτες που χρησιμοποιούνται από το Ελληνικό Δημόσιο ή από εργολήπτες Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.

**14.3 Στοιχεία του Έργου**

- 14.3.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι θα τηρείται στα εργοταξιακά γραφεία ημερολόγιο Έργου, αντίγραφα των εγκεκριμένων Μελετών και των κατασκευαστικών σχεδίων και αρχείο των στοιχείων και εγγράφων του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και του ποιοτικού ελέγχου, ώστε να είναι άμεσα προσβάσιμα από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την Υπηρεσία.

- 14.3.2 Για όλες τις εργασίες θα συντάσσονται Μητρώα Έργων με σχέδια «όπως κατασκευάστηκε», επιμετρήσεις καθώς και ό,τι απαιτείται από τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφαλείας. Οι επιμετρήσεις θα συντάσσονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και θα συνοδεύονται

από τα αντίστοιχα στοιχεία ποιοτικού ελέγχου, που αποτελούν απαραίτητα στοιχεία για την έκδοση Βεβαιώσεων Περάτωσης Εργασιών.

#### **14.4 Μέτρα Πρόληψης Ατυχημάτων ή Ζημιών**

- 14.4.1 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 14.2, ο Παραχωρησιούχος έχει την αποκλειστική ευθύνη για την προσπέλαση στον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου οποιουδήποτε προσώπου που δεν είναι σχετικό με την εκτέλεση της Σύμβασης.
- 14.4.2 Ο Παραχωρησιούχος πρέπει να διασφαλίζει και φυλάσσει όλες τις περιοχές εργοταξίων, αποθηκών κ.λ.π. Είναι υπεύθυνος για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, ασφάλειας του προσωπικού του, των εκπροσώπων του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή του Δημοσίου και τρίτων, προκειμένου να αποφευχθούν ατυχήματα ή/και απώλειες, που μπορεί να επηρεάσουν κατά την εκτέλεση του Έργου.
- 14.4.3 Ο Παραχωρησιούχος με μέριμνα και δαπάνες του θα παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη ζημιών στις παρακείμενες ιδιοκτησίες, στα δίκτυα ΟΚΩ και στο οδικό δίκτυο και θα ασφαλίσει τον εαυτό του και το Ελληνικό Δημόσιο έναντι οποιασδήποτε οικονομικής απαίτησης τρίτων λόγω τέτοιων ζημιών, σύμφωνα με το Άρθρο 29 της παρούσας.

### **15. Τήρηση Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας - Προσωπικό**

#### **15.1 Τήρηση Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας**

- 15.1.1 Καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να συμμορφώνεται με τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας, όπως εκάστοτε ισχύουν, να εξασφαλίζει και τη συμμόρφωση με αυτές και του Κατασκευαστή των αντιπροσώπων, υπαλλήλων και προστεθέντων του, και να προσαρμόζεται σε κάθε μεταβολή τους.
- 15.1.2 Ο Παραχωρησιούχος, ως υπόχρεος να τηρεί τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας, υποχρεούται να ανακοινώνει αμέσως στο Δημόσιο τις οδηγίες που απευθύνονται ή κοινοποιούνται σε αυτόν κατά τη διάρκεια της Σύμβασης και τα έγγραφα των διάφορων Αρμόδιων Αρχών σχετικά με τους εν λόγω Κανονισμούς.
- 15.1.3 Τόσο το Δημόσιο όσο και κάθε Αρμόδια Αρχή δικαιούνται να έχουν πρόσβαση και να επισκέπτονται το Έργο προκειμένου να εξασκούν τα δικαιώματά τους να παρακολουθούν και να ελέγχουν τη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας.

- 15.2.1 Ο Παραχωρησιούχος καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης οφείλει να εξασφαλίζει ο ίδιος ή μέσω του Κατασκευαστή, ότι θα διαθέτει επαρκές εργατοϋπαλληλικό προσωπικό και λοιπούς ανθρώπινους πόρους ώστε να συμμορφώνεται με όλες τις σχετικές με τη μελέτη, την κατασκευή, τη συντήρηση και τη λειτουργία υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση.
- 15.2.2 Μέσα σε προθεσμία εκατό (100) ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να παραδώσει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό κατάλογο με τα μέλη του προσωπικού του Κατασκευαστή τα οποία βρίσκονται σε διευθυντικές ή εποπτικές θέσεις και τα αντίστοιχα προσόντα των μελών αυτών. Ο κατάλογος αυτός θα ενημερώνεται εφόσον υπάρχουν αλλαγές.
- 15.2.3 Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίσει ότι ο Κατασκευαστής διαθέτει, κατ' ελάχιστον, και το ακόλουθο προσωπικό για την Περίοδο Μελέτης και Κατασκευής:
- (i) Διευθυντή Κατασκευών,
  - (ii) Διευθυντές Εργοταξίων,
  - (iii) Ειδικό προσωπικό για την τήρηση των διατάξεων περί Υγιεινής και Ασφάλειας και των απαιτήσεων της Μελέτης Ανάλυσης Κινδύνων των Σηράγγων,
  - (iv) Ειδικό προσωπικό για τη διασφάλιση του συστήματος ποιότητας και του ποιοτικού ελέγχου,
- και όποιο άλλο εξειδικευμένο προσωπικό προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.
- 15.2.4 Ρητά καθορίζεται ότι ο Παραχωρησιούχος παραμένει μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος για την ασφάλεια στο Έργο και είναι δική του ευθύνη η λήψη των ενδεδειγμένων και ορθών μέτρων ασφαλείας και η τήρηση των σχετικών κανονισμών. Για θέματα πρόληψης ατυχημάτων ισχύουν γενικά όσα ορίζονται από την Ελληνική Νομοθεσία.

## **16. Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας και Ποιοτικός Έλεγχος**

### **16.1 Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας**

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταρτίσει και να εφαρμόσει ένα Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας και Ελέγχου Ποιότητας σύμφωνα με τη διαδικασία του ISO-9001 (όπου τυγχάνει εφαρμογής) και των κανόνων καλής

πρακτικής του κλάδου. Το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας και Ελέγχου Ποιότητας θα καλύπτει (μεταξύ άλλων) τη γενική διαχείριση του Έργου, την καταγραφή και διατήρηση οικονομικών στοιχείων, τον προγραμματισμό, τη μελέτη, την κατασκευή, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την επιστροφή του. Το σύστημα αυτό θα υποβληθεί στον Ανεξάρτητο Μηχανικό προς έλεγχο και έγκριση από αυτόν.

## **16.2 Εργαστήρια**

**16.2.1** Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να οργανώσει και να εγκαταστήσει κατάλληλα και πλήρως εξοπλισμένα εργοταξιακά εργαστήρια για τη διεξαγωγή δειγματοληψιών και δοκιμών ελέγχου σε δείγματα εδάφους, αδρανή υλικά, σκυρόδεμα, οδοστρώματα, στις επιφανειακές στρώσεις και στα υλικά. Η καταλληλότητα των εργοταξιακών εργαστηρίων θα βεβαιώνεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.

**16.2.2** Ο Παραχωρησιούχος θα λαμβάνει την προηγούμενη έγκριση του Ανεξάρτητου Μηχανικού προτού χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε εξωτερικό πιστοποιημένο εργαστήριο για οποιεσδήποτε δοκιμές ή ελέγχους.

## **16.3 Ευθύνη Παραχωρησιούχου**

Η άσκηση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό των δικαιωμάτων και καθηκόντων του σε ό,τι αφορά τον έλεγχο του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και τον ποιοτικό έλεγχο δεν απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο καθ' οιονδήποτε τρόπο από οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις και ευθύνες του.

# **17. Προστασία του Περιβάλλοντος**

## **17.1 Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις**

Κατά τη διάρκεια του Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος, λαμβανομένου υπ' όψιν και του Άρθρου 31.7, υποχρεούται να συμμορφώνεται πλήρως με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.

## **17.2 Πρόληψη**

Υπό την επιφύλαξη των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων και χωρίς περιορισμό ως προς αυτές, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται πάντοτε, μεταξύ άλλων:

- (α) αφενός να εξασφαλίζει ότι ο ίδιος, οι υπεργολάβοι του, ο Κατασκευαστής και οι υπεργολάβοι του στο πλαίσιο των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων θα χρησιμοποιούν τις καλύτερες διαθέσιμες τεχνικές, για να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν) και διαφορετικά να ελαχιστοποιείται κάθε είδους ρύπανση που μπορεί να προκληθεί στο Περιβάλλον, και να εξασφαλίζει ότι η αποθήκευση, επεξεργασία, αποβολή και απομάκρυνση όλων των ουσιών οι οποίες παράχθηκαν σε

οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια των Κατασκευών, τα της ολοκλήρωσης, της ανάπτυξης, της συντήρησης και/ή της λειτουργίας του Έργου ή κατ' άλλο τρόπο, στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου (ή κατά τη διάρκεια εκσκαφής, εξάρυξης, λατόμησης ή της διαδικασίας θραύσης αδρανών) θα είναι τέτοιας φύσης ώστε να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν) και διαφορετικά να ελαχιστοποιείται οποιαδήποτε ρύπανση που θα μπορούσε να προκληθεί στο Περιβάλλον ή στον Άνθρωπο ή σε οποιονδήποτε άλλο ζώντα οργανισμό από τις ουσίες αυτές,

- (β) να διαχειρίζεται οποιαδήποτε υλικά εκσκαφών, ρυπογόνες ουσίες, οποιαδήποτε στερεά ή υγρά απόβλητα, οποιαδήποτε απορρίμματα, οποιαδήποτε άχρηστα υλικά κατά τρόπο που να εξασφαλίζει τη μη πρόκληση βλαβών στο Περιβάλλον,
- (γ) να εξασφαλίζει ότι μετά την ολοκλήρωση των Κατασκευών, αυτός, ο Κατασκευαστής και οι υπεργολάβοι του θα επαναφέρουν το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, στην αρχική τους κατάσταση ή στη μορφή που καθορίζεται στις εγκεκριμένες Μελέτες.

### **17.3 Χρήση Εκρηκτικών**

- 17.3.1 Ο Παραχωρησιούχος δύναται, εφ' όσον για άλλους λόγους δεν απαγορεύεται, να χρησιμοποιεί εκρηκτικά μόνο κατόπιν άδειας της Αρμόδιας Αρχής και σύμφωνα με αυτήν.

### **17.4 Προστασία κατά του Θορύβου και Ρύπων**

Υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 31.6, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται με δαπάνες του:

- 17.4.1 στην εκτέλεση όλων των έργων που είναι απαραίτητα για την τήρηση των εκάστοτε ισχυόντων ορίων θορύβου και αέριων ρύπων καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.
- 17.4.2 να εκπονήσει προς το σκοπό αυτό σχετική μελέτη για την εγκατάσταση συστήματος ελέγχου με μόνιμους και περιοδικούς σταθμούς μέτρησης θορύβου και αέριων ρύπων σε θέσεις που θα εγκριθούν από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.
- 17.4.3 να εγκαταστήσει ηχοπετάσματα ή/και να προχωρήσει στην κατάλληλη φύτευση για την συμμόρφωση με τα όρια θορύβου στις θέσεις εκείνες του ΚΕΠ που έως και τριάντα (30) ημέρες προ της κατάρτισης της Προσφοράς υπάρχει οργανωμένη δόμηση ή υπάρχει ειδική εγκατάσταση (νοσοκομείο, σχολείο κλπ.)

### **17.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται:**

- (i) να ορίσει εξειδικευμένο επιστήμονα ως «Υπεύθυνο Περιβάλλοντος»

- (ii) να συντάσσει εξαμηνιαία έκθεση περιβαλλοντικής διαχείρισης του Έργου σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης που υποβάλλεται στο Δημόσιο εντός ενός (1) μηνός από την σύνταξή της
- (iii) να δημιουργήσει και διατηρεί διαδικτυακό τόπο (internet site), στον οποίο θα δημοσιεύεται υποχρεωτικά η παραπάνω έκθεση.

## **18. Εξασφάλιση της Κυκλοφορίας**

### **18.1 Περίοδος Μελετών-Κατασκευών**

- 18.1.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να λάβει κάθε διαθέσιμο και κατάλληλο μέτρο ώστε να μειώσει την παρεμπόδιση και τους περιορισμούς της κυκλοφορίας κατά την Περίοδο Μελετών-Κατασκευών στο ελάχιστο αναγκαίο και να διατηρήσει την ασφαλή κυκλοφορία.
- 18.1.2 Όλες οι ενέργειες, εξοπλισμοί σήμανσης - σηματοδότησης, ανακαινίσεις - κατασκευές παρακαμπτηρίων οδών και κατασκευές σε σχέση με σιδηροδρομικές γραμμές οι οποίες περιλαμβάνονται ή τις οποίες συνεπάγονται οι υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου σχετικά με την εξασφάλιση της κυκλοφορίας κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών, θα γίνονται με μέριμνα και ευθύνη του Παραχωρησιούχου και οι σχετικές δαπάνες θα βαρύνουν αποκλειστικά τον Παραχωρησιούχο.
- 18.1.3 Όλοι οι προαναφερθέντες όροι του παρόντος άρθρου ισχύουν για όλους τους χώρους / περιοχές στις οποίες ο Παραχωρησιούχος θα εκτελέσει Κατασκευές.

### **18.2 Περίοδος Λειτουργίας και Συντήρησης**

Όλες οι υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου που αναφέρονται στο Άρθρο 18.1 ισχύουν κατ' αναλογία και στην περίπτωση εργασιών συντήρησης που θα εκτελούνται καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης.

### **18.3 Ευθύνη του Παραχωρησιούχου σε Περίπτωση Ατυχήματος**

Ο Παραχωρησιούχος ευθύνεται αποκλειστικά για κάθε περίπτωση ατυχήματος ατόμου ή μέσου οφειλόμενου σε πράξεις ή παραλείψεις αυτού ή των υπεργολάβων του ή/και των προστηθέντων τους σε όλη την Περίοδο Παραχώρησης και στην Περίοδο Εγγύησης των Τ.Ε. και του ΚΕΠ.

Σε όπi αφορά στην μελέτη, κατασκευή και λειτουργία των σηράγγων, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εκπονήσει Μελέτη Ανάλυσης Κινδύνων των Σηράγγων του Έργου σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 20.1.6 της παρούσας.



**19. Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών - Άδεια Λειτουργίας Σήραγγας****19.1 Βεβαιώσεις Περάτωσης Εργασιών**

19.1.1 Όλες οι Βεβαιώσεις Περάτωσης Εργασιών εκδίδονται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τις διαδικασίες του παρόντος Άρθρου.

19.1.2 Η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών προβλέπεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- (i) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Μελετών-Κατασκευών (Β.Π.Ε.<sub>ΜΚ</sub>), όταν το σύνολο των Κατασκευών της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών έχει ολοκληρωθεί και το Έργο είναι έτοιμο για λειτουργία και χρήση από τους Χρήστες.
- (ii) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας (Β.Π.Ε.<sub>ΑΤΠ</sub>), με την οποία πιστοποιείται ότι έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της κάθε Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του άρθρου 11.3.
- (iii) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών για Κατασκευές με τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια (Β.Π.Ε.<sub>ΑΤ</sub>), όπως:
  - (α) το Τμήμα Ραψάνη - Σκοτίνα,
  - (β) το Τμήμα Ευαγγελισμός - Ραψάνη,
  - (γ) κάθε ανισόπεδος κόμβος από τη χρονική στιγμή που περαιώνεται,
  - (δ) τα δίκτυα ΟΚΩ, γέφυρες, δευτερεύον δίκτυο, παράπλευροι δρόμοι (SR) που είναι αναγκαία για να καταστεί δυνατή η περαιτέρω εκτέλεση Κατασκευών ή είναι δυνατόν να αποδοθούν στον αρμόδιο φορέα που θα τα λειτουργήσει και συντηρήσει.
- (iv) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Χρηματοδοτικής Συμβολής (Β.Π.Ε.<sub>ΧΣ</sub>), με την οποία πιστοποιείται ότι έχει επιτευχθεί το Ορόσημο που έχει συνδέσει ο Παραχωρησιούχος με την εκάστοτε καταβολή της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου, σύμφωνα με το Άρθρο 5.2.
- (v) Βεβαίωση Περαιώσης Συμπληρωματικών Εργασιών (Β.Π.Ε.<sub>ΣΕ</sub>) με την οποία πιστοποιείται ότι είτε έχουν ολοκληρωθεί Συμπληρωματικές Εργασίες που έχουν ανατεθεί στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 11.8.1 ή έχει επιτευχθεί ορόσημο εκτέλεσης Συμπληρωματικών Εργασιών

που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με το Άρθρο 11.8.8.

## 19.2 Διαδικασία έκδοσης Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών

### 19.2.1 Β.Π.Ε.<sub>ΜΚ</sub>

- (a) Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ειδοποιήσει εγγράφως τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και το Δημόσιο, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία του πέρατος των του συνόλου Κατασκευών της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, καλώντας τους να τις επιθεωρήσουν το Έργο προκειμένου να διαπιστώσουν την ολοκλήρωσή τους. Στη διαδικασία έκδοσης της ΒΠΕ<sub>ΜΚ</sub> περιλαμβάνεται και η έγκριση του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης Γ' Φάσης, ως ορίζονται στα Άρθρα 20.3.3 και 20.4.3, της παρούσας αντίστοιχα. Η αίτηση θα συνοδεύεται υποχρεωτικά από τις επιμετρήσεις των εν λόγω εργασιών, το Μητρώο Έργου, τον Φάκελο Ασφάλειας και Υγιεινής και σχέδια «όπως κατασκευάστηκε». Θα πρέπει επίσης να συμπληρωθεί κατάλληλα το Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης.
- (b) Εντός της ανωτέρω προθεσμίας, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, ο Παραχωρησιούχος και το Δημόσιο θα επιθεωρήσουν, με παρόντα τον Κατασκευαστή, τις Κατασκευές, για τις οποίες ζητείται από τον Παραχωρησιούχο η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών, προκειμένου να ελέγξουν ότι έχουν ολοκληρωθεί, και ότι, αναφορικά με την περάτωσή τους, οι Κατασκευές αυτές είναι έτοιμες για λειτουργία και ασφαλείς για τους Χρήστες. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, ο Κατασκευαστής θα μπορεί να εκτελεί εργασίες μικρής έκτασης. Τμήματα των Κατασκευών για τα οποία έχουν ήδη εκδοθεί ΒΠΕ<sub>ΑΤ</sub> (του Άρθρου 19.1.2 (iii)) δεν απαιτείται να επαναεπιθεωρηθούν υπό την έννοια ότι οι ήδη εκδοθείσες ΒΠΕ<sub>ΑΤ</sub> αποτελούν τμήμα της ΒΠΕ<sub>ΜΚ</sub>.
- (c) Το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος μπορούν να υποβάλουν στον Ανεξάρτητο Μηχανικό οποιεσδήποτε σχετικές παρατηρήσεις τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή μέχρι και δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από την ημερομηνία της σχετικής προβλεπόμενης ημερομηνίας του πέρατος των Κατασκευών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών.
- (d) Μέχρι και την προβλεπόμενη ημερομηνία του πέρατος των Κατασκευών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών (και είτε τα

ενδιαφερόμενα πρόσωπα έχουν παρευρεθεί σε κάποια ή σε όλες τις επιθεωρήσεις και/ή έχουν κάνει οποιοσδήποτε παρατηρήσεις), ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται να πληροφορεί τον Παραχωρησιούχο, τον Κατασκευαστή και το Δημόσιο περί του εάν, κατά τη γνώμη του, οι Κατασκευές για τις οποίες έχει ζητηθεί από τον Παραχωρησιούχο η Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, έχουν ή όχι ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία αυτή (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Σύμβασης Παραχώρησης) και, εάν το ΚΕΠ είναι ή δεν είναι έτοιμο για ασφαλή λειτουργία για τους Χρήστες του. Κατά τον σχηματισμό της γνώμης του αυτής, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να λάβει υπόψη του και να συνυπολογίσει τις παρατηρήσεις του Παραχωρησιούχου και του Δημοσίου τις οποίες θεωρεί εύλογες και δικαιολογημένες.

- (e) Μέχρι την ημερομηνία του πέρατος των Κατασκευών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να ενημερώσει εγγράφως το Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο για το αν προτίθεται να εκδώσει ή όχι την Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Μελετών – Κατασκευών.
- (f) Εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την γνωστοποίηση της ανωτέρω πρόθεσης του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δικαιούνται να προβάλουν αντιρρήσεις. Στην περίπτωση αυτή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών, αποδέχεται ή όχι τις αντιρρήσεις.
- (g) Η απόφαση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού είναι οριστική και δεσμευτική εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών του Άρθρου 44.
- (h) Σε περίπτωση που είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος διαφωνούν με την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού, θα ενημερώνουν αμέσως τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και ο καθένας τους δικαιούται να προσφύγει στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή παρόδου της προθεσμίας αυτής άπρακτης. Η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών οφείλει να εκδώσει απόφαση μέσα σε προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία παραπομπής του θέματος σ' αυτήν.
- (i) Σε περίπτωση που είτε ο Ανεξάρτητος Μηχανικός αποφασίσει ότι οι Κατασκευές της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών έχουν

ολοκληρωθεί, είναι έτοιμες για ασφαλή χρήση από τους Χρήστες και το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρησιούχος δεν έχουν υποβάλει αντιρρήσεις ως προς αυτό είτε η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών αποφασίσει ότι οι Κατασκευές αυτές έχουν ολοκληρωθεί, είναι έτοιμες για χρήση και είναι ασφαλείς για τους Χρήστες, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται, να εκδώσει άμεσα τη σχετική Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών προς τον Παραχωρησιούχο και να κοινοποιήσει ένα επικυρωμένο αντίγραφο στο Δημόσιο.

- (j) Σε περίπτωση που είτε ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ή η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών αποφασίσουν ότι οι Κατασκευές της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών δεν έχουν ολοκληρωθεί ή δεν είναι έτοιμες για χρήση ή δεν είναι ασφαλείς για τους Χρήστες, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να δώσει εντολή στον Παραχωρησιούχο να ολοκληρώσει τις εν λόγω εναπομένουσες ή επανορθωτικές εργασίες. Με την ολοκλήρωση των εναπομενουσών ή επανορθωτικών εργασιών θα εφαρμόζονται και πάλι οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου και η προθεσμίες των παραγράφων 19.2.1 (α) και (c) συντέμνονται στο ήμισυ.

- (k) Η έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο καθ' οιονδήποτε τρόπο από τις υποχρεώσεις ή ευθύνες, από την παρούσα.

19.2.2 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 19.3 η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών για τις περιπτώσεις του Άρθρου 19.1.1 (i) και (iii) αποτελεί προϋπόθεση και άδεια για την λειτουργία του αντίστοιχου τμήματος του Έργου.

#### 19.2.3 ΒΠΕ<sub>ΑΤΠ</sub>

- (a) Βεβαίωση Περαιώσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που προβλεπόμενη τμηματική προθεσμία σύμφωνα με το Άρθρο 11.3. έχει επιτευχθεί.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης της ΒΠΕ<sub>ΤΕ</sub> εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι των παραγράφων (α) έως και (i) του Άρθρου 19.2.1 με τη διαφορά ότι οι προθεσμίες των παραγράφων (α), (b) και (c ) συντέμνονται σε δέκα πέντε (15), δέκα πέντε (15) και πέντε (5) ημέρες αντίστοιχα.

#### 19.2.4 ΒΠΕ<sub>ΑΤ</sub>

- (a) Βεβαίωση Περαιώσης Εργασιών Κατασκευών με τεχνική και λειτουργική αυτοτέλεια είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που οποιαδήποτε Κατασκευή από τις αναφερόμενες στο Άρθρο 19.1.2 (iii) (α) έως και (δ) είναι έτοιμη για λειτουργία και ασφαλής για τους Χρήστες ή δύναται να παραδοθεί στον φορέα που θα την λειτουργήσει και συντηρήσει.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης Β.Π.Ε.<sub>ΑΤ</sub>, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 19.2.3 (b).

#### 19.2.5 ΒΠΕ<sub>ΧΤ</sub>

- (a) Βεβαίωση Περαιώσης Εργασιών Χρηματοδοτικής Συμβολής είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που προβλεπόμενο Ορόσημο σύμφωνα με το Άρθρο 7.5.2. έχει επιτευχθεί.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης Β.Π.Ε.<sub>ΧΤ</sub>, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 19.2.3 (b).

#### 19.2.6 ΒΠΕ<sub>ΣΕ</sub>

- (a) Βεβαίωση Περαιώσης Συμπληρωματικών Εργασιών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ή σε περίπτωση Συμπληρωματικών Εργασιών που εκτελούνται μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, από την επιβλέπουσα Υπηρεσία του Δημοσίου, σε κάθε περίπτωση που είτε έχουν ολοκληρωθεί Συμπληρωματικές Εργασίες που έχουν ανατεθεί στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 11.8.1 ή έχει επιτευχθεί ορόσημο εκτέλεσης Συμπληρωματικών Εργασιών που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με το Άρθρο 11.8.8.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης ΒΠΕ<sub>ΣΕ</sub>, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 19.2.3 (b).

#### 19.2.7 ΒΠΕ<sub>ΤΕ</sub>

- (a) Βεβαίωση Περαιώσης Εργασιών Τοπικού Έργου είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που οποιοδήποτε Τοπικό Έργο το οποίο έχει τεχνική ή/και λειτουργική αυτοτέλεια, αποπερατώνεται.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης της ΒΠΕ<sub>ΤΕ</sub> εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι των παραγράφων (a) έως και (i) του Άρθρου 19.2.1, με τη διαφορά ότι οι προθεσμίες των παραγράφων (a),

(b) και (c) συντέμνονται σε δέκα πέντε (15), δέκα πέντε (15) και επτά (7) ημέρες αντίστοιχα.

### 19.3 Άδεια Λειτουργίας Σήραγγας

19.3.1 Η παράδοση των σήραγγων του τμήματος Ευαγγελισμός – Σκοτίνη σε κυκλοφορία τελεί υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (i) Έχει εκδοθεί η ΒΠΕ<sub>ΜΚ</sub> ή η ΒΠΕ<sub>ΑΤ</sub> για το σύνολο του τμήματος Ευαγγελισμός – Σκοτίνη ή κατ' ελάχιστον η ΒΠΕ<sub>ΑΤ</sub> για οποιοδήποτε από τα τμήματα Ευαγγελισμός – Ραψάνη και Ραψάνη – Σκοτίνη.
- (ii) Έχει εκδοθεί για την αντίστοιχη σήραγγα ή σήραγγες η εγκριτική απόφαση της Αρμόδιας Αρχής (η «Άδεια Λειτουργίας Σήραγγας»).

### 19.3.2 Διαδικασία – Καθυστέρηση Έκδοσης

- (i) Για την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας Σηράγγων ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10 και το Παράρτημα II της οδηγίας 2004/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (ii) Τα απαιτούμενα στοιχεία διαβιβάζονται από τον Παραχωρησιούχο στην Αρμόδια Αρχή η οποία υποχρεούται να εκδώσει την απόφασή της εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την πλήρη υποβολή του φακέλου ασφαλείας, της επισυναπτόμενης σε αυτόν γνώμης του Αρμόδιου Ασφάλειας και της αντίστοιχης Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών του Ανεξάρτητου Μηχανικού. Αντίγραφο της απόφασης διαβιβάζεται με μέριμνα της Αρμόδιας Αρχής στις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης.
- (iii) Η εκ μέρους της Αρμόδιας Αρχής αδικαιολόγητη καθυστέρηση ή άρνηση έκδοσης της Άδειας Λειτουργίας Σηράγγων, θεωρείται Γεγονός Απαλλαγής.
- (iv) Σε περίπτωση που κατά τον χρόνο που απαιτηθεί η έκδοση της Άδειας Λειτουργίας Σηράγγων δεν έχει τυχόν ορισθεί η Αρμόδια για την έκδοσή της Αρχή, τα στοιχεία της ανωτέρω παραγράφου (β) διαβιβάζονται στο Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και η Άδεια Λειτουργίας Σηράγγων χορηγείται, εντός της αυτής ανωτέρω προθεσμίας, με Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, εφαρμοζομένης και στην περίπτωση αυτή της ανωτέρω παραγρ. (iii).

**20. Λειτουργία και Συντήρηση του ΚΕΠ****20.1 Υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου σχετικά με την Λειτουργία και Συντήρηση του Έργου**

20.1.1 Ο Παραχωρησιούχος καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης, είναι υποχρεωμένος να τηρεί τις ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργίας και συντήρησης που περιλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση και ειδικότερα στα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Συντήρησης, και να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται:

- (i) η ασφαλής, εύρυθμη και σε υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης των Χρηστών λειτουργία του Έργου,
- (ii) η ομαλή και ανεμπόδιστη διεξαγωγή της κυκλοφορίας σε εικοσιτετράωρη βάση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σύμφωνα και με τις προβλέψεις του Εγχειριδίου Λειτουργίας,
- (iii) η άμεση και αποτελεσματική ανταπόκρισή του σε έκτακτες ή / και επείγουσες καταστάσεις,
- (iv) Η ενημέρωση των Χρηστών σε θέματα ασφαλείας σηράγγων και η επίτευξη βελτιωμένης επικοινωνίας μεταξύ των υπευθύνων για την λειτουργία των σηράγγων και των Χρηστών που ευρίσκονται μέσα σε αυτές. Η ενημέρωση αυτή θα πρέπει να εκτείνεται κατά το δυνατόν σε θέματα σωστής συμπεριφοράς των Χρηστών εντός των σηράγγων και ειδικότερα σε περιπτώσεις βλάβης οχημάτων, κυκλοφοριακής συμφόρησης, ατυχημάτων και πυρκαϊών αλλά και στην πληροφόρηση των Χρηστών για τα συστήματα ασφαλείας που διαθέτουν οι σήραγγες.

20.1.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ενεργεί καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης κατά τρόπο που να διασφαλίζει πλήρως:

- (i) την ασφάλεια των Χρηστών και άλλων ατόμων που κυκλοφορούν, βρίσκονται ή εργάζονται στο Έργο ή στην περιοχή του Έργου, τόσο υπό κανονικές συνθήκες (πρόληψη) όσο και σε περίπτωση εκτάκτου περιστατικού,
- (ii) τη συστηματική παρακολούθηση της απόδοσης όλων των συστημάτων και εγκαταστάσεων (αερισμού, φωτισμού, πυρόσβεσης κ.λπ.) κατά τη διάρκεια της κανονικής λειτουργίας και την αναπροσαρμογή τους στο βαθμό που απαιτείται σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού,

- (iii) τη συμμόρφωση των συστημάτων λειτουργίας και συντήρησης προς όλους τους κανόνες ασφαλείας, όπως εκάστοτε ισχύουν,
- (iv) την ασφάλεια και αντοχή του Έργου στο χρόνο.

20.1.3 Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος σε περίπτωση εκτάκτων περιστατικών, όπως ενδεικτικά:

- (i) ατυχήματος ή άλλης έκτακτης κατάστασης που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση,
- (ii) διαπιστώσεως του κινδύνου επελεύσεως ατυχήματος ή τρομοκρατικής ενέργειας,
- (iii) βλάβης δομικών στοιχείων τεχνικών έργων που επηρεάζουν το Έργο,
- (iv) επικινδύνων παραμορφώσεων του οδοστρώματος του Έργου,
- (v) βλάβης στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των Χρηστών ή των εργαζομένων στο Έργο,
- (vi) οποιασδήποτε άλλης κατάστασης που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των Χρηστών ή των εργαζομένων στο Έργο,

να παίρνει κάθε μέτρο που είναι αναγκαίο και να παρέχει κάθε διευκόλυνση στις Αρμόδιες Αρχές να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους, ακόμη και αν τούτο έχει επιπτώσεις στα έσοδα από τα Διόδια Τέλη, προκειμένου να διασφαλιστούν συνθήκες ασφαλείας για τους Χρήστες, το Έργο και τους τρίτους.

20.1.4 Οποιοδήποτε σημαντικό περιστατικό ή ατύχημα συμβεί στις σήραγγες του Έργου θα αποτελέσει αντικείμενο επεξηγηματικής έκθεσης που εκπονείται από τον Παραχωρησιούχο. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται στο Δημόσιο και στον Αρμόδιο Ασφαλείας και στις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης το αργότερο εντός μηνός από το συμβάν. Σε περίπτωση που έχει συνταχθεί έκθεση έρευνας όπου αναλύονται οι περιστάσεις του περιστατικού ή ατυχήματος ή τα συμπεράσματα που μπορούν να συναχθούν από αυτό, ο Παραχωρησιούχος διαβιβάζει την έκθεση αυτή στο Δημόσιο, τον Αρμόδιο Ασφαλείας και τις Υπηρεσίες Εκτάκτου Ανάγκης το αργότερο εντός μηνός από την ημερομηνία που παρέλαβε την έκθεση.

20.1.5 Ο Παραχωρησιούχος, υποχρεούται να παρέχει στους Χρήστες επαρκή πληροφόρηση και έγκαιρη προειδοποίηση για κάθε γεγονός που επηρεάζει την χρήση του Έργου.



- 20.1.6 Ο Παραχωρησιούχος, λαμβάνοντας υπ' όψιν την οδηγία 2004/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την νομοθεσία σχετικά με την οδική μεταφορά επικινδύνων εμπορευμάτων, είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει έγκαιρα, ώστε να είναι δυνατή η με δαπάνη του ενσωμάτωση των πορισμάτων της στην μελέτη-κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του Έργου, Μελέτη Ανάλυσης Κινδύνων των Σηράγγων του Έργου. Η μελέτη αυτή θα πρέπει να εκπονηθεί από φορέα ανεξάρτητο του Παραχωρησιούχου, με χρήση λεπτομερούς και επακριβούς μεθοδολογίας που ανταποκρίνεται στις βέλτιστες διατιθέμενες πρακτικές και να λάβει υπόψη της κατ' ελάχιστο όλους τους παράγοντες σχεδιασμού στις σήραγγες του Έργου που επηρεάζουν την ασφάλεια, όπως ιδίως τα χαρακτηριστικά της προβλεπόμενης κυκλοφορίας, το μήκος των σηράγγων, ο τύπος της κυκλοφορίας και η μορφή των σηράγγων καθώς και τον προβλεπόμενο αριθμό διελεύσεων βαρέων φορτηγών ανά 24ωρο, στην οποία θα περιλαμβάνεται και η ειδική μελέτη σχετικά με την πρόσβαση στις σήραγγες του Έργου οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα εμπορεύματα, σε εφαρμογή της παραγρ. 3.7 του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/54/ΕΚ.
- 20.1.7 Με την έναρξη της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να διορίσει πρόσωπο ως Αρμόδιο Ασφαλείας των σηράγγων.
- 20.1.8 Ο Αρμόδιος Ασφαλείας θα έχει τα τουλάχιστον ακόλουθα καθήκοντα / αρμοδιότητες, σε ό,τι αφορά στις σήραγγες του Έργου:
- (i) συμμετοχή στον καθορισμό των Σχεδίων Δράσης και εφαρμογής τυχόν νέων προδιαγραφών στις εγκαταστάσεις υποδομής,
  - (ii) επίβλεψη όλων των μέτρων πρόληψης και προστασίας της ασφάλειας των Χρηστών και των εργαζομένων στις σήραγγες από την έναρξη λειτουργίας τους.
  - (iii) προγραμματισμό της οργάνωσης των υπηρεσιών εκτάκτου ανάγκης και σχεδίων δράσης,
  - (iv) προγραμματισμό, εφαρμογή και αξιολόγηση των εκτάκτων μέτρων,
  - (v) εκπαίδευση του επιχειρησιακού προσωπικού,
  - (vi) επίβλεψη της συντήρησης και των επισκευών των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού των σηράγγων του Έργου.

- 20.1.9 Ο Αρμόδιος Ασφαλείας μπορεί να ανήκει στο προσωπικό του Παραχωρησιούχου αλλά είναι ανεξάρτητος σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια των σιδηρόδρομων και δεν δέχεται οδηγίες από τον Παραχωρησιούχο για τα θέματα αυτά.
- 20.1.10 Το Δημόσιο ή οποιαδήποτε εξουσιοδοτημένη από αυτό Αρχή, την οποία έχει προηγούμενα γνωστοποιήσει προς τον Παραχωρησιούχο, δικαιούται να διεξάγει τακτικές επιθεωρήσεις προκειμένου να εξασφαλίζει ότι οι σιδηρόδρομοι του Έργου είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις της Σύμβασης. Το διάστημα μεταξύ δύο διαδοχικών επιθεωρήσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Δραστηριότητα της κάθε επιθεώρησης μπορεί να είναι η διενέργεια άσκησης ετοιμότητας κατ' εντολή του Δημοσίου ή της ανωτέρω Αρχής την οποία ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει.
- 20.1.11 Ο Παραχωρησιούχος, δια του Αρμόδιου Ασφαλείας, είναι υποχρεωμένος, κατά τακτά χρονικά διαστήματα που θα προβλέπονται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας, να πραγματοποιεί ασκήσεις ετοιμότητας στο Έργο. Οι ασκήσεις ετοιμότητας διεξάγονται με συμμετοχή των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης και του σχετικού προσωπικού του Παραχωρησιούχου και πρέπει στην Περίοδο Λειτουργίας και Συντήρησης να προγραμματίζονται σε εκτός αιχμής ώρες και μέρες. Για το σκοπό εκτέλεσης των ανωτέρω ασκήσεων και μόνον, ο Παραχωρησιούχος δύναται να διακόπτει τη λειτουργία του Έργου για τη χρονική περίοδο που προβλέπεται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας.
- 20.1.12 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει:
- (i) με τη συνδρομή του Δημοσίου σε θέματα αδειοδότησης, την ύπαρξη συστήματος μετάδοσης ραδιοφωνικών συχνοτήτων εντός των σιδηρόδρομων με ειδικές συχνότητες για χρήσεις εκτάκτου ανάγκης,
  - (ii) εξοπλισμό των σιδηρόδρομων σε τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η συνεχής λειτουργία συσκευών επικοινωνίας όπως αυτών της κινητής τηλεφωνίας. Σε περίπτωση που Χρήστης καλεί τον αριθμό 112 (ή όποιον άλλον αριθμό τηλεφώνου έκτακτης ανάγκης που μπορεί να χρησιμοποιείται στην Ελλάδα κατά την Περίοδο Παραχώρησης ή αποδοθεί ειδικά στον Παραχωρησιούχο για το συγκεκριμένο Έργο) από το κινητό του τηλέφωνο εντός της σιδηράδας, ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια για να εξασφαλίσει ότι θα ειδοποιείται πρώτος από τον παροχέα της κινητής τηλεφωνίας

- 20.1.13 (1) Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει ένα σύγχρονο ηλεκτρονικό σύστημα είσπραξης και διαχείρισης διοδίων, το οποίο θα περιλαμβάνει τη δυνατότητα λογιστικής καταγραφής για κάθε μία κατηγορία διοδίων.
- (2) Το ηλεκτρονικό σύστημα είσπραξης Διοδίων Τελών που θα εγκατασταθεί σύμφωνα με το άρθρο 25.1.1 θα πρέπει κατ'ελάχιστο να είναι τεχνολογίας μικροκυμάτων 5,8 GHz. (άρθρο 2 παρ. 1.γ οδηγίας 2004/52 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29/04/2004 – ΟJ L 124/124) ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει την καθιέρωση ενιαίου εθνικού ή ευρωπαϊκού ηλεκτρονικού συστήματος συλλογής διοδίων τελών.
- 20.1.14 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εγκαταστήσει σύστημα συνεχούς μέτρησης του κυκλοφοριακού φόρτου στο ΚΕΠ (περιλαμβανομένων των κόμβων) και σε συνεχή βάση στους σταθμούς διοδίων με βάση τις κατηγορίες οχημάτων, περιλαμβανομένων ως ιδιαίτερης κατηγορίας των οχημάτων που σύμφωνα με την παρούσα νόμιμα απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής Διοδίων Τελών. Τα αρχεία των καταμετρήσεων πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο από το Δημόσιο σε εύλογο χρόνο μετά από σχετική ειδοποίηση. Όλα τα πρωτογενή και επεξεργασμένα δεδομένα για τον κυκλοφοριακό φόρτο πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο από το Δημόσιο. Ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλλει όλα τα ως άνω δεδομένα στο Δημόσιο με ηλεκτρονικό τρόπο εντός δέκα (10) ημερών από το τέλος κάθε ημερολογιακού μήνα. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται επίσης να εξασφαλίσει με δαπάνες του την απ' ευθείας ηλεκτρονική σύνδεση του Δημοσίου με το δικό του σύστημα καταμέτρησης. Περαιτέρω, το Δημόσιο δικαιούται να εγκαταστήσει με δικά του έξοδα το δικό του σύστημα καταγραφής της κυκλοφορίας, ο δε Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διευκολύνει το Δημόσιο στην εγκατάσταση αυτή.
- 20.1.15 Ο Παραχωρησιούχος στην περίπτωση που λειτουργεί σύστημα διοδίων με μετωπικούς σταθμούς είσπραξης διοδίων, θα πρέπει να εγκαταστήσει σε κάθε μετωπικό σταθμό διοδίων μια τουλάχιστον πύλη ανά κατεύθυνση που θα λειτουργεί με χειροκίνητο σύστημα καταβολής διοδίων. Οι πύλες αυτές θα λειτουργούν συνεχώς.
- 20.1.16 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ελαχιστοποιήσει την ουσιαστική παρεμπόδιση της κυκλοφορίας στο Έργο. Ειδικότερα, ο αριθμός των πυλών των σταθμών διοδίων που θα βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία πρέπει, για όλο το 24ωρο να είναι τόσοσ ώστε να μη δημιουργούνται ουρές αναμονής στις πύλες των σταθμών διοδίων πέραν των είκοσι

(20) οχημάτων για περισσότερες από δύο (2) ώρες ανά ημέρα, και για περισσότερες από δεκατέσσερις (14) ημέρες ανά μήνα.

20.1.17 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συμμορφώνεται πάντοτε με τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης και να συντηρεί, να διατηρεί σε καλή λειτουργική κατάσταση και να ανανεώνει, να αντικαθιστά και να αναβαθμίζει, στο μέτρο που είναι εύλογα αναγκαίο, τα επί μέρους στοιχεία του ΚΕΠ που επιδέχονται παρόμοιες παρεμβάσεις

20.1.18 Εάν οποιαδήποτε προγραμματισμένη συντήρηση, επιδιόρθωση ή άλλες εργασίες καθιστούν αναγκαία τη διακοπή ή την αναστολή της χρήσης τμήματος του ΚΕΠ για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ενημερώσει προηγουμένως το Δημόσιο και τους Χρήστες, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης διαδικασίες. Ως προγραμματισμένες θεωρούνται οι εργασίες που προβλέπονται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης. Προκειμένου περί εργασιών που είναι αποτέλεσμα έκτακτων περιστατικών, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ενημερώνει τους Χρήστες και το Δημόσιο το συντομότερο δυνατό και με την κατά το δυνατόν ακριβέστερη ένδειξη περί της έκτασης και διάρκειάς τους. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντηρεί και έχει σε συνεχή λειτουργία όλα τα συστήματα / διατάξεις / συσκευές / εγκαταστάσεις ασφαλείας, ρύθμισης και ελέγχου της κυκλοφορίας, που απαιτούνται για τη λειτουργία του Έργου σε υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης. Ειδικότερα:

- (i) Ο Παραχωρησιούχος θα εκτελεί τη συντήρηση και θα λειτουργεί τα συστήματα, εγκαταστάσεις, κλπ. σύμφωνα με τα Εγχειρίδια Συντήρησης και Λειτουργίας, όπως αυτά θα εγκριθούν τελικά.
- (ii) Η διακοπή της λειτουργίας ενός συστήματος, εγκατάστασης κλπ. για συντήρηση θα προγραμματίζεται ενώ η αιφνίδια διακοπή λειτουργίας ενός συστήματος, εγκατάστασης κλπ., λόγω βλάβης, θα αποκαθίσταται εντός του χρόνου που ορίζεται στα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Συντήρησης.
- (iii) Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προγραμματίζει το κλείσιμο λωρίδων κυκλοφορίας ή τον αποκλεισμό μέρους του οδοστρώματος σε περιόδους κατά τις οποίες η προβλεπόμενη κυκλοφορία είναι μικρότερη από την κυκλοφοριακή ικανότητα της παραμένουσας σε κυκλοφοριακή χρήση διατομής. Ειδικότερα:
- (iv) Το κλείσιμο των λωρίδων κυκλοφορίας, ή άλλοι συναφείς περιορισμοί της διατομής του οδοστρώματος για συντήρηση ή

άλλους σκοπούς πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο και θα γίνονται μόνο κατόπιν έγκαιρης ενημέρωσης του Δημοσίου και των Χρηστών, ενώ για ανάλογα κλεισίματα λωρίδων ή περιορισμούς της διατομής σε περίπτωση έκτακτων περιστατικών, η ενημέρωση του Δημοσίου και των Χρηστών θα γίνεται το συντομότερο δυνατό και σύμφωνα με τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Συντήρησης.

- (v) Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συνεργάζεται και να βοηθά την αστυνομική αρχή για τον έλεγχο της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια εκτάκτων περιστατικών, δυσμενών καιρικών συνθηκών ή άλλων συμβάντων.
- (vi) Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται σε συνεργασία και με τις οδηγίες του Δημοσίου να καταρτίσει σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων, όπως:
  - αναστολή είσπραξης διοδίων σε περίπτωση ατυχήματος ή άλλης έκτακτης κατάστασης που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση,
  - κλείσιμο του Έργου, σε τμήματα αυτού (μικρά ή μεγαλύτερα) μεταξύ κόμβων στη μία ή και στις δύο κατευθύνσεις,
  - εκδήλωση πυρκαϊάς σε όχημα εντός σήραγγας,
  - κάθε άλλη κατάσταση που η αντιμετώπισή της θεωρείται δικαιολογημένα αναγκαία από το Ελληνικό Δημόσιο για την ασφάλεια των Χρηστών και την προστασία του Περιβάλλοντος.

**20.1.19** Στο τέλος κάθε εξαμηνιαίας περιόδου, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να παρέχει στο Δημόσιο έκθεση με όλες τις εργασίες επιθεώρησης, συντήρησης, επιδιόρθωσης και τεχνικής βελτίωσης οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου στο ΚΕΠ. Η έκθεση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει επίσης και το πρόγραμμα δραστηριοτήτων των επόμενων δύο εξαμήνων.

**20.1.20** Το Δημόσιο ή οποιαδήποτε εξουσιοδοτημένη από το Δημόσιο Αρμοδία Αρχή, έχει δικαίωμα πρόσβασης στο ΚΕΠ, ώστε να δύναται να διεξάγει επιθεωρήσεις όλων των ουσιαστών θεμάτων της λειτουργίας και συντήρησης του ΚΕΠ για όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και του ελέγχου της απόδοσης του Παραχωρησιούχου σε σχέση με τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος Άρθρου.

**20.2 Αστυνόμευση - Σχέδια Δράσης για Αντιμετώπιση Ατυχημάτων**

- 20.2.1 Μετά την υπογραφή της Σύμβασης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να έρθει σε επαφή με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, ώστε έγκαιρα να ρυθμίσουν από κοινού, με σχετική συμφωνία, τις υπηρεσίες αστυνόμευσης και πυρόσβεσης του Έργου. Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίζει και θα συντηρεί με δικές του δαπάνες τον εξοπλισμό και τις κατάλληλες εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης του απαραίτητου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Προσάρτημα 2 της παρούσας (άρθρο ΕΣΥ 2.6.2). Κάθε άλλη δαπάνη σχετική με την αστυνόμευση και πυρόσβεση (όπως λ.χ. μισθοδοσία προσωπικού, καύσιμα κλπ.) βαρύνει το Δημόσιο.
- 20.2.2 Η συμφωνία αυτή θα ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν και πάντως ένα μήνα πριν από την έναρξη της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης οποιουδήποτε τμήματος του ΚΕΠ, η δε συμφωνία αυτή θα έχει ρυθμιστικό χαρακτήρα χωρίς να δημιουργεί περαιτέρω υποχρεώσεις στον Παραχωρησιούχο, πέραν αυτών που προβλέπονται στα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Συντήρησης.
- 20.2.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει την τεχνική αστυνόμευση του Έργου (επιθεώρηση, επισημάνση και αντιμετώπιση έκτακτων συμβάντων, απομάκρυνση οχημάτων, λήψη μέτρων ενημέρωσης των Χρηστών, διαχείριση κυκλοφορίας και συνδρομή στις Αρμόδιες Αρχές) με δικό του προσωπικό και μέσα.
- 20.2.4 Η αστυνόμευση του Έργου από την Ελληνική Αστυνομία είναι ανεξάρτητη από την τεχνική αστυνόμευση του Παραχωρησιούχου, η οποία και διατηρεί την αυτοτέλειά της, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- 20.2.5 Για τον σκοπό οργάνωσης της αντιμετώπισης ατυχημάτων ο Παραχωρησιούχος θα συντάξει Σχέδια Δράσης.
- 20.2.5.1 Τα Σχέδια Δράσης αποτελούν μέρος του Εγχειριδίου Λειτουργίας.
- 20.2.5.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταρτίσει αναλυτικά / λεπτομερειακά Σχέδια Δράσης για κάθε είδος / περίπτωση ατυχήματος. Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν σαφείς οδηγίες για τις ενέργειες κάθε ατόμου, ομάδας ή υπηρεσίας σε περίπτωση ατυχήματος, ή έστω και κινδύνου ατυχήματος. Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν προσωπικό του Παραχωρησιούχου, όσο

και των εμπλεκόμενων άλλων Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης.

20.2.6 Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν και τα ακόλουθα :

- (i) Είδος/πλήθος κινητοποιούμενων μέσων (π.χ. ασθενοφόρων, περιπολικών, πυροσβεστικών / διασωστικών οχημάτων, κλπ.) και ομάδες προσωπικού κατά περίπτωση,
- (ii) Οδηγίες είδους ομάδων διάσωσης, απεγκλωβισμού και τρόπου παροχής πρώτων βοηθειών,
- (iii) Τρόπο προσπέλασης ατόμων και μέσων στη θέση ατυχήματος.
- (iv) Αναγκαίο εξοπλισμό για τις ανωτέρω ομάδες.
- (v) Διάρθρωση του Έργου σε περιοχές ευθύνης των ομάδων.

20.2.7 Τα Σχέδια Δράσης θα επικαιροποιούνται και εκσυγχρονίζονται από τον Παραχωρησιούχο όπως εκάστοτε ευλόγως απαιτείται (π.χ. σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού των συστημάτων τηλεπικοινωνιακής σύνδεσης, ή μεταστέγασης των αρμοδίων Υπηρεσιών, ή εκσυγχρονισμού μέσων / υλικών πυρόσβεσης, βάσει της εμπειρίας που αποκτάται σταδιακά κλπ.).

20.2.8 Τα Σχέδια Δράσης, όπως επικαιροποιούνται θα πρέπει να υποβάλλονται προς έγκριση στο Δημόσιο και στις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης. Η προθεσμία προς έγκριση ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, τα Σχέδια Δράσης τεκμαίρονται εγκριθέντα και υποχρεώνουν και τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης.

### 20.3 Εγχειρίδιο Λειτουργίας ΚΕΠ

20.3.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και παραδώσει λεπτομερές και πλήρες Εγχειρίδιο Λειτουργίας ΚΕΠ, με τις οποιεσδήποτε επιρροές του στα έργα Τ.Ε. σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρούσα Σύμβαση. Το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύεται ότι άμεσα μετά την υπογραφή της παρούσας οι Αρμόδιες Αρχές θα συνεργαστούν με τον Παραχωρησιούχο για την σύνταξη, ολοκλήρωση και έγκριση του Εγχειριδίου Λειτουργίας του ΚΕΠ.

20.3.2 Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας πρέπει να περιλαμβάνει για κάθε κατηγορία ή είδος έργου και κυρίως των σηράγγων:

1. Τα Σχέδια Δράσης τα οποία θα πρέπει να είναι αναλυτικά / λεπτομερειακά.

2. Λεπτομερείς διαδικασίες (που θα αναπτυχθούν σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης για τη λειτουργία του ΚΕΠ) και ιδίως όσον αφορά:
- (i) στη διαχείριση και ρύθμιση της κυκλοφορίας και των περιορισμών της κυκλοφορίας,
  - (ii) στις διαδικασίες αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών περιλαμβανομένων, σε περίπτωση ατυχήματος, των διαδικασιών κλεισίματος λωρίδων κυκλοφορίας, με εξειδίκευση στις περιοχές των σηράγγων,
  - (iii) την ασφαλή λειτουργία του ΚΕΠ και την ασφάλεια των Χρηστών, των υπαλλήλων του Παραχωρησιούχου και των επιτρεπόμενων επισκεπτών του ΚΕΠ σύμφωνα με τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας,
  - (iv) στην επιβολή, είσπραξη, λογιστική ρύθμιση και καταγραφή διοδίων,
  - (v) στη στελέχωση των σταθμών διοδίων,
  - (vi) τη διάταξη των σταθμών διοδίων,
  - (vii) τις διαδικασίες αυτόματης αναγνώρισης οχημάτων.
  - (viii) τα πορίσματα της Μελέτης Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων και της Μελέτης Επικινδυνότητας Σηράγγων που υποχρεούται να εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με το Άρθρο 20.1.6.

20.3.3 Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας, συντάσσεται και υποβάλλεται σε 3 Φάσεις, κατά προϊούσα λεπτομέρεια και ακρίβεια:

- Α' Φάση: Υπεβλήθη από τον Παραχωρησιούχο με την Προσφορά του.
- Β' Φάση: Υποβάλλεται από τον Παραχωρησιούχο στον Ανεξάρτητο Μηχανικό το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο και θα αφορά στα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου.
- Γ' Φάση: Για τα περαιωμένα Νέα Τμήματα του Έργου και για την έκδοση της Β.Π.Ε. θα υποβάλλεται στον Ανεξάρτητο Μηχανικό το ανωτέρω Εγχειρίδιο της Β' Φάσης συμπληρωμένο για τις ανάγκες του Νέου Τμήματος.

20.3.4



- (i) Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του Εγχειριδίου Λειτουργίας, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα κοινοποιήσει στον Παραχωρησιούχο και στο Δημόσιο τις παρατηρήσεις του αναφορικά με τον έλεγχο του Εγχειριδίου Λειτουργίας.
- (ii) Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας που θα εγκριθεί, θα πρέπει να αφορά στα τμήματα που λειτουργούν ήδη ή πρόκειται να λειτουργήσουν.
- (iii) Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας θα επικαιροποιείται, συμπληρώνεται και εγκρίνεται πριν από τη λειτουργία Νέων Τμημάτων και για το είδος του έργου, με ειδική αναφορά στις σήραγγες.

**20.3.5** Μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Στην περίπτωση αυτή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την τελευταία κοινοποίηση είτε να αποδεχτεί τις παρατηρήσεις είτε να εμμένει στην αρχική του απόφαση.

**20.3.6** Η απόφαση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, κατόπιν προσφυγής του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου κατά της απόφασης αυτής εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν εγκρίνει το Εγχειρίδιο Λειτουργίας, ή η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών αποφασίσει ότι δεν πληρούνται από το Εγχειρίδιο Λειτουργίας οι σχετικές Προδιαγραφές που αφορούν τη λειτουργία του Έργου, ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να το προσαρμόσει κατάλληλα με βάση τις παρατηρήσεις του Ανεξάρτητου Μηχανικού και να το υποβάλει εκ νέου στο Δημόσιο και στον Ανεξάρτητο Μηχανικό οπότε θα εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου.

#### **20.4 Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης ΚΕΠ και Τ.Ε.**

**20.4.1** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και να παραδώσει λεπτομερή και πλήρη Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του ΚΕΠ και των Τ.Ε., σύμφωνα με την παρούσα. Το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται να συνδράμει τον Παραχωρησιούχο, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η έγκαιρη συνεργασία και συμφωνία των εμπλεκόμενων Αρμόδιων Αρχών στην σύνταξη και έγκριση του Εγχειριδίου Συντήρησης.

**20.4.2** Τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του ΚΕΠ και των ΤΕ πρέπει να περιλαμβάνουν:

- (i) τα Σχέδια Δράσης που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω,
- (ii) οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές για την επιθεώρηση, την καλή λειτουργία, τη συντήρηση, τους συνήθεις ελέγχους και την αποκατάσταση βλαβών,
- (iii) τη διαδικασία για την κατάρτιση χρονοδιαγράμματος εργασιών συντήρησης και επισκευής.

**20.4.3** Το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης ΚΕΠ συντάσσεται και υποβάλλεται σε τρεις (3) φάσεις, κατά προϊούσα λεπτομέρεια και ακρίβεια:

Α' Φάση: Υπεβλήθη από τον Παραχωρησιούχο με την Προσφορά του.

Β' Φάση: Υποβάλλεται από τον Παραχωρησιούχο στον Ανεξάρτητο Μηχανικό το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο για τα Υφιστάμενα Τμήματα που είναι σε λειτουργία.

Γ' Φάση: Υποβάλλεται από τον Παραχωρησιούχο στον Ανεξάρτητο Μηχανικό τρεις (3) μήνες πριν από την έναρξη λειτουργίας των τμημάτων με σήραγγες

**20.4.4** Μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία υποβολής του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης ΚΕΠ, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ελέγχει ότι πληρούνται οι Προδιαγραφές που αφορούν το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης και κοινοποιεί τις θέσεις του στο Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο.

**20.4.5** Μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το Δημόσιο μπορεί να υποβάλει τις παρατηρήσεις της στον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Στην περίπτωση αυτή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την τελευταία κοινοποίηση είτε να αποδεχτεί τις παρατηρήσεις είτε να εμμένει στην αρχική του απόφαση.

**20.4.6** Οι αποφάσεις αυτές του Ανεξάρτητου Μηχανικού είναι οριστικές και δεσμευτικές, εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, κατόπιν προσφυγής του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου κατά της απόφασης αυτής εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

- 20.4.7 Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν εγκρίνει το Εγχειρίδιο Συντήρησης, ή η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών αποφασίσει ότι δεν πληρούνται από το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης οι σχετικές Προδιαγραφές που αφορούν τη συντήρηση του Έργου, ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να το προσαρμόσει κατάλληλα και βάσει των παρατηρήσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού – που θα έχουν τη μορφή καταγραφής των ελλείψεων, και να το υποβάλει εκ νέου στο Δημόσιο και στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, οπότε θα εφαρμόζονται και πάλι οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου.
- 20.4.8 Το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης Τ.Ε. θα υποβληθεί προς έγκριση το αργότερο τρεις (3) μήνες πριν από την ημερομηνία παράδοσης των Τ.Ε. στο Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών και η έγκρισή του αποτελεί τμήμα της διαδικασίας έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών. Όσον αφορά στο περιεχόμενο και τη διαδικασία έγκρισής του εφαρμόζονται οι διατάξεις των Άρθρων 20.4.2 – 20.4.7.
- 20.5 Οι διαδικασίες που περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας Κ.Ε.Π και στα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του Κ.Ε.Π και των Τ.Ε. πρέπει να είναι συμβατές, όπου αρμόζει, με το πρότυπο ISO 9001.
- 20.6 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι τα Εγχειρίδια θα επικαιροποιούνται τακτικά ώστε να ενσωματώνουν σύγχρονες τεχνικές εξελίξεις αναφορικά με την ασφάλεια. Οι επικαιροποιήσεις αυτές δεν θα πρέπει να υποβιβάζουν την λειτουργικότητα, το επίπεδο εξυπηρέτησης και την επιμέλεια στην συντήρηση του Έργου. Τα ενημερωμένα Εγχειρίδια θα πρέπει να υποβάλλονται αμέσως μετά την επικαιροποίησή τους προς το Δημόσιο και, εφ' όσον η επικαιροποίηση λαμβάνει χώρα εντός της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, και στον Ανεξάρτητο Μηχανικό.
- 20.7 Η έγκριση ή αποδοχή των Εγχειριδίων δεν απομειώνει την ευθύνη του Παραχωρησιούχου αναφορικά με τη λειτουργία και συντήρηση του Έργου.

## 21. Ευθύνη κατά την Περίοδο Εγγύησης ΚΕΠ

Κατά την Περίοδο Εγγύησης ΚΕΠ ο Παραχωρησιούχος εγγυάται την καλή κατάσταση και λειτουργία του ΚΕΠ, και έχει την υποχρέωση να αποκαθιστά με δαπάνες του ελλείψεις, ατέλειες, βλάβες ή ελαττώματα στο Κ.Ε.Π σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τις προβλέψεις του Εγχειριδίου Συντήρησης και είναι υπεύθυνος για την ασφάλειά του σε ό,τι αφορά τα δομικά στοιχεία και τον εξοπλισμό του (πλην της περιπτώσεως που αναφέρεται στο τέλος του Άρθρου 32.3 (ii)), δεν θα υποχρεούται όμως να αποκαθιστά βλάβες που έχουν προκληθεί από Ανωτέρα Βία ή εξ

υπαιτιότητας του Δημοσίου ή προσώπων στα οποία το Δημόσιο έχει αναθέσει την λειτουργία ή/και συντήρηση του ΚΕΠ.

## **22. Υποχρέωση Παραχωρησιούχου για άρση παραβάσεων κατά την διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης**

- 22.1** Αν το Δημόσιο διαπιστώσει οποιοδήποτε ουσιώδες ελάττωμα, παράβαση και/ή μη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με τις υποχρεώσεις του κατά τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 20, θα ειδοποιήσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο (καθορίζοντας την φύση του ελαττώματος, της παράβασης ή της μη συμμόρφωσης και τάσσοντας εύλογη προθεσμία) ο δε Παραχωρησιούχος υποχρεούται, μέσα στην προθεσμία που ευλόγως θα ορισθεί από την Υπηρεσία, να άρει το ελάττωμα ή την παράβαση ή/και να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του με τρόπο που να ικανοποιεί την Υπηρεσία.
- 22.2** Αν ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί προς την υποχρέωση που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να εκτελέσει το ίδιο, ή να εξασφαλίσει ότι θα εκτελεστούν, οι σχετικές απαραίτητες εργασίες σε βάρος του Παραχωρησιούχου.
- 22.3** Αν ο Παραχωρησιούχος δεν καταβάλει στο Ελληνικό Δημόσιο τα ως άνω έξοδα και δαπάνες μέσα σε περίοδο τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία που λάβει σχετική ειδοποίηση από το Δημόσιο, η οποία θα περιλαμβάνει λεπτομερή ανάλυση των εξόδων και δαπανών που προέκυψαν σχετικά, το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Λειτουργίας και Συντήρησης κατά το ποσό αυτό.

## **23. Ειδικές Ρυθμίσεις**

- 23.1** Ο Παραχωρησιούχος δύναται να επιλέξει ως συμπληρωματικό του συστήματος του Άρθρου 25.1 (ούτως ώστε να δύναται να εξυπηρετούνται Χρήστες που δεν έχουν προμηθευτεί ηλεκτρονική συσκευή διέλευσης) την εγκατάσταση και πλήρως αυτοματοποιημένου συστήματος διαχείρισης διελεύσεων και είσπραξης διοδίων με ελεύθερη ροή οχημάτων (χωρίς δρύφρακτο - Free Flow system) που θα συνδυάζεται με σύστημα αναγνώρισης των πινακίδων κυκλοφορίας - license plate recognition για την καταγραφή των παραβατών καταβολής διοδίου. Τα έσοδα του Παραχωρησιούχου θα υπολογίζονται με βάση τις πραγματοποιηθείσες διελεύσεις από τις πύλες αυτές.
- 23.2** Το Δημόσιο θα συνδράμει τον Παραχωρησιούχο για τη χορήγηση σε αυτόν της απαιτούμενης άδειας χρήσης ηλεκτρονικών τεχνικών συσκευών για τη βεβαίωση της μη καταβολής από Χρήστες του ισχύοντος Διοδίου Τέλους σε οποιαδήποτε τύπου πύλη διοδίων, από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών

Δεδομένων. Το Δημόσιο θα περιλάβει διάταξη στον Κυρωτικό Νόμο δυνάμει της οποίας:

- (i) Υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει χορηγηθεί στον Παραχωρησιούχο η άδεια της προηγούμενης παραγράφου, η βεβαίωση της μη καταβολής από Χρήστες του Διοδίου Τέλους, συνοδευόμενη από ευκρινή φωτογραφία του αριθμού κυκλοφορίας του οχήματος με επισημείωση του χρόνου διέλευσης και βεβαίωση Αρμόδιας Αρχής για τα στοιχεία του υποχρέου (την οποία αυτή είναι υποχρεωμένη να εκδίδει εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κατάθεση της σχετικής αίτησης του Παραχωρησιούχου), αποτελεί πλήρη απόδειξη για τη διέλευση του οχήματος χωρίς την καταβολή του Διοδίου Τέλους και για την υποχρέωση του κυρίου του οχήματος προς καταβολή του οφειλομένου τέλους και του 20πλάσιου από αυτό ποσού, ως αστικής ποινής, και
- (ii) Ο Παραχωρησιούχος, μετά από παρέλευση 15 ημερών από την ημερομηνία βεβαίωσης της μη καταβολής, εντός των οποίων ο υπόχρεος θα δικαιούται να καταβάλει το οφειλόμενο τέλος με τον τρόπο που θα υποδείξει ο Παραχωρησιούχος, απαλλασσόμενος από κάθε άλλη επιβάρυνση, θα δικαιούται να ζητήσει και έκδοση διαταγής πληρωμής και για τα δύο αυτά ποσά με βάση την παραπάνω βεβαίωση.

23.3 Σε κάθε περίπτωση το Δημόσιο δεν φέρει την ευθύνη της βεβαίωσης της μη καταβολής και της είσπραξης των ανωτέρω. Ειδικότερα η δαπάνη της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης των ανωτέρω βαρύνει τον Παραχωρησιούχο, ο οποίος δεν δικαιούται να απαιτήσει από το Δημόσιο οποιαδήποτε αποζημίωση για τις ανωτέρω αιτίες, ούτε να απαιτήσει περαιτέρω ανάμιξη του Δημοσίου στα θέματα αυτά.

## 24. Περίοδος Εγγύησης Τ.Ε.

Ο Παραχωρησιούχος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση, με δική του οικονομική επιβάρυνση, όλων των εργασιών επισκευών, διορθώσεων ή ανακατασκευών και για την επανόρθωση όλων των ελλείψεων, ατελειών ή άλλων μειονεκτημάτων που τυχόν θα εμφανιστούν στα Τ.Ε. μέσα στην Περίοδο Εγγύησης ΤΕ, με την προϋπόθεση ότι, κατά την δικαιολογημένη άποψη του Δημοσίου, η ανάγκη για τις εργασίες αυτές θα προκύψει λόγω παράβασης και/ή μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση σχετικά με τις Μόνιμες Κατασκευές που αφορούν τα Τ.Ε.

Αν προκύψει οποιοδήποτε ελάττωμα, παράβαση και/ή μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση σχετικά με τις μόνιμες κατασκευές που αφορούν τα Τ.Ε., και/ή πρέπει να πραγματοποιηθεί

οποιαδήποτε διορθωτική εργασία σχετικά με αυτά μέσα στο Περίοδο Εγγύησης Τ.Ε., τότε:

- (i) το Ελληνικό Δημόσιο θα ειδοποιήσει τον Παραχωρησιούχο σχετικά και ο Παραχωρησιούχος, όσο σύντομα είναι πρακτικά δυνατό, και σε κάθε περίπτωση μέσα σε μία εύλογη περίοδο, την οποία θα έχει θέσει το Δημόσιο, θα άρει (με δικά του έξοδα και δαπάνες) αυτό το ελάττωμα, την παράβαση και τη μη συμμόρφωση και θα εκτελέσει αυτές τις εργασίες, κατά τρόπο που να ικανοποιεί το Δημόσιο.
- (ii) αν ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να εκτελέσει το ίδιο ή να εξασφαλίσει ότι θα εκτελεστούν οι σχετικές απαραίτητες εργασίες σε βάρος του Παραχωρησιούχου, περιλαμβανομένης της δυνατότητας ανάλογης κατάπτωσης της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Μελετών-Κατασκευών.

## **25. Διόδια – Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών**

### **25.1 Διόδια**

25.1.1 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 25.1.3 (b), ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει στο συνολικό μήκος ή σε τμήματα του αυτοκινητόδρομου, ένα ή και τα δύο από τα εξής συστήματα:

- (i) ανοικτό σύστημα διοδίων δηλαδή:
  - μόνο με μετωπικούς σταθμούς διοδίων,
  - με μετωπικούς και πλευρικούς σταθμούς διοδίων
- (ii) κλειστό σύστημα διοδίων με πλήρη έλεγχο όλων των εισόδων – εξόδων του αυτοκινητόδρομου που επιτρέπει την πλήρη εφαρμογή της αρχής του καθορισμού του καταβαλλόμενου από τον Χρήστη Διοδίου Τέλους ανάλογα με την διανυόμενη απόσταση.

Το σύστημα είσπραξης διοδίων πρέπει να είναι σύγχρονο και αποδοτικό και πρέπει να ελέγχεται για κάθε κατηγορία διοδίων. Με δεδομένο το χαρακτήρα του Έργου και την υποχρέωση τήρησης των Αρχών Διαλειτουργικότητας του Διευρωπαϊκού Δικτύου ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να μεριμνήσει για τη σταδιακή εγκατάσταση ηλεκτρονικού συστήματος διοδίων με την υποχρέωση πάντως λειτουργίας και χειροκίνητης πύλης καταβολής διοδίων σε κάθε σταθμό διοδίων. Στην υφιστάμενη εθνική οδό Ευαγγελισμός – Λειποκαρυά έχει εφαρμογή το άρθρο 25.1.3 (c).

Στους πλευρικούς σταθμούς διοδίων, θεωρείται ως χειροκίνητη πύλη και η δυνατότητα πληρωμής του αντιτίμου του διοδίου μέσω συσκευής που θα δέχεται νομίσματα σε διάφορες αξίες του Ευρώ και θα μπορεί να επιστρέφει (να δίνει ρέστα) τυχόν υπερβάλλον ποσό από το οφειλόμενο αντίτιμο. Η συσκευή αυτή θα πρέπει να τοποθετείται στη θέση όπου θα υπάρχει φυλάκιο με πλήρη εξοπλισμό για λειτουργία με εισπράκτορα, ώστε να είναι δυνατή η εναλλακτική λειτουργία είσπραξης μέσω της συσκευής ή του εισπράκτορα σε έκτακτες περιπτώσεις (π.χ. βλάβη της συσκευής, κυκλοφοριακή αιχμή κλπ.). Η συσκευή πρέπει να είναι εφοδιασμένη με μικροφωνική εγκατάσταση ώστε, σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής του αντιτίμου, να επιτρέπει την επικοινωνία του Χρήστη με προσωπικό του Παραχωρησιούχου για να επιλυθεί τυχόν πρόβλημα εκτέλεσης της πληρωμής εντός δεκαλέπτου. Παράλληλα θα υπάρχει εγκατάσταση κλειστού συστήματος τηλεόρασης (CCTV) παρακολούθησης της εκτελούμενης πράξης πληρωμής. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν οι περιορισμοί για τις καθυστερήσεις σύμφωνα με το άρθρο 20.1.16.

- 25.1.2 α. Λαμβανομένων υπόψη της δαπάνης ανάπτυξης του Έργου (υποδομής), της υποχρέωσης προστασίας του περιβάλλοντος και της αρχής του καθορισμού των Διοδίων Τελών ανάλογα με την διανυόμενη από τον Χρήστη απόσταση, συμφωνούνται τα εξής:

**(i) Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών (ΑΟΔΤ)** : Η ανώτατη ανά χιλιόμετρο τιμή Διοδίων Τελών που ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιβάλλει σε οχήματα της κατηγορίας 2 του Πίνακα του Άρθρου 25.2 μετά την ολοκλήρωση των Κατασκευών της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών ορίζεται (σε αξία Ημερομηνίας Τιμής Βάσης, και προ ΦΠΑ) σε:

1. πέντε λεπτά του Ευρώ ανά χιλιόμετρο (ΑΟΔΤ<sub>2</sub> = 0.05 €/χλμ.) για το Νέο Τμήμα μεταξύ του Α/Κ Ευαγγελισμού και του Σταθμού Διοδίων Λεπτοκαρυάς, δηλαδή για μήκος 32 χλμ. (ΑΟΔΤ<sub>2</sub>), και
2. τέσσερα λεπτά του Ευρώ ανά χιλιόμετρο (ΑΟΔΤ<sub>1</sub> = 0.04 €/χλμ.) για όλο το υπόλοιπο μήκος του αυτοκινητοδρόμου).

Για τις υπόλοιπες κατηγορίες οχημάτων η ανώτατη ανά χιλιόμετρο χρέωση προκύπτει με εφαρμογή των συντελεστών του πίνακα του Άρθρου 25.2 επί του αντίστοιχου ΑΟΔΤ.

**(ii) Μέση Σταθμισμένη Τιμή Διοδίων Τελών Ελαφρών Οχημάτων (ΜΣΤΔΤ)**: Είναι, όπου εφαρμόζεται ανοικτό

σύστημα διοδίων, η τιμή διοδίων τελών που καταβάλλεται σε κάθε σταθμό διοδίων, με τους εξής περιορισμούς:

1. Στους μετωπικούς σταθμούς διοδίων η τιμή του Διοδίου Τέλους θα υπολογίζεται ως εξής:
  - (a)  $[(\text{Απόσταση μεταξύ του σταθμού και του άκρου του έργου}) + (\text{Απόσταση μεταξύ του σταθμού και του επόμενου σταθμού}) / 2] \times \text{ΑΟΔΤ.}$
  - (b)  $[\text{Απόσταση μεταξύ του σταθμού και του προηγούμενου σταθμού}) / 2 + (\text{Απόσταση μεταξύ του σταθμού και του επόμενου σταθμού}) / 2] \times \text{ΑΟΔΤ.}$
  - (c) Η συνολική χρέωση ανά κατεύθυνση (άθροισμα χρεώσεων σε όλους τους μετωπικούς σταθμούς μίας κατεύθυνσης) δεν πρέπει να υπερβαίνει το άθροισμα των γινομένων των ΑΟΔΤ επί τα αντίστοιχα μήκη.
  - (d) Με σκοπό την κατά το δυνατό δικαιότερη επιβάρυνση των Χρηστών και την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου εξυπηρέτησης στην περίπτωση ανοικτού συστήματος Διοδίων και υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 2.2.2.2 (8) (ii), ο ελάχιστος αριθμός μετωπικών σταθμών επί του αυτοκινητοδρόμου ορίζεται σε πέντε (5) και συγκεκριμένα:
    - (i) Υφιστάμενος σταθμός διοδίων Πελασγίας,
    - (ii) Υφιστάμενος σταθμός διοδίων Μοσχοχωρίου,
    - (iii) Νέος σταθμός διοδίων Μακρυχωρίου, μεταξύ Α/Κ Μακρυχωρίου και Α/Κ Ευαγγελισμού, περί την χ.θ. 374,
    - (iv) Υφιστάμενος σταθμός διοδίων Λεπτοκαρυάς,
    - (v) Νέος σταθμός διοδίων Κλειδίου (μεταξύ Α/Κ Αιγινίου και βορείου άκρου του έργου).



(e) Σε περίπτωση υλοποίησης από τον Παραχωρησιούχο κλειστού συστήματος διοδίων:

(i) στο συνολικό μήκος του αυτοκινητόδρομου τότε οι ακραίοι μετωπικοί σταθμοί θα είναι ο υφιστάμενος σταθμός διοδίων Πελασγίας και ο νέος σταθμός διοδίων Κλειδίου.

(ii) σε τμήματα του αυτοκινητόδρομου, τότε θα χρησιμοποιούνται ως ακραίοι μετωπικοί σταθμοί που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο (d).

Σε αυτές τις περιπτώσεις, η καταβολή διοδίων θα γίνεται με χρέωση του πραγματικού μήκους που έχει διανύσει ο Χρήστης μεταξύ των δύο άκρων του τμήματος ή των τμημάτων του ΚΕΠ όπου θα λειτουργεί το κλειστό σύστημα. Στους ακραίους μετωπικούς σταθμούς διοδίων του κλειστού συστήματος θα χρεώνεται επιπλέον, είτε το μισό μήκος της απόστασης από τον προηγούμενο ή τον επόμενο μετωπικό σταθμό είτε, εφόσον το κλειστό σύστημα εφαρμόζεται στην περιοχή των άκρων του έργου, το μήκος μέχρι ή από το άκρο του έργου.

2. Στους πλευρικούς σταθμούς διοδίων που θα εγκαταστήσει ο Παραχωρησιούχος, η τιμή του Διοδίου Τέλους θα υπολογίζεται ως εξής:

(a). Έξοδος από τον Αυτοκινητόδρομο

[ Το υπερβάλλον μήκος, που ορίζεται από το σημείο εξόδου από τον αυτοκινητόδρομο μέχρι το εγγύτερο όριο του μήκους χρέωσης του προηγούμενου Μετωπικού Σταθμού ] Χ ΑΟΔΤ.

(b). Είσοδος στον Αυτοκινητόδρομο

[ Το υπερβάλλον μήκος, που ορίζεται από το σημείο εισόδου στον αυτοκινητόδρομο μέχρι το εγγύτερο όριο του μήκους χρέωσης του επόμενου Μετωπικού Σταθμού ] Χ ΑΟΔΤ.

Η επιβολή Διοδίων Τελών σε πλευρικούς σταθμούς που βρίσκονται εντός του μήκους χρέωσης ενός

μετωπικού σταθμού επιτρέπεται μόνο για τις μετακινήσεις που δεν χρεώνονται στον υπόψη μετωπικό σταθμό.

- 25.1.2 β. Στα οχήματα που εισέρχονται – εξέρχονται στο Έργο από εισόδους – εξόδους ανισόπεδων κόμβων στους οποίους δεν έχουν εγκατασταθεί πλευρικοί σταθμοί διοδίων, επιτρέπεται να μην επιβάλλονται Διόδια Τέλη για χρησιμοποίηση τμημάτων του Έργου στα οποία δεν μεσολαβεί μετωπικός σταθμός και μέχρι την εφαρμογή κλειστού συστήματος διοδίων ή και την εγκατάσταση πλευρικών σταθμών διοδίων.
- 25.1.3 α. Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και μέχρι την επίτευξη της τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 11.3.2.3, το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών στον Αυτοκινητόδρομο θα ισούται με δύο και μισό λεπτά του Ευρώ ανά χιλιόμετρο (€ 0,025 / χλμ.) προ ΦΠΑ για όλα τα τμήματα του Έργου. Ειδικότερα για την περίοδο αυτή στο σταθμό διοδίων Μοσχοχωρίου το προς βορρά μήκος χρέωσης ορίζεται σε 29 χλμ.
- β. Τα ΑΟΔΤ και η ΜΣΤΔΤ του Άρθρου 25.1.2 α. (ii) θα αυξάνονται σταδιακά και ανάλογα με την επίτευξη των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών και για τα τμήματα του Έργου για τα οποία έχει εκδοθεί Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών ως εξής:
- (i) Μετά την επίτευξη της τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 11.3.3, θα λειτουργήσει ο σταθμός διοδίων Μακρυχωρίου, οπότε το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών θα είναι 0,03 Ευρώ / χλμ. (προ ΦΠΑ),
  - (ii) Μετά την επίτευξη της τέταρτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 11.3.3, το ΑΟΔΤ θα είναι 0,04 Ευρώ / χλμ. (προ ΦΠΑ),
  - (iii) Μετά την επίτευξη της πέμπτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 11.3.3, τα Ανώτατα Όρια Διοδίων Τελών θα είναι τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 25.1,
  - (iv) Στον εν λειτουργία σταθμό διοδίων Τεμπών και μέχρι τη μετεγκατάστασή του στη νέα θέση, το Διόδιο Τέλος για τα ελαφρά οχήματα ορίζεται σε 0.70 €, σε αξία 1/1/2003 και προ ΦΠΑ, για κάθε κατεύθυνση. Το υφιστάμενο τμήμα του αυτοκινητόδρομου (χ.θ. 365+700 έως Α/Κ Ευαγγελισμού) μήκους 9,8 χλμ. και μόνον για τους 12 πρώτους μήνες της Περιόδου Τ1, χρεώνεται επίσης στον εν λειτουργία σταθμό διοδίων Τεμπών επί της Εθνικής Οδού.

c. Για την Εθνική Οδό Ευαγγελισμός – Τέμπη – Πλαταμύνας – Σκοτίνα, στην οποία θα εξακολουθήσει η επιβολή Διοδίων Τελών, ο υφιστάμενος σταθμός διοδίων στα Τέμπη, για περιβαλλοντικούς λόγους θα μετεγκατασταθεί σε νέα θέση της Εθνικής Οδού, περίπου στα 400 μ. βόρεια του υφιστάμενου Α/Κ Πυργετού. Η χρέωση της διέλευσης στο συγκεκριμένο σταθμό διοδίων θα γίνεται ως εξής:

(i) Μέχρι την επίτευξη της Συνολικής Προθεσμίας Περιόδου Μελετών – Κατασκευών (έκδοση της ΒΠΕ<sub>01</sub>), η Μέση Σταθμισμένη Τιμή για ελαφρά οχήματα ορίζεται σε 1.45 €, σε αξία 1/1/2003 και προ ΦΠΑ, ανά κατεύθυνση, μη επιτρεπόμενης της επιπλέον επιβολής διοδίων για τη χρήση τμημάτων του αυτοκινητοδρόμου από Α/Κ Ευαγγελισμού μέχρι Σκοτίνα.

(ii) Από το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών η Μέση Σταθμισμένη Τιμή (ΜΣΤΔ) ορίζεται σε 65% της τιμής που αντιστοιχεί στην εκάστοτε χρέωση του μήκους του τμήματος του Αυτοκινητοδρόμου Ευαγγελισμός – σταθμός διοδίων Λεπτοκαρυάς.

d. Οι ανωτέρω τιμές Διοδίων Τελών των παραγρ. 25.1.3.b.iv (€ 0,70) και 25.1.3.c.i (€ 1,45) αναπροσαρμόζονται και αυτές σύμφωνα με την παραγρ. 25.1.4.

25.1.4 Τα Ανώτατα Όρια Διοδίων Τελών και η Μέση Σταθμισμένη Τιμή υπόκεινται σε ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή, η οποία θα γίνεται εντός του πρώτου δεκαημέρου κάθε ημερολογιακού έτους, βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, όπως αυτός καταρτίζεται και δημοσιεύεται από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.) και διαμορφώνεται την 30<sup>η</sup> Σεπτεμβρίου του προηγούμενου της αναπροσαρμογής έτους), με χρήση του ακόλουθου τύπου:

$$AT_n = \frac{BT \times \Delta TK_{n-1}}{\Delta TK_{\text{βάσης}}}$$

Όπου:

**AT<sub>n</sub>** = Το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών που δικαιούται να εισπράξει ο Παραχωρησιούχος για τη συγκεκριμένη κατηγορία οχημάτων κατά το ημερολογιακό έτος n,

**BT** = Το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών για την ίδια κατηγορία οχημάτων όπως αυτά προσδιορίζονται από το Άρθρο 25.1.2 και σε αξίες 1ης Ιανουαρίου 2003,

- $\Delta TK_{n-1}$  = ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για το μήνα Σεπτέμβριο του προηγούμενου έτους από το ημερολογιακό έτος  $n$ ,
- $\Delta TK_{\text{βάσης}}$  = ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για το μήνα Σεπτέμβριο 2002
- $n$  = το ημερολογιακό έτος

25.1.5 Ο Παραχωρησιούχος, εντός έξι (6) μηνών από Έναρξη Παραχώρησης υποχρεούται να συντάξει ειδική κυκλοφοριακή μελέτη προκειμένου να προσδιορίσει τις ακριβείς θέσεις των σταθμών διοδίων (μετωπικών και πλευρικών) και, υπό την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του παρόντος Άρθρου, το ύψος των Διοδίων Τελών.

25.1.6 Μετά την εφαρμογή του πλήρους ηλεκτρονικού συστήματος της παραγράφου 20.1.13 (2), η χρέωση θα είναι αποκλειστικά ανάλογη με την διανυόμενη απόσταση.

## 25.2 Ανώτατα Όρια Διοδίων ανά Κατηγορία Οχημάτων

Τα Ανώτατα Όρια Διοδίων, τα οποία δικαιούται να επιβάλλει ο Παραχωρησιούχος ανά κατηγορία οχημάτων θα υπολογίζονται με βάση το γινόμενο των Ανωτάτων Ορίων Διοδίων Τελών του Άρθρου 25.1 επί των αναφερόμενων συντελεστών του επόμενου Πίνακα 4:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ
1	Δίκυκλα, τρίκυκλα		0,70
2	Ελαφρά οχήματα	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο και ύψος μέχρι 2,20μ.	1,00
3	Φορτηγά, λεωφορεία και άλλα οχήματα με λιγότερους από τέσσερις (4) άξονες	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο με δύο ή τρεις άξονες και ύψος μεγαλύτερο από 2,20 μ.	2,50
4	Φορτηγά και άλλα	Οχήματα με ή	

	οχήματα με τέσσερις (4) ή περισσότερους άξονες	χωρίς ρυμουλκούμενο με τέσσερις ή περισσότερους άξονες και ύψος μεγαλύτερο από 2,20 μ.	3,50
--	--	--	------

### 25.3 Προσδιορισμός Διοδίων Τελών από τον Παραχωρησιούχο

25.3.1 Ο Παραχωρησιούχος μπορεί να αναπροσαρμόσει τα τέλη διοδίων που θα χρεώνονται στους Χρήστες (μέσα στο πλαίσιο των εφαρμοζόμενων ανώτατων ορίων που αναφέρονται στο Άρθρο 25.1), την 1η Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους και οφείλει να ειδοποιεί το Ελληνικό Δημόσιο για τη σκοπούμενη αναπροσαρμογή των τελών διοδίων και να δημοσιεύει τα νέα τέλη διοδίων τα οποία πρόκειται να χρεωθούν προς γνώση του κοινού το νωρίτερο ένα μήνα πριν την εφαρμογή τους. Επίσης, σε περίπτωση αύξησης ή μείωσης του ποσοστού ΦΠΑ, ο Παραχωρησιούχος δύναται να αναπροσαρμόζει αντίστοιχα τα τέλη διοδίων, αλλά σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβεί προ ΦΠΑ τα ανώτατα όρια που καθορίζονται βάσει του Άρθρου 25.1.

25.3.2 Σε κάθε περίπτωση, τα Τέλη Διοδίων που θα χρεώνονται σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 25, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ, θα στρογγυλοποιούνται στο πλησιέστερο πολλαπλάσιο της υποδιαίρεσης των δέκα λεπτών του Ευρώ (0,10 Ευρώ).

25.3.3 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται:

- (i) να θεσπίσει ένα σύστημα εκπτώσεων στα τέλη διοδίων ή ειδικών μειωμένων τελών διοδίων για συχνή ή καθημερινή χρήση ή για οποιαδήποτε άλλη ειδική κατηγορία Χρηστών.
- (ii) να μειώνει τα τέλη διοδίων για κατηγορίες οχημάτων για μία συγκεκριμένη περίοδο (εντός ημέρας, εβδομάδας, μήνα κτλ.).

### 25.4 Απαλλαγή από Διόδια

Εξαιρούνται της υποχρέωσης καταβολής διοδίων οι εξής κατηγορίες οχημάτων:

- (α) Οχήματα ανήκοντα στην Υπηρεσία ή σε εκπροσώπους της.
- (β) Αστυνομικά οχήματα.
- (γ) Οχήματα Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

- (δ) Οχήματα ανήκοντα στις Ένοπλες Δυνάμεις.
- (ε) Ασθενοφόρα.
- (στ) Οχήματα του Παραχωρησιούχου, του Κατασκευαστή και του υπεύθυνου λειτουργίας, εφόσον κινούνται στο ΚΕΠ για τους σκοπούς εκτέλεσης της Σύμβασης.

#### 25.5 Απαγορεύσεις

Ο Παραχωρησιούχος θα λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα με κατάλληλη σήμανση ώστε:

- (i) κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 29 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως αυτός κυρώθηκε με το Ν. 2696/1999 (ΦΕΚ Α' 57) να αποτρέπει την πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο σε πεζούς, έφιππους, ζώα, ποδήλατα, ζωήλατα, οχήματα και γενικά οχήματα, τα οποία δεν κινούνται με κινητήρα, ως και μηχανοκίνητα οχήματα, τα οποία εξ υπολογισμού ή εκ κατασκευής, ή εξ άλλης αιτίας, δεν μπορούν να αναπτύξουν σε οριζόντια οδό ταχύτητα μεγαλύτερη των 50 χλμ./ώρα, και γενικότερα δε σε όσους απαγορεύεται η κυκλοφορία σε αυτοκινητοδρόμους σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας,
- (ii) μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών να εφαρμόζεται η απαγόρευση διέλευσης φορτηγών οχημάτων με τρεις ή περισσότερους άξονες στο τμήμα της Εθνικής Οδού, μεταξύ της θέσης του υφιστάμενου σήμερα σταθμού διοδίων Τεμπών και του ισόπεδου κόμβου επί της Εθνικής Οδού στη συμβολή της οδού προς Ομόλιο, και
- (iii) να εφαρμόζονται στις σήραγγες του ΚΕΠ, οι περιορισμοί που επιβάλλονται από τα πορίσματα της Μελέτης Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων.

#### 25.6 Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (Σ.Ε.Α.)

Ο Παραχωρησιούχος θα έχει καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης το αποκλειστικό δικαίωμα ανάπτυξης και εκμετάλλευσης των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών – Σ.Ε.Α., τόσο των εν λειτουργία όσο και των προς κατασκευή, από τους οποίους τα έσοδα του Παραχωρησιούχου λαμβάνονται υπ' όψιν στον υπολογισμό των Πληρωμών προς το Δημόσιο.

### 26. Πληρωμές προς το Ελληνικό Δημόσιο - Επίτευξη Πραγματικής Απόδοσης Δεσμευτικής Επένδυσης

#### 26.1 Πληρωμές Προς το Δημόσιο

- 26.1.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει Πληρωμές προς το Δημόσιο, οι οποίες θα προκύπτουν από την εφαρμογή ποσοστών επί των Καθαρών Εσόδων κατά την Περίοδο Παραχώρησης μετά το τέλος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, σύμφωνα με τον παρακάτω μαθηματικό τύπο (όλα τα ποσά του παρακάτω τύπου εκφράζονται σε εκατομμύρια Ευρώ):

$$\text{Πληρωμή προς το Δημόσιο}_t = E \times X_{it} + \max[0, (E - \beta \times 75 \times 1,032^e) \times X_{2t}] + \max[0, (E - \beta \times 95 \times 1,032^e) \times X_{3t}] + \max[0, (E - \beta \times 110 \times 1,032^e) \times X_{4t}]$$

Όπου:

- E** είναι τα Καθαρά Έσοδα της περιόδου υπολογισμού «t»,
- e** είναι ο αριθμός ημερών από την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου 2010 μέχρι την πρώτη ημέρα της αντίστοιχης περιόδου υπολογισμού (t) διαιρούμενος με 365.,
- β** είναι ένας συντελεστής εξομάλυνσης που λαμβάνει την τιμή «α/365» την πρώτη περίοδο υπολογισμού και την τιμή ένα (1) για όλες τις λοιπές περιόδους υπολογισμού της Παραχώρησης,
- α** ο αριθμός των ημερών από το πέρας της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και μέχρι το τέλος της πρώτης περιόδου υπολογισμού (t=1),
- t** είναι οι περίοδοι υπολογισμού, με τιμή 1 για την πρώτη περίοδο υπολογισμού των Πληρωμών προς το Δημόσιο κ.ο.κ. Σημειώνεται ότι με την εξαίρεση της πρώτης περιόδου υπολογισμού (t=1), οι περίοδοι υπολογισμού ξεκινούν από την επόμενη ημέρα της επετείου της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης κάθε έτους και τελειώνουν στην επόμενη επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης. Η πρώτη περίοδος υπολογισμού των Πληρωμών προς το Δημόσιο άρχεται από την επόμενη ημέρα της λήξεως της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και λήγει στην επόμενη επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης.
- X<sub>it</sub>** είναι τα ποσοστά που προσδιορίστηκαν στην Προσφορά και παρατίθενται στο Άρθρο 26.1.2.
- i** ο δείκτης του X που παίρνει τις τιμές 1, 2, 3 και 4 για τα τέσσερα κλιμάκια εφαρμογής.

- 26.1.2 Τα ποσοστά  $X_{1j}$ ,  $X_{2j}$ ,  $X_{3j}$  και  $X_{4j}$ , όπως αυτά ορίσθηκαν στην Προσφορά (Προσάρτημα 8 της παρούσας), που απαιτούνται για την εφαρμογή του ανωτέρω τύπου περιλαμβάνονται στον κατωτέρω Πίνακα 5:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5				
Ποσοστά Υπολογισμού Πληρωμών προς το Δημόσιο				
Περίοδος (t)	$X_{1j}$	$X_{2j}$	$X_{3j}$	$X_{4j}$
1	45,831%	0,000%	54,169%	0,000%
2	38,453%	0,000%	61,547%	0,000%
3	36,610%	0,000%	63,390%	0,000%
4	33,846%	0,000%	66,154%	0,000%
5	40,291%	0,000%	59,709%	0,000%
6	42,954%	0,000%	0,000%	57,046%
7	44,155%	0,000%	0,000%	55,845%
8	44,265%	0,000%	0,000%	55,735%
9	43,327%	0,000%	0,000%	56,673%
10	41,061%	0,000%	0,000%	0,000%
11	41,345%	0,000%	0,000%	0,000%
12	40,389%	0,000%	0,000%	0,000%
13	29,786%	29,786%	0,000%	0,000%
14	33,026%	33,026%	0,000%	0,000%
15	34,898%	34,898%	0,000%	0,000%
16	35,960%	35,960%	0,000%	0,000%
17	34,337%	34,337%	0,000%	0,000%
18	50,115%	0,000%	0,000%	0,000%
19	39,540%	15,410%	0,000%	0,000%
20	39,934%	0,000%	0,000%	0,000%
21	26,173%	0,000%	0,000%	0,000%
22	62,346%	0,000%	0,000%	0,000%
23	77,253%	0,000%	0,000%	0,000%
24	80,184%	0,000%	0,000%	0,000%



25	82,768%	0,000%	0,000%	0,000%
26	67,992%	0,000%	0,000%	0,000%

- 26.1.3 Εντός τριάντα (30) ημερών από το τέλος κάθε περιόδου υπολογισμού των Πληρωμών προς το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στο Ελληνικό Δημόσιο πλήρη στοιχεία αναφορικά με τα Καθαρά Έσοδα για την εν λόγω χρονική περίοδο (σύμφωνα και με τα ειδικότερα οριζόμενα στο Άρθρο 26.3.5) και, κατ' εφαρμογή των ποσοστών που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα, οφείλει να καταβάλει σε ειδικό λογαριασμό που θα του έχει γνωστοποιήσει το Ελληνικό Δημόσιο τα ποσά που προκύπτουν σύμφωνα με το Άρθρο 26.1.1.
- 26.1.4 Σε περίπτωση που το Ελληνικό Δημόσιο διαφωνεί με τους υπολογισμούς του Παραχωρησιούχου ως προς το ποσό της Πληρωμής προς το Δημόσιο, θα στέλνει σχετική ειδοποίηση εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση των στοιχείων του ανωτέρω Αρθρου 26.1.3 με την οποία θα του γνωρίζει το ποσό που ο Παραχωρησιούχος οφείλει να καταβάλει και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει τη διαφορά μεταξύ του ποσού που εκείνος υπολόγισε και αυτού που υπολόγισε το Ελληνικό Δημόσιο.
- 26.1.5 Οποιαδήποτε διαφορά ως προς το ύψος των Καθαρών Εσόδων ή των Πληρωμών προς το Δημόσιο παραπέμπεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από το τέλος κάθε περιόδου υπολογισμού προς επίλυση στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών. Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η εν λόγω προθεσμία, ο υπολογισμός του Ελληνικού Δημοσίου θεωρείται οριστικός.
- 26.1.6 Η μη υποβολή, εκ μέρους του Παραχωρησιούχου, εντός της προθεσμίας του Αρθρου 26.1.3, των στοιχείων αναφορικά με τα Καθαρά Έσοδα με σκοπό τον υπολογισμό των ποσών των Πληρωμών προς το Δημόσιο αποτελεί Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου. Σε περίπτωση που εντός δώδεκα μηνών (12) από το τέλος κάθε περιόδου υπολογισμού ο Παραχωρησιούχος δεν έχει καταβάλει στο Ελληνικό Δημόσιο τα ποσά των Πληρωμών προς το Δημόσιο, το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει το δικαίωμα να εισπράξει το εν λόγω ποσό από την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης. Συνολική καθυστέρηση πέραν των 36 μηνών στις καταβολές των ποσών των Πληρωμών προς το Δημόσιο συνιστά Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.
- 26.1.7 Σε περίπτωση που τα συνολικά Καθαρά Έσοδα του Παραχωρησιούχου κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών, όπως

αυτά θα υπολογισθούν εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση της ΒΠΕ<sub>μκ</sub> υπερβούν το άθροισμα των προβλεπόμενων Καθαρών Εσόδων σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο, το εβδομήντα στα εκατό (70%) της διαφοράς αυτής θεωρείται ως Πληρωμή προς το Δημόσιο και καταβάλλεται στο Δημόσιο σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος Άρθρου.

## **26.2 Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου σε Περίπτωση Επίτευξης Πραγματικής Απόδοσης επί Δεσμευτικής Επένδυσης**

- 26.2.1 Εάν, εντός διαστήματος είκοσι ένα (21) ημερών από την ημερομηνία που ο Παραχωρησιούχος παρέδωσε στο Ελληνικό Δημόσιο τα οικονομικά στοιχεία που αναφέρονται στο Άρθρο 26.3, οποιοσδήποτε από τους Συμβαλλόμενους επιδώσει ειδοποίηση στην οποία δηλώνει ότι κατά το οικονομικό έτος στο οποίο αναφέρονται τα στοιχεία αυτά, οι Μέτοχοι έχουν επιτύχει Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης ίση με  $TRIIRR_{\text{Παραχ.}}$  (όπως προκύπτει από την Προσφορά του Παραχωρησιούχου) ο Παραχωρησιούχος θα καταβάλει στο Ελληνικό Δημόσιο, εφεξής, το 25% της ως άνω θετικής αξίας της Περιοδικής Ταμειακής Ροής εκάστου επόμενου οικονομικού έτους.
- 26.2.2 Σε περίπτωση που σε επόμενο οικονομικό έτος του Παραχωρησιούχου η Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης ανέλθει σε ποσοστό  $2\% + TRIIRR_{\text{Παραχ.}}$  το προς καταβολή στο Δημόσιο ποσό θα αυξηθεί στο 50% της ως άνω θετικής αξίας της Περιοδικής Ταμειακής Ροής εκάστου επόμενου οικονομικού έτους, ενώ σε περίπτωση που η Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης ανέλθει σε ποσοστό  $4\% + TRIIRR_{\text{Παραχ.}}$  και άνω, το προς καταβολή ποσό προς το Δημόσιο θα ανέρχεται σε 70% της ως άνω θετικής αξίας της Περιοδικής Ταμειακής Ροής εκάστου επόμενου οικονομικού έτους.
- 26.2.3 Για τον υπολογισμό της Περιοδικής Ταμειακής Ροής του τελευταίου έτους της Περιόδου Παραχώρησης θα λαμβάνονται υπ' όψιν και τα Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου.
- 26.2.4 Εάν το Ελληνικό Δημόσιο θεωρεί ότι σε οποιαδήποτε χρήση ο Παραχωρησιούχος έχει παρακρατήσει κέρδος μεγαλύτερο από αυτό που θα έπρεπε να είχε παρακρατηθεί λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε μελλοντική σημαντική υποχρέωση συντήρησης σχετικά με το Έργο, καθώς και τους περιορισμούς στη διανομή κερδών σύμφωνα με τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις το Δημόσιο μπορεί, με ειδοποίηση που θα επιδοθεί πριν ή ταυτόχρονα με την ειδοποίηση που επιδίδεται βάσει του Άρθρου 26.2.4, να θεωρήσει ότι ο Παραχωρησιούχος έχει αποφασίσει την καταβολή όλου ή μέρους του επιπλέον αυτού κέρδους (που παρακράτησε) ως μέρισμα

μετοχικού κεφαλαίου κατά την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης αυτής και ως εκ τούτου να συμπεριλάβει το ποσό αυτό ως θετική αξία στον υπολογισμό της Περιοδικής Ταμειακής Ροής

**26.2.5** Ο Συμβαλλόμενος που θα λάβει μία ειδοποίηση βάσει του Άρθρου 26.2 έχει τη δυνατότητα να παραπέμψει οποιαδήποτε διαφορά όσον αφορά την Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών βάσει του Άρθρου 44 εντός είκοσι μιας (21) ημερών από την παραλαβή της εν λόγω ειδοποίησης, σε περίπτωση δε που δεν υπάρξει τέτοια παραπομπή η ειδοποίηση θα θεωρείται ορθή.

**26.2.6** Τα ποσά που υπολογίζονται σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 26.2 θα καταβάλλονται στο Δημόσιο εντός ενός (1) μηνός από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων του Παραχωρησιούχου από την Ετήσια Τακτική Γενική του Συνέλευση και πάντως όχι αργότερα από επτά (7) μήνες από το πέρας κάθε οικονομικής χρήσης του Παραχωρησιούχου. Η μη καταβολή των ποσών αυτών εντός μηνός από την ανωτέρω προθεσμία δίνει το δικαίωμα στο Ελληνικό Δημόσιο να εισπράττει αυτά από την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης.

### **26.3 Υποχρέωση Παροχής Στοιχείων**

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει στο Δημόσιο:

**26.3.1** Μέσα σε περίοδο εκατόν ογδόντα (180) ημερών από το τέλος κάθε οικονομικού έτους του Παραχωρησιούχου:

- (i) τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του και βεβαίωση του καθαρού μερίσματος που έλαβαν ή πρόκειται να λάβουν οι Μέτοχοι,
- (ii) την έκθεση του τακτικού ορκωτού ελεγκτή για τις οικονομικές καταστάσεις καθώς και την έκθεση διαχείρισης του διοικητικού του συμβουλίου για την ίδια χρήση,
- (iii) βεβαίωση περί χρηματοδοτικών πηγών και χρήσης κεφαλαίων στη μορφή που χρησιμοποιεί ο Παραχωρησιούχος και είναι σύμφωνη με αυτή του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου,
- (iv) τους υπολογισμούς του Παραχωρησιούχου αναφορικά με την Περιοδική Ταμειακή Ροή, την Πραγματική Περιοδική Ταμειακή Ροή και την Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης.

**26.3.2** Μέσα στον πρώτο μήνα κάθε χρόνου, μία αναφορά σχετικά με τις δραστηριότητες του προηγούμενου χρόνου και έναν οικονομικό και επιχειρησιακό προϋπολογισμό για τον επόμενο χρόνο.

26.3.3 Εντός περιόδου επτά (7) ημερών από της υποβολής σχετικού αιτήματος του Δημοσίου, τις οικονομικές και άλλες πληροφορίες που προβλέπονται από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις να παρέχονται στους Δανειστές.

26.3.4 Μέσα σε περίοδο τριάντα (30) ημερών από το τέλος κάθε περιόδου υπολογισμού των Πληρωμών προς το Δημόσιο που αναφέρεται στο Άρθρο 26.1.1, τα εξής:

- (i) Αριθμό διελεύσεων ανά κατηγορία οχήματος
- (ii) Αριθμό διελεύσεων εξαιρούμενων από την επιβολή διοδίων τελών οχημάτων ανά κατηγορία οχήματος
- (iii) Αριθμό διελεύσεων οχημάτων που δεν κατέβαλλαν διόδια τέλη ανά κατηγορία οχήματος.
- (iv) Εφαρμοζόμενο διόδιο τέλος για κάθε κατηγορία οχήματος (εάν αυτό είναι διαφορετικό για διαφορετικά τμήματα της ετήσιας περιόδου, θα πρέπει τα τμήματα αυτά να γνωστοποιηθούν και οι αριθμοί διελεύσεων ανά κατηγορία οχήματος θα πρέπει να δοθούν αναλυτικά για κάθε τμήμα της περιόδου)
- (v) Σύνολο καταβληθέντων διοδίων τελών ανά κατηγορία οχήματος,
- (vi) Γενικό σύνολο διοδίων τελών,
- (vii) Άλλα έσοδα που εμπίπτουν στην έννοια των Καθαρών Εσόδων,
- (viii) Σύνολο Καθαρών Εσόδων.

#### 26.4 Έλεγχος Λογαριασμών Παραχωρησιούχου

Εκτός από το δικαίωμά του να πραγματοποιεί φορολογικούς ελέγχους οποιαδήποτε στιγμή, το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να διεξάγει με δικά του έξοδα μέσω ανεξάρτητης εταιρίας ορκωτών ελεγκτών τον έλεγχο των λογαριασμών του Παραχωρησιούχου υπό τον όρο ότι οι έλεγχοι αυτοί θα διενεργούνται κατά διαστήματα απέχοντα τουλάχιστον (δώδεκα) 12 μήνες μεταξύ τους και ότι θα έχει δοθεί στον Παραχωρησιούχο εύλογη σχετική προειδοποίηση.

#### 26.5 Χρηματοοικονομικό Μοντέλο

26.5.1 Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο, όπως ελέγχθηκε, αποτελεί το Προσάρτημα 6 της παρούσας.

26.5.2 Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα επικαιροποιείται, με ευθύνη και δαπάνη του Παραχωρησιούχου και σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος Άρθρου. Από της επικαιροποίησής του το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα αναφέρεται στην παρούσα ως το

**«Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο»** και πάντως κάθε αναφορά στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο μετά την πρώτη επικαιροποίησή του θα νοείται ως αναφορά στο Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο.

**26.5.3** Οι επικαιροποιήσεις του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου μπορούν να αφορούν και να περιλαμβάνουν:

- (a) Την εισαγωγή ιστορικών στοιχείων, που θα γίνεται ετησίως με σκοπό όπως τα στοιχεία και δεδομένα του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου που αφορούν σε παρελθούσες περιόδους να περιλαμβάνουν τα πραγματικά στοιχεία και δεδομένα που είναι διαθέσιμα σε σχέση με το Έργο.
- (b) Την εισαγωγή στοιχείων που αφορούν σε αλλαγές που συμφωνούνται ή προκύπτουν βάσει των προβλέψεων της Σύμβασης Παραχώρησης και έχουν άμεσο αντίκτυπο στη εκτίμηση της μελλοντικής χρηματοοικονομικής δομής του Παραχωρησιούχου (όπως ενδεικτικά παρατάσεις και αποζημίωση λόγω Γεγονότων Απαλλαγής, Μεταβολή Νομοθεσίας που έχει αντίκτυπο στη διαφοροποίηση του μηχανισμού καταβολής του φόρου προστιθέμενης αξίας) που θα πραγματοποιείται ετησίως.
- (c) Την εισαγωγή στοιχείων που αφορούν στην επικαιροποίηση των Προβλέψεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου και θα περιλαμβάνουν αλλαγές στις παραδοχές, με σκοπό την αποτύπωση της πλέον ρεαλιστικής κατά το χρόνο εκείνο πρόβλεψης, υπό την προϋπόθεση ότι η επικαιροποίηση αυτή θα είναι ουσιώδης είτε
  - (i) λόγω μεταβολών των παραμέτρων που έχουν κατά τη χρονική εκείνη στιγμή ήδη πραγματοποιηθεί ή εκτιμάται με μεγάλη βεβαιότητα ότι θα πραγματοποιηθούν και έχουν αντίκτυπο, κατά άμεσο τρόπο, στις προβλέψεις του Παραχωρησιούχου (όπως ενδεικτικά η επιτρεπτά εκ μέρους του υπογραφή σύμβασης ανάθεσης αντικειμένου που περιλαμβάνεται στη Σύμβαση Παραχώρησης, βάσει της οποίας προβλέπονται σαφώς καθορισμένες μελλοντικές πληρωμές του Παραχωρησιούχου προς τον συγκεκριμένο υπεργολάβο οι οποίες διαφέρουν από τις υφιστάμενες αντίστοιχες προβλέψεις του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου), είτε
  - (ii) λόγω μεταβολών των παραμέτρων που έχουν, κατά τη χρονική εκείνη στιγμή, ήδη πραγματοποιηθεί ή εκτιμάται

με μεγάλη βεβαιότητα ότι θα πραγματοποιηθούν και στο μέλλον και έχουν αντίκτυπο, κατά έμμεσο τρόπο, στις προβλέψεις του Παραχωρησιούχου (όπως ενδεικτικά ιστορικά κυκλοφοριακά δεδομένα και δεδομένα εσόδων ή ιστορικά στοιχεία πληθωρισμού, βάσει των οποίων κρίνεται αναγκαία η αναμόρφωση των αντίστοιχων προβλέψεων).

Η επικαιροποίηση των Προβλέψεων, στην περίπτωση που έχει συμβεί (ή και συνεχίζει να υφίσταται) Γεγονός Απαλλαγής ή Γεγονός Ανωτέρας Βίας, θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο να παρουσιάζονται:

- (i) οι Πρόβλεψεις με την παραδοχή ότι το Γεγονός Απαλλαγής ή το Γεγονός Ανωτέρας Βίας δεν είχε συμβεί,
- (ii) οι Προβλέψεις λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες από την επέλευση του(των) γεγονότος(ότων) αυτού(ών), και
- (iii) οι σχετικές προβλεπόμενες κατά περίπτωση αποζημιώσεις του Άρθρου 31 της παρούσας.

26.5.4 Το Επικαιροποιημένο, κατά τα ανωτέρω υπό στοιχεία (α), (β) και (γ) προβλεπόμενα, Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα υποβάλλεται στο Δημόσιο προς έγκριση, συνοδευόμενο από επιστολή των Δανειστών με την οποία θα πιστοποιείται η έγκριση από αυτούς του συνόλου των τροποποιήσεων / επικαιροποιήσεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου.

26.5.5 Οι επικαιροποιήσεις που θα πραγματοποιούνται στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο και υποβάλλονται προς έγκριση στο Δημόσιο, θα πρέπει απαραίτητως να συνοδεύονται από το αντιστοίχως τροποποιημένο εγχειρίδιο του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου καθώς και από αναλυτικό σημείωμα στο οποίο θα αναφέρονται λεπτομερώς οι επικαιροποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν και θα κατατάσσονται στις κατηγορίες (α), (β), (γ) (i) και (ii) που περιγράφηκαν ανωτέρω.

26.5.6 Το Δημόσιο, στις περιπτώσεις επικαιροποιήσεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, κατά τα ανωτέρω υπό στοιχεία (α), (β) προβλεπόμενα δεν θα αρνείται ή καθυστερεί την έγκριση του Επικαιροποιημένου Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, άνευ σπουδαίου λόγου.

26.5.7 Σε σχέση με τις επικαιροποιήσεις του στοιχείου (γ) ανωτέρω, το Δημόσιο θα έχει το δικαίωμα να ελέγξει και να διατυπώσει σχετικές διαφωνίες / ή/και εναλλακτικές προτάσεις σε σχέση με αυτές. Τυχόν

άρνηση του Δημοσίου να αποδεχθεί τις προτεινόμενες επικαιροποιήσεις ή και διατύπωση εναλλακτικών προτάσεων εκ μέρους του, θα πρέπει να συνοδεύεται από τη σχετική αιτιολόγηση των θέσεων και προτάσεων του Δημοσίου. Το Δημόσιο θα οφείλει να απαντήσει εντός διαστήματος είκοσι οκτώ (28) ημερών από της υποβολής του σχετικού αιτήματος του Παραχωρησιούχου. Σε περίπτωση τυχόν μη απάντησης του Δημοσίου εντός του συμφωνηθέντος διαστήματος των είκοσι οκτώ (28) ημερών θα τεκμαίρεται η αποδοχή του αιτήματος του Παραχωρησιούχου εκ μέρους του Δημοσίου. Σημειώνεται επίσης ότι το Δημόσιο έχει το δικαίωμα να ζητήσει την επικαιροποίηση του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου για παραμέτρους που αν και σύμφωνα με τα (α), (β) και (γ) ανωτέρω θα ήταν εύλογο να πραγματοποιηθούν από τον Παραχωρησιούχο, δεν έλαβαν χώρα. Σε περίπτωση που το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την γνωστοποίηση των απόψεων του Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο, το Δημόσιο δικαιούται να προσφύγει στη διαδικασία του Άρθρου 44.

26.5.8 Για τον καθορισμό τυχόν αποζημιώσεων, βάσει του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, ως κύρια κριτήρια θα χρησιμοποιούνται:

- (α) ο ετήσιος Δείκτης Κάλυψης Δανειακών Υποχρεώσεων για τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη διαθέσιμα και ειδικά αποθεματικά (ADSCR for Designated Debt)
- (β) ο Λόγος Κάλυψης Δανείων κατά τη Διάρκειά τους (LLCR)
- (γ) ο Εσωτερικός Δείκτης Αποδοτικότητας Δεσμευτικής Επένδυσης σε πραγματικές τιμές Ημερομηνίας Τιμής Βάσης (real Investor's IRR).

## 27. Παρέμβαση του Δημοσίου

### 27.1 Υποχρεώσεις του Δημοσίου

27.1.1 Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση ο Δημόσιο δεσμεύεται ότι κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης ούτε αυτό ούτε οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή θα παρέμβει ή/και διακόψει τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου ή και την πρόσβαση σε αυτό.

27.1.2 Σε περίπτωση παράβασης της παραπάνω υποχρέωσης κατά τη διάρκεια της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, τυχόν καθυστέρηση

στην εκτέλεση των εργασιών του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών θα θεωρείται Γεγονός Απαλλαγής και ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται παράτασης προθεσμιών ή / και αποζημίωσης, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 31.3 της παρούσας. Σε περίπτωση παράβασης της παραπάνω υποχρέωσης μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών, το Ελληνικό Δημόσιο θα υποχρεούται στην καταβολή οποιωνδήποτε πρόσθετων δαπανών, οι οποίες προέκυψαν σε βάρος του Παραχωρησιούχου ως άμεση συνέπεια τέτοιας παράβασης. Σε κάθε περίπτωση που η παράβαση της παραπάνω υποχρέωσης έχει ως άμεση συνέπεια και την μείωση των εσόδων του Παραχωρησιούχου, κατόπιν της προσκόμισης όλων των απαραίτητων αποδεικτικών στοιχείων του Παραχωρησιούχου το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται να αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 31.3. Η πληρωμή από το Ελληνικό Δημόσιο θα γίνεται εντός τριάντα (30) ημερών από την προσκόμιση των ανωτέρω ή από κοινοποίηση της απόφασης της Επιτροπής Επίλυσης Διαφορών, σε περίπτωση που έχει παραπεμφθεί σε αυτήν οποιαδήποτε διαφορά προκύψει αναφορικά με την εφαρμογή του παρόντος Άρθρου 27.1.2.

## 27.2 Επιτρεπόμενη Παρέμβαση

Κατ' εξαίρεση και με την επιφύλαξη κάθε άλλου δικαιώματος από την παρούσα Σύμβαση, το Δημόσιο δύναται να παρεμβαίνει ή να διακόπτει τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ανέχεται τέτοια παρέμβαση ή διακοπή από το Δημόσιο:

27.2.1 Σε περίπτωση πολέμου (είτε κηρυγμένου είτε ακήρυκτου), εισβολής, ένοπλης σύρραξης ή ενέργειας ξένου εχθρού, επιστράτευσης οφειλομένης σε εξωτερικούς κινδύνους, αποκλεισμού, εμπορικού αποκλεισμού, επανάστασης, στάσης, εξέγερσης, κοινωνικής αναταραχής, δολιοφθοράς, τρομοκρατικών ενεργειών ή απειλής οποιουδήποτε από αυτά, εφόσον συμβαίνουν εντός Ελλάδας ή εμπλέκεται ή επηρεάζεται άμεσα η χώρα, καθώς και σε κάθε περίπτωση εθνικού συμφέροντος ή προφανούς απειλής για την δημόσια τάξη και την εθνική ασφάλεια και άμυνα.

27.2.2 Σε περίπτωση που:

- (i) το Δημόσιο έχοντας εκτιμήσει όλους τους σχετικούς παράγοντες και συνθήκες θεωρεί εύλογα ότι:
  - (α) ο Παραχωρησιούχος παραβιάζει κάποια από τις υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση κατά τρόπο



που προκαλεί άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια των Χρηστών, ή

(β) ως αποτέλεσμα μιας πράξης ή παράλειψης του Παραχωρησιούχου (ανεξαρτήτως του εάν συνιστά παράβαση υποχρέωσής του από την παρούσα Σύμβαση) έχει προκληθεί ουσιώδης ζημία ή όχληση (ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να προκληθεί τέτοια) στο Περιβάλλον ή υπάρχει άμεσος και σοβαρός κίνδυνος για την ασφάλεια των Χρηστών, των εργαζομένων στο Έργο ή τρίτων και, κατά την εύλογη γνώμη του Ελληνικού Δημοσίου, το επίπεδο της σοβαρότητας της ζημίας, της όχλησης ή του κινδύνου δικαιολογεί την εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου παρέμβαση ή διακοπή,

(ii) αυτή η παράβαση ή κατάσταση είναι δεκτική άρσης ή αποκατάστασης από τον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο ειδοποιεί εγγράφως τον Παραχωρησιούχο και του δίνει εντολή να άρει ή αποκαταστήσει αυτή την παράβαση ή κατάσταση εντός τακτής προθεσμίας (που καθορίζεται με γνώμονα την σοβαρότητα της κατάστασης) και/ή να λάβει μέτρα για να εξουδετερώσει τον κίνδυνο ή να αποκαταστήσει τη ζημία ή την όχληση και,

(iii) παρόλο που τέτοια ειδοποίηση έχει επιδοθεί από την Υπηρεσία, ο Παραχωρησιούχος δεν έχει αποκαταστήσει την παράβαση αυτή εντός της τακτής προθεσμίας που περιέχεται στην ειδοποίηση.

**27.2.3** Εάν ο Παραχωρησιούχος ουσιωδώς διακόψει την εκτέλεση των εργασιών για χρόνο μεγαλύτερο των τριών συνεχών (3) μηνών, εκτός αν η διακοπή αυτή είναι αποτέλεσμα ενέργειας ή παράλειψης του Ελληνικού Δημοσίου ή εάν γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 8 ή είναι αποτέλεσμα ενός Γεγονότος Ανωτέρας Βίας ή ενός Γεγονότος Απαλλαγής.

**27.2.4** Εάν κατά τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης, το ΚΕΠ ή τμήμα του παραμένει κλειστό για την κυκλοφορία, χωρίς τις προβλεπόμενες από τα Εγχειρίδια Λειτουργίας, Επιθεώρησης και Συντήρησης κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, για περισσότερες από τρεις (3) συνεχείς ώρες, ανεξάρτητα από του εάν έχει προηγηθεί ειδοποίηση του Ελληνικού Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο που αξιώνει από αυτόν να ανοίξει και να λειτουργήσει το ΚΕΠ ή το συγκεκριμένο τμήμα αυτού.

**27.2.5** Όσο διαρκεί κάποιο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, αλλά μόνο εφόσον:

- (α) ο Παραχωρησιούχος ζητά την παρέμβαση του Ελληνικού Δημοσίου, ή
- (β) το ΚΕΠ ή τμήμα αυτού παραμένει κλειστό ή ουσιαστικά δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς κυκλοφορία για περισσότερες από είκοσι τέσσερις (24) συνεχόμενες ώρες,

### **27.3 Ενέργειες του Δημοσίου**

- 27.3.1 Μόλις συμβεί οποιοδήποτε από τα γεγονότα που προσδιορίζονται στο Άρθρο 27.2, το Ελληνικό Δημόσιο μπορεί να θέσει το ΚΕΠ ή τμήμα αυτού υπό τον άμεσο έλεγχο ή διαχείρισή του και (αν αρμόζει) μπορεί το ίδιο ή μέσω οποιοδήποτε τρίτου προσώπου να λάβει οποιοδήποτε αναγκαίο μέτρο για την άρση των συνθηκών που οδήγησαν σε αυτήν τη διακοπή ή παρέμβαση.
- 27.3.2 Καμία διακοπή ή παρέμβαση δεν θα είναι διάρκειας ή έκτασης μεγαλύτερης από αυτή που εύλογα απαιτείται, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που έδωσαν αφορμή στην ανάγκη για διακοπή ή παρέμβαση.

### **27.4 Κάλυψη Εξόδων και Δαπανών**

Σε περίπτωση οποιασδήποτε επιτρεπτής διακοπής ή παρέμβασης του Ελληνικού Δημοσίου:

- 27.4.1 Εξαιτίας ενός γεγονότος που καθορίζεται στα Άρθρα 27.2.1 ή 27.2.5, εκτός και αν η παρέμβαση ή η διακοπή σχετίζεται με κάποια παράβαση του Παραχωρησιούχου, το γεγονός θα αντιμετωπίζεται ως Γεγονός Ανωτέρας Βίας και θα ισχύουν αναλογικά οι διατάξεις του Αρθρου 32,
- 27.4.2 εξαιτίας αντισυμβατικής ενέργειας ή παράλειψης του Παραχωρησιούχου (περιλαμβανομένων των γεγονότων που αναφέρονται στα Άρθρα 27.2.2, 27.2.3 ή 27.2.4), ο Παραχωρησιούχος θα οφείλει, μετά από έγγραφο αίτημα του Ελληνικού Δημοσίου υποστηριζόμενο από τα παραστατικά δαπανών και εξόδων, και εντός τριάντα (30 ) ημερών από αυτό να καταβάλει στο Ελληνικό Δημόσιο τα έξοδα και τις δαπάνες της παρέμβασης ή διακοπής για την άρση της παράβασης.

### **27.5 Διαφωνία**

Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς την συνδρομή λόγων εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Αρθρου κάθε Συμβαλλόμενος δικαιούται να παραπέμψει το ζήτημα στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών βάσει του Αρθρου 44 μέσα σε επτά (7) ημέρες από την έγγραφη έγερση της διαφωνίας. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών αποφανθεί υπέρ του

Παραχωρησιούχου, ο Παραχωρησιούχος θα λάβει αποζημίωση υπολογιζόμενη σύμφωνα με το Άρθρο 27.1.2 της παρούσας. Αν το ζήτημα δεν παραπεμφθεί στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών εντός της ανωτέρω προθεσμίας, θεωρείται ότι ο Παραχωρησιούχος έχει αποδεχτεί πως η διακοπή ή η παρέμβαση είναι επιτρεπτή και ότι δεν δικαιούται καμία αποζημίωση για αυτές. Παρά την οποιαδήποτε παραπομπή τέτοιων ζητημάτων στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να ασκεί τα κατά το παρόν Άρθρο δικαιώματα του μέχρις ότου η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών τυχόν αποφανθεί υπέρ του Παραχωρησιούχου.

## **28. Μέτοχοι**

### **28.1 Μετοχικό Κεφάλαιο**

28.1.1 Το καταβεβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου κατά την υπογραφή της παρούσας ανέρχεται στο ποσό των πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 5.000.000,00).

28.1.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αυξήσει το Μετοχικό Κεφάλαιο με καταβολές σε μετρητά μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα Καταβολής Ποσών Δεσμευτικής Επένδυσης του Άρθρου 5.1.3.

28.1.3 Σε περίπτωση που, προκειμένου περί αύξησεως του Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με το Άρθρο 28.1.2, τα αρμόδια όργανα του Παραχωρησιούχου δεν λαμβάνουν ή καθυστερούν να λάβουν τις απαιτούμενες αποφάσεις ή να προβούν στις απαιτούμενες διαδικαστικές ενέργειες για την αύξηση αυτή και οι πράξεις ή παραλείψεις τους αυτές έχουν ως συνέπεια την μη εμπρόθεσμη αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, το Δημόσιο θα δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, σύμφωνα με το Άρθρο 35.1 της παρούσας

### **28.2 Τροποποιήσεις Καταστατικού Παραχωρησιούχου**

28.2.1 Πλην των περιπτώσεων αύξησεως του μετοχικού κεφαλαίου για την συγκέντρωση του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου ή για κάθε επιτρεπτή από την παρούσα αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, απαγορεύεται οποιαδήποτε τροποποίηση του καταστατικού του Παραχωρησιούχου, χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα. Στην περίπτωση αυτή έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Άρθρου 35.1 της παρούσας.

28.2.2 Το Δημόσιο προσκαλείται υποχρεωτικά στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της εταιρείας.

- 28.2.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί προς το Δημόσιο πλήρη επικυρωμένη σειρά των στοιχείων τα οποία κατά την ισχύουσα νομοθεσία περί ανωνύμων εταιριών απαιτείται να υποβάλει στην εποπτεύουσα αρχή και εντός της αυτής προθεσμίας.

### 28.3 Μετοχές Παραχωρησιούχου

- 28.3.1 Κάθε Αρχικός Μέτοχος θα μπορεί να μεταβιβάσει το πολύ:

- (i) Μέχρι τριάντα στα εκατό (30%) των μετοχών του κατά τη διάρκεια της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, και
- (ii) Μέχρι σαράντα εννέα στα εκατό (49%) συνολικά των μετοχών του κατά τη διάρκεια των πρώτων δύο (2) ετών μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών

- 28.3.2 Οι περιορισμοί αυτοί δεν ισχύουν:

- (i) με την επιφύλαξη του Άρθρου 28.3.5, επί μετοχών που απέκτησαν τρίτοι από Αρχικό Μέτοχο,
- (ii) επί μεταβιβάσεων:
  - (a) μεταξύ των Αρχικών Μετόχων,
  - (b) προς τράπεζες ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς κατ' ελάχιστον Τύπου Γ',
  - (c) προς το Δημόσιο,
  - (d) που πραγματοποιούνται δυνάμει ασκήσεως δικαιωμάτων οποιουδήποτε ενεχύρου που έχει συσταθεί επί των μετοχών αποκλειστικά προς εξασφάλιση Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων,
- (iii) Σε κάθε άλλη περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι έχει χορηγήσει τη συναίνεσή του το Δημόσιο.

- 28.3.3 Για την έκδοση μετοχών του Παραχωρησιούχου υπέρ οποιουδήποτε τρίτου απαιτείται συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα μπορεί να αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα.

- 28.3.4 Σε περίπτωση οποιασδήποτε επιτρεπτής μεταβίβασης μετοχών, πλην μεταβιβάσεων προς το Δημόσιο, που λαμβάνει χώρα προ της ολοσχερούς καταβολής / εκταμίευσης της Δεσμευτικής Επένδυσης, ο μεταβιβάζων Αρχικός Μέτοχος δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση του Άρθρου 5.1.1, παρά μόνο και μέχρις ότου η Τράπεζα που έχει εκδώσει την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης γνωστοποιήσει εγγράφως στο Δημόσιο ότι του λοιπού η εγγυητική αυτή επιστολή ισχύει και υπέρ του προς όν η μεταβίβαση προσώπου.

28.3.5 Οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών του Παραχωρησιούχου που γίνεται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Άρθρου είναι άκυρη. Την ακυρότητα δικαιούνται να επικαλεστούν το Δημόσιο, τα Συμβαλλόμενα Μέρη (πλην του μεταβιβάσαντος Αρχικού Μετόχου) και οι Δανειστές του Παραχωρησιούχου.

28.3.6 Επί του σώματος των μετοχών (ή προσωρινών τίτλων) του Παραχωρησιούχου αναγράφονται υποχρεωτικά οι περιορισμοί του παρόντος Άρθρου.

#### 28.4 Εισαγωγή στο Χρηματιστήριο

Με την επιφύλαξη του Άρθρου 28.1.2 και της συναίνεσης του Ελληνικού Δημοσίου (την οποία δεν θα μπορεί αυτό να αρνηθεί χωρίς εύλογη αιτία), ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και βάσει της τότε ισχύουσας νομοθεσίας να υποβάλει αίτηση για την εισαγωγή των μετοχών του στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε οποιοδήποτε άλλη οργανωμένη αγορά αξιών, εκδίδοντας προς το σκοπό αυτό νέες μετοχές ή προσφέροντας υπάρχουσες ή και τα δύο.

### 29. Ασφάλιση του Έργου

29.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συνάπτει και να διατηρεί, αποκλειστικά με δική του δαπάνη, ασφαλίσεις καθ' όλο το χρονικό διάστημα από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (ή οποιαδήποτε αργότερη ημερομηνία ενδέχεται να συμφωνηθεί μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου) έως τη λήξη της ισχύος της παρούσας Σύμβασης σύμφωνα με τη Ελληνική νομοθεσία και τα προβλεπόμενα στην παρούσα Σύμβαση.

Οι ασφαλίσεις που υποχρεούται να συνάψει και να διατηρεί ο Παραχωρησιούχος θα αναφέρονται κατά περίπτωση, τόσο στην μελέτη και κατασκευή του Έργου όσο και στην λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση αυτού για οποιαδήποτε δραστηριότητες προβλέπονται ή εμπίπτουν στην παρούσα Σύμβαση.

29.2 Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, οι ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν ούτε περιορίζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις υποχρεώσεις και ευθύνες του Παραχωρησιούχου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

29.3 Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα καταρτίζονται εγγράφως και θα τυγχάνουν της εγκρίσεως του Δημοσίου, η οποία θα έχει την έννοια του ελέγχου και της εκ μέρους της αποδοχής ότι συμμορφώνονται επαρκώς με τους όρους του παρόντος Άρθρου, του Προσαρτήματος 7 περί ελάχιστων ασφαλιστικών απαιτήσεων και των λοιπών όρων της παρούσας Σύμβασης. Το Δημόσιο δεν θα δύναται να αρνείται ή καθυστερεί την έγκρισή της χωρίς εύλογη αιτία.

- 29.4 Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίσει ότι όλες οι ασφαλίσεις οι οποίες προβλέπονται στα πλαίσια του παρόντος Άρθρου θα τοποθετούνται μέσω μεσιτών ή άλλων διαμεσολαβητών και με αναγνωρισμένους ασφαλιστές ή αντασφαλιστές τους οποίους θα γνωστοποιεί στο Δημόσιο και θα υπόκεινται στην έγκρισή του, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διαθέτει οποιαδήποτε στοιχεία ή πληροφορίες ζητήσει το Δημόσιο σχετικά με τους ασφαλιστές, αντασφαλιστές ή διαμεσολαβητές.
- 29.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παράσχει εγκαίρως στο Δημόσιο κάθε πληροφόρηση που ευλόγως θα ζητηθεί σχετικά με τις ασφαλίσεις και θα εξασφαλίσει ότι δεν θα λαμβάνουν χώρα μειώσεις ή περιορισμοί στη συμφωνηθείσα παρεχόμενη ασφαλιστική κάλυψη.
- 29.6 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να:
- 29.6.1 λαμβάνει υπ' όψιν του και να συμμορφώνεται με όλες τις περί ασφαλίσεων διατάξεις του νόμου,
  - 29.6.2 συμμορφώνεται απολύτως με όλα τα εκ του νόμου και των ασφαλιστικών συμβάσεων ασφαλιστικά βάρη,
  - 29.6.3 εξασφαλίσει ότι έχουν δοθεί και θα συνεχίσουν να παρέχονται στους ασφαλιστές όλες εκείνες οι πληροφορίες οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να μην μπορεί να τεθεί υπό οποιαδήποτε αμφισβήτηση η ισχύς της ασφαλιστικής κάλυψης,
  - 29.6.4 να αποφεύγει οποιαδήποτε ενέργεια, πράξη ή παράλειψη η οποία θα θέσει ή θα μπορούσε να θέσει σε αμφισβήτηση την ισχύ των ασφαλιστικών συμβάσεων, εν όλω ή εν μέρει,
  - 29.6.5 και να συμμορφώνεται πλήρως με οποιεσδήποτε συμφωνημένες υποδείξεις ή όρους των ασφαλιστών.
- 29.7 Οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα υποβάλλονται στο Δημόσιο εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από τριάντα (30) ημέρες πριν την ημερομηνία ενάρξεως της ασφαλιστικής κάλυψης και θα υπόκεινται στην έγκρισή της, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται αδικαιολόγητα. Κατά την υποβολή, είναι επιτρεπτό η ασφαλιστική σύμβαση να έχει τη μορφή δεσμευτικά υπογεγραμμένου σχεδίου ασφάλισης, αλλά σε κάθε περίπτωση η πλήρης ασφαλιστική σύμβαση θα πρέπει να υποβληθεί στο Δημόσιο προς τελική έγκριση πριν από την έναρξη ισχύος της κάλυψης.
- 29.8 Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας μεταβληθούν ουσιαδώς στη διεθνή ασφαλιστική αγορά οι συνθήκες ασφάλισης των κινδύνων για τους οποίους υποχρεούται από την παρούσα Σύμβαση να διατηρεί ασφαλιστική κάλυψη ο Παραχωρησιούχος, έτσι ώστε είτε το κόστος

της ασφάλισης να καθίσταται «υπερβολικό» για τον Παραχωρησιούχο, είτε μια κάλυψη να καθίσταται «μη διαθέσιμη», τότε το Δημόσιο δικαιούται:

- (i) είτε να καταβάλει το ίδιο το, πέραν του ευλόγου, πρόσθετο κόστος των ασφαλιστρών ώστε να διατηρηθεί σε ισχύ η ασφαλιστική κάλυψη,
- (ii) είτε να απαλλάξει τον Παραχωρησιούχο από την υποχρέωση να διατηρεί ασφαλισμένο τον εν λόγω κίνδυνο εν όλω ή εν μέρει.

**29.9** Για τους σκοπούς της προηγούμενης παραγράφου συμφωνείται ότι:

- (i) «μη διαθέσιμη» καθίσταται μια ασφαλιστική κάλυψη εάν αυτή δεν διατίθεται από αναγνωρισμένους ασφαλιστές που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διαθέτουν δείκτη χρηματοδοτικής ασφάλειας ασφαλιστών του οίκου Standard & Poor όχι χαμηλότερο του BBB+ με όρους (περιλαμβανομένων ενδεικτικά και του αντικειμένου, των ορίων και των εξαιρέσεων) ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που διέθετε έως τότε ο Παραχωρησιούχος και είχε εγκρίνει το Δημόσιο και, στο μέτρο που η ασφαλιστική κάλυψη δεν έχει ακόμα εξασφαλιστεί, με όρους ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που απαιτείται να εξασφαλίσει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας Σύμβασης.
- (ii) το κόστος της ασφάλισης θα θεωρείται «υπερβολικό» εάν η ασφάλιση αυτή καθίσταται μη διαθέσιμη από αναγνωρισμένους ασφαλιστές που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διαθέτουν δείκτη χρηματοδοτικής ασφάλειας ασφαλιστών του οίκου Standard & Poor όχι χαμηλότερο του BBB+ με ασφάλιστρο το οποίο είναι τουλάχιστον διπλάσιο από το εκάστοτε προβλεπόμενο στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο του Παραχωρησιούχου, ώστε να εμφανίζει το πράγματι καταβαλλόμενο από τον Παραχωρησιούχο ασφάλιστρο ανά ασφαλιζόμενο κίνδυνο. Η σύγκριση του κόστους θα αφορά ασφαλιστική κάλυψη με όρους (περιλαμβανομένων ενδεικτικά και του αντικειμένου, των ορίων, των απαλλαγών και των εξαιρέσεων) ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που διέθετε έως τότε ο Παραχωρησιούχος και είχε εγκρίνει το Δημόσιο.

**29.10** Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με το αν μια κάλυψη είναι «μη διαθέσιμη» και σε ποιο βαθμό, καθώς και με το αν το κόστος μιας καλύψεως είναι «υπερβολικό», τα Μέρη θα απευθύνονται σε μια ανεξάρτητη διεθνή ασφαλειομεσιτική εταιρία (broker) με εμπειρία σε θέματα ασφαλίσεων μεγάλων έργων με παραχώρηση, που θα γνωμοδοτεί ως προς το ζήτημα επί του οποίου παρουσιάστηκε διαφωνία. Το Μέρος που επιθυμεί να απευθυνθεί στην ασφαλειομεσιτική εταιρία, γνωστοποιεί εγγράφως την πρόθεσή του στο άλλο

Μέρος, ώστε να συμφωνήσουν από κοινού ποια θα είναι η εταιρία αυτή και εάν δεν υπάρξει συμφωνία επ' αυτού, την ασφαλειομεσιτική εταιρία θα ορίζει ο Πρόεδρος των Lloyd's του Λονδίνου. Η ασφαλειομεσιτική εταιρία θα γνωμοδοτήσει ως ανεξάρτητος ειδικός και όχι ως διαιτητής. Το περιεχόμενο της γνωμοδότησης του ειδικού θα εφαρμοστεί από τα Μέρη έως ότου το θέμα λυθεί οριστικά με τη διαδικασία του Άρθρου 44, εφ' όσον κάποιο Μέρος επιθυμεί να προσφύγει σε αυτήν. Η δαπάνη της εξασφάλισης της γνωμοδότησης του ανεξάρτητου ειδικού βαρύνει εξ ίσου το Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο.

**29.11** Ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να επιβεβαιώνει εγγράφως στο Δημόσιο την ανανέωση ή παράταση (κατά περίπτωση) των ασφαλιστικών συμβάσεων τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν την ημερομηνία λήξεώς τους, ενημερώνοντας ταυτόχρονα για τις οποιοδήποτε τροποποιήσεις ως προς την υφιστάμενη κάλυψη και, σε περίπτωση αλλαγής στους όρους και συνθήκες της ασφαλιστικής κάλυψης, υποβάλλοντας προς έγκριση το ανανεωτήριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή την πρόσθετη πράξη παράτασης αντίστοιχα, το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι αργότερα από τριάντα (30) ημέρες πριν από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος τους. Το Δημόσιο δεν θα αρνείται ή καθυστερεί την έγκριση αυτή χωρίς εύλογη αιτία.

**29.12** Σε περίπτωση που και υπό την προϋπόθεση ότι το Δημόσιο έχει ενημερώσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο για την πρόθεσή του να συνάψει την εν λόγω ασφάλιση ή να καταβάλει τα εν λόγω ασφάλιστρα και έχει και έχει παράσχει στον Παραχωρησιούχο προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών για να πράξει το ίδιο:

- (i) είτε το Δημόσιο διαπιστώσει οποτεδήποτε ότι οποιαδήποτε εκ των προβλεπόμενων στην παρούσα Σύμβαση ασφαλίσεων δεν έχει συναφθεί ή έχει παύσει να ισχύει, εν όλω ή εν μέρει, ή δεν έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα Σύμβαση, και προβεί ίδιο στη σύναψη των σχετικών ασφαλιστικών συμβάσεων, Παραχωρησιούχου όπως δικαιούται με την παρούσα παράγραφο, καταβάλλοντας τα αντίστοιχα ασφάλιστρα,
- (ii) είτε ο Παραχωρησιούχος αμελεί ή για οποιοδήποτε λόγο δεν καταβάλλει οφειλόμενα ασφάλιστρα, και το Δημόσιο προβεί σε καταβολή των ασφαλίσεων στους ασφαλιστές για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, όπως δικαιούται με την παρούσα παράγραφο, προκειμένου να μην κινδυνεύσει η ασφαλιστική κάλυψη,

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει στο Δημόσιο τα ποσά των ασφαλίσεων αυτών καθώς και οποιαδήποτε εύλογη και τεκμηριωμένη συναφή δαπάνη πραγματοποιήσει το Δημόσιο, εντός τριάντα (30) ημερών από την σχετική ειδοποίηση. Εάν ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του αυτή, το Δημόσιο θα δικαιούται να παρακρατήσει αυτά από



είτε από την Χρηματοδοτική Συμβολή (εάν ακόμα οφείλεται όλη ή μέρος αυτής) ή να επιδιώξει την είσπραξή τους με ολική ή μερική κατάπτωση της(ων) εγγυητικής(ών) επιστολής(ών) που έχει προσκομίσει ο Παραχωρησιούχος με την εξαίρεση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης.

- 29.13** Με την επιφύλαξη του Άρθρου 29.8 ο Παραχωρησιούχος δεν μπορεί να προβεί σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που αφορά στην μελέτη, κατασκευή, λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση του Έργου, χωρίς αυτή η δραστηριότητα να καλύπτεται από εγκριθείσα από την Υπηρεσία ασφαλιστική σύμβαση. Στην έννοια των δραστηριοτήτων περιλαμβάνεται και η εκτέλεση πρόδρομων εργασιών από την υπογραφή της παρούσας Σύμβασης μέχρι την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης σύμφωνα με το Άρθρο 4.4.
- 29.14** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να γνωστοποιεί εγγράφως το Δημόσιο για την επέλευση οποιασδήποτε ζημίας από την επέλευση ασφαλισμένου κινδύνου το ύψος της οποίας υπερβαίνει ή ενδέχεται να υπερβεί το ποσό των εκατό χιλιάδων Ευρώ (€ 100.000) και να το ενημερώνει συνεχώς για την εξέλιξη της υποθέσεως έως ότου οι ασφαλιστές κλείσουν το σχετικό φάκελο.

### **30. Αποζημίωση του Ελληνικού Δημοσίου**

#### **30.1 Αποζημίωση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου**

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αποζημιώνει πλήρως το Δημόσιο, την Υπηρεσία, όλες τις Αρμόδιες Αρχές και τους σχετικούς αντιπροσώπους, προστηθέντες και υπαλλήλους αυτών, για όλα τα έξοδα, απώλειες, ζημιές και δαπάνες, όπως επίσης και να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις, που πηγάζουν από ή σε σχέση με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη του Παραχωρησιούχου ή των αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων του σχετιζόμενη με τη παρούσα Σύμβαση ή παράβαση αυτής ή που πηγάζει από ή απορρέει από την εκτέλεση των εργασιών ή το Έργο, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε τοιαύτης που συντελέστηκε ή προκλήθηκε σε σχέση με:

- 30.1.1** σωματικές βλάβες (συμπεριλαμβανομένων βλαβών που απέβησαν θανατηφόρες) και/ή
- 30.1.2** οποιαδήποτε απώλεια ή ζημία της ακίνητης και κινητής περιουσίας του Δημοσίου, οποιασδήποτε Αρμόδιας Αρχής και των σχετικών αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων αυτών.

#### **30.2 Ασφάλιση**

Ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται προς αποζημίωση του Ελληνικού Δημοσίου ή, ανάλογα την περίπτωση, των Αρμοδίων Αρχών ή των αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων τους σύμφωνα με το παρόν Άρθρο για οποιοδήποτε τέτοιες ζημιές, έξοδα, δαπάνες, απώλειες και/ή απαιτήσεις στο μέτρο που το Ελληνικό Δημόσιο έχει αποζημιωθεί για αυτά επί

τη βάση των ασφαλιστικών καλύψεων που προβλέπονται στο Άρθρο 29. Επιπλέον, ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται προς αποζημίωση για οποιεσδήποτε τέτοιες ζημιές, έξοδα, δαπάνες, απώλειες και / ή απαιτήσεις στο μέτρο που αυτές προκλήθηκαν από δόλο ή βαριά αμέλεια του Ελληνικού Δημοσίου ή, ανάλογα την περίπτωση, της Υπηρεσίας, των Αρμοδίων Αρχών ή των αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων τους.

### 30.3 Μετριασμός ζημιών

Το Ελληνικό Δημόσιο θα καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια ώστε να ελαχιστοποιούνται ή να μετριάζονται οι απώλειες ή οι ζημιές αυτές κατά το μέτρο του πρακτικώς δυνατού (αλλά χωρίς παράλογες δαπάνες ή δυσχέρειες).

## 31. Γεγονότα Απαλλαγής - Μεταβολή Νομοθεσίας

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ειδοποιεί εγγράφως το Ελληνικό Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό μετά την επέλευση Γεγονότος Απαλλαγής, ή αφότου ο Παραχωρησιούχος έλαβε γνώση περί αυτού (η "Γνωστοποίηση Απαλλαγής").

### 31.1 Γνωστοποίηση Απαλλαγής

31.1.1 Η Γνωστοποίηση Απαλλαγής πρέπει να περιλαμβάνει:

- (i) λεπτομέρειες περί του είδους του Γεγονότος Απαλλαγής και της διάρκειάς του (ή την εκτίμηση του Παραχωρησιούχου για την πιθανολογούμενη διάρκειά του),
- (ii) εκτίμηση της επίδρασης του στο Έργο,
- (iii) εκτίμηση της διάρκειας της καθυστέρησης σε συσχέτισμό με την Κρίσιμη Διαδρομή
- (iv) εκτίμηση της αιτούμενης αποζημίωσης σύμφωνα με το παρόν Άρθρο, και
- (v) αναφορά στα τυχόν προτεινόμενα μέτρα αποκατάστασης του Γεγονότος Απαλλαγής και της συναφούς δαπάνης του Παραχωρησιούχου (η «Δαπάνη Επιτάχυνσης»), σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 33.2.

31.1.2 Αν συνεχίζεται το Γεγονός Απαλλαγής και για όσο χρονικό διάστημα συνεχίζεται αυτό, ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στο Ελληνικό Δημόσιο και στον Ανεξάρτητο Μηχανικό περιοδικώς (και τουλάχιστον σε εβδομαδιαία βάση) επικαιροποιήσεις της Γνωστοποίησης Απαλλαγής. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει στο Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό πρόσβαση στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου και τις πληροφορίες που το Ελληνικό Δημόσιο

και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός μπορούν ευλόγως να θεωρήσουν αναγκαίες, προκειμένου να διαπιστώσουν την ακρίβεια της Γνωστοποίησης Απαλλαγής.

### 31.2 Μετριασμός συνεπειών

Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να ελαχιστοποιήσει και/ή να μετριάσει τις συνέπειες του Γεγονότος Απαλλαγής.

### 31.3 Αποζημιώσεις

31.3.1 Σε περίπτωση συνδρομής Γεγονότος Απαλλαγής, σε σχέση με:

- (i) οποιαδήποτε Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία του Άρθρου 11.3,
- (ii) οποιοδήποτε Όρο του Άρθρου 5.2
- (iii) τη συνολική προθεσμία της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών,
- (iv) την Περίοδο Λειτουργίας και Συντήρησης του Έργου,

και με την επιφύλαξη των προβλέψεων του Άρθρου 34, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται:

(a) Για τις Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες του Άρθρου 11.3:

- (i) παράτασης της Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίσης με την προκληθείσα καθυστέρηση,
- (ii) αποζημίωσης:

(1) για οποιαδήποτε έξοδα ή δαπάνες σχετικά με την μελέτη, κατασκευή ή θέση σε λειτουργία του αντικειμένου της Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, τα οποία πιστοποιούνται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ότι εύλογα προέκυψαν ως άμεση συνέπεια τέτοιου Γεγονότος Απαλλαγής και δεν θα είχαν προκύψει αν δε υπήρχε αυτό, και

(2) για οποιαδήποτε πρόσθετα έξοδα σχετικά με την χρηματοδότηση του αντικειμένου της Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, τα οποία πιστοποιούνται από τον τακτικό ορκωτό ελεγκτή του Παραχωρησιούχου, ότι εύλογα προέκυψαν ως άμεση συνέπεια τέτοιου Γεγονότος Απαλλαγής και δεν θα είχαν προκύψει αν δε υπήρχε αυτό.

- (3) για τις ζημιές που ενδέχεται να υποστεί ο Παραχωρησιούχος λόγω απώλειας εσόδων ή αύξησης δαπανών, όπως αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με το Άρθρο 31.3.5.
  - (4) συνιστώμενης στο δικαίωμα του Παραχωρησιούχου για αύξηση των Ανωτάτων Ορίων Διοδίων Τελών διοδίων σύμφωνα με το Άρθρο 25.1 (εφ' όσον η Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία συνδέεται με παρόμοιο δικαίωμα),
  - (iii) Η καταβολή στον Παραχωρησιούχο της ανωτέρω αποζημίωσης θα γίνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες αφότου το Δημόσιο λάβει έγγραφο αίτημα του Παραχωρησιούχου με όλα τα δικαιολογητικά στοιχεία του κόστους ή της δαπάνης που απαιτείται, όπως αυτή εκάστοτε θα πιστοποιείται κατά τα ανωτέρω ή από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης επί τυχόν Διαφοράς, σε περίπτωση που έχει παραπεμφθεί αυτή στη διαδικασία του Άρθρου 44.
- (b) Για τα Ορόσημα του Άρθρου 5.2:
- (i) ισόχρονης παράτασης της προθεσμίας επίτευξης του Ορόσημου,
  - (ii) τόκων επί του πασού της Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου που ήταν καταβλητέο με την επίτευξη του σχετικού Ορόσημου, υπολογιζόμενων με το Επιτόκιο Αναφοράς για το χρονικό διάστημα από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία έληγε η προθεσμία επίτευξης του Ορόσημου μέχρι την ημέρα λήξης της προθεσμίας όπως αυτή θα παραταθεί,
  - (iii) ισόχρονης παράτασης της τυχόν συνδεόμενης με το Ορόσημο τμηματικής καταβολής της Δεσμευτικής Επένδυσης.
- (c) Για τη Συνολική Προθεσμία της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών:
- (i) παράτασης της συνολικής προθεσμίας της Περιόδου T1 ίσης με την προκληθείσα καθυστέρηση,
  - (ii) αποζημίωσης υπολογιζόμενης και καταβλητέας σύμφωνα με το Άρθρο 31.3.1 (α) (ii) και (iii).

31.3.2 Σε περίπτωση που οποιοδήποτε Γεγονός Απαλλαγής επηρεάζει σωρευτικά μία ή περισσότερες κατηγορίες προθεσμιών του Άρθρου 31.3.1, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται αποζημίωσης που θα υπολογίζεται με τον προσήκοντα συνδυασμό των ανωτέρω παραγράφων (α), (β) και (γ) του Άρθρου 31.3.1.

31.3.3 Σε περίπτωση που εντός δέκα τεσσάρων (14) ημερών:

- (i) δεν συμφωνηθούν μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου η διάρκεια της καθυστέρησης και της αιτούμενης παράτασης προθεσμίας, ή
- (ii) το Δημόσιο αμφισβητήσει εγγράφως, με κοινοποίηση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, το ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε Γεγονός Απαλλαγής ή το κατά πόσο επηρεάζεται η Κρίσιμη Διαδρομή,

τα θέματα αυτά θα καθορισθούν από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι αργότερα από δέκα τέσσερις (14) ημέρες από τη λήξη της ανωτέρω περιόδου των δέκα τεσσάρων (14) ημερών.

31.3.4 Αν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος αμφισβητήσουν τον καθορισμό των ανωτέρω θεμάτων από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, δικαιούνται, μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήψη αυτού του καθορισμού, να παραπέμψουν το θέμα στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών. Κατά τη διάρκεια και μέχρι την επίλυση της Διαφοράς σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 44, εφαρμόζεται ο καθορισμός του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

31.3.5 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος αποδείξει ότι συνεπεία επέλευσης Γεγονότος Απαλλαγής ή γεγονότος που σύμφωνα με την παρούσα αποζημιώνεται από το Δημόσιο όπως προβλέπεται στο παρόν Άρθρο, επήλθε μείωση των εσόδων του εξαιτίας μείωσης κυκλοφοριακού φόρτου ή ουσιαστικής αύξησης δαπανών λειτουργίας, συντήρησης (που περιλαμβάνουν και τη δαπάνη αποκατάστασης τυχόν εκ του λόγου τούτου ζημιών) και εκμετάλλευσης του ΚΕΠ., η οποία δεν θα είχε προκύψει αν δεν είχε συμβεί το γεγονός αυτό, το Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο με ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ των εσόδων ή των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο εξάμηνο που έλαβε χώρα το γεγονός αυτό ή σε οποιοδήποτε επόμενο εξάμηνο κατά το οποίο εξακολουθεί να διαρκεί το σχετικό γεγονός ή οι εξ αυτού συνέπειες, και της Πρόβλεψης εσόδων ή δαπανών για την ίδια περίοδο.

31.4 Παρατεταμένη Καθυστέρηση λόγω Γεγονότος Απαλλαγής

**31.4.1 Στην περίπτωση που λόγω Γεγονότων Απαλλαγής:**

- (i) το σύνολο των παρατάσεων του Άρθρου 31.3 υπερβεί το τριάντα στα εκατό (30%) της Συνολικής Προθεσμίας Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, και
- (ii) εκ του λόγου τούτου καταγγελθεί οποιαδήποτε από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις,

ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση.

**31.4.2** Οι διατάξεις του Άρθρου 36.2.1 θα ισχύουν σε ότι αφορά την αποζημίωση λόγω καταγγελίας κατά την προηγούμενη παράγραφο.

**31.5 Αποκλειστικά μέσα αντιμετώπισης των Γεγονότων Απαλλαγής**

Ο Παραχωρησιούχος συμφωνεί ότι τα ρητώς αναφερόμενα στα Άρθρα 31.3 και 31.4 μέσα είναι τα μοναδικά και αποκλειστικά μέσα έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ή οποιασδήποτε Αρμόδιας Αρχής για οποιαδήποτε υποχρέωση, απώλεια, ζημία, κόστος ή δαπάνη που υπέστη ή πραγματοποιήσει αυτός, η οποία πηγάζει από, ή σχετίζεται με το Γεγονός Απαλλαγής ή την καθυστέρηση ή την διατάραξη που προκλήθηκε από το Γεγονός Απαλλαγής.

**31.6 Μεταβολή Νομοθεσίας****31.6.1 Σε περίπτωση Μεταβολής Νομοθεσίας:**

- (α) που επηρεάζει άμεσα τις Μελέτες ή Κατασκευές επιφέροντας οικονομικές συνέπειες ή καθυστερήσεις,
- (β) που επηρεάζει άμεσα την χρηματοδότηση, λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση του Έργου από τον Παραχωρησιούχο επιφέροντας οικονομικές συνέπειες,
- (γ) που εισάγει ουσιώδεις διακρίσεις υπέρ ή κατά των Χρηστών ή / και του Παραχωρησιούχου,
- (δ) που τροποποιεί την φορολογική νομοθεσία με την εξαίρεση των διατάξεων που αφορούν στην φορολογία εισοδήματος ή των διατάξεων περί παρακράτησης φόρου σε περίπτωση πληρωμών σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, ή
- (ε) τροποποιεί τις διατάξεις περί συναλλαγματικού ελέγχου ή ελέγχου κίνησης κεφαλαίων κατά τρόπο που επηρεάζει άμεσα το Έργο,

παρέχεται δικαίωμα αποκατάστασης της ζημιάς σύμφωνα με το παρόν Άρθρο.

- 31.6.2 Σε κάθε περίπτωση, οι αναφερόμενες στο Άρθρο 31.6.1 οικονομικές συνέπειες, όπως αυτές θα αποδεικνύονται και από το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο αν επιβαρύνουν τον Παραχωρησιούχο, θα αποζημιώνονται από το Ελληνικό Δημόσιο, ενώ αν είναι ευνοϊκές για τον Παραχωρησιούχο θα καταβάλλεται από αυτόν στο Ελληνικό Δημόσιο το όφελος που θα προκύψει ως αύξηση της καθαρής χρηματορροής του μετά από την εξυπηρέτηση των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών. Η καταβολή των σχετικών ποσών είτε από τον Παραχωρησιούχο είτε από το Ελληνικό Δημόσιο θα γίνεται εντός τριάντα (30) ημερών από το χρόνο εκείνο που το εν λόγω ποσό καθίσταται πληρωτέο.
- 31.6.3 Μεταβολή Νομοθεσίας που έχει ως συνέπεια καθυστέρηση στην Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών αποτελεί Γεγονός Απαλλαγής.
- 31.6.4 Η εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος Άρθρου 31.6 θα γίνεται με συμφωνία των Μερών ή, σε περίπτωση Διαφοράς, με απόφαση κατά τη διαδικασία του Άρθρου 44 της παρούσας Σύμβασης.

## 32. Ανωτέρα Βία

### 32.1 Γεγονότα Ανωτέρας Βίας

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ο όρος “Γεγονός Ανωτέρας Βίας” θα θεωρείται ότι σημαίνει:

- (i) όλα εκείνα τα γεγονότα ή περιστατικά ή οι συνέπειες αυτών που ευρίσκονται εκτός της σφαίρας ελέγχου ή επιρροής των Μερών και τα οποία δεν θα μπορούσαν να είχαν προβλεφθεί ή προληφθεί ή να είχαν αποτραπεί οι εξ αυτού συνέπειες ακόμα και με καταβολή ιδιαίτερης επιμέλειας εκ μέρους των Μερών, ή
- (ii) οποιοδήποτε γεγονός ή περιστατικό για την επέλευση του οποίου δεν ευθύνεται κανένα από τα Μέρη και το οποίο ο Παραχωρησιούχος δεν έχει την υποχρέωση σύμφωνα με την παρούσα να ασφαλίσει και δεν είναι πράγματι ασφαλισμένος ή έχει απαλλαγεί από την υποχρέωση ασφάλισης εν όλω ή εν μέρει σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 29.8.

τα οποία εμποδίζουν ή καθυστερούν ουσιαστικά οποιοδήποτε από τα Μέρη στην εκπλήρωση οποιασδήποτε, κατά τη παρούσα Σύμβαση, υποχρέωσής τους.

### 32.2 Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας

- 32.2.1 Σε περίπτωση κατά την οποία είτε ο Παραχωρησιούχος είτε το Ελληνικό Δημόσιο ισχυρίζονται ότι έχουν εμποδιστεί ή καθυστερήσει στην εκπλήρωση οποιασδήποτε, κατά τη παρούσα Σύμβαση, υποχρέωσής τους λόγω Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, υποχρεούνται να ειδοποιήσουν εγγράφως (**“Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας”**) τον αντισυμβαλλόμενο τους και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό (κατά την Περίοδο Μελετών-Κατασκευών) μόλις αυτό καταστεί πρακτικώς δυνατό, σε κάθε περίπτωση όμως όχι αργότερα από πέντε (5) ημέρες αφότου υπέπεσε στην αντίληψή τους η εμφάνιση του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας. Η Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας θα πρέπει να προσδιορίζει τις συνθήκες οι οποίες συνιστούν το Γεγονός Ανωτέρας Βίας, την πιθανολογούμενη διάρκεια και τις επιπτώσεις του (κατά το μέτρο που είναι ευλόγως προσδιορίσιμες) καθώς και τις υποχρεώσεις του θιγόμενου Μέρους, των οποίων την εκπλήρωση εμποδίζει ή καθυστερεί το Γεγονός Ανωτέρας Βίας.
- 32.2.2 Σε περίπτωση κατά την οποία ο αποδέκτης της εν λόγω Γνωστοποίησης αμφισβητεί τη βασιμότητα της κατά το άρθρο 32.2.1 Γνωστοποίησης, οφείλει να ειδοποιήσει εγγράφως για τη διαφορά αυτή (**«Γνωστοποίηση Διαφοράς»**) το άλλο Μέρος και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό (κατά την Περίοδο Μελετών-Κατασκευών) εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της Γνωστοποίησης Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, δηλώνοντας τους λόγους για τους οποίους αυτή η Γνωστοποίηση αμφισβητείται.
- 32.2.3 Εάν ούτε η Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας ούτε η Γνωστοποίηση Διαφοράς δεν έχουν ανακληθεί μέσα σε επτά ημέρες από την ημερομηνία λήψης της Γνωστοποίησης, το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος δικαιούνται να προσφύγουν στη διαδικασία επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 44.
- 32.2.4 Εάν δεν αμφισβητηθεί κατ’ αυτό τον τρόπο η Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας ή εάν αποσυρθεί κατ’ αυτό τον τρόπο η Γνωστοποίηση Διαφοράς, τόσο ο Παραχωρησιούχος όσο και το Δημόσιο θεωρείται ότι έχουν αποδεχθεί τη βασιμότητα της κατά το Άρθρο 32.2.1 Γνωστοποίησης.
- 32.2.5 Μόλις αυτό καταστεί πρακτικώς δυνατό μετά την αποδοχή ή την τεκμαιρόμενη αποδοχή της βασιμότητας της κατά το άρθρο 32.2.1 Γνωστοποίησης, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος οφείλουν να συναντηθούν προκειμένου να συζητήσουν το Γεγονός Ανωτέρας Βίας και τις συνέπειές του και να προσδιορίσουν τον καταλληλότερο τρόπο για τη συνέχιση της εκτέλεσης του Έργου, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να ελαχιστοποιήσουν τις δυσμενείς συνέπειες του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας.



**32.2.6** Το θιγόμενο Μέρος υποχρεούται να κρατάει τον αντισυμβαλλόμενο του διαρκώς ενήμερο ως προς κάθε περαιτέρω πληροφορία την οποία λαμβάνει σε σχέση με το Γεγονός Ανωτέρας Βίας ή σε σχέση με κάθε αδυναμία ή καθυστέρηση εκπλήρωσης των κατά τη παρούσα Σύμβαση υποχρεώσεών του.

### **32.3 Οικονομική Ευθύνη Παραχωρησιούχου**

Με την επιφύλαξη του άρθρου 32.5:

- (i) στο βαθμό που ο Παραχωρησιούχος δυνάμει του άρθρου 29, έχει ή όφειλε να έχει ασφαλίσει το Έργο κατά των συνεπειών Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, αυτός θα φέρει τις οικονομικές συνέπειες του ανωτέρω Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και μέχρι τα ποσά που είναι καταβλητέα σύμφωνα με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, συνυπολογιζομένης και της απαλλαγής που τυχόν προβλέπεται σε αυτά. Επί πλέον και υπό την προϋπόθεση ότι από την επέλευση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας επηρεάζεται η Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται αποζημίωσης (περιλαμβανομένης παράτασης της τυχόν επηρεαζόμενης προθεσμίας) σύμφωνα με το Άρθρο 31.3.1.
- (ii) Ο Παραχωρησιούχος θα φέρει τις οικονομικές συνέπειες οποιουδήποτε Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, οι συνέπειες του οποίου στο Έργο οφείλονται στη μη τήρηση των Προδιαγραφών.

### **32.4 Οικονομική Ευθύνη του Δημοσίου**

Με την επιφύλαξη του Άρθρου 32.5, όλα τα Γεγονότα Ανωτέρας Βίας, εκτός από εκείνα που βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 32.3 που έχουν επέλθει:

- (i) κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών και υπό την προϋπόθεση ότι επηρεάζουν την Κρίσιμη Διαδρομή θεωρούνται ως Γεγονότα Απαλλαγής και αποζημιώνονται από το Δημόσιο σύμφωνα με το Άρθρο 31.3,
- (ii) κατά την Περίοδο Λειτουργίας - Συντήρησης και εφ' όσον αποδεδειγμένα επηρεάζουν δυσμενώς τα έσοδα ή τις δαπάνες του Παραχωρησιούχου, αποζημιώνονται από το Δημόσιο σύμφωνα με το Άρθρο 31.3.5.

### **32.5 Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας**

**32.5.1** "Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας" σημαίνει Γεγονός Ανωτέρας Βίας το οποίο διαρκεί ή οι επιπτώσεις του διαρκούν:

- (i) επί μία συνεχή περίοδο άνω των εννέα (9) μηνών, σε περίπτωση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται κατά την

Περίοδο Μελετών - Κατασκευών και κατά των συνεπειών του οποίου ο Παραχωρησιούχος έχει ασφαλιστεί σύμφωνα με το άρθρο 29.

- (ii) επί μία συνεχή περίοδο άνω των τεσσάρων (4) μηνών, σε περίπτωση οιοιδήποτε άλλου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών.
- (iii) επί μία συνεχή περίοδο άνω των δώδεκα (12) μηνών, σε περίπτωση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται μετά τη λήξη της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και κατά των συνεπειών του οποίου ο Παραχωρησιούχος έχει ασφαλιστεί, σύμφωνα με το άρθρο 29.
- (iv) επί μία συνεχή περίοδο άνω των έξι (6) μηνών, σε περίπτωση οιοιδήποτε άλλου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται μετά τη λήξη της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών.

32.5.2 Σε περίπτωση οιοιδήποτε Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της αντίστοιχης περιόδου των τεσσάρων (4), έξι (6), εννέα (9) ή δώδεκα (12) μηνών, που αναφέρονται στο Άρθρο 32.5.1, θα συναντηθούν για να αποφασίσουν κατά πόσο, ανάλογα με τις μέχρι τότε συνέπειες του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και των απόψεων τους σχετικά με τις μελλοντικές συνέπειες, μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τα πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και συνέχισης της παρούσας Σύμβασης. Αν το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός τριάντα (30) ημερών, από το τέλος της εν λόγω περιόδου:

- (i) Στην περίπτωση του Αρθρου 32.3 (ii) το Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, θα συνιστά Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.
- (ii) Σε κάθε άλλη περίπτωση εφαρμόζονται οι προβλέψεις του Αρθρου 37 της παρούσας.

### 33. Αποκατάσταση Καθυστερήσεων

33.1 Σε κάθε περίπτωση καθυστέρησης ή βίαιας διακοπής των εργασιών σε τμήμα του Έργου λόγω:

- (i) παρέμβασης στο Έργο ή διακοπής του Έργου από το Ελληνικό Δημόσιο κατά το Άρθρο 27,
- (ii) επέλευσης Γεγονότος Απαλλαγής ή
- (iii) επέλευσης Γεγονότος Ανωτέρας Βίας,

το Δημόσιο, αντί χορήγησης της αιτούμενης από τον Παραχωρησιούχο αποζημίωσης ή μέρους αυτής, δικαιούται:

- (i) είτε να αποδεχθεί τα τυχόν προταθέντα από τον Παραχωρησιούχο μέτρα Αποκατάστασης Καθυστερήσεων, με την αυτή η μειωμένη Δαπάνη Επιτάχυνσης.
- (ii) είτε, αν ο Παραχωρησιούχος δεν έχει προτείνει παρόμοια μέτρα, να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να προτείνει μέτρα Αποκατάστασης Καθυστερήσεων, σε συνδυασμό με Δαπάνη Επιτάχυνσης.

**33.2** Η Δαπάνη Επιτάχυνσης, περιλαμβανομένων οποιωνδήποτε γενικών εξόδων και εργαλαβικού οφέλους του Κατασκευαστή και τυχόν επιπλέον αμοιβής του Ανεξάρτητου Μηχανικού, που θα καταβάλει το Δημόσιο, δε δύναται να υπερβαίνει το πενήντα στα εκατό (50%) της δαπάνης των επηρεαζόμενων εργασιών. Ο ΦΠΑ επί του ποσού της Δαπάνης Επιτάχυνσης βαρύνει το Δημόσιο.

Η δαπάνη των επηρεαζόμενων εργασιών υπολογίζεται με αναγωγή τους σε ποσοστό φυσικού αντικειμένου των Κατασκευών της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και υπολογισμό του αντίστοιχου ποσοστού επί του Τιμήματος Μελετών - Κατασκευών. Με την επιφύλαξη του ανωτέρω περιορισμού, το ποσό της Δαπάνης Επιτάχυνσης και ο χρόνος καταβολής του εκ μέρους του Δημοσίου καθορίζονται με ιδιαίτερη συμφωνία μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου.

**33.3** Εφ' όσον οποιοδήποτε από τα αναφερόμενα στο Άρθρο 33.1 γεγονότα συμβεί μέχρι και προ της επίτευξης της προθεσμίας του Άρθρου 11.3.2.5 ο Παραχωρησιούχος, εφ' όσον του ζητηθεί από το Δημόσιο, είναι υποχρεωμένος να αποδεχθεί Αποκατάσταση Καθυστερήσης ίση προς τρεις (3) μήνες, ενώ αν το γεγονός συμβεί μετά την επίτευξη της ανωτέρω προθεσμίας, η υποχρέωση του Παραχωρησιούχου περιορίζεται στους δύο (2) μήνες. Αποκατάσταση Καθυστερήσης πέραν των ανωτέρω ορίων, είναι δυνατή μόνο κατόπιν συμφωνίας του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου.

## 34. Καταγγελία

### 34.1 Διαδικασία Καταγγελίας

**34.1.1** Σε περίπτωση συνδρομής οιαδήποτε Γεγονότος Αθέτησης, τα ανυπαίτιο Μέρος υποχρεούται να επιδώσει στο υπαίτιο Μέρος και την Πληρεξούσια Τράπεζα έγγραφη ειδοποίηση περί αθέτησης, στην οποία θα αναφέρεται το συγκεκριμένο Γεγονός Αθέτησης και θα ζητείται από το υπαίτιο Μέρος ή άρση του σύμφωνα με το Άρθρο 42.3 ή κατά περίπτωση 42.4 της παρούσας.

**34.1.2** Εάν (α) το υπαίτιο Μέρος δεν άρει το Γεγονός Αθέτησης εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στα Άρθρα 42.3 ή 42.4, τότε το

ανυπαίτιο Μέρος θα δικαιούται να καταγγείλει τη παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης επιδίδοντας έγγραφη σχετική ειδοποίηση ("Γνωστοποίηση Καταγγελίας") στο υπαίτιο Μέρος και στην Πληρεξούσια Τράπεζα. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 34.2 και του Άρθρου 42, η καταγγελία αυτή της παρούσας Σύμβασης είναι οριστική και αποκτά ισχύ από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας.

#### **34.2 Αμφισβητούμενη Καταγγελία**

Εφόσον ένα από τα Μέρη έχει επιδώσει στον αντισυμβαλλόμενο του Γνωστοποίηση Καταγγελίας και ο αντισυμβαλλόμενος αυτός, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση αυτή, έχει παραπέμψει στη διαδικασία του Άρθρου 44 το ερώτημα περί του εγκύρου της εν λόγω καταγγελίας, η καταγγελία της παρούσας Σύμβασης Παραχώρησης επιφέρει πλήρως τα αποτελέσματά της, μόνο αν τούτο συμφωνηθεί από τους Συμβαλλομένους ή κριθεί οριστικώς σύμφωνα με το Άρθρο 44 ότι είναι έγκυρη, οπότε η καταγγελία καθίσταται οριστική

#### **34.3 Διατήρηση Υποχρεώσεων Μέχρι την Καταγγελία**

Οι Συμβαλλόμενοι θα εξακολουθήσουν να εκπληρώνουν τις κατά τη παρούσα Σύμβαση υποχρεώσεις τους, παρά την επίδοση οποιασδήποτε Γνωστοποίησης Καταγγελίας και μέχρις ότου η σχετική καταγγελία θεωρηθεί οριστική σύμφωνα με το Άρθρο 34.1 και 34.2.

### **35. Καταγγελία εκ Μέρους του Δημοσίου**

#### **35.1 Γεγονότα Αθέτησης Παραχωρησιούχου**

Τα παρακάτω αποτελούν Γεγονότα Αθέτησης του Παραχωρησιούχου:

- 35.1.1 Μη λαμβανομένων υπ' όψιν τυχόν παρατάσεων που θα χορηγηθούν βάσει της παρούσας Σύμβασης, η υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών για χρόνο μεγαλύτερο από 30% της εν λόγω προθεσμίας, ή η υπέρβαση του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών που οδηγεί στην καθυστέρηση επίτευξης της συνολικής προθεσμίας του Άρθρου 11.3.1 κατά τριάντα στα εκατό (30%).
- 35.1.2 Η εγκατάλειψη εκ μέρους του Παραχωρησιούχου της εκτέλεσης του Χρονοδιαγράμματος Μελετών-Κατασκευών για χρονικό διάστημα τριών (3) συνεχόμενων μηνών ή /και διακοπή ή εγκατάλειψη της λειτουργίας τμήματος ή του συνόλου του Έργου για χρονικό διάστημα δύο (2) συνεχόμενων ημερών, εκτός εάν η εγκατάλειψη ή διακοπή οφείλονται σε υπαιτιότητα του Δημοσίου, σε Γεγονός Απαλλαγής ή σε Γεγονός Ανωτέρας Βίας.

- 35.1.3 Κάθε μη πλήρης καταβολή από τους Αρχικούς Μετόχους του Παραχωρησιούχου οποιουδήποτε ποσού πληρωτέου βάσει του Άρθρου 5.1, και η μη είσπραξη αυτού του ποσού από τον Παραχωρησιούχο εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος βάσει της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης.
- 35.1.4 Η πτώχευση, εκκαθάριση, ειδική εκκαθάριση, παύση εργασιών, παύση πληρωμών, αναγκαστική διαχείριση, διαχείριση πιστωτών, πτωχευτικός συμβιβασμός του Παραχωρησιούχου, η έναρξη διαδικασίας κήρυξης πτωχεύσεως, εκκαθάρισης, ειδικής εκκαθάρισης, παύσης εργασιών, παύσης πληρωμών, αναγκαστικής διαχείρισης, διαχείρισης πιστωτών ή πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε παρόμοια κατάσταση ή διαδικασία, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου τα προαναφερόμενα συμβαίνουν για λόγους συγχώνευσης ή αναδιάρθρωσης του Παραχωρησιούχου υπό όρους που έχουν προηγουμένως εγκριθεί από το Δημόσιο.
- 35.1.5 Υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 35.1.12, η παράλειψη του Παραχωρησιούχου να πληρώσει οποιοδήποτε ποσό πληρωτέο βάσει της παρούσας Σύμβασης μέσα σε διάστημα εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη αυτό απαιτητό και εφόσον η παράλειψη αυτή δεν αρθεί μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης του Δημοσίου ή, σε περίπτωση που υπάρχει Διαφορά σχετικά με το ποσό, εντός επτά (7) ημερών από την επίλυση της Διαφοράς σύμφωνα με το Άρθρο 44.
- 35.1.6 Η παράβαση των υποχρεώσεων σύμφωνα με τα Άρθρα 28.1.3 και 28.2.1 και κάθε παράβαση των απαγορεύσεων του Άρθρου 28.2 περί μεταβίβασης ή επιβάρυνσης των μετοχών του Παραχωρησιούχου και του Άρθρου 28.4 περί αλλαγής της σύνθεσης του Κατασκευαστή.
- 35.1.7 Η λειτουργία και συντήρηση του Έργου κατά τρόπο που να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των Χρηστών
- 35.1.8 Αν οποιοσδήποτε από τους Δανειστές έχει προβεί σε καταγγελία Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης ή έχει απαιτήσει οποιαδήποτε ποσά πριν από την ημέρα που αυτά θα καταστούν απαιτητά σύμφωνα με οποιαδήποτε Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση, εκτός εάν κάποιο από τα παραπάνω οφείλεται σε Γεγονός Αθέτησης του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 36.1 χωρίς να υπάρχει ταυτόχρονη συνδρομή Γεγονότος Αθέτησης του Παραχωρησιούχου του παρόντος Άρθρου 35.1.

- 35.1.9 Η αδυναμία του Παραχωρησιούχου να εκπληρώσει οποιαδήποτε προϋπόθεση αναγκαία για την εκταμίευση οιασδήποτε Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη δυνατότητα εκταμίευσης του συνόλου ή μέρους του αντίστοιχου τμήματος της χρηματοδότησης και έχει ως συνέπεια την αδυναμία του Παραχωρησιούχου να χρηματοδοτήσει το Έργο σύμφωνα με τις συμβατικές του υποχρεώσεις, εκτός εάν η αδυναμία αυτή οφείλεται σε Γεγονός Αθέτησης του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 36.1 χωρίς να υπάρχει ταυτόχρονη συνδρομή άλλου Γεγονότος Αθέτησης του Παραχωρησιούχου του παρόντος Άρθρου 35.1.
- 35.1.10 Η αδυναμία ή η παράλειψη του Παραχωρησιούχου να παράσχει στο Ελληνικό Δημόσιο Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης ή να αυξηθεί ή να αναπροσαρμόσει το ποσό αυτής σύμφωνα με το Άρθρο 5.4.5.
- 35.1.11 Η μη τήρηση των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων που διέπουν την εκτέλεση του Έργου.
- 35.1.12 Η καθυστέρηση καταβολής των Πληρωμών προς το Δημόσιο πέραν των προθεσμιών που προβλέπονται στο Άρθρο 26.1 ή η μη υποβολή των στοιχείων του Άρθρου 26.1.3 εντός του προβλεπόμενου στο Άρθρο αυτό χρονικού διαστήματος.
- 35.1.13 Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Άρθρου 32.5.2 (i).
- 35.1.14 Κάθε άλλη παράβαση οποιασδήποτε διάταξης της παρούσας Σύμβασης από τον Παραχωρησιούχο, εφόσον η παράβαση αυτή επιδρά ουσιωδώς αρνητικά επί του Έργου ως συνόλου.

## 35.2 Αποζημιώσεις

- 35.2.1 Σε περίπτωση καταγγελίας από το Δημόσιο λόγω Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου, η οποία έχει καταστεί οριστική σύμφωνα με το Άρθρο 34:
- (i) κατά την Περίοδο Μελετών-Κατασκευών το Δημόσιο:
- (α) θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει την κατάρτιση της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών και της Εγγυητικής Επιστολής Λειτουργίας και Συντήρησης, ως εύλογη αποζημίωση, και
- (β) θα υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο προς όφελος των Δανειστών ή απευθείας στους Δανειστές, εφόσον αυτό προβλέπεται από Απευθείας Σύμβαση, την αξία των μέχρι τη στιγμή της επέλευσης των

αποτελεσμάτων της καταγγελίας αρτίως εκτελεσθεισών εργασιών μείον το άθροισμα:

- (i) της καταβληθείσας μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου,
- (ii) της Δεσμευτικής Επένδυσης του Παραχωρησιούχου που έχει καταβληθεί μέχρι και την Ημερομηνία Καταγγελίας, και
- (iii) των Καθαρών Εσόδων από την εκμετάλλευση του Έργου που έχουν εισπραχθεί μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας αφού πρώτα αφαιρεθούν από αυτά τα αντίστοιχα έξοδα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης όπως αυτά πιστοποιούνται από ανεξάρτητο ορκωτό ελεγκτή - λογιστή,

Ός αρτίως εκτελεσθείσες Κατασκευές θεωρούνται όλες οι Κατασκευές, οι οποίες πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας Σύμβασης, για τις οποίες θα πρέπει να δοθεί και σχετική πιστοποίηση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Για τον υπολογισμό της αξίας των αρτίως εκτελεσθεισών Κατασκευών θα λαμβάνονται υπόψη:

- (i) η δαπάνη των Κατασκευών που έχουν αρτίως εκτελεστεί, σύμφωνα με την Σύμβαση Μελέτης – Κατασκευής, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το Τμήμα Μελετών – Κατασκευών του Έργου,
- (ii) οι λοιπές δαπάνες που έχουν καταβληθεί από τον Παραχωρησιούχο μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας, για την εκτέλεση του Έργου (και δεν περιλαμβάνονται στη στην ανωτέρω υπό (i) δαπάνη των Κατασκευών) περιλαμβανομένης και της αμοιβής των υπηρεσιών του Ανεξάρτητου Μηχανικού καθώς και τις δαπάνες ασφάλισης,
- (iii) οι τόκοι και λοιπά έξοδα των Καθαρισμένων Δανειακών Συμβάσεων (συνυπολογιζόμενης και της αρνητικής ή θετικής αξίας που έχουν κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας οι συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνου που είναι Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις) που αντιστοιχούν στην πιο πάνω αξία και δαπάνη μέχρι την Ημερομηνία

Καταγγελίας και οι σχετικές αμοιβές που καθορίζονται στις συμβάσεις αυτές μέχρι την ίδια ημερομηνία,

- (iv) οι δαπάνες των εγγυητικών επιστολών που έχουν εκδοθεί προς το Δημόσιο σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

Ανεξάρτητα από οποιοδήποτε όρο του παρόντος Αρθρου 35.2.1 (i), σε περίπτωση που το ποσό που καταβάλλεται δυνάμει του Αρθρου 35.2.1 (i) (γ) (η **«Απαίτηση των Δανειστών»**) είναι μικρότερο από το ποσό των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών, το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στους Δανειστές την προκύπτουσα διαφορά μέχρι του ποσού του προϊόντος της κατάπτωσης της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών και της Εγγυητικής Επιστολής Λειτουργίας και Συντήρησης εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία οριστικοποίησης του ποσού της Απαίτησης των Δανειστών και υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό έχει καταβληθεί από τις εκδότριες τράπεζες των Εγγυητικών Επιστολών, άλλως εντός πέντε (5) ημερών από την καταβολή του.

Η Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης θα επιστραφεί στον Παραχωρησιούχο.

- (γ) Η καταβολή της Απαίτησης των Δανειστών που προκύπτει κατά την ανωτέρω παράγραφο (β) θα γίνει σε ισόποσες συνεχόμενες εξαμηνιαίες δόσεις. Η πρώτη δόση θα είναι πληρωτέα μετά από έξι (6) μήνες από την Ημερομηνία Καταγγελίας και η τελευταία δόση θα είναι πληρωτέα την προγραμματισμένη ημερομηνία τελικής εξόφλησης βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (κατά την αρχική τους λήξη και θεωρώντας ότι δεν υπάρχει επίσπευση αποπληρωμής τους) και θα περιλαμβάνει όλα τα υπολειπόμενα ποσά. Η Απαίτηση των Δανειστών θα καταβάλλεται εντόκως, με τόκο που θα υπολογίζεται με αναφορά σε διαδοχικές περιόδους εκτοκισμού, η πρώτη των οποίων θα αρχίζει την Ημερομηνία Καταγγελίας και θα τελειώνει την ημερομηνία της πληρωμής της πρώτης δόσης και κάθε επομένη περίοδος θα αρχίζει την τελευταία ημέρα της



προηγούμενης και θα τελειώνει την ημέρα της πληρωμής της τότε ακόλουθης δόσης.

- (δ) Το επιτόκιο που θα εφαρμόζεται για ολόκληρη ή για μέρος μιας συγκεκριμένης περιόδου εκτοκισμού είναι σταθερό και θα ισούται με την απόδοση του ομολόγου του Δημοσίου κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας αντίστοιχης ή (αν δεν υφίσταται) όσο το δυνατόν πλησιέστερης μέσης διάρκειας με τη μέση διάρκεια αποπληρωμής του ως άνω ποσού. Την τελευταία ημέρα κάθε περιόδου εκτοκισμού το Δημόσιο θα υποχρεούται να καταβάλει τον τόκο που προέκυψε κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής με το επιτόκιο που ίσχυε για την εν λόγω περίοδο. Αν το τέλος μιας περιόδου εκτοκισμού δεν συμπίπτει με εργάσιμη ημέρα, η περίοδος αυτή θα παραταθεί έως την επόμενη εργάσιμη ημέρα, εκτός εάν η επόμενη αυτή ημέρα είναι σε άλλον ημερολογιακό μήνα, οπότε η περίοδος θα τελειώσει στην αμέσως προηγούμενη εργάσιμη ημέρα.

Εναλλακτικά, εφόσον αυτό προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές συμβάσεις θα είναι δυνατό λαμβανομένων υπόψη των SWAP rates κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας καθώς και του επιτοκίου που υπολογίστηκε στην προηγούμενη παράγραφο της ίδιας περιπτώσεως (δ), να υπολογισθεί περιθώριο επί του εξαμηνιαίου επιτοκίου Euribor, βάσει του οποίου περιθωρίου, πλέον του εξαμηνιαίου επιτοκίου Euribor, θα γίνεται ο υπολογισμός των τόκων. Σε περίπτωση που το υπολογιζόμενο περιθώριο είναι μικρότερο του μηδενός (αρνητικό περιθώριο) τότε ο ως άνω υπολογισμός των τόκων θα γίνεται βάσει του εξαμηνιαίου επιτοκίου Euribor, χωρίς να συνυπολογίζεται οποιοδήποτε περιθώριο. Την τελευταία ημέρα κάθε περιόδου εκτοκισμού το Δημόσιο θα υποχρεούται να καταβάλει τον τόκο που προέκυψε κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής με το επιτόκιο που ίσχυε για την εν λόγω περίοδο. Αν το τέλος μιας περιόδου εκτοκισμού δεν συμπίπτει με εργάσιμη ημέρα, η περίοδος αυτή θα παραταθεί έως την επόμενη εργάσιμη ημέρα, εκτός εάν η επόμενη αυτή ημέρα είναι σε άλλον ημερολογιακό μήνα, οπότε η περίοδος θα τελειώσει στην αμέσως προηγούμενη εργάσιμη ημέρα.

- (ε) Το Δημόσιο δύναται στο τέλος κάθε περιόδου εκτοκισμού, αφού ειδοποιήσει προς τούτο τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές, τουλάχιστον είκοσι μία (21) ημέρες πριν,

να προπληρώσει (χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση ή ποινή) ολόκληρο ή οποιοδήποτε μέρος της Απαίτησης των Δανειστών που οφείλεται τη χρονική εκείνη στιγμή. Τα ποσά της Απαίτησης των Δανειστών που πρέπει να καταβληθούν από το Ελληνικό Δημόσιο βάσει της παρούσας Σύμβασης, θα είναι ελεύθερα από οποιονδήποτε περιορισμό ή προϋποθέσεις και χωρίς καμία μείωση ή παρακράτηση λόγω φόρου, συμψηφισμού ή άλλης προβλέψεως

(ii) Μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών το Δημόσιο:

- (α) θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Λειτουργίας και Συντήρησης ως εύλογη αποζημίωση και
- (β) θα καταβάλει στον Παραχωρησιούχο προς όφελος των Δανειστών ή απευθείας στους Δανειστές, εφόσον αυτό προβλέπεται από Απευθείας Σύμβαση ποσά που θα ισούται με το μικρότερο εκ του ποσού των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών (από τις οποίες θα έχει αφαιρεθεί η αξία οποιωνδήποτε εγγυήσεων υπέρ του Παραχωρησιούχου που κατέχουν οι Δανειστές ή η Πληρεξούσια Τράπεζα) και του Ποσού Αποζημίωσης Καθαρής Παρούσας Αξίας (ΚΠΑ). Το Ποσό Αποζημίωσης ΚΠΑ υπολογίζεται για τους σκοπούς του παρόντος Αρθρου ως εξής:

$$\text{Ποσό Αποζημίωσης ΚΠΑ} = A - B$$

**A =** η ΚΠΑ των εσόδων από διόδια, ΣΕΑ και από κάθε άλλη νόμιμη χρήση που αφορά αποκλειστικά την εξυπηρέτηση των Χρηστών που θα είχε εισπράξει ο Παραχωρησιούχος πριν από την προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής που ισχύει βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (κατά την αρχική λήξη και υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει γίνει επιτάχυνσή τους) εάν δεν είχε καταγγελθεί η Σύμβαση, με βάση την πρόβλεψη κυκλοφορίας και εσόδων που προσδιορίζεται σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο όπως θα έχει εκάστοτε επικαιροποιηθεί σύμφωνα με το Άρθρο 26.5.

$$\mathbf{B = (C1 - C2) + E + F + G}$$

όπου:

- C1 =** Τυχόν συνολική δαπάνη που απαιτείται κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας, ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία και συντήρηση του Έργου από το Δημόσιο κατά τα πρότυπα και το επίπεδο εξυπηρέτησης που επιβάλλονται από την παρούσα Σύμβαση,
- C2 =** Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις τις οποίες θα εισπράξει το Δημόσιο ή είχε εισπράξει ο Παραχωρησιούχος μέχρι και την Ημερομηνία Καταγγελίας, λόγω επελεύσεως ασφαλισμένου κινδύνου που προξένησε ζημία η οποία για να αποκατασταθεί απαιτείται η καταβολή μέρους της δαπάνης C1,
- E =** Η ΚΠΑ των δαπανών για τη λειτουργία και συντήρηση του Έργου κατά τα πρότυπα και το επίπεδο εξυπηρέτησης που επιβάλλονται από την παρούσα Σύμβαση από την Ημερομηνία Καταγγελίας έως την προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (εφόσον δεν είχε καταγγελθεί η παρούσα Σύμβαση) με βάση το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο όπως θα έχει εκάστοτε επικαιροποιηθεί σύμφωνα με το Άρθρο 26.5. Στις δαπάνες αυτές δε συνυπολογίζονται δαπάνες που περιλαμβάνονται στο C1,
- F =** Ποσά που έχουν κατατεθεί ή τοποθετηθεί από ή στο όνομα του Παραχωρησιούχου σε αποθεματικό λογαριασμό εξυπηρέτησης οφειλών για εξασφάλιση υποχρεώσεων έναντι των Δανειστών βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων;
- G =** Οποιοδήποτε ποσό σε μετρητά ή ισοδύναμο μετρητών και άλλα ποσά που εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις των Δανειστών (είτε σε αποθεματικό λογαριασμό είτε αλλού) καθώς και όσες εισπράξεις από ασφάλειες έχουν καταβληθεί ή πρόκειται δεσμευτικά να καταβληθούν στον Παραχωρησιούχο και είναι διαθέσιμες στους Δανειστές και αποδεδειγμένα δεν έχουν δεσμευτεί για άλλη χρήση η

για πληρωμές σε τρίτους.

“ΚΠΑ” σημαίνει την καθαρή παρούσα αξία μιας κατά περίπτωση σειράς χρηματορροών που υπολογίζεται για μια δεδομένη ημερομηνία με τον ακόλουθο τρόπο:

$$NPV = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{C_t}{(1+r_t)^t}$$

όπου:

**ΚΠΑ**                      Καθαρή παρούσα αξία (Net Present Value)  
**(NPV) =**

**$r_t$  =** Προεξοφλητικό επιτόκιο που ισούται με το μέσο σταθμισμένο κόστος δανεισμού των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, όπως υπολογίζεται για την περίοδο από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής που προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις.

**$C_t$  =** Οι σχετικές χρηματορροές για κάθε έτος  $t$

**$t = 1$**  Αναφέρεται στο έτος που αρχίζει κατά την ημερομηνία καταγγελίας της παρούσας Σύμβασης

**$t = n$**  Αναφέρεται στο έτος κατά το οποίο επέρχεται η προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής των δανείων που ισχύει σύμφωνα με τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις

(γ) Η καταβολή του ανωτέρω μικρότερου ποσού θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων (γ), (δ) και (ε) του Άρθρου 35.2.1. Σε κάθε όμως περίπτωση η συνολική προθεσμία καταβολής δεν δύναται να είναι μικρότερη των τριάντα (30) μηνών από την Ημερομηνία Καταγγελίας.

(iii) Μετά το πέρας της Περιόδου Λειτουργίας – Συντήρησης το Δημόσιο θα δικαιούται να ζητήσει την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Λειτουργίας, εκτός αν η καταγγελία γίνεται δυνάμει του Άρθρου 37.

**36. Καταγγελία εκ Μέρους του Παραχωρησιούχου****36.1 Γεγονότα Αθέτησης του Δημοσίου**

Τα παρακάτω αποτελούν Γεγονότα Αθέτησης του Ελληνικού Δημοσίου:

- 36.1.1 Η μη παραχώρηση στον Παραχωρησιούχο όσων προβλέπονται στο Άρθρο 2.4 της παρούσας και σύμφωνα με τους όρους της.
- 36.1.2 Η εκ μέρους του Δημοσίου λήψη οιαδήποτε μέτρου προς το σκοπό της δήμευσης ή εθνικοποίησης του Παραχωρησιούχου ή τμήματος των περιουσιακών του στοιχείων.
- 36.1.3 Η μη πληρωμή ποσού, περιλαμβανομένης της Χρηματοδοτικής Συμβολής, που οφείλεται στον Παραχωρησιούχο εκ της παρούσας Σύμβασης, εντός των προθεσμικών και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παρούσα, άλλως εντός ενενήντα (90) ημερών από τότε που αυτό κατέστη ληξιπρόθεσμο και απαιτητό.
- 36.1.4 Η κατάργηση ή τροποποίηση της παρούσας Σύμβασης με νόμο χωρίς τη συμφωνία του Παραχωρησιούχου.
- 36.1.5 Η συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του Άρθρου 31.4.
- 36.1.6 Αν οι Δανειστές καταγγείλουν τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις για λόγους που είναι δυνατό να αποδοθούν στα ανωτέρω γεγονότα.
- 36.1.7 Η συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του Άρθρου 32.5.2 (ii).
- 36.1.8 Κάθε άλλη παράβαση οποιασδήποτε ουσιώδους διάταξης της παρούσας Σύμβασης από το Δημόσιο, υπό την προϋπόθεση ότι οι συνέπειές της δεν ρυθμίζονται διαφορετικά στην παρούσα Σύμβαση και εφ' όσον η παράβαση αυτή επιδρά κατά τρόπο διαρκή ουσιωδώς αρνητικά επί του Έργου ως συνόλου σε βαθμό που, κατά την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, καθίσταται αδύνατη για τον Παραχωρησιούχο η περαιτέρω εκτέλεση της Σύμβασης.

**36.2 Αποζημιώσεις**

- 36.2.1 Σε περίπτωση καταγγελίας από τον Παραχωρησιούχο κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών, λόγω Γεγονότος Αθέτησης του Δημοσίου, η οποία έχει καταστεί οριστική σύμφωνα με το Άρθρο 34, το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει:

- (α) στον Παραχωρησιούχο ή στους Δανειστές (εφ' όσον το τελευταίο προβλέπεται σε Απευθείας Σύμβαση ή στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις), τις Υποχρεώσεις Έναντι των Δανειστών (κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας). Η καταβολή του ποσού αυτού θα γίνει σε δύο (2) ισόποσες δόσεις, της

πρώτης καταβλητέας εντός έξι (6) μηνών και της δεύτερης εντός δέκα οκτώ (18) μηνών από την Ημερομηνία Καταγγελίας. Επί του ποσού εκάστης δόσεως θα καταβληθεί τόκος, από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την καταβολή της, που θα υπολογίζεται ετησίως με επιτόκιο το μέσο σταθμισμένο κόστος δανεισμού των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, όπως αυτό υπολογίζεται για την περίοδο από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων.

- (β) στον Παραχωρησιούχο το ποσό της Δεσμευτικής Επένδυσης που έχει ήδη καταβληθεί από τους Αρχικούς Μετόχους για τις ανάγκες του Έργου, πλέον του αναλογούντος χρηματοοικονομικού κόστους που προέκυψε στους Αρχικούς Μετόχους υπό την έννοια του κόστους δανεισμού των Αρχικών Μετόχων για ποσά αντίστοιχα με τα καταβληθέντα από αυτούς ως Δεσμευτική Επένδυση μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας και περίοδο δανεισμού ίση με την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών, για την εξασφάλιση του ποσού της Δεσμευτικής Επένδυσης, από την ημέρα καταβολής της έως την Ημερομηνία Καταγγελίας, μείον τα τυχόν ποσά ασφαλισμάτων που έχει εισπράξει μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας και τα οποία δεν εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις των Δανειστών και δεν είναι στη διάθεσή τους και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αποκατάσταση της ασφαλισμένης ζημίας, μείον (ή πλέον εάν είναι αρνητικά) τα Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου. Η καταβολή του ποσού αυτού θα γίνει σε δύο (2) ισόποσες δόσεις, της πρώτης καταβλητέας εντός έξι (6) μηνών και της δεύτερης εντός δέκα οκτώ (18) μηνών από την Ημερομηνία Καταγγελίας. Επί του ποσού εκάστης δόσεως θα καταβληθεί τόκος, από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την καταβολή της, που θα υπολογίζεται ετησίως με επιτόκιο ίσο προς το μέσο σταθμισμένο κόστος δανεισμού των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, όπως αυτό υπολογίζεται για την περίοδο από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων.

Επιπλέον επιστρέφονται στον Παραχωρησιούχο οι πάσης φύσεως εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί στο Δημόσιο

- 36.2.2** Σε περίπτωση καταγγελίας από τον Παραχωρησιούχο μετά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών λόγω Γεγονότος Αθέτησης του Δημοσίου, η οποία έχει καταστεί οριστική σύμφωνα με το Άρθρο 34, το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει:

- (α) στον Παραχωρησιούχο προς όφελος των Δανειστών ή απευθείας στους Δανειστές, εφόσον αυτό προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις ή από Απευθείας Σύμβαση, ποσό ίσο προς την αξία των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών. Η καταβολή του ανωτέρω ποσού θα γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 36.2.1 (α).
- (β) στον Παραχωρησιούχο ένα ποσό ίσο με το Πληρωτέο Ποσό Λόγω Καταγγελίας για Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης. Η καταβολή του ανωτέρω ποσού θα γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 36.2.1 (β).

Επί πλέον επιστρέφονται στον Παραχωρησιούχο οι πάσης φύσεως εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί στο Δημόσιο.

### **37. Καταγγελία λόγω Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας**

37.1 Σε περίπτωση Καταγγελίας της Σύμβασης εκ μέρους του Παραχωρησιούχου ή του Δημοσίου λόγω Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας του Άρθρου 32.5.2 (ii) ο Παραχωρησιούχος αποζημιώνεται από το Δημόσιο:

- (i) Κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών, σύμφωνα με το Άρθρο 36.2.1, με τη διαφορά ότι:
  - (α) Από το ποσό της παραγράφου 36.2.1 (β), επί του οποίου υπολογίζεται το αναλογούν χρηματοοικονομικό κόστος των Αρχικών Μετόχων, αφαιρούνται τα τυχόν ποσά που έχουν καταβληθεί προς εξυπηρέτηση του τυχόν Δευτερογενούς Χρέους καθώς και τυχόν διανεμηθέντα στους Αρχικούς Μετόχους μερίσματα, και
  - (β) τα Διαθέσιμα του Παραχωρησιούχου λαμβάνονται υπ' όψιν για τον υπολογισμό του ποσού του Άρθρου 36.2.1 (β) μόνον εφ' όσον είναι θετικά, και
- (ii) Μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, σύμφωνα με το Άρθρο 36.2.2, με τη διαφορά ότι το Πληρωτέο Ποσό Λόγω Καταγγελίας για Πραγματική Απόδοση Δεσμευτικής Επένδυσης που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της αποζημίωσής του Παραχωρησιούχου του Άρθρου 36.2.2 (β), περιορίζεται στο ήμισυ.

### **38. Διαδικασία Καταβολής Αποζημιώσεων και Αποτελέσματα Καταγγελίας**

38.1 Διαδικασία Καταβολής Αποζημιώσεων

- 38.1.1** Εφόσον ένα Πληρωτέο Ποσό Λόγω Καταγγελίας είναι πληρωτέο βάσει των προηγούμενων Άρθρων 35, 36 και 37, το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο ή απευθείας στους Δανειστές, εφόσον αυτό προβλέπεται από Απευθείας Σύμβαση είτε προς κάλυψη της οφειλής του προς αυτόν είτε προς όφελος των Δανειστών, ανάλογα με την περίπτωση, σε λογαριασμούς που θα κοινοποιήσει στο Ελληνικό Δημόσιο ο Παραχωρησιούχος.
- 38.1.2** Τα Πληρωτέα Ποσά Λόγω Καταγγελίας που θα καταβάλλει το Ελληνικό Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο προς όφελος των Δανειστών θα καταβάλλονται με αποκλειστικό σκοπό την εξόφληση των Δανειστών δεν θα αποτελούν περιουσία του Παραχωρησιούχου και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διασφαλίζει σε κάθε περίπτωση ότι θα κατέχει και χρησιμοποιεί τα εν λόγω ποσά με μοναδικό σκοπό την εξόφληση των Δανειστών.
- 38.1.3** Τα Πληρωτέα Ποσά Λόγω Καταγγελίας που πρέπει να καταβληθούν από το Ελληνικό Δημόσιο βάσει της παρούσας Σύμβασης θα είναι ελεύθερα από οποιονδήποτε περιορισμό ή προϋποθέσεις και χωρίς καμία μείωση ή παρακράτηση λόγω φόρου, συμψηφισμού ή άλλης προβλέψεως.

## **38.2 Αποτελέσματα Καταγγελίας**

Κατά την οριστική καταγγελία της παρούσας Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 34:

- 38.2.1** λήγουν αυτοδικαίως και ανακτώνται από το Δημόσιο όλα τα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου και οποιουδήποτε τρίτου έλκοντος δικαιώματα από αυτόν επί του Έργου.
- 38.2.2** όλα τα δικαιώματά του Παραχωρησιούχου επί των Κατασκευών, της Κινητής Περιουσίας και τυχόν ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα στον Παραχωρησιούχο, περιέρχονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στο Δημόσιο.
- 38.2.3** Ο Παραχωρησιούχος έχει περιλάβει στη Σύμβαση Μελέτης – Κατασκευής και υποχρεούται να περιλάβει σε κάθε άλλη σύμβαση (πλην συμβάσεων που αφορούν στη χρηματοδότηση του Έργου) που, επιτρεπτά σύμφωνα με την παρούσα, καταρτίζει με τρίτους προς το σκοπό της εκτέλεσης οποιουδήποτε μέρους του Έργου, ειδική ρήτρα σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση καταγγελίας της παρούσας το Δημόσιο θα δικαιούται να υπεισέλθει στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου που απορρέουν από τη σχετική σύμβαση με τους αυτούς όρους ή τυχόν ευνοϊκότερους που το Δημόσιο και ο τρίτος θα συμφωνήσουν. Το Δημόσιο θα αναλαμβάνει μόνο εκείνες τις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου δυνάμει των εν



λόγω συμβάσεων που προκύπτουν μετά την Ημερομηνία Καταγγελίας. Στις εν λόγω συμβάσεις περιλαμβάνονται και οι ασφαλιστικές συμβάσεις που υφίστανται κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας χωρίς να απαιτείται η έκδοση πρόσθετων πράξεων, το Δημόσιο όμως δεν θα αναλαμβάνει την πληρωμή καθυστερούμενων ασφαλίσεων, υποχρεούμενου του Παραχωρησιούχου να περιλάβει σχετικό όρο στις ασφαλιστικές συμβάσεις.

38.2.4 Ο Παραχωρησιούχος θα παραδώσει στο Ελληνικό Δημόσιο τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Συντήρησης του μαζί με κάθε άλλο έγγραφο και αρχείο σχετικό με το Έργο καθώς και τα σχέδια «όπως κατασκευάστηκε», στο μέτρο που αυτά θα έχουν οριστικοποιηθεί κατά τη χρονική στιγμή της καταγγελίας.

38.2.5 Το Ελληνικό Δημόσιο δεν θα ευθύνεται (εκτός εάν άλλως προσδιορίζεται από την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης) για οποιαδήποτε υποχρέωση ή χρέος του Παραχωρησιούχου προς τρίτο σχετικά με την μελέτη, κατασκευή, λειτουργία, εκμετάλλευση, συντήρηση και εγγύηση του ΚΕΠ και τη μελέτη, κατασκευή και συντήρηση κατά το Χρόνο Εγγύησης των ΤΕ που είχαν γεννηθεί μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας ή είναι αποτέλεσμα ή συνέπεια των ανωτέρω, μη εφαρμοζομένου στην περίπτωση αυτή του άρθρου 479 Α.Κ.

38.2.6 Σε περίπτωση καταγγελίας εκ μέρους του Δημοσίου περιέρχεται στο Δημόσιο το θετικό υπόλοιπο των Διαθεσίμων του Παραχωρησιούχου.

### **39. Παράδοση του Έργου στο Ελληνικό Δημόσιο**

#### **39.1 Γενικά**

39.1.1 Κατά τη διάρκεια των έξι (6) τελευταίων μηνών πριν από τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εκπαιδεύσει το προσωπικό που θα χρησιμοποιήσει το Δημόσιο στην λειτουργία και τη συντήρηση του Έργου. Ο αριθμός του προς εκπαίδευση προσωπικού, η διάρκεια και το χρονικό διάστημα της εκπαίδευσής τους θα συμφωνηθούν μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου με ιδιαίτερη συμφωνία που θα καταρτισθεί τουλάχιστον έξι (6) μήνες προ της έναρξης του ανωτέρω εξαμήνου.

39.1.2 Κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να επιστρέψει το ΚΕΠ στο Δημόσιο, με όλες τις επ' αυτού βελτιώσεις, σε καλή κατάσταση και σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Συντήρησης, εκτός από τις φθορές που οφείλονται στη συνήθη χρήση ή/και συναρτώνται με τη διάρκεια ζωής κάθε στοιχείου του Έργου.

**39.1.3** Ο Παραχωρησιούχος κατά το τελευταίο διάστημα της Περιόδου Παραχώρησης οφείλει να προβεί στις ακόλουθες εργασίες σχετικά με την ποιότητα του οδοστρώματος και τον εξοπλισμό των συστημάτων ρύθμισης / ελέγχου κυκλοφορίας και είσπραξης διοδίων. Συγκεκριμένα:

- (i) ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εκτελέσει όλες τις αναγκαίες εργασίες στα οδοστρώματα του ΚΕΠ, προκειμένου να εξασφαλισθεί η συμβατικά απαιτούμενη ποιότητα των χαρακτηριστικών των οδοστρωμάτων καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Εγγύησης ΕΠ και μετά το πέρας αυτού, έτσι ώστε η εναπομένουσα διάρκεια ζωής των οδοστρωμάτων μετά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης να μην είναι μικρότερη από δέκα (10) χρόνια.
- (ii) Κατά την τελευταία τριετία πριν το τέλος της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προβεί σε αντικατάσταση όλων των πεπαλαιωμένων συστημάτων που αναφέρονται στη ρύθμιση / έλεγχο της κυκλοφορίας και στην είσπραξη διοδίων και να εγκαταστήσει νέα συστήματα σύγχρονης τεχνολογίας που θα είναι αποδεκτά από το Δημόσιο. Ως πεπαλαιωμένα συστήματα τεκμαίρονται τα συστήματα εκείνα που έχουν εγκατασταθεί στο Έργο σε χρόνο μεγαλύτερο από πέντε (5) χρόνια πριν τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης. Ο Παραχωρησιούχος θα απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή αν αποδεικνύει ότι τα συστήματα αυτά είναι της αυτής γενεάς με συστήματα που έχουν εγκατασταθεί σε ανάλογα έργα στην Ευρωπαϊκή Ένωση από πέντε (5) μέχρι τρία (3) χρόνια πριν την λήξη της Περιόδου Παραχώρησης.

## **39.2 Επιστροφή του Έργου στο Δημόσιο**

**39.2.1** Η διαδικασία επιστροφής - παραλαβής του ΚΕΠ θα αρχίσει έξη (6) μήνες και θα λήξει κατά την ημερομηνία λήξης της Περιόδου Παραχώρησης. Η επιστροφή του ΚΕΠ από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο συντελείται με την υπογραφή του σχετικού πρωτοκόλλου επιστροφής – παραλαβής κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης.

**39.2.2** Κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος θα επιστρέψει στο Δημόσιο:

- (i) το σύνολο του ΚΕΠ, περιλαμβανομένης της Κινητής Περιουσίας και των βελτιώσεων και εκσυγχρονιστικών επεμβάσεων που έγιναν από τον Παραχωρησιούχο κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, σε λειτουργία που

εξασφαλίζει το συμβατικό επίπεδο ασφάλειας και εξυπηρέτησης, χωρίς πραγματικά ή νομικά ελαττώματα.

Σε ό,τι αφορά τα ανταλλακτικά που περιλαμβάνονται στην Κινητή Περιουσία το είδος, η αξία και η ποσότητα των ανταλλακτικών αυτών θα είναι αντίστοιχη με το μέσο όρο των πραγμάτων αυτών κατά την τελευταία πενταετία πριν από την ημερομηνία λήξης της Περιόδου Παραχώρησης.

- (ii) το τρέχον και ενημερωμένο Εγχειρίδιο Συντήρησης και το Εγχειρίδιο Λειτουργίας, καθώς και κάθε στοιχείο ηλεκτρονικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένων και κάθε στοιχείων λογισμικού και περιφερειακών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή αντίστοιχα με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές μέσα, καθώς και όλα τα αρχεία ή έγγραφα σχετικά με τη διαχείριση, τη λειτουργία και την εκμετάλλευση του ΚΕΠ, περιλαμβανομένων και των συστημάτων είσπραξης διοδίων και ταξινόμησης οχημάτων,
- (iii) κάθε άλλο δικαίωμα ή περιουσιακό στοιχείο του Παραχωρησιούχου που αποκτήθηκε από αυτόν ή χρησιμοποιείται σε σχέση με τη μελέτη, την κατασκευή, τη θέση σε λειτουργία, την ολοκλήρωση, τη λειτουργία και/ή τη συντήρηση του Έργου και/ή την επιβολή και είσπραξη διοδίων κατά τη στιγμή της επιστροφής.

**39.2.3** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αντικαθιστά με δαπάνες του πράγματα που είναι καταχωρισμένα στα βιβλία απογράφων του Παραχωρησιούχου και δεν ανευρίσκονται.

**39.2.4** Η επιστροφή - παραλαβή θα διενεργηθεί από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου. Απροθυμία των εκπροσώπων του Παραχωρησιούχου δεν αναστέλλει τις εργασίες των εκπροσώπων του Δημοσίου. Οι εκπρόσωποι του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου θα συνυπογράψουν το πρωτόκολλο επιστροφής - παραλαβής μετά το πέρας της ανωτέρω διαδικασίας.

**39.2.5** Άρνηση του Παραχωρησιούχου να επιστρέψει στο Δημόσιο το ΚΕΠ στη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης ή να υπογράψει το πρωτόκολλο επιστροφής - παραλαβής, δίνει στο Δημόσιο το δικαίωμα να αποβάλει τον Παραχωρησιούχο κατά τη λήξη της εν λόγω περιόδου και να υποκαταστήσει άμεσα και χωρίς άλλη διαδικασία τον Παραχωρησιούχο στη λειτουργία και εκμετάλλευση του Έργου. Όλες οι δαπάνες του Ελληνικού Δημοσίου που προέρχονται από την τυχόν απροθυμία του Παραχωρησιούχου βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο

και εκπίπτουν από την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης.

**39.2.6** Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιστροφής, κάθε παρατήρηση ή αντίρρηση εκ μέρους Συμβαλλομένου θα παραπέμπεται προς επίλυση στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών του Άρθρου 44 εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι μίας (21) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της διαδικασίας παράδοσης. Αν οι παρατηρήσεις ή οι αντιρρήσεις αυτές δεν παραπεμφθούν στην Επιτροπή μέσα στην εν λόγω περίοδο, θα θεωρηθεί ότι έχουν αποσυρθεί από τον Συμβαλλόμενο που τις εξέφρασε.

**39.2.7** Η Περίοδος Εγγύησης ΚΕΠ αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής του πρωτοκόλλου επιστροφής-παραλαβής

**39.2.8** Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων του Παραχωρησιούχου για την Περίοδο Εγγύησης ΚΕΠ, η μετάθεση του κινδύνου του Έργου από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο επέρχεται με την επιστροφή του Έργου, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

### **39.3 Προσωρινή Παραλαβή των ΤΕ**

**39.3.1** Ως προσωρινή παραλαβή των ΤΕ νοείται η έκδοση των σχετικών Βεβαιώσεων Περάτωσης Εργασιών οι οποίες επέχουν και θέση Πρωτοκόλλου Προσωρινής Παραλαβής.

**39.3.2** Ο Χρόνος Εγγύησης των ΤΕ από τον Παραχωρησιούχο αρχίζει από την ημερομηνία έκδοσης της αντίστοιχης Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Τοπικού Έργου (Β.Π.Ε.-ΤΕ).

**39.3.3** Οποιαδήποτε παρατήρηση ή αντίρρηση σχετικά με την διαδικασία προσωρινής παραλαβής θα παραπέμπεται από τους Συμβαλλόμενους προς επίλυση στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών του Άρθρου 44 εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι μίας (21) ημερών. Αν οι παρατηρήσεις ή οι αντιρρήσεις αυτές δεν παραπεμφθούν στην Επιτροπή μέσα στην εν λόγω περίοδο, θα θεωρηθεί ότι έχουν αποσυρθεί από τον Συμβαλλόμενο που τις εξέφρασε.

### **39.4 Οριστική Παραλαβή του Έργου**

**39.4.1** Η Οριστική Παραλαβή του ΚΕΠ και των ΤΕ θα διενεργηθεί από το Δημόσιο εντός δύο μηνών από τη λήξη των αντίστοιχων Περιόδων Εγγύησης ΚΕΠ και ΤΕ από επιτροπή που θα ορίσει το Δημόσιο και κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1418/1984. Σε όλες τις περιπτώσεις η Οριστική Παραλαβή θα γίνει έπειτα από έγγραφη όχληση του Παραχωρησιούχου.

- 39.4.2 Η όχληση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου μπορεί να γίνει αμέσως μετά τη λήξη της Περιόδου Εγγύησης ΚΕΠ ή της Περιόδου Εγγύησης ΤΕ.
- 39.4.3 Αν η Οριστική Παραλαβή δεν διενεργηθεί εντός έξι (6) μηνών από την έγγραφη όχληση του Παραχωρησιούχου, θεωρείται ότι έχει συντελεστεί αυτοδίκαια.

#### 40. Φορολογικά Θέματα

- 40.1 Ο Παραχωρησιούχος απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος επί των δεδουλευμένων τόκων που αποκτά μέχρι το πέρας της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών.
- 40.2 Η Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου που συνιστά επιδότηση κεφαλαίου του Άρθρου 5.2 της παρούσας δεν επιβαρύνεται με Φ.Π.Α. και δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων, παρακράτηση φόρου εισοδήματος ή άλλο φόρο.
- 40.3 Η Πληρωμή προς το Δημόσιο του Άρθρου 26.1 της παρούσας αποτελεί έσοδο για το Δημόσιο υπαγόμενο σε Φ.Π.Α. και δαπάνη λειτουργίας του Παραχωρησιούχου.
- 40.4 (α) Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 33 του ν. 2859/2000, οι Κατασκευές της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών θεωρούνται ως "Ενιαίο Αγαθό Επένδυσης", όπως αυτό ορίζεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 33 του ως άνω νόμου. Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του ιδίου νόμου, εφαρμόζονται ανάλογα στο παρόν Έργο, χωρίς εκ τούτου να θεωρείται καθ' οιονδήποτε τρόπο ο Παραχωρησιούχος ως Οργανισμός ή Επιχείρηση ή Εταιρεία Κοινής Ωφέλειας.
- (β) Το πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει σε κάθε φορολογική περίοδο από την έκπτωση του φόρου των εισροών για τα αγαθά και τις υπηρεσίες, με την εξαίρεση των δαπανών που αναφέρονται στην παραγρ. 4 του άρθρου 30 του ν. 2859/2000, επιστρέφεται στον Παραχωρησιούχο ανεξάρτητα από το βαθμό ολοκλήρωσης του Έργου ή των επί μέρους κατασκευών (ή τμημάτων του).
- (γ) Η επιστροφή του κατά τα ανωτέρω πιστωτικού υπολοίπου του Φ.Π.Α. προς τον Παραχωρησιούχο διενεργείται εντός των εκάστοτε προβλεπόμενων από τις ισχύουσες διατάξεις προθεσμιών και πάντως όχι πέραν των εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Ειδικά για την πρώτη επιστροφή η ανωτέρω προθεσμία δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες. Σε περίπτωση υπέρβασης της προθεσμίας αυτής το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον

Παραχωρησιούχο τόκο υπερημερίας επί του προς επιστροφή ποσού, υπολογιζόμενο από την πρώτη ημέρα που ακολουθεί μετά την εξηκοστή (60) ημέρα από την υποβολή της σχετικής αίτησης επιστροφής, με επιτόκιο που καθορίζεται εκάστοτε σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών αριθ. 105 7005/4547-19-0016/1132 της 11 Μαΐου 1995, όπως αυτή κάθε φορά ισχύει.

**40.5 (α)** Για τον προσδιορισμό του φορολογητέου καθαρού εισοδήματος των εργολάβων και υπερεργολάβων που εκτελούν εργασίες στο πλαίσιο της Σύμβασης Μελέτης - Κατασκευής, εφαρμόζονται οι διατάξεις της περιπτώσεως α' της παραγράφου 3 του άρθρου 34 του Ν. 2238/1994, όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει.

**(β)** Προς το σκοπό αυτό ο Κατασκευαστής (και τα μέλη του, εφ' όσον αυτός είναι κοινοπραξία) θεωρούνται ως ο κύριος εργολάβος του Δημοσίου. **(γ)** Το τμήμα του κόστους της Σύμβασης Μελέτης - Κατασκευής που αφορά προμήθεια αγαθών και προμήθεια ή παροχή εξοπλισμού που εισάγεται από τρίτη χώρα ή μεταφέρεται από χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και εργασίες ή υπηρεσίες που εκτελούνται εκτός Ελλάδος, δύναται να εκτελεστεί από εταιρείες ή κοινοπραξίες που έχουν την έδρα τους εκτός Ελλάδος. Οι ανωτέρω εταιρείες ή κοινοπραξίες δικαιούνται να τιμολογήσουν απευθείας τον Παραχωρησιούχο για τις ανωτέρω παροχές, εργασίες ή υπηρεσίες.

**40.6** Οι τυχόν συσσωρευμένες ζημιές του Παραχωρησιούχου, δύνανται να μεταφέρονται προς συμψηφισμό με φορολογητέα κέρδη επομένων χρήσεων, χωρίς χρονικό περιορισμό.

**40.7** Το συνολικό κόστος της επένδυσης που θα περιλαμβάνει το κόστος της Σύμβασης Μελέτης - Κατασκευής, συμπεριλαμβανομένου του αρχικού κόστους του συνολικά απαιτούμενου εξοπλισμού και κάθε κόστος και δαπάνη κάθε φύσεως, περιλαμβανομένων και των τόκων της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, με τα οποία επιβαρύνθηκε ο Παραχωρησιούχος πριν από και κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών, θα αποσβέννεται κατ' επιλογή του Παραχωρησιούχου, είτε με τη σταθερή μέθοδο καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης, είτε με τη μέθοδο που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρ. 50 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ Α' 178), με την οποία προστέθηκε πέμπτη παράγραφος στο άρθρ. 97 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α' 101) και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο αυτή.

Ανεξάρτητα από την εφαρμογή των ανωτέρω μεθόδων απόσβεσης, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται με δήλωσή του προς την αρμόδια ΔΟΥ, που κοινοποιείται στην αρμόδια Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οποτεδήποτε πριν τη λήξη της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο απόσβεσης που προβλέπεται στην παράγραφο 8 του άρθρ. 26 του ν. 2093/1992.

- 40.8** Οι συμβάσεις που συνάπτονται με τη μορφή Δευτερογενούς Χρέους για τη χρηματοδότηση του Έργου και τα παρεπόμενα αυτών σύμφωνα, απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου.
- 40.9** Οι συμβάσεις μεταξύ των Δανειστών των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων με τις οποίες μεταβιβάζονται δικαιώματα ή υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές, απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, δικαίωμα ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων.
- 40.10** Οι κάθε είδους αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και βρίσκονται εκτός πεδίου εφαρμογής του ν. 2859/2000, απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου.

## **41. Πληρωμές**

### **41.1 Ληξιπρόθεσμες Πληρωμές**

Όλες οι σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση πληρωμές, εκτός από εκείνες για τις οποίες υπάρχει ρητή πρόβλεψη στην παρούσα καθίστανται ληξιπρόθεσμες και απαιτητές μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λήψης της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης.

### **41.2 Τόκος**

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, κάθε Συμβαλλόμενος συμφωνεί και αναλαμβάνει να πληρώσει τόκους, υπολογιζόμενους με το Επιτόκιο Αναφοράς, επί κάθε ποσού απαιτητού και πληρωτέου από αυτόν βάσει της παρούσας Σύμβασης (εξαιρουμένου κάθε Ποσού Πληρωτέου λόγω Καταγγελίας, ως προς το οποίο θα εφαρμόζεται το Άρθρο 38.1) κατά το μέτρο κατά το οποίο κάθε τέτοιο ποσό δεν πληρώθηκε κατά την διάρκεια της χρονικής περιόδου η οποία άρχισε κατά την ημερομηνία που κατέστη ληξιπρόθεσμη η οφειλή και τελείωσε κατά την ημερομηνία εξόφλησης.

## **42. Εκχώρηση και Υποκατάστατο Πρόσωπο**

### **42.1 Εκχώρηση**

- 42.1.1** Εκτός των περιπτώσεων που προβλέπονται ρητά στην παρούσα, ο Παραχωρησιούχος δεν δύναται να εκχωρήσει ή με οποιοδήποτε τρόπο να μεταβιβάσει τα εκ της παρούσας Σύμβασης δικαιώματα και υποχρεώσεις του χωρίς προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου.
- 42.1.2** Κατ' εξαίρεση και προς εξασφάλιση των Δανειστών του Έργου, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται, μετά από προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση του Δημοσίου, να εκχωρήσει, ενεχυριάσει ή μεταβιβάσει

σε αυτούς τα δικαιώματά του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

42.1.3 Οποιοδήποτε τέτοια παροχή ασφάλειας προς τους Δανειστές θα γίνεται είτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας και υπό τον όρο ότι έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου και αναγγέλθηκε στο Δημόσιο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, θα καθίσταται έγκυρη και δεσμευτική για το Δημόσιο

42.2 Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να μεταβιβάσει μέρος ή και το σύνολο των συμβατικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του από την παρούσα Σύμβαση, πλην αυτών που συνδέονται άμεσα με το πρόσωπο του Δημοσίου, σε Ν.Π.Δ.Δ ή Ν.Π.Ι.Δ. υφιστάμενο ή συστήθαμένο για το σκοπό αυτό, υπό την προϋπόθεση ότι το Ελληνικό Δημόσιο θα εγγυάται πλήρως την εκπλήρωση από το εν λόγω πρόσωπο ή τους τυχόν διαδόχους του όλων των εκχωρουμένων ή μεταβιβαζομένων υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση και θα παραμένει υπεύθυνο για όσες από αυτές δεν δύναται να εκπληρωθούν από τον εν λόγω φορέα.

#### 42.3 Επανόρθωση εκ μέρους Παραχωρησιούχου - Δανειστών

42.3.1 Σε περίπτωση συνδρομής οιοδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου, η επίδοση εκ μέρους του Δημοσίου της Γνωστοποίησης Καταγγελίας προς τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές θα περιλαμβάνει και πρόσκληση προς αυτούς προς επανόρθωση του Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου άλλως προς υπόβολή σχεδίου επανόρθωσης του Γεγονότος αυτού.

42.3.2 Το Δημόσιο αναγνωρίζει ότι οι Δανειστές δικαιούνται ανά πάσα στιγμή είτε πριν είτε μετά από την επέλευση Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου να λάβουν ή να ζητούν τη λήψη των μέτρων που περιγράφονται και συμφωνούνται σε αυτές, περιλαμβανομένης της υποκατάστασης του Παραχωρησιούχου, του Κατασκευαστή και των τυχόν υπεργολάβων του Παραχωρησιούχου προκειμένου, είτε να αποτραπεί, είτε να επανορθωθεί η επέλευση Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου.

42.3.3 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο τις τυχόν επί μέρους συμφωνίες του με τους Δανειστές σχετικά με τον τρόπο ασκήσεως του δικαιώματος επανορθώσεως του Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου.

42.3.4 Οποιοδήποτε σχέδιο επανόρθωσης θα υπόκειται στην έγκριση του Δημοσίου την οποία αυτό δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Το Δημόσιο οφείλει να γνωστοποιήσει εγγράφως στον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές την εκ μέρους του αποδοχή ή



απόρριψη του σχεδίου επανόρθωσης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή του. Σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη τεκμαίρεται η αποδοχή του σχεδίου επανόρθωσης.

- 42.3.5 Οποιοδήποτε σχέδιο επανόρθωσης υποβληθεί από τους Δανειστές μπορεί να προτείνει, μεταξύ άλλων, την υποκατάσταση του Παραχωρησιούχου από άλλο πρόσωπο (το «Υποκατάστατο Πρόσωπο»), το οποίο υποχρεωτικά θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος 3 και των παραγράφων 1 και 3 του Παραρτήματος 4 της Διακήρυξης Προεπιλογής του Έργου, όπως αυτή εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν ΕΥΔΕ/ΠΑΘΕ/Κ/ΚΥ/ΦΠΑΡΑΧ/60137/8.1.2001 απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Σε περίπτωση που το Υποκατάστατο Πρόσωπο δεν πληροί τα κριτήρια αυτά, το Δημόσιο θα έχει το δικαίωμα, με έγγραφό του προς τους Δανειστές στο οποίο θα προσδιορίζει ποια κριτήρια δεν ικανοποιούνται, να ζητήσει άπαξ από τους Δανειστές να προτείνουν, εφ' όσον επιθυμούν, άλλο πρόσωπο που να ικανοποιεί όλα τα ανωτέρω κριτήρια.
- 42.3.6 Οι Δανειστές ομοίως δικαιούνται να προτείνουν την υποκατάσταση του Κατασκευαστή ή του Λειτουργού. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν *mutatis mutandis* οι προϋποθέσεις και ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου, με τη διαφορά ότι ως προς τα κριτήρια, πέραν του Παραρτήματος 3, εφαρμόζονται οι απαιτήσεις της παραγράφου 2 του Παραρτήματος 4.
- 42.3.7 Σε περίπτωση που, παρά την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας εκ μέρους του Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος ή οι Δανειστές του:
- (i) δεν επανόρθωσαν το Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας, ή
  - (ii) δεν υπέβαλαν σχέδιο επανόρθωσης, εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας, ή το σχέδιο αυτό υποβλήθηκε εμπρόθεσμα αλλά δεν έγινε δεκτό από το Δημόσιο, ή
  - (iii) το σχέδιο επανόρθωσης, αν και υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, δεν ολοκληρώθηκε εντός προθεσμίας εκατόν ογδόντα (180) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας ή εντός τυχόν μακρύτερης προθεσμίας που θα συμφωνηθεί κατά περίπτωση με το Δημόσιο και το Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου δεν θεραπεύθηκε εντός της ίδιας προθεσμίας,

και υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 34.2, επέρχονται τα αποτελέσματα της καταγγελίας από την επομένη της λήξεως της αντίστοιχης προθεσμίας των ανωτέρω περιπτώσεων.

- 42.3.8** Οι λεπτομέρειες ασκήσεως του δικαιώματος επανόρθωσης των Γεγονότων Αθέτησης Παραχωρησιούχου εκ μέρους των Δανειστών, όπως επίσης και των δικαιωμάτων τους ως τρίτων δύναμι της παρούσας Σύμβασης και της επίλυσης των τυχόν διαφορών που ενδέχεται να ανακύψουν μεταξύ αυτών και του Δημοσίου ή/και του Παραχωρησιούχου από την εκ μέρους τους άσκησή τους, είναι δυνατόν να ρυθμιστούν με Απευθείας Σύμβαση ή και τη σύμβαση που προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο του Άρθρου 44.4, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα την καθ' οιονδήποτε τρόπο δυσμενή μεταβολή των δυνάμει της παρούσας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Δημοσίου.

#### **42.4 Επανόρθωση εκ μέρους του Δημοσίου**

- 42.4.1** Σε περίπτωση συνδρομής οιοδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου, η επίδοση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου της Γνωστοποίησης Καταγγελίας προς το Δημόσιο θα περιλαμβάνει και πρόσκληση προς αυτό προς επανόρθωση του Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου ή προς υποβολή σχεδίου επανόρθωσης του Γεγονότος αυτού.

- 42.4.2** Σε περίπτωση που, παρά την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας εκ μέρους του Παραχωρησιούχου, το Δημόσιο:

- (i) δεν επανόρθωσε το Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας, ή
- (ii) δεν υπέβαλε σχέδιο επανόρθωσης, εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας, ή το σχέδιο αυτό υποβλήθηκε εμπρόθεσμα αλλά δεν έγινε δεκτό από τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές του, ή
- (iii) το σχέδιο επανόρθωσης, αν και υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, δεν ολοκληρώθηκε εντός προθεσμίας εκατόν ογδόντα (180) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας ή της προθεσμίας που θα συμφωνηθεί κατά περίπτωση με τον Παραχωρησιούχο και το Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου δεν θεραπεύθηκε εντός της ίδιας προθεσμίας

και υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 34.2, επέρχονται τα αποτελέσματα της καταγγελίας από την επομένη της λήξεως της αντίστοιχης προθεσμίας των ανωτέρω περιπτώσεων.

**43. Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας****43.1 Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου κατά την διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης**

**43.1.1** Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συνάψει τις απαραίτητες συμφωνίες με τους φορείς των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων σε σχέση με οποιαδήποτε σχέδια, μελέτες πιστοποιητικά, Προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και στοιχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (εκτός όσων αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του), περιουσιακά στοιχεία, υλικά, στοιχεία εξοπλισμού, μηχανήματα, εγκαταστάσεις, δικαιώματα ή άλλα αντικείμενα χρησιμοποιηθέντα για (ή σε σχέση με) τις εργασίες ή το Έργο (**Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας**), προκειμένου να χρησιμοποιεί τα Δικαιώματα αυτά σε συνάρτηση με το Έργο.

**43.1.2** Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την πληρωμή κάθε αμοιβών, εξόδων, αποζημιώσεων, δικαιωμάτων, royalties και τελών στους φορείς των Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, καθώς και τη διενέργεια κάθε πράξης και την υπογραφή κάθε εγγράφου, που είναι αναγκαία για την επέλευση των αποτελεσμάτων του παρόντος Άρθρου 43, περιλαμβανομένης και κάθε ανανέωσης ή καταχώρισης των Δικαιωμάτων αυτών.

**43.1.3** Προς τον σκοπό χρησιμοποίησής τους στο Έργο, ο Παραχωρησιούχος, υπό την επιφύλαξη οποιωνδήποτε απαιτήσεων εμπιστευτικότητας ή άλλων νόμιμων ή συμβατικών περιορισμών, θα θέτει στη διάθεση του Ελληνικού Δημοσίου και κάθε Αρμόδιας Αρχής χωρίς επιβάρυνσή τους όλα τα σχέδια, μελέτες πιστοποιητικά, Προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και στοιχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, τα οποία αποκτώνται, αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από τον Παραχωρησιούχο ή για λογαριασμό του προς εξυπηρέτηση των σκοπών του Έργου. Ο Παραχωρησιούχος θα καταβάλει επίσης κάθε εύλογη προσπάθεια προκειμένου να θέσει στη διάθεση του Ελληνικού Δημοσίου και κάθε Αρμόδιας Αρχής όλα τα στοιχεία και έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή του και δημιουργήθηκαν από τρίτους για τους σκοπούς του Έργου, υπό την επιφύλαξη οποιωνδήποτε απαιτήσεων εμπιστευτικότητας ή άλλων νόμιμων ή συμβατικών περιορισμών.

**43.1.4** Ο Παραχωρησιούχος θα μπορεί να χρησιμοποιεί για τους σκοπούς του Έργου όλα τα σχέδια, μελέτες πιστοποιητικά, Προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και στοιχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική

μορφή, τα οποία αποκτώνται, αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του προς εξυπηρέτηση των σκοπών του Έργου υπό τους όρους που τυχόν θα ορίσει το Δημόσιο. Εφόσον ο Παραχωρησιούχος επιθυμεί να χρησιμοποιεί τα στοιχεία και τα έγγραφα αυτά για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, θα ενημερώνει εγγράφως το Δημόσιο, το οποίο εντός τριάντα (30) ημερών θα απαντά άν συμφωνεί ή όχι. Σε περίπτωση που το Δημόσιο δεν απαντήσει, θα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί το αίτημα του Παραχωρησιούχου.

#### **43.2 Χορήγηση Άδειας Χρήσης**

**43.2.1** Με την παρούσα Σύμβαση ο Παραχωρησιούχος χορηγεί στο Ελληνικό Δημόσιο για τους σκοπούς του Έργου, ανέκκλητη, μη αποκλειστική και μεταβιβάσιμη, χωρίς υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων, άδεια (με δικαίωμα παραχώρησης από το Ελληνικό Δημόσιο περαιτέρω άδειας) αντιγραφής, αναπαραγωγής, τροποποίησης, μετάφρασης και χρήσης κάθε Δικαιώματος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας το οποίο:

- (i) ανήκε στον Παραχωρησιούχο ή παραχωρήθηκε άδεια σε αυτόν κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Σύμβασης, ή
- (ii) είναι δυνατόν να αποκτηθούν από ή να παραχωρηθεί άδεια στον Παραχωρησιούχο μετά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Σύμβασης.

**43.2.2** Σε περίπτωση που οποιαδήποτε τέτοια Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας ανήκουν σε τρίτο, ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίσει είτε (i) τη χορήγηση σε αυτόν σχετικής άδειας επί του συγκεκριμένου Δικαιώματος, η οποία να δύναται να παραχωρηθεί περαιτέρω στο Δημόσιο, είτε (ii) την παραχώρηση στο Ελληνικό Δημόσιο της σχετικής άδειας επί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας με το περιεχόμενο που περιγράφεται στο Άρθρο 43.2.1. Ο Παραχωρησιούχος θα είναι υπεύθυνος για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, εξόδων, τελών εκ δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αποζημιώσεων πληρωτέων βάσει μιας τέτοιας άδειας.

**43.2.3** Με την παρούσα Σύμβαση το Ελληνικό Δημόσιο χορηγεί στον Παραχωρησιούχο ανέκκλητη, μη αποκλειστική, χωρίς υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων άδεια χρήσης (χωρίς όμως δικαίωμα παραχώρησης περαιτέρω άδειας) κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης μόνο για τα σχετικά ή κατάλληλα Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, τα οποία παραχωρήθηκαν ή πρόκειται να παραχωρηθούν στο Ελληνικό Δημόσιο για τους σκοπούς του Έργου.

43.2.4 Από τη δημοσίευση του κυρωτικού νόμου η παρούσα Σύμβαση θεωρείται υποβληθείσα στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22, παράγραφος 1 του Νόμου 1733/1987 (ΦΕΚ 171-Α 30/6/1986)

#### 43.3 Περαιτέρω Ενέργειες

Τόσο ο Παραχωρησιούχος όσο και το Ελληνικό Δημόσιο οφείλουν να υπογραφεί (ή να φροντίσουν ότι θα υπογραφεί) κάθε έγγραφο απαραίτητο για την πλήρη εκτέλεση των προβλεπόμενων στο το παρόν Άρθρο 43, καθώς και να πράξουν οτιδήποτε άλλο είναι αναγκαίο για την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού. Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα διάταξη, το Ελληνικό Δημόσιο θα δικαιούται να προβεί σε αυτές τις ενέργειες, για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, δυνάμει ανέκκλητης εντολής χορηγηθείσας με το παρόν από τον Παραχωρησιούχο.

#### 43.4 Αποζημίωση λόγω Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

43.4.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αποζημιώνει το Δημόσιο, κάθε Αρμόδια Αρχή, τους προστηθέντες και υπαλλήλους αυτών από και έναντι κάθε απώλειας, κόστους, δαπάνης, ευθύνης και/ή ζημίας που θα υποστούν ή στην οποία θα υποβληθούν και να απαλλάσσει όλους τους ανωτέρω για οποιαδήποτε αξίωση, αγωγή, απαίτηση και διαδικασία που θα στρέφονται κατ' αυτών πηγάζουσα ή προκαλούμενη από οποιαδήποτε παραβίαση Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας σχετικά με οποιαδήποτε σχέδια, μελέτες πιστοποιητικά, Προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και στοιχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (εκτός όσων αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του), περιουσιακά στοιχεία, υλικά, στοιχεία εξοπλισμού, μηχανήματα, εγκαταστάσεις, δικαιώματα ή άλλα αντικείμενα χρησιμοποιηθέντα για (ή σε σχέση με) τις εργασίες ή το Έργο.

43.4.2 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος παραλείψει να αποκτήσει με νόμιμο τρόπο την χρήση των Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, η παράλειψη αυτή θα λογίζεται ως παράβαση των υποχρεώσεών του από την παρούσα Σύμβαση και το Ελληνικό Δημόσιο θα δικαιούται να εκπέσει από την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών-Κατασκευών ή/και την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης το ποσό στο οποίο τυχόν θα καταδικαστεί να πληρώσει στον δικαιούχο του δικαιώματος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

**43.4.3** Το Ελληνικό Δημόσιο θα ειδοποιήσει τον Παραχωρησιούχο μέσα σε περίοδο δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία που έλαβε γνώση της αξίωσης, αγωγής, απαίτησης ή διαδικασίας που στρέφονται κατ' αυτού λόγω παράβασης οποιωνδήποτε τέτοιων Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, θα δικαιούται δε να εκπέσει από την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών – Κατασκευών ή/και την Εγγυητική Επιστολή Λειτουργίας και Συντήρησης οποιοδήποτε ποσό που θα το επιβαρύνει εξ αυτού του λόγου.

**43.5 Έναρξη της Άδειας Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας**

Σε σχέση με τα Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, οι άδειες που παραχωρούνται σύμφωνα με το Άρθρο 43 θα ισχύουν αμέσως από και με τη γένεση τέτοιου Δικαιώματος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

**43.6 Ηλεκτρονικά Δεδομένα**

Στο βαθμό που οποιαδήποτε τέτοια δεδομένα, υλικά και έγγραφα, τα οποία αναφέρονται στο παρόν Άρθρο 43, δημιουργούνται ή διατηρούνται σε ηλεκτρονικό υπολογιστή ή σε οποιοδήποτε αναγνωρίσιμο τύπο από άλλο μηχάνημα, ο Παραχωρησιούχος θα φροντίσει, προς όφελος του Ελληνικού Δημοσίου και χωρίς καμία χρέωση, για την παραχώρηση άδειας ή περαιτέρω άδειας για την παροχή οποιουδήποτε σχετικού λογισμικού ή βάσης δεδομένων, ώστε να μπορέσει το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ορισμένα από αυτό πρόσωπα, να έχουν πρόσβαση ή άλλως να χρησιμοποιούν τέτοια δεδομένα για οποιονδήποτε σκοπό.

**43.7 Κατοχή και αποθήκευση εγγράφων**

**43.7.1** Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι τέτοια δεδομένα, υλικά και έγγραφα, όπως αυτά αναφέρονται στο παρόν Άρθρο 43, θα βρίσκονται ανά πάσα στιγμή στην κατοχή του και θα είναι στην διάθεση του Ελληνικού Δημοσίου για επιθεώρηση, εκτός εάν αυτά παράχωρηθούν στο Δημόσιο, σύμφωνα με τα Άρθρα 38 και 39.

**43.7.2** Εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να υποβάλει στο Ελληνικό Δημόσιο τις προτάσεις του για τήρηση εφεδρικών αρχείων και την ασφαλή αποθήκευση των δεδομένων, υλικών και εγγράφων, τα οποία αναφέρονται στο παρόν Άρθρο 43. Εάν το Ελληνικό Δημόσιο δεν φέρει αντίρρηση στις ανωτέρω προτάσεις, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συμμορφωθεί και να φροντίσει να συμμορφωθούν ο Κατασκευαστής και οι υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου, με τις αναφερόμενες προτάσεις.

**44. Επίλυση Διαφορών****44.1 Γενικά**

44.1.1 Όλες οι Διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων, από την υπογραφή της παρούσας Σύμβασης έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της παρούσας Σύμβασης, θα επιλύονται από τα αρμόδια Δικαστήρια των Αθηνών.

44.1.2 Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, όλες οι Διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων θα επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Αρθρου. Οι Τεχνικές Διαφορές επιλύονται υποχρεωτικά με τη διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών του παρόντος Αρθρου, επιτρεπόμενης στην περίπτωση αυτή προσφυγής σε Διαιτησία μόνο κατά:

- (i) του μέρους που αφορά τον επιμερισμό της υπαιτιότητας,
- (ii) του οικονομικού μέρους, και
- (iii) του μέρους που αφορά τον επιμερισμό των δαπανών στους διαδίκους,

του Πορίσματος της Επιτροπής Επίλυσης Διαφορών.

44.1.3 Η διαιτητική επίλυση των διαφορών αναστέλλεται αν έχει δρομολογηθεί διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και για όσο χρόνο διαρκεί αυτή. Ως έναρξη της διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, νοείται ο ορισμός και των δύο Πραγματογνωμόνων.

44.1.4 Εκτός αν άλλως ρητά ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, η διεξαγωγή διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών ή Διαιτησίας δεν αναστέλλει την εκτέλεση των υποχρεώσεων των Συμβαλλομένων Μερών που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

44.1.5 Η προσφυγή στη διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών ή της Διαιτησίας μπορεί να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την έγγραφη εκδήλωση της Διαφοράς, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες στο οικείο Άρθρο της παρούσας Σύμβασης ορίζεται βραχύτερη προθεσμία. Στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται προθεσμία προσφυγής των Μερών στη διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών ή της Διαιτησίας βραχύτερη των δύο (2) μηνών, το χρονικό διάστημα εντός το οποίου πρέπει να εκδοθεί το Πόρισμα ή η Διαιτητική Απόφαση, συντέμνεται σε σαράντα πέντε (45) ημέρες και τρεις (3) μήνες αντίστοιχα.

**44.2 Επίλυση Τεχνικών Διαφορών**

- 44.2.1 Για την επίλυση διαφορών επί Τεχνικών Διαφορών, έστω και αν αυτά συνεπάγονται οικονομικές συνέπειες ή επιμερισμό της υπαιτιότητας, τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποχρεούνται να προσφύγουν σε διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, που διεξάγεται από τρεις Πραγματογνώμονες που συγκροτούν τριμελή Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών. Οι Πραγματογνώμονες θα πρέπει να διαθέτουν την κατάρτιση και εμπειρία που είναι απαραίτητες για την επίλυση τεχνικής διαφοράς που καλούνται να επιλύσουν.
- 44.2.2 Η διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών δρομολογείται, όταν ένα από τα Συμβαλλόμενα Μέρη γνωστοποιήσει στο άλλο την πρόθεσή του με σχετικό έγγραφο που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή και στο οποίο αναφέρεται υποχρεωτικά το αντικείμενο της διαφοράς καθώς και τα αιτήματα του προσφεύγοντος στη διαδικασία αυτή Μέρους και ορίζεται ένας Πραγματογνώμονας.
- 44.2.3 Μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών, το έτερο Μέρος, με έγγραφη ειδοποίηση κατά το Άρθρο 44.2.2, υποχρεούται να ορίσει το δεύτερο Πραγματογνώμονα και να προβάλει τις απόψεις του επί της διαφοράς. Η άρνηση του ετέρου Μέρους να ορίσει τον Πραγματογνώμονά του ή η άπρακτη παρέλευση της 20ήμερης προθεσμίας, δίνει το δικαίωμα στον προσφεύγοντα να ζητήσει από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος το διορισμό του δεύτερου Πραγματογνώμονα. Η αίτηση προς το ΤΕΕ υποβάλλεται εντός προθεσμίας 10 ημερολογιακών ημερών από την άρνηση ορισμού Πραγματογνώμονα ή από την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω 20ήμερης προθεσμίας και συνοδεύεται υποχρεωτικά από αντίγραφο της προσφυγής. Το ΤΕΕ ορίζει το δεύτερο Πραγματογνώμονα με κλήρωση από τον κατάλογο των πραγματογνομόνων, εντός προθεσμίας 10 ημερολογιακών ημερών.
- 44.2.4 Εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από τον, σύμφωνα με τα παραπάνω, ορισμό και του δεύτερου Πραγματογνώμονα, οι δύο Πραγματογνώμονες ορίζουν τον τρίτο. Αν δεν επέλθει συμφωνία, ή παρέλθει άπρακτο το 20ήμερο, το καθένα από τα Μέρη μπορεί να προκαλέσει τον ορισμό του τρίτου Πραγματογνώμονα, ο οποίος θα ορίζεται από το Διεθνές Κέντρο Τεχνικής Πραγματογνωμοσύνης του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC) στο Παρίσι.
- 44.2.5 Η Επίλυση Τεχνικών Διαφορών διενεργείται στην Αθήνα και στην Ελληνική γλώσσα. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 44.1.5 και εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, η Επίλυση της Τεχνικής Διαφοράς πρέπει να ολοκληρωθεί με έκδοση Πορίσματος εντός προθεσμίας



τριών (3) μηνών που αρχίζει από την ημερομηνία ορισμού του τρίτου Πραγματογνώμονα.

- 44.2.6 Η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών θα αποφασίσει, εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερών από τον ορισμό του τρίτου Πραγματογνώμονα, αν και σε ποιο βαθμό η Διαφορά αποτελεί Τεχνική Διαφορά που θα επιλυθεί από την ίδια. Εάν η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών αποφασίσει ότι δεν πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, θα γνωστοποιήσει άμεσα στα Μέρη την απόφασή της και στη συνέχεια εντός επτά (7) ημερών τα Μέρη μπορούν να προσφύγουν για το ζήτημα αυτό στη Διαιτησία. Η Διαιτητική Απόφαση επ' αυτού θα είναι οριστική και δεσμευτική. Εάν η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών δεχθεί ότι πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, θα γνωστοποιήσει άμεσα στα Μέρη την απόφασή της και εντός επτά (7) ημερών ο καθ'ού η προσφυγή δικαιούται να προσφύγει για το ζήτημα αυτό στη Διαιτησία και η Διαιτητική Απόφαση επ' αυτού θα είναι οριστική και δεσμευτική. Εάν πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, τα Μέρη δικαιούνται να προσφύγουν στη Διαιτησία για αυτή τη Διαφορά μόνον μετά την έκδοση του Πορίσματος και στο μέτρο που τούτο προβλέπεται στο Άρθρο 44.2.8.
- 44.2.7 Για την επίλυση της Τεχνικής Διαφοράς η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών εφαρμόζει τη Σύμβαση και τις ουσιαστικές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας. Η Επίλυση Τεχνικών Διαφορών πρέπει να ολοκληρωθεί με έκδοση απιολογημένου Πορίσματος, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται με το παρόν Άρθρο και υπολογίζονται από την ημερομηνία ορισμού του τρίτου Πραγματογνώμονα. Το Πόρισμα, δεν κατατίθεται στη Γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου. Στη διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν άρθρο, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις των άρθρων 867 έως 903 του Κ.Πολ.Δ.
- 44.2.8 Το Πόρισμα της Επιτροπής Επίλυσης Διαφορών, όσον αφορά το τεχνικό αντικείμενο της διαφοράς, είναι υποχρεωτικό για τα Μέρη. Για Τεχνικές Διαφορές με οικονομικές συνέπειες ή επιμερισμό της υπαιτιότητας ή επιμερισμό των δαπανών και σε περίπτωση μη αποδοχής του οικονομικού μέρους ή του επιμερισμού της υπαιτιότητας ή του επιμερισμού των δαπανών του Πορίσματος της Επιτροπής Επίλυσης Διαφορών από καθένα από τα συμβαλλόμενα Μέρη, το θιγόμενο Μέρος δικαιούται να προσφύγει στη διαδικασία της Διαιτησίας του παρόντος άρθρου με αίτημα τη μεταρρύθμιση των οικονομικών συνεπειών ή του επιμερισμού της υπαιτιότητας, ή του επιμερισμού των δαπανών της διαδικασίας εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση του προσβαλλομένου Πορίσματος.

- 44.2.9 Οι δαπάνες της διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών καθορίζονται από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών μέσα στα όρια που τίθενται στην παράγραφο 2 του άρθρου 882 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και επιμερίζονται με το Πόρισμα κατά περίπτωση στα Μέρη. Οι δαπάνες της διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, όπως θα καθορισθούν από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, προκαταβάλλονται από το Μέρος που προσφεύγει σε αυτήν και επιμερίζονται με το Πόρισμα της Επιτροπής.
- 44.2.10 Σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 44.3.5, οι Πραγματογνώμονες δεν μπορούν να ορισθούν ως Διαιτητές.

#### 44.3 Διαιτησία

- 44.3.1 Οποιαδήποτε Διαφορά που δεν είναι Τεχνική Διαφορά, καθώς και οι Διαφορές του Άρθρου 44.1.2 (i), (ii) και (iii) θα επιλύονται από τη συμφωνούμενη με το παρόν άρθρο Διαιτησία, αποκλειόμενης κάθε άλλης δικαιοδοσίας.
- 44.3.2 Υπό την επιφύλαξη των ανωτέρω ρυθμίσεων περί Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, κάθε Μέρος δικαιούται να παραπέμψει οποιαδήποτε διαφορά σε Διαιτησία. Εάν Διαφορά παραπεμφθεί σε Διαιτησία χωρίς να έχει προηγουμένως παραπεμφθεί στη διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και ένα από τα Μέρη προβάλλει τον ισχυρισμό ότι πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, το Διαιτητικό Δικαστήριο αποφασίζει για τη φύση της Διαφοράς εντός προθεσμίας είκοσι μιας (21) ημερών από την προβολή του ισχυρισμού και η απόφασή του είναι οριστική και δεσμευτική. Εάν με την απόφασή του αυτή ορίσει ότι πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, τότε αυτή πρέπει να παραπεμφθεί από τα Μέρη στη διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και δεν εξετάζεται από το Διαιτητικό Δικαστήριο παρά μόνον μετά την έκδοση του Πορίσματος και στο μέτρο που συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Άρθρου 44.2.8. Ο ισχυρισμός ενός Μέρους ότι η παραπεμφθείσα απ' ευθείας στη Διαιτησία Διαφορά είναι Τεχνική Διαφορά, μπορεί να προβληθεί μόνο προ της κατάρτισης της περίληψης των αιτημάτων (terms of reference) του άρθρου 18 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.
- 44.3.3 Η διαδικασία της Διαιτησίας, διέπεται από τους Κανόνες Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που συμφωνούνται με το παρόν Άρθρο, οι οποίες κατασχύνουν των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Οποιαδήποτε αναφορά των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου στο «Δικαστήριο» ή στη «Γραμματεία του Δικαστηρίου» θα νοείται στην παρούσα ως αναφορά στο Διαιτητικό Δικαστήριο. Το Διαιτητικό Δικαστήριο εφαρμόζει

υποχρεωτικά τους όρους της παρούσας Σύμβασης και τις ουσιαστικές διατάξεις του Ελληνικού Δικαίου.

- 44.3.4 Το Διαιτητικό Δικαστήριο αποτελείται από τρεις (3) Διαιτητές. Έναρξη της διαδικασίας της Διαιτησίας αποτελεί η επίδοση από το προσφεύγον στη Διαιτησία Μέρος στο άλλο Μέρος της Αιτήσεως για τη διενέργεια Διαιτησίας ("Request") που προβλέπεται στο άρθρο 4 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου και στην οποία θα ορίζεται υποχρεωτικά ο Διαιτητής του προσφεύγοντος Μέρους. Ο ορισμός του δεύτερου Διαιτητή από το άλλο Μέρος γίνεται υποχρεωτικά με την Απάντηση στην Αίτηση ("Answer") που προβλέπεται στο άρθρο 5 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Η Αίτηση και η Απάντηση στην Αίτηση επιδίδονται με δικαστικό επιμελητή στο άλλο Μέρος μόνον και δεν επιδίδονται στη Γραμματεία του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Σε περίπτωση που το άλλο Μέρος είτε δεν επιδώσει Απάντηση στην Αίτηση ή με την Απάντηση δεν διορίζει το δεύτερο Διαιτητή, αυτός θα οριστεί από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, μετά από σχετικό αίτημα του προσφεύγοντος Μέρους. Ο τρίτος Διαιτητής θα οριστεί μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της Απάντησης στην Αίτηση από τους δύο Διαιτητές που έχουν ορίσει τα Μέρη και θα γνωστοποιηθεί στα Μέρη εντός πέντε (5) ημερών από τον ορισμό του. Σε περίπτωση που μέσα στην προθεσμία αυτή οι δύο Διαιτητές δεν συμφωνήσουν στο πρόσωπο του τρίτου Διαιτητή, ο τρίτος Διαιτητής θα οριστεί από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου μετά από σχετικό αίτημα οποιουδήποτε Μέρους.

Ο ορισμός Διαιτητού για οποιαδήποτε αιτία από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, θα λαμβάνει χώρα λαμβανομένου υπ' όψιν του άρθρου 44.3.6 της παρούσας.

- 44.3.5 Εάν παραστεί ανάγκη αντικατάστασης Διαιτητή, ο αντικαταστάτης ορίζεται από το Μέρος που όρισε τον αντικαθιστάμενο, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την καθ' οιονδήποτε τρόπο παύση των καθηκόντων του αντικαθιστάμενου Διαιτητή, άλλως σε περίπτωση παρέλευσης απράκτου της προθεσμίας αυτής, από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου μετά από αίτηση του άλλου Μέρους. Σε περίπτωση αντικατάστασης του τρίτου Διαιτητή εφαρμόζονται οι προβλέψεις του Άρθρου 33.3.4.
- 44.3.6 Η Διαιτησία διεξάγεται στην Αθήνα και στην Ελληνική γλώσσα.
- 44.3.7 Το Διαιτητικό Δικαστήριο, ύστερα από έγγραφο αίτημα κάθε Μέρους στη Διαιτησία, μπορεί να διατάξει τα κατά την κρίση του κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα.

**44.3.8** Με την επιφύλαξη του άρθρου 30 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, η Διαιτητική Απόφαση καθορίζει το ύψος των δαπανών της Διαιτησίας συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών των Διαιτητών, οι οποίες περιορίζονται στο ελάχιστο όριο του Πινακίου Αμοιβών Διαιτητών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, όπως και της αποζημίωσης των ευλόγων προσωπικών εξόδων τους και την οριστική κατανομή τους στα Μέρη. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 44.1.5, η Διαιτητική Απόφαση εκδίδεται το συντομότερο δυνατό και πάντως όχι πέραν των τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της περίληψης των αιτημάτων από το Διαιτητικό Δικαστήριο και τα διάδικα Μέρη. Το Διαιτητικό Δικαστήριο δύναται, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε Μέρους ή με πρωτοβουλία του, να παρατείνει την προθεσμία αυτή.

**44.3.9** Η Διαιτητική Απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, αποτελεί δε τίτλο εκτελεστό χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί αυτό από τα τακτικά Δικαστήρια και τα Μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της. Το άρθρο 27 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου δεν εφαρμόζεται κατά την έκδοση της Διαιτητικής Απόφασης.

#### **44.4 Δανειστές**

Σε περίπτωση που προκύψει διαφορά μεταξύ του Δημοσίου, του Παραχωρησιούχου ή/και των Δανειστών βάσει ή σε σχέση με συγκεκριμένες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης που θα συμφωνηθούν με Απευθείας Σύμβαση, οι Δανειστές θα δικαιούνται να παραπέμψουν την εν λόγω διαφορά στις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στο παρόν Άρθρο 44, εφόσον οι Δανειστές να ήταν συμβαλλόμενοι στην παρούσα Σύμβαση. Σε περίπτωση που κατά την εφαρμογή της παρούσας διάταξης προκύψει διαφορά μεταξύ Δημοσίου, Παραχωρησιούχου και Δανειστών, κατά την οποία τα συμφέροντα του Παραχωρησιούχου και των Δανειστών είναι αντίθετα, τότε το Διαιτητικό Δικαστήριο του Άρθρου 44.3.4 συντίθεται από πέντε (5) Διαιτητές εκ των οποίων τρεις ορίζονται ανά έναν από έκαστο των διαδίκων και ο τέταρτος και πέμπτος και ο εξ αυτών Επιδιαιτητής ορίζονται με συμφωνία των τριών Διαιτητών εντός της προθεσμίας του Άρθρου 44.3.4. Σε περίπτωση που μέσα στην προθεσμία αυτή οι τρεις Διαιτητές δεν συμφωνήσουν στο πρόσωπο του τέταρτου και πέμπτου Διαιτητή, αυτοί και ο εξ αυτών Επιδιαιτητής θα οριστούν από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου μετά από σχετικό αίτημα οποιουδήποτε Μέρους. Σε περίπτωση διαφωνίας περί του αν τα συμφέροντα του Παραχωρησιούχου και των Δανειστών είναι αντίθετα, αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό το Εφετείο της έδρας του Παραχωρησιούχου που δικάζει κατά τη διαδικασία του άρθρου 45 παρ. 1 του ν. 1892/1990. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις

του ανωτέρω Άρθρου 44.3. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Άρθρου 44 δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω με ειδική συμφωνία (συνυποσχετικό) μεταξύ του Δημοσίου, του Παραχωρησιούχου και των Δανειστών.

#### **45. Γνωστοποιήσεις – Κοινοποιήσεις**

Σε όποιο σημείο της παρούσης Σύμβασης υπάρχει διάταξη για την γνωστοποίηση ή κοινοποίηση οποιουδήποτε γεγονότος ή δήλωσης οποιουδήποτε προσώπου («Ειδοποίηση»), εκτός εάν άλλως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, η Ειδοποίηση θα γίνεται εγγράφως.

##### **45.1 Ειδοποιήσεις**

Κάθε Ειδοποίηση προς κάθε Συμβαλλόμενο είναι έγκυρη όταν γίνεται εγγράφως και περιέχει αίτημα βεβαίωσης παραλαβής. Ως ημερομηνία Ειδοποίησης νοείται η ημερομηνία παραλαβής του σχετικού εγγράφου από τον παραλήπτη αυτού. Ειδοποίηση με τηλεγράφημα, τηλετύπο ή τηλεομοιοτυπία, θα είναι έγκυρη και θεωρείται ότι έγινε την ημέρα της αποστολής του τηλεγραφήματος, της τηλετυπίας ή του τηλεομοιοτυπικού μηνύματος, υπό τον όρο ότι μέσα σε επτά (7) ημέρες από την αποστολή ο λήπτης θα λάβει ένα πρωτότυπο έγγραφο με πανομοιότυπο περιεχόμενο.

##### **45.2 Διεύθυνση**

Κάθε γνωστοποίηση, κοινοποίηση ή επίδοση κάθε εγγράφου θα πραγματοποιείται εγκύρως ως προς κάθε Συμβαλλόμενο στις εξής διευθύνσεις:

Ως προς το Ελληνικό Δημόσιο ή

την Υπηρεσία :

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και

Δημοσίων Έργων

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων

Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων/ Οδικοί Άξονες

με Παραχώρηση

Καρύστου 5

GR 115 23 Αθήνα

Τηλ: +30 210 6996633

Φαξ: +30 210 6996668

Email: helenk@oapeyde.gr

Υπόψη: κ. Διευθυντή

Ως προς τον Παραχωρησιούχο :

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.

Ανθίμου Γαζή 46

41 222 Λάρισα

Τηλ: +30 210 6692234 ή +30 210 6692118

και +30 210 6900110 ή 6900300

Φαξ: +30 210 6692209 ή +30 210 6692124

και +30 210 6900521 ή 6900301

Email: [martin.lommatzsch@hochtief.de](mailto:martin.lommatzsch@hochtief.de) και

[lbobolas@etae.com](mailto:lbobolas@etae.com).

Υπόψη: κ.κ. Martin Lommatzsch και Λεωνίδα Μπόμπολα

Η επικοινωνία του Δημοσίου με τον Ανεξάρτητο Μηχανικό θα γίνεται στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ανεξάρτητος Μηχανικός :

Parsons Limited

C/O IKRP Rokas & Partners (Athens)

25, Boukourestiou St.

106 71 Athens

Τηλ: +30 210 3616816

Φαξ: +30 210 3615425

Υπόψη: κ. Stuart McDougall

Η επικοινωνία του Δημοσίου με τον Κατασκευαστή [και – εφ' όσον προβλέπεται – τον αρμόδιο για την λειτουργία] θα γίνεται αποκλειστικά δια του Παραχωρησιούχου. Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να εξουσιοδοτήσει τον Κατασκευαστή να αλληλογραφεί απευθείας με το Δημόσιο αποκλειστικά για θέματα που έχουν σχέση με την εκτέλεση της Σύμβασης Μελέτης-Κατασκευής.

Όλα τα έγγραφα που ανταλλάσσονται μεταξύ του Παραχωρησιούχου, του Κατασκευαστή και του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα κοινοποιούνται υποχρεωτικά στο Δημόσιο. Η κοινοποίηση με βάση την παρούσα διάταξη δεν δημιουργεί αφεαυτής υποχρεώσεις για το Δημόσιο.

#### 45.3 Αλλαγή Διεύθυνσης

Οι Συμβαλλόμενοι οφείλουν να ειδοποιούν ο ένας τον άλλο για κάθε αλλαγή διεύθυνσης, κάθε δε τέτοια ειδοποίηση θα αποκτά ισχύ δεκατέσσερις (14) ημέρες μετά την ειδοποίηση. Επιπλέον, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να γνωστοποιεί κατά τον ίδιο τρόπο στο Δημόσιο οποιαδήποτε μεταβολή της διεύθυνσης του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

#### 45.4 Γλώσσα

Κάθε επικοινωνία μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Παραχωρησιούχου θα γίνεται στην Ελληνική γλώσσα, εξαιρουμένων (α) του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, (β) των τεχνικής φύσης επικοινωνιών και (γ) πιστοποιητικών συντεταγμένων πρωτότυπα σε άλλη γλώσσα.

### 46. Διάφορες Διατάξεις

#### 46.1 Τροποποιήσεις

46.1.1 Με την εξαίρεση των Προσαρτημάτων της η παρούσα Σύμβαση μπορεί να τροποποιηθεί ή να συμπληρωθεί μόνο με έγγραφη συμφωνία μεταξύ των Συμβαλλόμενων και μόνο βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται από τον κυρωτικό της νόμο.

46.1.2 Η συμφωνία του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου για τροποποίηση της Σύμβασης διατυπώνεται εγγράφως και υπογράφεται από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του Παραχωρησιούχου. Με τη μορφή αυτή εισάγεται στη Βουλή προς κύρωση.

46.1.3 Τα Προσαρτήματα της παρούσας Σύμβασης μπορούν να τροποποιηθούν ή να συμπληρωθούν μόνο με σχετική έγγραφη συμφωνία μεταξύ των μερών τους και, αν το Ελληνικό Δημόσιο δεν είναι μέρος, με την έγγραφη συναίνεσή του, την οποία δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Το Προσάρτημα 8 δεν τροποποιείται. Η συναίνεση αυτή δεν θα απαιτείται για τη διόρθωση σφαλμάτων μηχανολογικής ή τεχνικής φύσεως ή προφανών σφαλμάτων, οι σχετικές όμως τροποποιήσεις θα πρέπει να κοινοποιούνται στο Δημόσιο.

46.2 Εκτός αν άλλως ορίζεται στο οικείο Άρθρο, όλες οι συμφωνίες που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου ή των Δανειστών, υπογράφονται για λογαριασμό του Δημοσίου από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου ή των Δανειστών από ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό τους.

46.3 Ρυθμίσεις και ενέργειες των Συμβαλλομένων Μερών που προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση, πλην εκείνων που απαιτούνται για την επίτευξη της

Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, υλοποιούνται μετά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος του Κυρωτικού Νόμου.

#### **46.4 Παραίτηση από δικαιώματα και απαλλαγή από υποχρεώσεις**

Με την επιφύλαξη του άρθρου 42.3, η καθυστέρηση από οποιονδήποτε Συμβαλλόμενο όσον αφορά την άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος, βάσει της παρούσας Σύμβασης, δεν θα βλάπτει ούτε θα ερμηνεύεται ως παραίτηση από αυτό το δικαίωμα. Η απαλλαγή από τις υποχρεώσεις κάποιου Συμβαλλόμενου από την παρούσα Σύμβαση, πρέπει να γίνεται εγγράφως από τον χορηγούνται την απαλλαγή Συμβαλλόμενο. Κάθε μεμονωμένη ή μερική άσκηση δικαιώματος δεν εμποδίζει την περαιτέρω άσκηση αυτού ή την άσκηση οποιουδήποτε άλλου δικαιώματος.

#### **46.5 Εκπρόσωπος του Παραχωρησιούχου**

46.5.1 Ο Παραχωρησιούχος θα διορίσει έναν εκπρόσωπο και θα του παραχωρήσει κάθε αναγκαία εξουσία για να ενεργεί για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου στην παρούσα Σύμβαση.

46.5.2 Ο Παραχωρησιούχος μπορεί να ανακαλέσει τον διορισμό του εκπροσώπου του και να διορίσει αντικαταστάτη, κατόπιν της σύμφωνης γνώμης του Ελληνικού Δημοσίου

46.5.3 Εάν σε οποιοδήποτε χρόνο, το Ελληνικό Δημόσιο εύλογα ανιπαχθεί στον εκπρόσωπο του Παραχωρησιούχου, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ανακαλέσει τον διορισμό και να ορίσει αντικαταστάτη.

46.5.4 Ο εκπρόσωπος του Παραχωρησιούχου για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου θα λαμβάνει οδηγίες από την Υπηρεσία, και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.

#### **46.6 Προσωπικό του Παραχωρησιούχου, του Κατασκευαστή και Υπεργολάβων**

46.6.1 Το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει το δικαίωμα, κατόπιν συνεννόησης με τον εκπρόσωπο του Παραχωρησιούχου, να ζητήσει εγγράφως την απομάκρυνση οποιουδήποτε προσώπου, το οποίο εργάζεται σχετικά με την παρούσα Σύμβαση, εάν σύμφωνα με την ευλόγως αιτιολογημένη άποψη του Ελληνικού Δημοσίου, η απόδοση ή συμπεριφορά του προσώπου αυτού δεν είναι ικανοποιητική, ο δε Παραχωρησιούχος, οφείλει να απομακρύνει ή να εξασφαλίσει την άμεση απομάκρυνση και αντικατάσταση του προσώπου αυτού.

46.6.2 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι κανένα πρόσωπο, το οποίο θα έχει απομακρυνθεί κατ' αυτό τον τρόπο, δεν θα εργαστεί ξανά, σε σχέση με την παρούσα Σύμβαση, ούτε θα επιτραπεί η



πρόσβασή του στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου," χωρίς την προηγούμενη έγγραφη άδεια του Δημοσίου.

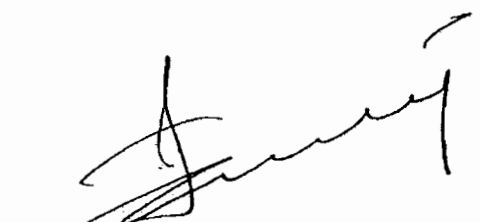
#### 47. Εφαρμοστέο Δίκαιο

Η παρούσα Σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο και ερμηνεύεται σύμφωνα με αυτό. Από την Έναρξη Ισχύος του Κυρωτικού Νόμου, η Σύμβαση διέπεται πρωτίστως από τις διατάξεις του Κυρωτικού Νόμου, οι οποίες ως ειδικές υπερίσχυουν κάθε άλλης διάταξης, με την επιφύλαξη των αμέσως εφαρμοστέων διατάξεων της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε Πίστωση των προαναφερομένων, το Ελληνικό Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος και οι Αρχικοί Μέτοχοι υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση σε 10 αντίγραφα – 3 για το Δημόσιο και ένα για κάθε άλλο Συμβαλλόμενο - δια των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους κατά την ημερομηνία η οποία αναγράφεται στην αρχή αυτού του κειμένου.


Για το  
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Για τον  
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟ  
«ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ  
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΓΙΑ  
ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟ ΤΜΗΜΑ ΠΑΘΕ  
ΜΑΛΙΑΚΟΣ - ΚΛΕΙΔΙ»



Γεώργιος Σουφλιάς

Υπουργός Περιβάλλοντος,  
Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων



Λεωνίδας Γ. Μπόμπολας

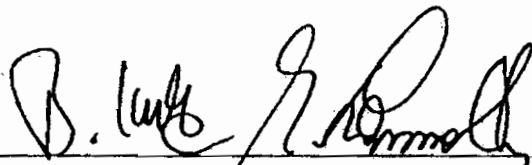
&

Oliver Wagner

Νόμιμοι Εκπρόσωποι

Για τους  
ΑΡΧΙΚΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ

HOCHTIEF PPP SOLUTIONS GmbH



BERNWARD KULLE & MARTIN LOMMATZSCH

Νόμιμοι Εκπρόσωποι

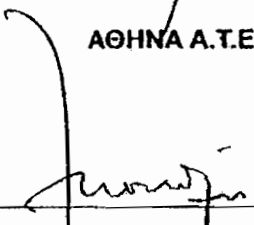
ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ  
ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ  
ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ



ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε.



ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΙΣΤΙΟΛΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ


ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ,  
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ  
ΕΤΑΙΡΕΙΑ



ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΡΑΣ

Νόμιμος Εκπρόσωπος

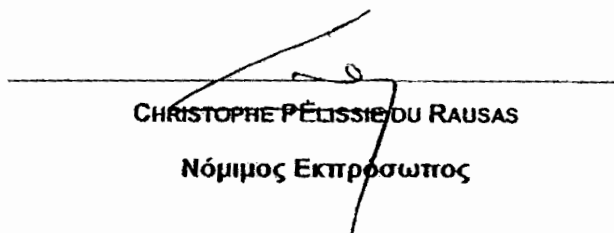
J & P ΑΒΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ  
ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ – ΕΜΠΟΡΙΚΗ –  
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ  
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ



ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

VINCI S.A.



CHRISTOPHE PELLISSIER DU RAUSAS

Νόμιμος Εκπρόσωπος

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο	Τίτλος	Σελ.
A.	Προοίμιο .....	
B.	Εισαγωγή – Συμβαλλόμενοι.....	
Γ.	Νομιμότητα και Ακρίβεια των Κατατεθέντων Στοιχείων .....	
1.	Ορισμοί - Ερμηνεία της Σύμβασης.....	
2.	Συμβατικό Αντικείμενο .....	
3.	Περίοδος Παραχώρησης - Διάρκεια Ισχύος Σύμβασης .....	
4.	Νομοθετική Κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης - Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης .....	
5.	Χρηματοδότηση του Έργου – Εγγυήσεις Καλής Εκτέλεσης .....	
6.	Χώρος Εκτέλεσης του Έργου .....	
7.	Άδειες .....	
8.	Αρχαιότητες .....	
9.	Γνώση Συνθηκών του Έργου.....	
10.	Μελέτες .....	
11.	Κατασκευές Περιόδου Μελετών - Κατασκευών .....	
12.	Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών και Μηνιαίες Εκθέσεις Προόδου .....	
13.	Υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου .....	
14.	Εργοταξιακοί Χώροι - Παρακείμενες Εργασίες - Στοιχεία του Έργου.....	
15.	Τήρηση Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας - Προσωπικό.....	
16.	Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας και Ποιοτικός Έλεγχος.....	
17.	Προστασία του Περιβάλλοντος .....	
18.	Εξασφάλιση της Κυκλοφορίας .....	
19.	Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών - Άδεια Λειτουργίας Σήραγγας.....	
20.	Λειτουργία και Συντήρηση του ΚΕΠ.....	
21.	Ευθύνη κατά την Περίοδο Εγγύησης ΚΕΠ.....	
22.	Υποχρέωση Παραχωρησιούχου για άρση παραβάσεων κατά την διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης .....	
23.	Ειδικές Ρυθμίσεις .....	
24.	Περίοδος Εγγύησης Τ.Ε.....	
25.	Διόδια – Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών.....	

26. Πληρωμές προς το Ελληνικό Δημόσιο - Επίτευξη Πραγματικής Απόδοσης Δεσμευτικής Επένδυσης .....	
27. Παρέμβαση του Δημοσίου .....	
28. Μέτοχοι .....	
29. Ασφάλιση του Έργου .....	
30. Αποζημίωση του Ελληνικού Δημοσίου .....	
31. Γεγονότα Απαλλαγής - Μεταβολή Νομοθεσίας .....	
32. Ανωτέρα Βία .....	
33. Αποκατάσταση Καθυστερήσεων .....	
34. Καταγγελία .....	
35. Καταγγελία εκ Μέρους του Δημοσίου .....	
36. Καταγγελία εκ Μέρους του Παραχωρησιούχου .....	
37. Καταγγελία λόγω Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας .....	
38. Διαδικασία Καταβολής Αποζημιώσεων και Αποτελέσματα Καταγγελίας .....	
39. Παράδοση του Έργου στο Ελληνικό Δημόσιο .....	
40. Φορολογικά Θέματα .....	
41. Πληρωμές .....	
42. Εκχώρηση και Υποκατάστατο Πρόσωπο .....	
43. Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας .....	
44. Επίλυση Διαφορών .....	
45. Γνωστοποιήσεις – Κοινοποιήσεις .....	
46. Διάφορες Διατάξεις .....	
47. Εφαρμοστέο Δίκαιο .....	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ .....	

## Άρθρο δεύτερο

1. α) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου περιέρχονται άνευ ανταλλάγματος στο Δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα οι παρόδιες εκτάσεις του τμήματος του οδικού διευρωπαϊκού δικτύου «Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων» (ΠΑΘΕ), από Ράχες Νομού Φθιώτιδας έως και τον Ανισόπεδο Κόμβο Κλειδιού Νομού Ημαθίας, που μεταβιβάστηκαν από το Δημόσιο στην Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Ελληνικών Αυτοκινητοδρόμων Α.Ε. με το διακριτικό τίτλο Τ.Ε.Ο. Α.Ε., δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 2938/2001 (ΦΕΚ 178 Α'), στις οποίες περιλαμβάνονται και τα στοιχεία που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της ανωτέρω παραγράφου.

β) Η ανωτέρω μεταβίβαση συντελείται από της μεταγραφής του αποσπάσματος της απογραφής που διενεργήθηκε, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 5 του ανωτέρω νόμου, κατά το τμήμα της που περιέχει περιγραφή των δια του παρόντος μεταβιβαζόμενων ακινήτων και εμπραγμάτων δικαιωμάτων. Η μεταγραφή πραγματοποιείται ατελώς το αργότερο εντός μηνός από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, όπως αυτή ορίζεται με το άρθρο 4.2.2 της κυρούμενης Σύμβασης Παραχώρησης.

γ) Από της μεταγραφής αυτής και με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, το Δημόσιο υπεισέρχεται αυτοδικαίως και σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. από ενοχικές συμβάσεις της με τρίτους, οι οποίες αφορούν στα ανωτέρω μεταβιβαζόμενα περιουσιακά στοιχεία.

δ) Οι μεταβιβάσεις και μεταβολές του παρόντος άρθρου απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά, καθώς και δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου.

ε) Ως αξία για την αναδιαμόρφωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τ.Ε.Ο. Α.Ε., μετά την ανωτέρω μεταβίβαση, λαμβάνεται η αξία στην οποία τα μεταβιβαζόμενα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιουσιακά στοιχεία αποτιμήθηκαν, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5 του ν. 2938/2001.

2. Από την ανωτέρω μεταγραφική και μέχρι και την ημερομηνία υπογραφής του πρωτοκόλλου του άρθρου 6.1.3 της κυρούμενης με τον παρόντα νόμο Σύμβασης Παραχώρησης, η εταιρεία Τ.Ε.Ο. Α.Ε. ασκεί αντί του Δημοσίου, αλλά για δικό της λογαριασμό, τα δικαιώματα που απορρέουν από την παράγραφο 1.α του άρθρου 3 του ν. 2938/2001 και έχει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις

επί του τμήματος που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. α) Εντός πέντε (5) ημερών από την έγγραφη πρόσκληση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων προς την εταιρεία Τ.Ε.Ο. Α.Ε. και την Παραχωρησιούχο Εταιρεία «Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου, Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης για τον Αυτοκινητόδρομο Τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός - Κλειδί», υπογράφεται μεταξύ της ανωτέρω υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. και του Παραχωρησιού-χου πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής, με το οποίο παραδίδονται οι αναφερόμενοι στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου χώροι και εγκαταστάσεις στον Παραχωρησιούχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 της κυρούμενης Σύμβασης Παραχώρησης.

β) Από της υπογραφής του σχετικού πρωτοκόλλου, ο Παραχωρησιούχος υπεισέρχεται ως εκμισθωτής, αποκλειστικά για το χρόνο της Περιόδου Παραχώρησης, στις μισθωτικές συμβάσεις που περιλαμβάνονται στις αναφερόμενες, στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ενοχικές συμβάσεις.

γ) Εκκρεμείς δίκες της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. κατά την ημερομηνία υπογραφής του ανωτέρω πρωτοκόλλου, καθώς και εκείνες που εγείρονται εφεξής και αφορούν στο προηγούμενο διάστημα, συνεχίζονται ή ασκούνται επ' ονόματι του Δημοσίου ή απευθύνονται κατ' αυτού.

## Άρθρο τρίτο

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 23.2 (i) και (ii) της κυρούμενης, με το άρθρο πρώτο του παρόντος, Σύμβασης Παραχώρησης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου τρίτου του ν. 3535/2007 (ΦΕΚ 41 Α).

2. Ο προβλεπόμενος από το άρθρο 11.7.7 της κυρούμενης με τον παρόντα νόμο Σύμβασης Παραχώρησης πειθαρχικός έλεγχος επί των εργοληπτικών επιχειρήσεων του Κατασκευαστή, των μελών του και των τυχόν υπεργολάβων του, όπως και των τυχόν υπεργολάβων του Παραχωρησιούχου, ασκείται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου τέταρτου του ν. 3535/2007.

3. Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή αφορά σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν δεν ισχύει, όσον αφορά στο αντικείμενο της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται με το νόμο αυτόν.

**Άρθρο τέταρτο**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει δέκα (10) ημέρες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Ιωάννινα, 6 Αυγούστου 2007

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

**ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ  
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

**Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ**

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

**Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ**

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ  
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

**Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ**

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

**Β. ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ**

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 8 Αυγούστου 2007

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

**Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ**

## ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

### ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

#### ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

#### ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

##### Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

##### Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

**ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>**

#### ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α'	225 €	190 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Β'	320 €	225 €	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	2250 €	645 €
Γ'	65 €	Δωρεάν	Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν	Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Δ'	160 €	80 €	Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α.Α.Π.	160 €	80 €	Α' + Β' + Δ' + Α.Α.Π.	-	450 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €			

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: α) Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και β) για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

\* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

\* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

\* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

\* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

\* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου ([www.et.gr](http://www.et.gr)).

**Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00**



\* 0 1 0 0 1 9 0 0 8 0 8 0 7 0 1 8 8 \*

**ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 \* ΑΘΗΝΑ 104 32 \* ΤΗΛ. 210 52 79 000 \* FAX 210 52 21 004  
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> — e-mail: [webmaster.et@et.gr](mailto:webmaster.et@et.gr)